Šis dokuments ir tikai informatīvs, un tam nav juridiska spēka. Eiropas Savienības iestādes neatbild par tā saturu. Attiecīgo tiesību aktu un to preambulu autentiskās versijas ir publicētas Eiropas Savienības "Oficiālajā Vēstnesī" un ir pieejamas datubāzē "Eur-Lex". Šie oficiāli spēkā esošie dokumenti ir tieši pieejami, noklikšķinot uz šajā dokumentā iegultajām saitēm

►B

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2021/2139

(2021. gada 4. jūnijs),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852 papildina, ieviešot tehniskās pārbaudes kritērijus, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem konkrēta saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu vai pielāgošanos klimata pārmaiņām, un pēc kuriem nosaka, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādiem citiem vidiskajiem mērķiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(OV L 442, 9.12.2021., 1. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►M1	Komisijas Deleģētā regula (ES) 2022/1214 (2022. gada 9. marts)	L 188	1	15.7.2022.
►M2	Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/2485 (2023. gada 27. jūnijs)	L 2485	1	21.11.2023.
►M3	Komisijas Deleģētā regula (ES) 2024/3215 (2024. gada 28. jūnijs)	L 3215	1	19.12.2024.

▼B

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2021/2139

(2021. gada 4. jūnijs),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852 papildina, ieviešot tehniskās pārbaudes kritērijus, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem konkrēta saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu vai pielāgošanos klimata pārmaiņām, un pēc kuriem nosaka, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādiem citiem vidiskajiem mērķiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

1. pants

Tehniskās pārbaudes kritēriji, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, un to, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādam no pārējiem vidiskajiem mērķiem, kas minēti Regulas (ES) 2020/852 9. pantā, ir izklāstīti šīs regulas I pielikumā.

2. pants

Tehniskās pārbaudes kritēriji, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē pielāgošanos klimata pārmaiņām, un to, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādam no pārējiem vidiskajiem mērķiem, kas minēti Regulas (ES) 2020/852 9. pantā, ir izklāstīti šīs regulas II pielikumā.

▼M1

2.a pants

Pārskatīšana

Veicot Regulas (ES) 2020/852 19. panta 5. punktā minēto pārskatīšanu, Komisija arī pārskata un izvērtē nepieciešamību grozīt I pielikuma 4.27. iedaļā, 4.28. iedaļā, 4.29. iedaļas 1. punkta b) apakšpunktā, 4.30. iedaļas 1. punkta b) apakšpunktā un 4.31. iedaļas 1. punkta b) apakšpunktā minētos datumus.

Pārskatot I pielikuma 4.27. un 4.28. iedaļas 2. punktā minēto datumu, ņem vērā tehnikas attīstību, kas saistīta ar avārijizturīgas kodoldegvielas komercializāciju Savienībā un visā pasaulē.

▼B

3. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

To piemēro no 2022. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

▼B

I PIELIKUMS

Tehniskās pārbaudes kritēriji, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, un to, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādam no pārējiem vidiskajiem mērķiem

SATURS

1. Mežsaimniecība

1.1. Pirmreizējā apmežošana

1.2. Mežu atveseļošana un atjaunošana, tostarp atkārtota apmežošana un meža dabiskā reģenerācija pēc ekstrēma notikuma

1.3. Meža apsaimniekošana

1.4. Saglabājošā mežsaimniecība

2. Vides aizsardzības un atjaunošanas darbības

2.1. Mitrāju atjaunošana

3. Ražošana

3.1. Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ražošana

3.2. Ūdeņraža ražošanas un izmantošanas aprīkojuma izgatavošana

3.3. Mazoglekļa transporta tehnoloģiju ražošana

3.4. Bateriju ražošana

3.5. Ēku energoefektivitātes aprīkojuma ražošana

3.6. Citu mazoglekļa tehnoloģiju ražošana

3.7. Cementa ražošana

3.8. Alumīnija ražošana

3.9. Dzelzs un tērauda ražošana

3.10. Ūdeņraža ražošana

3.11. Tehniskā oglekļa ražošana

3.12. Kalcinētās sodas ražošana

3.13. Hlora ražošana

3.14. Organisko pamatķimikāliju ražošana

3.15. Bezūdens amonjaka ražošana

3.16. Slāpekļskābes ražošana

3.17. Pirmējās plastmasas ražošana

▼B

4. Enerģētika

4.1. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot saules fotoelementu tehnoloģiju

4.2. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot saules enerģijas koncentrēšanas tehnoloģiju

4.3. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot vēja enerģiju

4.4. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot okeāna enerģijas tehnoloģijas

4.5. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot hidroenerģiju

4.6. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot ģeotermālo enerģiju

4.7. Elektroenerģijas ražošana no atjaunīga, nefosila gāzveida un šķidrā kurināmā

4.8. Elektroenerģijas ražošana no bioenerģijas

4.9. Elektroenerģijas pārvade un sadale

4.10. Elektroenerģijas uzkrāšana

4.11. Termiskās enerģijas uzkrāšana

4.12. Ūdeņraža uzkrāšana

4.13. Transportā izmantojamas biogāzes un biodegvielu, kā arī bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošana

4.14. Atjaunīgo un mazoglekļa gāzu pārvades un sadales tīkli

4.15. Centralizētā siltumapgāde/aukstumapgāde

4.16. Elektrisko siltumsūkņu uzstādīšana un ekspluatācija

4.17. Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot saules enerģiju

4.18. Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot ģeotermālo enerģiju

4.19. Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot atjaunīgus, nefosilus gāzveida un šķidros kurināmos

4.20. Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot bioenerģiju

4.21. Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot saules siltumenerģiju

4.22. Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot ģeotermālo enerģiju

4.23. Siltuma/aukstuma ražošana no atjaunīgiem, nefosiliem gāzveida un šķidriem kurināmiem

4.24. Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot bioenerģiju

4.25. Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot atlikumsiltumu

▼B

4.26. Tādu progresīvo tehnoloģiju pirmskomercializācijas posmi, kuras izmanto enerģijas ražošanai kodolprocesos ar minimālu kodoldegvielas ciklā radušos atkritumu daudzumu

4.27. Tādu jaunu kodolelektrostaciju būvniecība un droša ekspluatācija, kuras paredzētas elektroenerģijas vai siltumenerģijas ražošanai, tostarp ūdeņraža ražošanai, izmantojot labākās pieejamās tehnoloģijas

4.28. Elektroenerģijas ražošana no kodolenerģijas esošās iekārtās

4.29. Elektroenerģijas ražošana no fosilā gāzveida kurināmā

4.30. Augstefektīva siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija no fosilajiem gāzveida kurināmajiem

4.31. Siltuma/aukstuma ražošana no fosilā gāzveida kurināmā efektīvā centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmā

5. Ūdensapgāde, kanalizācija, atkritumu apsaimniekošana un remediācija

5.1. Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija

5.2. Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu atjaunošana

5.3. Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija

5.4. Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu atjaunošana

5.5. Nebīstamo atkritumu savākšana un transportēšana avotā segregētās frakcijās

5.6. Notekūdeņu dūņu anaerobā noārdīšana

5.7. Bioatkritumu anaerobā noārdīšana

5.8. Bioatkritumu kompostēšana

5.9. Materiālu atgūšana no nebīstamiem atkritumiem

5.10. Poligonu gāzes uztveršana un izmantošana

5.11. CO_2 transportēšana

5.12. CO_2 pastāvīga ģeoloģiskā uzglabāšana pazemē

6. Transports

6.1. Starppilsētu dzelzceļa pasažieru pārvadājumi

6.2. Dzelzceļa kravas pārvadājumi

6.3. Pilsētas un piepilsētas pasažieru pārvadājumi un pasažieru autopārvadājumi

6.4. Personiskās mobilitātes ierīču ekspluatācija, veloloģistika

6.5. Pārvadājumi ar motocikliem, vieglajiem automobiļiem un mazas noslodzes komerciālajiem transportlīdzekļiem

▼B

6.6. Kravas autopārvadājumu pakalpojumi

6.7. Pasažieru pārvadājumi iekšzemes ūdeņos

6.8. Kravas pārvadājumi iekšzemes ūdeņos

6.9. Iekšzemes ūdensceļos izmantoto pasažieru un kravas kuģu pāraprīkošana

6.10. Kuģi, ko izmanto kravas pārvadājumos jūrā un piekrastes ūdeņos, ostas operācijās un palīgdarbībās

6.11. Pasažieru pārvadājumi jūrā un piekrastes ūdeņos

6.12. Jūras un piekrastes ūdeņos izmantoto kravas un pasažieru kuģu pāraprīkošana

6.13. Personiskās mobilitātes infrastruktūra, velosipēdistika

6.14. Dzelzceļa transporta infrastruktūra

6.15. Mazoglekļa autotransportam un sabiedriskajam transportam paredzēta infrastruktūra

6.16. Mazoglekļa ūdenstransportam paredzēta infrastruktūra

6.17. Mazoglekļa lidostu infrastruktūra

7. Būvniecība un nekustamais īpašums

7.1. Jaunu ēku būvniecība

7.2. Esošu ēku renovācija

7.3. Energoefektivitātes aprīkojuma uzstādīšana, apkope un remonts

7.4. Elektrotransportlīdzekļu uzlādes staciju uzstādīšana, uzturēšana un remonts ēkās un ēkām piesaistītās stāvvietās

7.5. Ēku energoefektivitātes mērīšanas, regulēšanas un kontroles instrumentu un ierīču uzstādīšana, uzturēšana un remonts

7.6. Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, uzturēšana un remonts

7.7. Ēku iegāde un turēšana īpašumā

8. Informācija un komunikācija

8.1. Datu apstrāde, mitināšana un ar to saistītās darbības

8.2. Datvirzīti SEG emisiju samazināšanas risinājumi

9. Profesionālās, zinātniskās un tehniskās darbības

9.1. Tirgum tuvināta pētniecība, izstrāde un inovācija

9.2. Pētniecība, izstrāde un inovācija saistībā ar CO_2 uztveršanu tieši no gaisa

9.3. Profesionālie pakalpojumi, kas saistīti ar ēku energoefektivitāti

▼B

A papildinājums. Vispārīgie kritēriji: būtiska kaitējuma nenodarīšana mērķim "pielāgošanās klimata pārmaiņām"

B papildinājums. Vispārīgie kritēriji: būtiska kaitējuma nenodarīšana mērķim "ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība"

C papildinājums. Vispārīgie kritēriji: būtiska kaitējuma nenodarīšana mērķim "piesārņojuma novēršana un kontrole" attiecībā uz ķimikāliju izmantošanu un klātbūtni

D papildinājums. Vispārīgie kritēriji: būtiska kaitējuma nenodarīšana mērķim "biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana"

E papildinājums. Ūdens ierīču tehniskās specifikācijas

1. MEŽSAIMNIECĪBA

1.1. **Pirmreizējā apmežošana**

Darbības apraksts

Meža izveidošana, to stādot, apzināti sējot vai dabiski atjaunojot uz zemes, kam iepriekš bijis cits izmantojums vai kas iepriekš netika izmantota. Pirmreizējā apmežošana nozīmē zemes izmantojuma maiņu no nemeža zemes uz meža zemi saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) pirmreizējās apmežošanas definīciju ([1]), kur mežs ir zeme, kas atbilst valsts tiesību aktos izmantotajai meža definīcijai, vai, ja tādas nav, atbilst FAO meža definīcijai ([2]). Pirmreizējā apmežošana var aptvert arī agrāk notikušu apmežošanu ar nosacījumu, ka tā notiek laikā starp koku stādīšanu un brīdi, kad zemes izmantojums tiek atzīts par mežu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu A2 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ir tikai NACE 2. red. darbības 02.10 (mežkopība un citas mežsaimniecības darbības), 02.20 (mežizstrāde), 02.30 (meža produktu vākšana) un 02.40 (mežsaimniecības palīgdarbības).

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. *Pirmreizējās apmežošanas plāns un tālākas meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments*

1.1. Teritorija, kurā notiek darbība, ir iekļauta pirmreizējās apmežošanas plānā, kura ilgums ir vai nu vismaz pieci gadi, vai valsts tiesību aktos noteiktais minimālais periods, un kurš izstrādāts pirms darbības sākšanas un tiek pastāvīgi atjaunināts līdz brīdim, kad šī platība atbilst meža definīcijai valsts tiesību aktos vai, ja tādas nav, *FAO* meža definīcijai.

([1]) Meža izveidošana, to stādot vai apzināti sējot zemē, kam iepriekš bijis cits izmantojums, nozīmē zemes izmantošanas veida maiņu no nemeža zemes uz meža zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*. *Terms and definitions*, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([2]) Zeme, kura aizņem vairāk nekā 0,5 ha un kurā koku augstums pārsniedz 5 m un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*. Te neietilpst zeme, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai urbanizētu teritoriju zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*). *Terms and definitions*, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Pirmreizējās apmežošanas plāns satur visus elementus, kas prasīti valsts tiesību aktos saistībā ar pirmreizējās apmežošanas vides ietekmējuma novērtējumu.

1.2. Vai nu pirmējās apmežošanas plānā, vai — ja informācijas trūkst — kādā citā dokumentā ir sniegta detalizēta informācija par šādiem punktiem:

(a) teritorijas apraksts saskaņā ar tās reģistrāciju zemesgrāmatā;

(b) teritorijas sagatavošana un tās ietekme uz jau pastāvošiem oglekļa uzkrājumiem, tostarp augsni un virszemes biomasu, nolūkā aizsargāt zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ([3]);

(c) apsaimniekošanas mērķi, tostarp būtiski ierobežojumi;

(d) vispārīgās stratēģijas un plānotās darbības, ar ko iecerēts sasniegt apsaimniekošanas mērķus, tostarp paredzamās operācijas visā meža ciklā;

(e) meža dzīvotnes konteksta definīcija, tostarp galvenās esošās un plānotās meža koku sugas, kā arī to izplatība un sadalījums;

(f) meža nogabali, ceļi, servitūta tiesības un cita publiskā piekļuve, fiziskie faktori, tostarp ūdensceļi, teritorijas, uz kurām attiecas juridiski un citi ierobežojumi;

(g) pasākumi, kas veikti, lai izveidotu un saglabātu labu meža ekosistēmu stāvokli;

(h) sabiedriski apsvērumi (t. sk. ainavas saglabāšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem);

(i) ar mežu saistīto risku, tostarp meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību uzliesmojumu novērtējums ar mērķi novērst, samazināt un kontrolēt riskus, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu aizsardzību pret atlikušajiem riskiem un pielāgošanos tiem;

(j) novērtējums par ietekmi uz nodrošinātību ar pārtiku;

(k) visi pirmreizējai apmežošanai relevantie *DNSH* kritēriji.

1.3. Kad zemes platība ir kļuvusi par mežu, pirmreizējās apmežošanas plāna vietā stājas meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments, kā noteikts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments nav definēts, kā minēts *FAO* "meža platības ar ilgtermiņa meža apsaimniekošanas plānu" definīcijā ([4]). Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments aptver 10 gadus vai vairāk un tiek pastāvīgi atjaunināts.

1.4. Tiek sniegta informācija par šādiem punktiem, ja tie nav jau dokumentēti meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā sistēmā:

(a) apsaimniekošanas mērķi, tostarp būtiski ierobežojumi ([5]);

(b) vispārīgās stratēģijas un plānotās darbības, ar ko iecerēts sasniegt apsaimniekošanas mērķus, tostarp paredzamās operācijas visā meža ciklā;

(c) meža dzīvotnes konteksta definīcija, tostarp galvenās esošās un plānotās meža koku sugas, kā arī to izplatība un sadalījums;

(d) teritorijas definīcija saskaņā ar tās reģistrāciju zemesgrāmatā;

(e) meža nogabali, ceļi, servitūta tiesības un cita publiskā piekļuve, fiziskie faktori, tostarp ūdensceļi, teritorijas, uz kurām attiecas juridiski un citi ierobežojumi;

([3]) Zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ir mitrāji (arī kūdrāji) un pastāvīgas mežaudzes Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta nozīmē.

([4]) Meža platība, kam ir dokumentēts ilgtermiņa (10 gadu vai vairāk) apsaimniekošanas plāns, kurā ir izvirzīti definēti apsaimniekošanas mērķi un kuru periodiski pārskata.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([5]) T. sk. analīze par i) koksnes resursu ilgtspējību ilgtermiņā, ii) ietekmi/slodzi uz dzīvotņu saglabāšanu, saistīto dzīvotņu daudzveidību un nosacījumu, ka mežizstrādei jābūt tādai, kas samazina ietekmi uz augsni.

▼B

(f) pasākumi, kas veikti, lai saglabātu meža ekosistēmas labā stāvoklī;

(g) sabiedriski apsvērumi (t. sk. ainavas saglabāšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem);

(h) ar mežu saistīto risku, tostarp meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību uzliesmojumu novērtējums ar mērķi novērst, samazināt un kontrolēt riskus, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu aizsardzību pret atlikušajiem riskiem un pielāgošanos tiem;

(i) visi meža apsaimniekošanai relevantie *DNSH* kritēriji.

1.5. Darbība atbilst pirmreizējās apmežošanas paraugpraksēm, kas noteiktas valsts tiesību aktos, vai, ja šādas pirmreizējās apmežošanas paraugprakses valsts tiesību aktos nav noteiktas, darbība atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

(a) darbība atbilst Komisijas Deleģētajai regulai (ES) Nr. 807/2014 ([6]);

(b) darbība atbilst Eiropas mēroga Pamatnostādnēm par pirmreizējo un atkārtoto apmežošanu, īpaši saskaņā ar *UNFCCC* prasībām ([7]).

1.6. Darbībā netiek degradēta zeme ar lielu oglekļa uzkrājumu ([8]).

1.7. Ar attiecīgo darbību saistītā apsaimniekošanas sistēma atbilst likumības pārbaudes pienākumam un likumības prasībām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 995/2010 ([9]).

1.8. Pirmreizējās apmežošanas plāns un pēcākais meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments paredz monitoringu, kas nodrošina plānā ietvertās informācijas pareizību, jo īpaši attiecībā uz datiem par skarto teritoriju.

2. *Klimatieguvumu analīze*

2.1. Ja teritorija meža ieguves apgabala līmenī atbilst prasībai nodrošināt, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis mežā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu, darbība atbilst šādiem kritērijiem:

(a) klimatieguvumu analīze apliecina, ka SEG emisiju un piesaistījumu neto bilance, ko darbība radītu 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ir mazāka par bāzlīniju, kas atbilst SEG emisiju un piesaistījumu neto bilancei 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ja attiecīgajā teritorijā darbība nenotiktu un tiktu piekopta ierastā prakse;

(b) uzskata, ka ilgtermiņa klimatieguvumus apliecina pierādījumi par saskaņotību ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu.

2.2. Ja teritorija meža ieguves apgabala līmenī neatbilst prasībai nodrošināt, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis mežā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu, darbība atbilst šādiem kritērijiem:

(a) klimatieguvumu analīze apliecina, ka SEG emisiju un piesaistījumu neto bilance, ko darbība radītu 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ir mazāka par bāzlīniju, kas atbilst SEG emisiju un piesaistījumu neto bilancei 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ja attiecīgajā teritorijā darbība nenotiktu un tiktu piekopta ierastā prakse;

([6]) Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 807/2014 (2014. gada 11. marts), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ievieš pārejas noteikumus (OV L 227, 31.7.2014., 1. lpp.).

([7]) *Forest Europe Pan-European Guidelines for Afforestation and Reforestation with a special focus on the provisions of the UNFCCC*, ko 2008. gada 12. un 13. novembrī pieņēma Ministru konferences par mežu aizsardzību Eiropā (*MCPFE*) ekspertu līmeņa sanāksmē un 2008. gada 4. novembrī Eiropas Bioloģiskās un ainaviskās daudzveidības stratēģijas (*PEBLDS*) birojs *PEBLDS* Padomes vārdā (4.6.2021. versija: https://www.foresteurope.org/docs/other_meetings/2008/Geneva/Guidelines_Aff_ Ref_ADOPTED.pdf).

([8]) Zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ir mitrāji (arī kūdrāji) un pastāvīgas mežaudzes Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta nozīmē.

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 995/2010 (2010. gada 20. oktobris), ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus (OV L 295, 12.11.2010., 23. lpp.).

▼B

(b) darbības projicētā ilgtermiņa vidējā neto SEG bilance ir mazāka nekā 2.2. punktā minētā bāzlīnijas projicētā ilgtermiņa vidējā neto SEG bilance; šeit ar "ilgtermiņu" jāsaprot vai nu 100 gadi, vai visa meža cikla ilgums, atkarībā no tā, kurš laika sprīdis ir garāks.

2.3. Klimatieguvuma aprēķins atbilst visiem šiem kritērijiem:

(a) analīze ir saskanīga ar 2019. gada precizējumu 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem ([10]). Klimatieguvumu analīze balstās uz pārredzamu, precīzu, konsekventu, pilnīgu un salīdzināmu informāciju, tā aptver visas darbības ietekmētās oglekļa krātuves, t. sk. virszemes biomasu, pazemes biomasu, atmirušo koksni, meža nobiras un augsni, tajā ir izmantoti konservatīvi pieņēmumi un tajā ir pienācīgi apsvērti riski, kas saistīti ar oglekļa sekvestrēšanas nepastāvīgumu un apvērsi, piesātinājuma risku un noplūžu risku.

(b) ierastā prakse, t. sk. mežizstrādes prakse, ir viena no šīm:

i) apsaimniekošanas prakse, kas dokumentēta meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīgs dokumenta pēdējā versijā pirms darbības uzsākšanas, ja tāds ir;

ii) pati jaunākā ierastā prakse pirms darbības uzsākšanas;

iii) prakse, kas atbilst tādai apsaimniekošanas sistēmai, kas nodrošina, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis meža apgabalā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu.

(c) Analīzes detalizētība ir proporcionāla attiecīgā apgabala lielumam, un tiek izmantotas šim apgabalam specifiskas vērtības;

(d) emisijas un piesaistījumi, kuru cēlonis ir dabiski iztraucējumi, piemēram, kaitēkļi un slimības, meža ugunsgrēki, vējš, vētras nodarīti postījumi, un kuri ietekmē apgabalu un izraisa pazeminātu sniegumu, nav skaitāmi kā neatbilstība Regulai (ES) 2020/852, ar nosacījumu, ka klimatieguvumu analīze ir saskanīga ar 2019. gada precizējumu 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem attiecībā uz dabisku iztraucējumu radītām emisijām un piesaistījumiem.

2.4. Meža saimniecībām, kuru platība ir mazāka par 13 ha, klimatieguvumu analīze nav jāveic.

3. *Pastāvīguma garantija*

3.1. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem to, ka apgabalam, kurā darbība notiek, ir meža statuss, garantē kāds no šādiem pasākumiem:

(a) apgabals ir klasificēts kā pastāvīgs meža rajons saskaņā ar *FAO* definīciju ([11]);

(b) teritorija ir klasificēta kā aizsargājama teritorija;

(c) uz teritoriju attiecas jebkāda juridiska vai līgumiska garantija, kas nodrošina, ka tā tiks saglabāta kā mežs.

3.2. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem darbības veicējs apņemas nodrošināt, ka arī pirmreizējās apmežošanas plāna, kā arī pēcākā meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga instrumenta turpmākie atjauninājumi, kas attiecas uz norisēm ārpus finansētās darbības, būs orientēti uz 2. punktā minēto klimatieguvumu sasniegšanu. Bez tam darbības veicējs apņemas jebkādu 2. punktā minētā klimatieguvuma samazināšanos kompensēt ar līdzvērtīgu klimatieguvumu, ko rada tādas darbības veikšana, kas uzskatāma par kādu no šajā regulā definētajām mežsaimniecības darbībām.

([10]) 2019. gada precizējums 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem (4.6.2021. versija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

([11]) Meža teritorija, ko paredzēts saglabāt kā mežu un ko nedrīkst pārvērst citādi izmantojamā zemē, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

4. *Audits*

Divu gadu laikā kopš darbības uzsākšanas un pēc tam reizi 10 gados to, vai darbība atbilst klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijam un *DNSH* kritērijam, verificē kāds no tālāk minētajiem:

(a) relevantās valsts kompetentās iestādes;

(b) sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības operatora pieprasījuma.

Izmaksu samazināšanas labad auditus var veikt kopā ar meža sertifikācijas, klimatsertifikācijas vai kādu citu auditu.

Sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā nav ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā.

5. *Grupas novērtējums*

To, vai ir izpildīti klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritēriji un *DNSH* kritēriji, var pārbaudīt:

(a) Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 30. punktā definētā meža ieguves apgabala ([12]) līmenī;

(b) tādu saimniecību grupas līmenī, kuras ir pietiekami viendabīgas, lai būtu iespējams izvērtēt mežsaimniecības darbības ilgtspējas risku, ar nosacījumu, ka starp visām šīm saimniecībām pastāv ilgstoša saikne un kas tās piedalās darbībā, un ka šo saimniecību grupas sastāvs arī turpmāko auditu laikā nebūs mainījies.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Šīs iedaļas 1.2.k) punktā minētā detalizētā informācija satur noteikumus, kā ievērot šā pielikuma B papildinājumā izklāstītos kritērijus.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Pesticīdu izmantošana ir samazināta, un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/128/EK ([13]) priekšroka tiek dota alternatīvām pieejām vai paņēmieniem, kas var ietvert neķīmiskas alternatīvas pesticīdiem, izņemot gadījumus, kad pesticīdu lietošana ir vajadzīga kaitēkļu un slimību uzliesmojumu kontrolei. Darbības ietvaros ir līdz minimumam samazināta mēslošanas līdzekļu izmantošana un netiek izmantoti kūtsmēsli. Darbība atbilst Regulas Eiropas Parlamenta un Padomes (ES) 2019/1009 ([14]) vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā.

([12]) "Ieguves apgabals" ir ģeogrāfiski noteikta platība, no kuras iegūst meža biomasas izejvielu, no kuras var iegūt ticamu un neatkarīgu informāciju un kurā apstākļi ir pietiekami viendabīgi, lai varētu novērtēt riskus saistībā ar meža biomasas ilgtspēju un likumību.

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/128/EK (2009. gada 21. oktobris), ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai (OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.).

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1009 (2019. gada 5. jūnijs), ar ko nosaka noteikumus par to, kā tirgū dara pieejamus ES mēslošanas līdzekļus, un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1069/2009 un (EK) Nr. 1107/2009 un atceļ Regulu (EK) Nr. 2003/2003 (OV L 170, 25.6.2019., 1. lpp.).

▼B

	Tiek veikti pienācīgi dokumentēti un verificējami pasākumi, lai izvairītos no tādu aktīvo vielu izmantošanas, kas uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma A daļā ([15]) ([16]), Roterdamas konvencijā par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem ([17]), Minamatas konvencijā par dzīvsudrabu ([18]), Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām ([19]), un tādu aktīvo vielu izmantošanas, kuras PVO rekomendētajā pesticīdu bīstamības klasifikācijā ([20]) ir iekļautas I.a klasē ("ārkārtīgi bīstamas") vai I.b klasē ("ļoti bīstamas"). Darbība atbilst attiecīgajiem valsts tiesību aktiem par aktīvajām vielām. Tiek novērsts ūdens un augsnes piesārņojums, un, ja piesārņojums ir radies, tiek veikti attīrīšanas pasākumi.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Kompetentās iestādes noteiktajās saglabājamās teritorijās vai aizsargājamās dzīvotnēs darbība ir saskaņā ar šo teritoriju saglabāšanas mērķiem. Netiek pārveidotas dzīvotnes, kas ir īpaši jutīgas pret biodaudzveidības zudumu vai kurām ir augsta saglabāšanas vērtība, vai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atstātas atmatā tāpēc, lai šādas dzīvotnes atjaunotu. Šīs iedaļas 1.2.k) punktā (Pirmreizējās apmežošanas plāns) un 1.4.i) punktā (Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīga sistēma) minētā detalizētā informācija paredz noteikumus, kā uzturēt un potenciāli vairot biodaudzveidību saskaņā ar valsts un vietējiem noteikumiem, tostarp: (a) nodrošināt dzīvotņu un sugu labu aizsardzības statusu, uzturēt tipiskās dzīvotnes sugas; (b) izslēgt invazīvu svešzemju sugu izmantošanu vai izplatīšanu; (c) izslēgt svešzemju sugu izmantošanu, ja vien nevar pierādīt, ka: i) meža reproduktīvā materiāla izmantošana rada labvēlīgus un piemērotus ekosistēmas apstākļus (piemēram, klimatu, augsnes kritērijus un veģetācijas zonu, meža ugunsizturību); ii) vietējās sugas, kas pašlaik sastopamas šajā teritorijā, vairs nav pielāgojušās paredzamajiem klimatiskajiem, augsnes un hidroloģiskajiem apstākļiem; (d) nodrošināt augsnes fiziskās, ķīmiskās un bioloģiskās kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu;

([15]) Ar ko Savienībā īsteno Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 3. lpp.).

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1021 (2019. gada 20. jūnijs) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 169, 25.6.2019., 45. lpp.).

([17]) Roterdamas konvencija par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem (OV L 63, 6.3.2003., 29. lpp.).

([18]) Minamatas konvencija par dzīvsudrabu (OV L 142, 2.6.2017., 6. lpp.).

([19]) Monreālas protokols par ozona slāni noārdošām vielām (OV L 297, 31.10.1988., 21. lpp.).

([20]) PVO rekomendētā pesticīdu klasifikācija pēc bīstamības (2019. gada versija) (4.6.2021. versija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	(e) veicināt biodaudzveidībai labvēlīgu praksi, kas pastiprina dabiskos procesus mežos;
	(f) izslēgt ļoti biodaudzveidīgu ekosistēmu pārveidošanu par mazāk biodaudzveidīgām ekosistēmām;
	(g) nodrošināt ar mežu saistīto dzīvotņu un sugu daudzveidību;
	(h) nodrošināt mežaudžu struktūru daudzveidību un nobriedušu mežaudžu un atmirušas koksnes uzturēšanu vai uzlabošanu.

1.2. **Mežu atveseļošana un atjaunošana, tostarp atkārtota apmežošana un meža dabiskā reģenerācija pēc ekstrēma notikuma**

Darbības apraksts

Valsts tiesību aktos definēta mežu atveseļošana un atjaunošana. Ja valsts tiesību aktos šādas definīcijas nav, atveseļošanas un atjaunošanas definīcija ir vai nu definīcija attiecīgo valstu plaši atzītā, zinātniski recenzētā zinātniskajā literatūrā, vai definīcija, kas atbilst *FAO* "meža atjaunošanas" ([21]) jēdzienam, vai definīcija, kas atbilst kādai no mežam piemērojamām ekoloģiskās atjaunošanas ([22]) definīcijām, vai meža atveseļošanas ([23]) definīcijai saskaņā ar Bioloģiskās daudzveidības konvenciju ([24]). Pie

([21]) Meža atjaunošana ietver:
— atveseļošanu, proti, vēlamo sugu, struktūru vai procesu atjaunošanu esošā ekosistēmā;
— rekonstrukciju, proti, autohtonu augu atjaunošanu zemē, kura tiek izmantota citiem mērķiem;
— pārgūšanu, proti, tādas stipri degradētas zemes atjaunošanu, kurā nav nekādas veģetācijas;
— aizstāšanu (pats radikālākais paņēmiens), proti, strauju klimata pārmaiņu apstākļos konkrētajai vietai slikti pielāgojušās un migrētnespējīgas sugas tiek aizstātas ar introducētām sugām,
Forest restoration module. In Sustainable Forest Management (SFM) Toolbox: (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/sustainable-forest-management/toolbox/modules/forest-restoration/basic-knowledge/en/).

([22]) Ekoloģiskā atjaunošana (arī ekosistēmu atjaunošana):
— process, kura gaitā ekosistēma atgriežas pie savas dabiskās struktūras un funkcijas, kāda tā bija pirms iztraucējuma;
— process, kura gaitā palīdz atkopt degradētu, iedragātu vai iznīcinātu ekosistēmu;
— process, kura gaitā teritorija tiek tīši pārveidota, lai izveidotu definētu, atohtonu ekosistēmu. Procesa mērķis ir emulēt specifictās ekosistēmas struktūru, funkciju, daudzveidību un dinamiku;
— cilvēka iejaukšanās [..] ar mērķi paātrināt iedragāto dzīvotņu atkopšanos vai panākt ekosistēmas atgriešanos iespējami tuvāk stāvoklim pirms iztraucējuma,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration. Konvencijas par bioloģisko daudzveidību 11. Pušu konference, 2012. UNEP/CBD/CO-P/11/INF/19 (4.6.2021. versija: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([23]) Meža atveseļošana ir process, kura gaitā tiek atjaunota meža kapacitāte atkal nodrošināt preces un pakalpojumus, tomēr atveseļota meža stāvoklis nav identisks tā stāvoklim pirms degradācijas,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration. Konvencijas par bioloģisko daudzveidību 11. Pušu konference, 2012. UNEP/CBD/CO-P/11/INF/19 (4.6.2021. versija: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([24]) (4.6.2021. versija: https://www.cbd.int/convention/text/).

▼B

šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ietver arī ar mežu saistītās darbības, kas atbilst definīcijām "atkārtota apmežošana" ([25]) un "dabiski reģenerējies mežs" ([26]) pēc ekstrēma notikuma, ja ekstrēmais notikums ir vai nu definēts valsts tiesību aktos vai, ja valsts tiesību aktos šādas definīcijas nav, atbilst *IPCC* ekstrēma laikapstākļu notikuma ([27]) definīcijai; vai pēc dabas ugunsgrēka, ja dabas ugunsgrēks ir vai nu definēts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos šādas definīcijas nav, atbilst definīcijai Eiropas Dabas ugunsgrēku un meža ugunsgrēku glosārijā ([28]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības neietver zemes izmantojuma maiņu un tiek īstenotas uz degradētas zemes, kas atbilst vai nu meža definīcijai valsts tiesību aktos, vai, ja tādas nav, *FAO* meža definīcijai ([29]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu A2 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ir tikai NACE 2. red. darbības 02.10 (mežkopība un citas mežsaimniecības darbības), 02.20 (mežizstrāde), 02.30 (meža produktu vākšana) un 02.40 (mežsaimniecības palīgdarbības).

([25]) Meža atkārtota ierīkošana, apstādot un/vai apzināti apsējot zemi, kas klasificēta kā mežs,
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([26]) Mežs, ko galvenokārt veido koki, kas izauguši dabiskas reģenerācijas rezultātā.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([27]) Ekstrēms laikapstākļu notikums ir konkrētā vietā un sezonā reti sastopams notikums. Apzīmējums "reti" tiek definēts dažādi, bet ekstrēms laikapstākļu notikums parasti ir tik rets vai retāks kā pēc novērojumiem aplēstas varbūtību blīvuma funkcijas 10. vai 90. procentile. Pēc definīcijas tā saukto ekstrēmo laikapstākļu raksturlielumi absolūtā izteiksmē katrā vietā var atšķirties. Ja ekstrēmu laikapstākļu režīms ilgst kādu laiku, piemēram, sezonu, to var klasificēt par ekstrēmu klimatisku notikumu, jo īpaši tad, ja tas dod vidējo vai kopējo vērtību, kas pati par sevi ir ekstrēma (piemēram, sausums vai spēcīgas lietusgāzes sezonas laikā). Sk. IPCC, 2018: *Annex I: Glossary* (4.6.2021. versija: https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/).

([28]) Jebkāds nekontrolēts veģetācijas ugunsgrēks, kas prasa pieņemt lēmumu vai rīkoties, lai to apslāpētu, 2012. gada Eiropas Dabas ugunsgrēku un meža ugunsgrēku glosārijs (*European Glossary for wildfires and forest fires*), kas izstrādāts Eiropas Meža ugunsgrēku tīkla (*EUFOFINET*) projektā programmas *INTERREG IVC* ietvaros (4.6.2021. versija: https://www.ctif.org/index.php/library/european-glossary-wildfires-and-forest-fires).

([29]) Zeme, kura aizņem vairāk nekā 0,5 ha un kurā koku augstums pārsniedz 5 m un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*. Te neietilpst zeme, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai urbanizētu teritoriju zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*). Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. *Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments*

1.1. Darbība notiek teritorijā, uz kuru attiecas meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments, kā noteikts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments nav definēts, kā minēts *FAO* "meža platības ar ilgtermiņa meža apsaimniekošanas plānu" definīcijā ([30]).

Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments aptver 10 gadus vai vairāk un tiek pastāvīgi atjaunināts.

1.2. Tiek sniegta informācija par šādiem punktiem, ja tie nav jau dokumentēti meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā sistēmā:

(a) apsaimniekošanas mērķi, tostarp būtiski ierobežojumi ([31]);

(b) vispārīgās stratēģijas un plānotās darbības, ar ko iecerēts sasniegt apsaimniekošanas mērķus, tostarp paredzamās operācijas visā meža ciklā;

(c) meža dzīvotnes konteksta definīcija, tostarp galvenās esošās un plānotās meža koku sugas, kā arī to izplatība un sadalījums;

(d) teritorijas definīcija saskaņā ar tās reģistrāciju zemesgrāmatā;

(e) meža nogabali, ceļi, servitūta tiesības un cita publiskā piekļuve, fiziskie faktori, tostarp ūdensceļi, teritorijas, uz kurām attiecas juridiski un citi ierobežojumi;

(f) pasākumi, kas veikti, lai saglabātu meža ekosistēmas labā stāvoklī;

(g) sabiedriski apsvērumi (t. sk. ainavas saglabāšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem);

(h) ar mežu saistīto risku, tostarp meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību uzliesmojumu novērtējums ar mērķi novērst, samazināt un kontrolēt riskus, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu aizsardzību pret atlikušajiem riskiem un pielāgošanos tiem;

(i) visi meža apsaimniekošanai relevantie *DNSH* kritēriji.

1.3. Iepriekš 1.1. punktā minētajā plānā dokumentēto meža apsaimniekošanas sistēmu ilgtspēju nodrošina, izvēloties vērienīgāko no šādām pieejām:

(a) meža apsaimniekošana atbilst piemērojamajai valsts ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai;

(b) meža apsaimniekošana atbilst *Forest Europe* ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai ([32]) un Eiropas kopējām ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnēm ([33]);

(c) pastāvošā apsaimniekošanas sistēma atbilst meža ilgtspējas kritērijiem, kas noteikti Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 6. punktā, un — no tā piemērošanas dienas — īstenošanas aktam par darbības pamatnostādnēm attiecībā uz enerģiju, kas iegūta no meža biomasas, kurš pieņemts saskaņā ar minētās direktīvas 29. panta 8. punktu.

([30]) Meža platība, kam ir dokumentēts ilgtermiņa (10 gadu vai vairāk) apsaimniekošanas plāns, kurā ir izvirzīti definēti apsaimniekošanas mērķi un kuru periodiski pārskata.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([31]) T. sk. analīze par i) koksnes resursu ilgtspējību ilgtermiņā, ii) ietekmi/slodzi uz dzīvotņu saglabāšanu, saistīto dzīvotņu daudzveidību un nosacījumu, ka mežizstrādei jābūt tādai, kas samazina ietekmi uz augsni.

([32]) Mežu un meža zemes pārvaldība un izmantošana tādā veidā un intensitātē, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un potenciālu gan tagadnē, gan nākotnē pildīt attiecīgās ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, valsts un pasaules mērogā un kas nenodara kaitējumu citām ekosistēmām.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe, Otrā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (*Forest Europe*), 1993. gada 16.-17. jūnijs, Helsinki, Somija (4.6.2021. versija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([33]) L2 rezolūcijas 2. pielikums. Eiropas kopējās ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnes. Trešā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (Forest Europe), 1998. gada 2.-4. jūnijs, Lisabona, Portugāle (4.6.2021. versija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

▼B

1.4. Darbībā netiek degradēta zeme ar lielu oglekļa uzkrājumu ([34]).

1.5. Ar attiecīgo darbību saistītā apsaimniekošanas sistēma atbilst likumības pārbaudes pienākumam un likumības prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 995/2010.

1.6. Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments paredz monitoringu, kas nodrošina plānā ietvertās informācijas pareizību, jo īpaši attiecībā uz datiem par skarto teritoriju.

2. *Klimatieguvumu analīze*

2.1. Ja teritorija meža ieguves apgabala līmenī atbilst prasībai nodrošināt, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis mežā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu, darbība atbilst šādiem kritērijiem:

(a) klimatieguvumu analīze apliecina, ka SEG emisiju un piesaistījumu neto bilance, ko darbība radītu 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ir mazāka par bāzlīniju, kas atbilst SEG emisiju un piesaistījumu neto bilancei 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ja attiecīgajā teritorijā darbība nenotiktu un tiktu piekopta ierastā prakse;

(b) uzskata, ka ilgtermiņa klimatieguvumus apliecina pierādījumi par saskaņotību ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu.

2.2. Ja teritorija meža ieguves apgabala līmenī neatbilst prasībai nodrošināt, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis mežā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu, darbība atbilst šādiem kritērijiem:

(a) klimatieguvumu analīze apliecina, ka SEG emisiju un piesaistījumu neto bilance, ko darbība radītu 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ir mazāka par bāzlīniju, kas atbilst SEG emisiju un piesaistījumu neto bilancei 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ja attiecīgajā teritorijā darbība nenotiktu un tiktu piekopta ierastā prakse;

(b) darbības projicētā ilgtermiņa vidējā neto SEG bilance ir mazāka nekā 2.2. punktā minētā bāzlīnijas projicētā ilgtermiņa vidējā neto SEG bilance; šeit ar "ilgtermiņu" jāsaprot vai nu 100 gadi, vai visa meža cikla ilgums, atkarībā no tā, kurš laika sprīdis ir garāks.

2.3. Klimatieguvuma aprēķins atbilst visiem šiem kritērijiem:

(a) analīze ir saskanīga ar 2019. gada precizējumu 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem ([35]). Klimatieguvumu analīze balstās uz pārredzamu, precīzu, konsekventu, pilnīgu un salīdzināmu informāciju, tā aptver visas darbības ietekmētās oglekļa krātuves, t. sk. virszemes biomasu, pazemes biomasu, atmirušo koksni, meža nobiras un augsni, tajā ir izmantoti konservatīvi pieņēmumi un tajā ir pienācīgi apsvērti riski, kas saistīti ar oglekļa sekvestrēšanas nepastāvīgumu un apvērsi, piesātinājuma risku un noplūžu risku.

(b) ierastā prakse, t. sk. mežizstrādes un ievākšanas prakse, ir viena no šīm:

i) apsaimniekošanas prakse, kas dokumentēta meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīgs dokumenta pēdējā versijā pirms darbības uzsākšanas, ja tāda ir;

ii) pati jaunākā ierastā prakse pirms darbības uzsākšanas;

iii) prakse, kas atbilst tādai apsaimniekošanas sistēmai, kas nodrošina, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis meža apgabalā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu.

([34]) Zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ir mitrāji (arī kūdrāji) un pastāvīgas mežaudzes Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta nozīmē.

([35]) 2019. gada precizējums 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem (4.6.2021. versija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

(c) Analīzes detalizētība ir proporcionāla attiecīgā apgabala lielumam, un tiek izmantotas šim apgabalam specifiskas vērtības;

(d) emisijas un piesaistījumi, kuru cēlonis ir dabiski iztraucējumi, piemēram, kaitēkļi un slimības, meža ugunsgrēki, vējš, vētras nodarīti postījumi, un kuri ietekmē apgabalu un izraisa pazeminātu sniegumu, nav skaitāmi kā neatbilstība Regulai (ES) 2020/852, ar nosacījumu, ka klimatieguvumu analīze ir saskanīga ar 2019. gada precizējumu 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem attiecībā uz dabisku iztraucējumu radītām emisijām un piesaistījumiem.

2.4. Meža saimniecībām, kuru platība ir mazāka par 13 ha, klimatieguvumu analīze nav jāveic.

3. *Pastāvīguma garantija*

3.1. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem to, ka apgabalam, kurā darbība notiek, ir meža statuss, garantē kāds no šādiem pasākumiem:

(a) apgabals ir klasificēts kā pastāvīgs meža rajons saskaņā ar *FAO* definīciju ([36]);

(b) teritorija ir klasificēta kā aizsargājama teritorija;

(c) uz teritoriju attiecas jebkāda juridiska vai līgumiska garantija, kas nodrošina, ka tā tiks saglabāta kā mežs.

3.2. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem darbības veicējs apņemas nodrošināt, ka meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga instrumenta turpmākie atjauninājumi, kas attiecas uz norisēm ārpus finansētās darbības, būs orientēti uz 2. punktā minēto klimatieguvumu sasniegšanu. Bez tam darbības veicējs apņemas jebkādu 2. punktā minētā klimatieguvuma samazināšanos kompensēt ar līdzvērtīgu klimatieguvumu, ko rada tādas darbības veikšana, kas uzskatāma par kādu no šajā regulā definētajām mežsaimniecības darbībām.

4. *Audits*

Divu gadu laikā kopš darbības uzsākšanas un pēc tam reizi 10 gados to, vai darbība atbilst klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijam un *DNSH* kritērijam, verificē kāds no tālāk minētajiem:

(a) relevantās valsts kompetentās iestādes;

(b) sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības operatora pieprasījuma.

Izmaksu samazināšanas labad auditus var veikt kopā ar meža sertifikācijas, klimatsertifikācijas vai kādu citu auditu.

Sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā nav ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā.

5. *Grupas novērtējums*

To, vai ir izpildīti klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritēriji un *DNSH* kritēriji, var pārbaudīt:

(a) Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 30. punktā definētā meža ieguves apgabala ([37]) līmenī;

(b) tādu saimniecību grupas līmenī, kuras ir pietiekami viendabīgas, lai būtu iespējams izvērtēt mežsaimniecības darbības ilgtspējas risku, ar nosacījumu, ka starp visām šīm saimniecībām pastāv ilgstoša saikne un kas tās piedalās darbībā, un ka šo saimniecību grupas sastāvs arī turpmāko auditu laikā nebūs mainījies.

([36]) Meža teritorija, ko paredzēts saglabāt kā mežu un ko nedrīkst pārvērst citādi izmantojamā zemē, (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([37]) "Ieguves apgabals" ir ģeogrāfiski noteikta platība, no kuras iegūst meža biomasas izejvielu, no kuras var iegūt ticamu un neatkarīgu informāciju un kurā apstākļi ir pietiekami viendabīgi, lai varētu novērtēt riskus saistībā ar meža biomasas ilgtspēju un likumību.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija satur noteikumus, kā ievērot šā pielikuma B papildinājumā izklāstītos kritērijus.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Paredzams, ka darbības ierosinātās mežkopības izmaiņas darbības aptvertajā teritorijā būtiski nesamazinās tādas primārās meža biomasas ilgtspējīgu piedāvājumu, kura ir piemērota tādu koksnes produktu ražošanai, kam piemīt apritīguma potenciāls ilgtermiņā. Šā kritērija izpildi var pierādīt ar 2. punktā minēto klimatieguvumu analīzi.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Pesticīdu izmantošana ir samazināta, un saskaņā ar Direktīvu 2009/128/EK priekšroka tiek dota alternatīvām pieejām vai paņēmieniem, kas var ietvert neķīmiskas pesticīdu alternatīvas, izņemot gadījumus, kad pesticīdu lietošana ir vajadzīga kaitēkļu un slimību uzliesmojumu kontrolei. Darbības ietvaros ir līdz minimumam samazināta mēslošanas līdzekļu izmantošana un netiek izmantoti kūtsmēsli. Darbība atbilst Regulas (ES) 2019/1009 vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Tiek veikti pienācīgi dokumentēti un verificējami pasākumi, lai izvairītos no tādu aktīvo vielu izmantošanas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma A daļā ([38]), Roterdamas konvencijā par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, Minamatas konvencijā par dzīvsudrabu, Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, un tādu aktīvo vielu izmantošanas, kuras PVO rekomendētajā pesticīdu bīstamības klasifikācijā ir iekļautas I.a klasē (“ārkārtīgi bīstamas”) vai I.b klasē (“ļoti bīstamas”). Darbība atbilst attiecīgajiem valsts tiesību aktiem par aktīvajām vielām. Tiek novērsts ūdens un augsnes piesārņojums, un, ja piesārņojums ir radies, tiek veikti attīrīšanas pasākumi.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Kompetentās iestādes noteiktajās saglabājamās teritorijās vai aizsargājamās dzīvotnēs darbība ir saskaņā ar šo teritoriju saglabāšanas mērķiem. Netiek pārveidotas dzīvotnes, kas ir īpaši jutīgas pret biodaudzveidības zudumu vai kurām ir augsta saglabāšanas vērtība, vai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atstātas atmatā tāpēc, lai šādas dzīvotnes atjaunotu.

([38]) Ar ko Savienībā īsteno Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 3. lpp.).

▼B

	Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija paredz noteikumus, kā uzturēt un potenciāli vairot biodaudzveidību saskaņā ar valsts un vietējiem noteikumiem, tostarp: (a) nodrošināt dzīvotņu un sugu labu aizsardzības statusu, uzturēt tipiskās dzīvotnes sugas; (b) izslēgt invazīvu svešzemju sugu izmantošanu vai izplatīšanu; (c) izslēgt svešzemju sugu izmantošanu, ja vien nevar pierādīt, ka: i) meža reproduktīvā materiāla izmantošana rada labvēlīgus un piemērotus ekosistēmas apstākļus (piemēram, klimatu, augsnes kritērijus un veģetācijas zonu, meža ugunsizturību); ii) vietējās sugas, kas pašlaik sastopamas šajā teritorijā, vairs nav pielāgojušās paredzamajiem klimatiskajiem, augsnes un hidroloģiskajiem apstākļiem; (d) nodrošināt augsnes fiziskās, ķīmiskās un bioloģiskās kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu; (e) veicināt biodaudzveidībai labvēlīgu praksi, kas pastiprina dabiskos procesus mežos; (f) izslēgt ļoti biodaudzveidīgu ekosistēmu pārveidošanu par mazāk biodaudzveidīgām ekosistēmām; (g) nodrošināt ar mežu saistīto dzīvotņu un sugu daudzveidību; (h) nodrošināt mežaudžu struktūru daudzveidību un nobriedušu mežaudžu un atmirušas koksnes uzturēšanu vai uzlabošanu.

1.3. **Meža apsaimniekošana**

Darbības apraksts

Meža apsaimniekošana saskaņā ar definīciju valsts tiesību aktos. Ja valsts tiesību aktos šādas definīcijas nav, meža apsaimniekošana nozīmē jebkādu saimniecisko darbību, kas izriet no mežam piemērojamas sistēmas, kura ietekmē meža ekoloģiskās, ekonomiskās vai sociālās funkcijas. Meža apsaimniekošana paredz, ka nenotiek zemes izmantojuma maiņa, un tiek īstenota uz zemes, kas atbilst vai nu meža definīcijai valsts tiesību aktos, vai, ja tādas nav, *FAO* meža definīcijai ([39]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu A2 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ir tikai NACE 2. red. darbības 02.10 (mežkopība un citas mežsaimniecības darbības), 02.20 (mežizstrāde), 02.30 (meža produktu vākšana) un 02.40 (mežsaimniecības palīgdarbības).

([39]) Zeme, kura aizņem vairāk nekā 0,5 ha un kurā koku augstums pārsniedz 5 m un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*. Te neietilpst zeme, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai urbanizētu teritoriju zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*). Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. *Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments*

1.1. Darbība notiek teritorijā, uz kuru attiecas meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments, kā noteikts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments nav definēts, kā minēts *FAO* "meža platības ar ilgtermiņa meža apsaimniekošanas plānu" definīcijā ([40]).

Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments aptver 10 gadus vai vairāk un tiek pastāvīgi atjaunināts.

1.2. Tiek sniegta informācija par šādiem punktiem, ja tie nav jau dokumentēti meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā sistēmā:

(a) apsaimniekošanas mērķi, tostarp būtiski ierobežojumi ([41]);

(b) vispārīgās stratēģijas un plānotās darbības, ar ko iecerēts sasniegt apsaimniekošanas mērķus, tostarp paredzamās operācijas visā meža ciklā;

(c) meža dzīvotnes konteksta definīcija, tostarp galvenās esošās un plānotās meža koku sugas, kā arī to izplatība un sadalījums;

(d) teritorijas definīcija saskaņā ar tās reģistrāciju zemesgrāmatā;

(e) meža nogabali, ceļi, servitūta tiesības un cita publiskā piekļuve, fiziskie faktori, tostarp ūdensceļi, teritorijas, uz kurām attiecas juridiski un citi ierobežojumi;

(f) pasākumi, kas veikti, lai saglabātu meža ekosistēmas labā stāvoklī;

(g) sabiedriski apsvērumi (t. sk. ainavas saglabāšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem);

(h) ar mežu saistīto risku, tostarp meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību uzliesmojumu novērtējums ar mērķi novērst, samazināt un kontrolēt riskus, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu aizsardzību pret atlikušajiem riskiem un pielāgošanos tiem;

(i) visi meža apsaimniekošanai relevantie *DNSH* kritēriji.

1.3. Iepriekš 1.1. punktā minētajā plānā dokumentēto meža apsaimniekošanas sistēmu ilgtspēju nodrošina, izvēloties vērienīgāko no šādām pieejām:

(a) meža apsaimniekošana atbilst piemērojamajai valsts ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai;

(b) meža apsaimniekošana atbilst *Forest Europe* ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai ([42]) un Eiropas kopējām ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnēm ([43]);

([40]) Meža platība, kam ir dokumentēts ilgtermiņa (10 gadu vai vairāk) apsaimniekošanas plāns, kurā ir izvirzīti definēti apsaimniekošanas mērķi un kuru periodiski pārskata.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([41]) T. sk. analīze par i) koksnes resursu ilgtspējību ilgtermiņā, ii) ietekmi/slodzi uz dzīvotņu saglabāšanu, saistīto dzīvotņu daudzveidību un nosacījumu, ka mežizstrādei jābūt tādai, kas samazina ietekmi uz augsni.

([42]) Mežu un meža zemes pārvaldība un izmantošana tādā veidā un intensitātē, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un potenciālu gan tagadnē, gan nākotnē pildīt attiecīgās ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, valsts un pasaules mērogā un kas nenodara kaitējumu citām ekosistēmām.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe, Otrā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (*Forest Europe*), 1993. gada 16.-17. jūnijs, Helsinki, Somija (4.6.2021. versija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([43]) L2 rezolūcijas 2. pielikums. Eiropas kopējās ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnes. Trešā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (Forest Europe), 1998. gada 2.-4. jūnijs, Lisabona, Portugāle (4.6.2021. versija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

▼B

(c) pastāvošā apsaimniekošanas sistēma atbilst meža ilgtspējas kritērijiem, kas noteikti Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 6. punktā, un — no tā piemērošanas dienas — īstenošanas aktam par darbības pamatnostādnēm attiecībā uz enerģiju, kas iegūta no meža biomasas, kurš pieņemts saskaņā ar minētās direktīvas 29. panta 8. punktu.

1.4. Darbībā netiek degradēta zeme ar lielu oglekļa uzkrājumu ([44]).

1.5. Ar attiecīgo darbību saistītā apsaimniekošanas sistēma atbilst likumības pārbaudes pienākumam un likumības prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 995/2010.

1.6. Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments paredz monitoringu, kas nodrošina plānā ietvertās informācijas pareizību, jo īpaši attiecībā uz datiem par skarto teritoriju.

2. *Klimatieguvumu analīze*

2.1. Ja teritorija meža ieguves apgabala līmenī atbilst prasībai nodrošināt, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis mežā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu, darbība atbilst šādiem kritērijiem:

(a) klimatieguvumu analīze apliecina, ka SEG emisiju un piesaistījumu neto bilance, ko darbība radītu 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ir mazāka par bāzlīniju, kas atbilst SEG emisiju un piesaistījumu neto bilancei 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ja attiecīgajā teritorijā darbība nenotiktu un tiktu piekopta ierastā prakse;

(b) uzskata, ka ilgtermiņa klimatieguvumus apliecina pierādījumi par saskaņotību ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu.

2.2. Ja teritorija meža ieguves apgabala līmenī neatbilst prasībai nodrošināt, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis mežā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu, darbība atbilst šādiem kritērijiem:

(a) klimatieguvumu analīze apliecina, ka SEG emisiju un piesaistījumu neto bilance, ko darbība radītu 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ir mazāka par bāzlīniju, kas atbilst SEG emisiju un piesaistījumu neto bilancei 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ja attiecīgajā teritorijā darbība nenotiktu un tiktu piekopta ierastā prakse;

(b) darbības projicētā ilgtermiņa vidējā neto SEG bilance ir mazāka nekā 2.2. punktā minētā bāzlīnijas projicētā ilgtermiņa vidējā neto SEG bilance; šeit ar "ilgtermiņu" jāsaprot vai nu 100 gadi, vai visa meža cikla ilgums, atkarībā no tā, kurš laika sprīdis ir garāks.

2.3. Klimatieguvuma aprēķins atbilst visiem šiem kritērijiem:

(a) analīze ir saskanīga ar 2019. gada precizējumu 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem ([45]). Klimatieguvumu analīze balstās uz pārredzamu, precīzu, konsekventu, pilnīgu un salīdzināmu informāciju, tā aptver visas darbības ietekmētās oglekļa krātuves, t. sk. virszemes biomasu, pazemes biomasu, atmirušo koksni, meža nobiras un augsni, tajā ir izmantoti konservatīvi pieņēmumi un tajā ir pienācīgi apsvērti riski, kas saistīti ar oglekļa sekvestrēšanas nepastāvīgumu un apvērsi, piesātinājuma risku un noplūžu risku.

(b) ierastā prakse, t. sk. mežizstrādes un ievākšanas prakse, ir viena no šīm:

i) apsaimniekošanas prakse, kas dokumentēta meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīgs dokumenta pēdējā versijā pirms darbības uzsākšanas, ja tāds ir;

ii) pati jaunākā ierastā prakse pirms darbības uzsākšanas;

iii) prakse, kas atbilst tādai apsaimniekošanas sistēmai, kas nodrošina, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis meža apgabalā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu.

(c) Analīzes detalizētība ir proporcionāla attiecīgā apgabala lielumam, un tiek izmantotas šim apgabalam specifiskas vērtības;

([44]) Zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ir mitrāji (arī kūdrāji) un pastāvīgas mežaudzes Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta nozīmē.

([45]) 2019. gada precizējums 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem (4.6.2021. versija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

(d) emisijas un piesaistījumi, kuru cēlonis ir dabiski iztraucējumi, piemēram, kaitēkļi un slimības, meža ugunsgrēki, vējš, vētras nodarīti postījumi, un kuri ietekmē apgabalu un izraisa pazeminātu sniegumu, nav skaitāmi kā neatbilstība Regulai (ES) 2020/852, ar nosacījumu, ka klimatieguvumu analīze ir saskanīga ar 2019. gada precizējumu 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem attiecībā uz dabisku iztraucējumu radītām emisijām un piesaistījumiem.

2.4. Meža saimniecībām, kuru platība ir mazāka par 13 ha, klimatieguvumu analīze nav jāveic.

3. *Pastāvīguma garantija*

3.1. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem to, ka apgabalam, kurā darbība notiek, ir meža statuss, garantē kāds no šādiem pasākumiem:

(a) apgabals ir klasificēts kā pastāvīgs meža rajons saskaņā ar *FAO* definīciju ([46]);

(b) teritorija ir klasificēta kā aizsargājama teritorija;

(c) uz teritoriju attiecas jebkāda juridiska vai līgumiska garantija, kas nodrošina, ka tā tiks saglabāta kā mežs.

3.2. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem darbības veicējs apņemas nodrošināt, ka meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga instrumenta turpmākie atjauninājumi, kas attiecas uz norisēm ārpus finansētās darbības, būs orientēti uz 2. punktā minēto klimatieguvumu sasniegšanu. Bez tam darbības veicējs apņemas jebkādu 2. punktā minētā klimatieguvuma samazināšanos kompensēt ar līdzvērtīgu klimatieguvumu, ko rada tādas darbības veikšana, kas uzskatāma par kādu no šajā regulā definētajām mežsaimniecības darbībām.

4. *Audits*

Divu gadu laikā kopš darbības uzsākšanas un pēc tam reizi 10 gados to, vai darbība atbilst klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijam un *DNSH* kritērijam, verificē kāds no tālāk minētajiem:

(a) relevantās valsts kompetentās iestādes;

(b) sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības operatora pieprasījuma.

Izmaksu samazināšanas labad auditus var veikt kopā ar meža sertifikācijas, klimatsertifikācijas vai kādu citu auditu.

Sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā nav ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā.

5. *Grupas novērtējums*

To, vai ir izpildīti klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritēriji un *DNSH* kritēriji, var pārbaudīt:

(a) Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 30. punktā definētā meža ieguves apgabala ([47]) līmenī;

(b) tādu saimniecību grupas līmenī, kuras ir pietiekami viendabīgas, lai būtu iespējams izvērtēt mežsaimniecības darbības ilgtspējas risku, ar nosacījumu, ka starp visām šīm saimniecībām pastāv ilgstoša saikne un kas tās piedalās darbībā, un ka šo saimniecību grupas sastāvs arī turpmāko auditu laikā nebūs mainījies.

([46]) Meža teritorija, ko paredzēts saglabāt kā mežu un ko nedrīkst pārvērst citādi izmantojamā zemē, (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([47]) "Ieguves apgabals" ir ģeogrāfiski noteikta platība, no kuras iegūst meža biomasas izejvielu, no kuras var iegūt ticamu un neatkarīgu informāciju un kurā apstākļi ir pietiekami viendabīgi, lai varētu novērtēt riskus saistībā ar meža biomasas ilgtspēju un likumību.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija satur noteikumus, kā ievērot šā pielikuma B papildinājumā izklāstītos kritērijus.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Paredzams, ka darbības ierosinātās mežkopības izmaiņas darbības aptvertajā teritorijā būtiski nesamazinās tādas primārās meža biomasas ilgtspējīgu piedāvājumu, kura ir piemērota tādu koksnes produktu ražošanai, kam piemīt apritīguma potenciāls ilgtermiņā. Šā kritērija izpildi var pierādīt ar 2. punktā minēto klimatieguvumu analīzi.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Pesticīdu izmantošana ir samazināta, un saskaņā ar Direktīvu 2009/128/EK priekšroka tiek dota alternatīvām pieejām vai paņēmieniem, kas var ietvert neķīmiskas alternatīvas pesticīdiem, izņemot gadījumus, kad pesticīdu lietošana ir vajadzīga kaitēkļu un slimību uzliesmojumu kontrolei. Darbības ietvaros ir līdz minimumam samazināta mēslošanas līdzekļu izmantošana un netiek izmantoti kūtsmēsli. Darbība atbilst Regulas (ES) 2019/1009 vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Tiek veikti pienācīgi dokumentēti un verificējami pasākumi, lai izvairītos no tādu aktīvo vielu izmantošanas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma A daļā ([48]), Roterdamas konvencijā par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, Minamatas konvencijā par dzīvsudrabu, Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, un tādu aktīvo vielu izmantošanas, kuras PVO rekomendētajā pesticīdu bīstamības klasifikācijā ([49]) ir iekļautas I.a klasē (“ārkārtīgi bīstamas”) vai I.b klasē (“ļoti bīstamas”). Darbība atbilst attiecīgajiem valsts tiesību aktiem par aktīvajām vielām. Tiek novērsts ūdens un augsnes piesārņojums, un, ja piesārņojums ir radies, tiek veikti attīrīšanas pasākumi.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Kompetentās iestādes noteiktajās saglabājamās teritorijās vai aizsargājamās dzīvotnēs darbība ir saskaņā ar šo teritoriju saglabāšanas mērķiem. Netiek pārveidotas dzīvotnes, kas ir īpaši jutīgas pret biodaudzveidības zudumu vai kurām ir augsta saglabāšanas vērtība, vai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atstātas atmatā tāpēc, lai šādas dzīvotnes atjaunotu.

([48]) Ar ko Savienībā īsteno Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 3. lpp.).

([49]) PVO rekomendētā pesticīdu klasifikācija pēc bīstamības (2019. gada versija) (4.6.2021. versija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija paredz noteikumus, kā uzturēt un potenciāli vairot biodaudzveidību saskaņā ar valsts un vietējiem noteikumiem, tostarp: (a) nodrošināt dzīvotņu un sugu labu aizsardzības statusu, uzturēt tipiskās dzīvotnes sugas; (b) izslēgt invazīvu svešzemju sugu izmantošanu vai izplatīšanu; (c) izslēgt svešzemju sugu izmantošanu, ja vien nevar pierādīt, ka: i) meža reproduktīvā materiāla izmantošana rada labvēlīgus un piemērotus ekosistēmas apstākļus (piemēram, klimatu, augsnes kritērijus un veģetācijas zonu, meža ugunsizturību); ii) vietējās sugas, kas pašlaik sastopamas šajā teritorijā, vairs nav pielāgojušās paredzamajiem klimatiskajiem, augsnes un hidroloģiskajiem apstākļiem; (d) nodrošināt augsnes fiziskās, ķīmiskās un bioloģiskās kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu; (e) veicināt biodaudzveidībai labvēlīgu praksi, kas pastiprina dabiskos procesus mežos; (f) izslēgt ļoti biodaudzveidīgu ekosistēmu pārveidošanu par mazāk biodaudzveidīgām ekosistēmām; (g) nodrošināt ar mežu saistīto dzīvotņu un sugu daudzveidību; (h) nodrošināt mežaudžu struktūru daudzveidību un nobriedušu mežaudžu un atmirušas koksnes uzturēšanu vai uzlabošanu.

1.4. **Saglabājošā mežsaimniecība**

Darbības apraksts

Meža apsaimniekošanas darbības, kuru mērķis ir saglabāt vienu vai vairākas dzīvotnes vai sugas. Saglabājošā mežsaimniecība paredz, ka netiek mainīta zemes izmantojuma kategorija, un tiek īstenota uz zemes, kas atbilst vai nu meža definīcijai valsts tiesību aktos, vai, ja tādas nav, *FAO* meža definīcijai ([50]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu A2 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ir tikai NACE 2. red. darbības 02.10 (mežkopība un citas mežsaimniecības darbības), 02.20 (mežizstrāde), 02.30 (meža produktu vākšana) un 02.40 (mežsaimniecības palīgdarbības).

([50]) Zeme, kura aizņem vairāk nekā 0,5 ha un kurā koku augstums pārsniedz 5 m un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*. Te neietilpst zeme, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai urbanizētu teritoriju zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*). Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. *Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments*

1.1. Darbība notiek teritorijā, uz kuru attiecas meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments, kā noteikts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs plāns nav definēts, kā minēts *FAO* "meža platības ar ilgtermiņa meža apsaimniekošanas plānu" definīcijā ([51]).

Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments aptver 10 gadus vai vairāk un tiek pastāvīgi atjaunināts.

1.2. Tiek sniegta informācija par šādiem punktiem, ja tie nav jau dokumentēti meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā sistēmā:

(a) apsaimniekošanas mērķi, tostarp būtiski ierobežojumi;

(b) vispārīgās stratēģijas un plānotās darbības, ar ko iecerēts sasniegt apsaimniekošanas mērķus, tostarp paredzamās operācijas visā meža ciklā;

(c) meža dzīvotnes konteksta definīcija, tostarp galvenās esošās un plānotās meža koku sugas, kā arī to izplatība un sadalījums, atkarībā no vietējās meža ekosistēmas konteksta;

(d) teritorijas definīcija saskaņā ar tās reģistrāciju zemesgrāmatā;

(e) meža nogabali, ceļi, servitūta tiesības un cita publiskā piekļuve, fiziskie faktori, tostarp ūdensceļi, teritorijas, uz kurām attiecas juridiski un citi ierobežojumi;

(f) pasākumi, kas veikti, lai saglabātu meža ekosistēmas labā stāvoklī;

(g) sabiedriski apsvērumi (t. sk. ainavas saglabāšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem);

(h) ar mežu saistīto risku, tostarp meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību uzliesmojumu novērtējums ar mērķi novērst, samazināt un kontrolēt riskus, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu aizsardzību pret atlikušajiem riskiem un pielāgošanos tiem;

(i) visi meža apsaimniekošanai relevantie *DNSH* kritēriji.

1.3. Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments:

(a) atspoguļo primāro paredzēto apsaimniekošanas mērķi ([52]), proti, augsnes un ūdens aizsardzību ([53]), biodaudzveidības saglabāšanu ([54]) vai sociālos pakalpojumus ([55]), pamatojoties uz *FAO* definīcijām;

(b) veicina biodaudzveidībai labvēlīgu praksi, kas pastiprina dabiskos procesus mežos;

([51]) Meža platība, kam ir dokumentēts ilgtermiņa (10 gadu vai vairāk) apsaimniekošanas plāns, kurā ir izvirzīti definēti apsaimniekošanas mērķi un kuru periodiski pārskata (*FAO Global Resources Assessment 2020*). Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([52]) Primārais paredzētais apsaimniekošanas mērķis, kas noteikts apsaimniekošanas struktūrvienībai (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([53]) Mežs, kura apsaimniekošanas mērķis ir augsnes un ūdens aizsardzība. (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([54]) Mežs, kura apsaimniekošanas mērķis ir biodaudzveidības saglabāšana. Tai skaitā, bet ne tikai, teritorijas, kas paredzētas biodaudzveidības saglabāšanai aizsargājamās teritorijās. (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([55]) Mežs, kura apsaimniekošanas mērķis ir sociālie pakalpojumi. (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf)

▼B

(c) ietver analīzi par:

i) ietekmi un slogu uz dzīvotņu saglabāšanu un saistīto dzīvotņu daudzveidību;

ii) nosacījumu, ka mežizstrādei jāsamazina ietekme uz augsni;

iii) citām darbībām, kas ietekmē saglabāšanas mērķus, piemēram, medībām un zvejniecību, lauksaimniecības, ganību un mežsaimniecības darbībām, rūpnieciskajām, kalnrūpniecības un komerciālajām darbībām.

1.4. Iepriekš 1.1. punktā minētajā plānā dokumentētās meža apsaimniekošanas sistēmas ilgtspēju nodrošina, izvēloties vērienīgāko no šādām pieejām:

(a) meža apsaimniekošana atbilst valsts ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai, ja tāda ir;

(b) meža apsaimniekošana atbilst *Forest Europe* ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai ([56]) un Eiropas kopējām ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnēm ([57]);

(c) pastāvošā apsaimniekošanas sistēma atbilst meža ilgtspējas kritērijiem, kas noteikti Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 6. punktā, un — no tā piemērošanas dienas — īstenošanas aktam par darbības pamatnostādnēm attiecībā uz enerģiju, kas iegūta no meža biomasas, kurš pieņemts saskaņā ar minētās direktīvas 29. panta 8. punktu.

1.5. Darbībā netiek degradēta zeme ar lielu oglekļa uzkrājumu ([58]).

1.6. Ar attiecīgo darbību saistītā apsaimniekošanas sistēma atbilst likumības pārbaudes pienākumam un likumības prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 995/2010.

1.7. Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments paredz monitoringu, kas nodrošina plānā ietvertās informācijas pareizību, jo īpaši attiecībā uz datiem par skarto teritoriju.

2. *Klimatieguvumu analīze*

2.1. Ja teritorija meža ieguves apgabala līmenī atbilst prasībai nodrošināt, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis mežā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu, darbība atbilst šādiem kritērijiem:

(a) klimatieguvumu analīze apliecina, ka SEG emisiju un piesaistījumu neto bilance, ko darbība radītu 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ir mazāka par bāzlīniju, kas atbilst SEG emisiju un piesaistījumu neto bilancei 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ja attiecīgajā teritorijā darbība nenotiktu un tiktu piekopta ierastā prakse;

(b) uzskata, ka ilgtermiņa klimatieguvumus apliecina pierādījumi par saskaņotību ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu.

2.2. Ja teritorija meža ieguves apgabala līmenī neatbilst prasībai nodrošināt, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis mežā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu, darbība atbilst šādiem kritērijiem:

(a) klimatieguvumu analīze apliecina, ka SEG emisiju un piesaistījumu neto bilance, ko darbība radītu 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ir mazāka par bāzlīniju, kas atbilst SEG emisiju un piesaistījumu neto bilancei 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ja attiecīgajā teritorijā darbība nenotiktu un tiktu piekopta ierastā prakse;

([56]) Mežu un meža zemes pārvaldība un izmantošana tādā veidā un intensitātē, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un potenciālu gan tagadnē, gan nākotnē pildīt attiecīgās ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, valsts un pasaules mērogā un kas nenodara kaitējumu citām ekosistēmām.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe, Otrā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (*Forest Europe*), 1993. gada 16.-17. jūnijs, Helsinki, Somija (4.6.2021. versija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf)

([57]) L2 rezolūcijas 2. pielikums. Eiropas kopējās ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnes. Trešā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (Forest Europe), 1998. gada 2.-4. jūnijs, Lisabona, Portugāle (4.6.2021. versija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([58]) Zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ir mitrāji (arī kūdrāji) un pastāvīgas mežaudzes Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta nozīmē.

▼B

(b) darbības projicētā ilgtermiņa vidējā neto SEG bilance ir mazāka nekā 2.2. punktā minētā bāzlīnijas projicētā ilgtermiņa vidējā neto SEG bilance; šeit ar "ilgtermiņu" jāsaprot vai nu 100 gadi, vai visa meža cikla ilgums, atkarībā no tā, kurš laika sprīdis ir garāks.

2.3. Klimatieguvuma aprēķins atbilst visiem šiem kritērijiem:

(a) analīze ir saskanīga ar 2019. gada precizējumu 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem ([59]). Klimatieguvumu analīze balstās uz pārredzamu, precīzu, konsekventu, pilnīgu un salīdzināmu informāciju, tā aptver visas darbības ietekmētās oglekļa krātuves, t. sk. virszemes biomasu, pazemes biomasu, atmirušo koksni, meža nobiras un augsni, tajā ir izmantoti konservatīvi pieņēmumi un tajā ir pienācīgi apsvērti riski, kas saistīti ar oglekļa sekvestrēšanas nepastāvīgumu un apvērsi, piesātinājuma risku un noplūžu risku.

(b) ierastā prakse, t. sk. mežizstrādes prakse, ir viena no šīm:

i) apsaimniekošanas prakse, kas dokumentēta meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīgs dokumenta pēdējā versijā pirms darbības uzsākšanas, ja tāda ir;

ii) pati jaunākā ierastā prakse pirms darbības uzsākšanas;

iii) prakse, kas atbilst tādai apsaimniekošanas sistēmai, kas nodrošina, ka ilgtermiņā tiek saglabāts vai palielināts oglekļa uzkrājumu un piesaistītāju līmenis meža apgabalā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/2001 29. panta 7. punkta b) apakšpunktu.

(c) Analīzes detalizētība ir proporcionāla attiecīgā apgabala lielumam, un tiek izmantotas šim apgabalam specifiskas vērtības;

(d) emisijas un piesaistījumi, kuru cēlonis ir dabiski iztraucējumi, piemēram, kaitēkļi un slimības, meža ugunsgrēki, vējš, vētras nodarīti postījumi, un kuri ietekmē apgabalu un izraisa pazeminātu sniegumu, nav skaitāmi kā neatbilstība Regulas (ES) 2020/852 kritērijiem, ar nosacījumu, ka klimatieguvumu analīze ir saskanīga ar 2019. gada precizējumu 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem attiecībā uz dabisku iztraucējumu radītām emisijām un piesaistījumiem.

2.4. Meža saimniecībām, kuru platība ir mazāka par 13 ha, klimatieguvumu analīze nav jāveic.

3. *Pastāvīguma garantija*

3.1. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem to, ka apgabalam, kurā darbība notiek, ir meža statuss, garantē kāds no šādiem pasākumiem:

(a) apgabals ir klasificēts kā pastāvīgs meža rajons saskaņā ar *FAO* definīciju ([60]);

(b) teritorija ir klasificēta kā aizsargājama teritorija;

(c) uz teritoriju attiecas jebkāda juridiska vai līgumiska garantija, kas nodrošina, ka tā tiks saglabāta kā mežs.

3.2. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem darbības veicējs apņemas nodrošināt, ka meža apsaimniekošanas plāna vai līdzvērtīga instrumenta turpmākie atjauninājumi, kas attiecas uz norisēm ārpus finansētās darbības, būs orientēti uz 2. punktā minēto klimatieguvumu sasniegšanu. Bez tam darbības veicējs apņemas jebkādu 2. punktā minētā klimatieguvuma samazināšanos kompensēt ar līdzvērtīgu klimatieguvumu, ko rada tādas darbības veikšana, kas uzskatāma par kādu no šajā regulā definētajām mežsaimniecības darbībām.

4. *Audits*

Divu gadu laikā kopš darbības uzsākšanas un pēc tam reizi 10 gados to, vai darbība atbilst klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijam un *DNSH* kritērijam, verificē kāds no tālāk minētajiem:

(a) relevantās valsts kompetentās iestādes;

(b) sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības operatora pieprasījuma.

([59]) 2019. gada precizējums 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem (4.6.2021. versija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

([60]) Meža teritorija, ko paredzēts saglabāt kā mežu un ko nedrīkst pārvērst citādi izmantojamā zemē, (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Izmaksu samazināšanas labad auditus var veikt kopā ar meža sertifikācijas, klimatsertifikācijas vai kādu citu auditu.

Sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā nav ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā.

5. *Grupas novērtējums*

To, vai ir izpildīti klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritēriji un *DNSH* kritēriji, var pārbaudīt:

(a) Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 30. punktā definētā meža ieguves apgabala ([61]) līmenī;

(b) tādu meža saimniecību grupas līmenī, kuras ir pietiekami viendabīgas, lai būtu iespējams izvērtēt mežsaimniecības darbības ilgtspējas risku, ar nosacījumu, ka starp visām šīm saimniecībām pastāv ilgstoša saikne un kas tās piedalās darbībā, un ka šo saimniecību grupas sastāvs arī turpmāko auditu laikā nebūs mainījies.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija satur noteikumus, kā ievērot šā pielikuma B papildinājumā izklāstītos kritērijus.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Paredzams, ka darbības ierosinātās mežkopības izmaiņas darbības aptvertajā teritorijā būtiski nesamazinās tādas primārās meža biomasas ilgtspējīgu piedāvājumu, kura ir piemērota tādu koksnes produktu ražošanai, kam piemīt apritīguma potenciāls ilgterminā. Šā kritērija izpildi var pierādīt ar 2. punktā minēto klimatieguvumu analīzi.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbībā neizmanto pesticīdus vai mēslošanas līdzekļus. Tiek veikti pienācīgi dokumentēti un verificējami pasākumi, lai izvairītos no tādu aktīvo vielu izmantošanas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma A daļā ([62]), Roterdamas konvencijā par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, Minamatas konvencijā par dzīvsudrabu, Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, un tādu aktīvo vielu izmantošanas, kuras PVO rekomendētajā pesticīdu bīstamības klasifikācijā ([63]) ir iekļautas I.a klasē (“ārkārtīgi bīstamas”) vai I.b klasē (“ļoti bīstamas”). Darbība atbilst attiecīgajiem valsts tiesību aktiem par aktīvajām vielām. Tiek novērsts ūdens un augsnes piesārņojums, un, ja piesārņojums ir radies, tiek veikti attīrīšanas pasākumi.

([61]) “Ieguves apgabals” ir ģeogrāfiski noteikta platība, no kuras iegūst meža biomasas izejvielu, no kuras var iegūt ticamu un neatkarīgu informāciju un kurā apstākļi ir pietiekami viendabīgi, lai varētu novērtēt riskus saistībā ar meža biomasas ilgtspēju un likumību.

([62]) Ar ko Savienībā īsteno Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 3. lpp.).

([63]) PVO rekomendētā pesticīdu klasifikācija pēc bīstamības (2019. gada versija) (4.6.2021. versija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Kompetentās iestādes noteiktajās saglabājamās teritorijās vai aizsargājamās dzīvotnēs darbība ir saskaņā ar šo teritoriju saglabāšanas mērķiem. Netiek pārveidotas dzīvotnes, kas ir īpaši jutīgas pret biodaudzveidības zudumu vai kurām ir augsta saglabāšanas vērtība, vai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atstātas atmatā tāpēc, lai šādas dzīvotnes atjaunotu. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija paredz noteikumus, kā uzturēt un potenciāli vairot biodaudzveidību saskaņā ar valsts un vietējiem noteikumiem, tostarp: (a) nodrošināt dzīvotņu un sugu labu aizsardzības statusu, uzturēt tipiskās dzīvotnes sugas; (b) izslēgt invazīvu svešzemju sugu izmantošanu vai izplatīšanu; (c) izslēgt svešzemju sugu izmantošanu, ja vien nevar pierādīt, ka: i) meža reproduktīvā materiāla izmantošana rada labvēlīgus un piemērotus ekosistēmas apstākļus (piemēram, klimatu, augsnes kritērijus un veģetācijas zonu, meža ugunsizturību); ii) vietējās sugas, kas pašlaik sastopamas šajā teritorijā, vairs nav pielāgojušās paredzamajiem klimatiskajiem, augsnes un hidroloģiskajiem apstākļiem; (d) nodrošināt augsnes fiziskās, ķīmiskās un bioloģiskās kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu; (e) veicināt biodaudzveidībai labvēlīgu praksi, kas pastiprina dabiskos procesus mežos; (f) izslēgt ļoti biodaudzveidīgu ekosistēmu pārveidošanu par mazāk biodaudzveidīgām ekosistēmām; (g) nodrošināt ar mežu saistīto dzīvotņu un sugu daudzveidību; (h) nodrošināt mežaudžu struktūru daudzveidību un nobriedušu mežaudžu un atmirušas koksnes uzturēšanu vai uzlabošanu.

2. VIDES AIZSARDZĪBAS UN ATJAUNOŠANAS DARBĪBAS

2.1. **Mitrāju atjaunošana**

Darbības apraksts

Mitrāju atjaunošana ir saimnieciskās darbības, kas veicina mitrāju atgriešanos sākotnējā stāvoklī, un saimnieciskās darbības, kas uzlabo mitrāju funkcijas, lai gan ne vienmēr veicina atgriešanos stāvoklī, kāds tas bija pirms iztraucējuma; ar mitrājiem saprot zemi, kas atbilst starptautiskajai

▼B

mitrāja ([64]) vai kūdrāja ([65]) definīcijai Konvencijā par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi (Rāmsaras konvencija) ([66]). Attiecīgā teritorija atbilst Savienības mitrāju definīcijai, kas sniegta Komisijas paziņojumā par mitrāju racionālu izmantošanu un saglabāšanu ([67]).

Ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006 izveidotajā saimniecisko darbību statistiskajā klasifikācijā šīm darbībām nav piešķirts īpašs NACE kods, bet tās ir saistītas ar 6. klasi vides aizsardzības darbību statistiskajā klasifikācijā (*CEPA*), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 691/2011 ([68]).

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. *Atjaunošanas plāns*

1.1. Sākumā teritoriju aptver atjaunošanas plāns, kas ir saskanīgs ar Rāmsaras konvencijas mitrāju atjaunošanas principiem un vadlīnijām ([69]), līdz brīdim, kad tā tiek klasificēta kā mitrājs, un tad to aptver mitrāja apsaimniekošanas plāns, kas ir saskanīgs ar Rāmsaras konvencijas vadlīnijām par Rāmsaras konvencijas teritoriju un citu mitrāju apsaimniekošanas plānošanu ([70]). Attiecībā uz kūdrājiem apsaimniekošanas plānā ir ievērotai ieteikumi, kas iekļauti relevantajās Rāmsaras konvencijas rezolūcijās, t. sk. rezolūcijā XIII/13.

1.2. Atjaunošanas plānā ir pārdomāti apsvērti vietējie hidroloģiskie un pedoloģiskie apstākļi, t. sk. augsnes piesātinātības dinamika un aerobisko un anaerobisko apstākļu izmaiņas.

1.3. Visi mitrāju apsaimniekošanai relevantie *DNSH* kritēriji ir aplūkoti atjaunošanas plānā.

1.4. Atjaunošanas plāns paredz monitoringu, kas nodrošina plānā ietvertās informācijas pareizību, jo īpaši attiecībā uz datiem par skarto teritoriju.

([64]) *Mitrāji ietver dažādas iekšzemes dzīvotnes, piemēram, purvus, mitros zālājus un kūdrājus, palienes, upes un ezerus, un piekrastes teritorijas, piemēram, sāļos purvus (solončakus), mangroves, vatus (teritorijas, kas applūst paisumā un nožūst bēgumā) un jūraszāļu audzes, koraļļu rifus un citas jūras teritorijas, kuras bēguma laikā neatrodas dziļāk par sešiem metriem zem ūdens, kā arī mākslīgi radītus mitrājus, piemēram, dambjus, ūdenstilpnes, rīsa laukus, kā arī notekūdeņu attīrīšanas baseinus un dīķus.* An Introduction to the Ramsar Convention on Wetlands, 7. red. (iepriekš The Ramsar Convention Manual). Rāmsaras konvencijas sekretariāts, Glande, Šveice.

([65]) Kūdrāji ir ekosistēmas ar kūdras augsni. Kūdras sastāvā vismaz 30 % ir mirušu, daļēji sadalījušos augu atlieku, kas *in situ* akumulējušās pārlieka mitruma un bieži vien skābuma apstākļos. Rezolūcija XIII.12 *Guidance on identifying peatlands as Wetlands of International Importance (Ramsar Sites) for global climate change regulation as an additional argument to existing Ramsar criteria*, Rāmsaras konvencija, pieņemts 2018. gada 21.-29. oktobrī.

([66]) Konvencija par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi (4.6.2021. versija: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf).

([67]) Komisijas 1995. gada 29. maija Paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par mitrāju racionālu izmantošanu un saglabāšanu, COM(95) 189 galīgā redakcija.

([68]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 691/2011 (2011. gada 6. jūlijs) par Eiropas vides ekonomiskajiem kontiem (OV L 192, 22.7.2011., 1. lpp.).

([69]) Rāmsaras konvencija (2002). Mitrāju apsaimniekošanas principi un vadlīnijas. Pieņemti ar Rāmsaras konvencijas Rezolūciju VIII.16 (2002) (4.6.2021. versija: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/pdf/guide/guide-restoration.pdf).

([70]) Rāmsaras konvencija (2002). Rezolūcija VIII.14. Rāmsaras konvencijas teritoriju un citu mitrāju apsaimniekošanas jaunās vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/pdf/res/key_res_viii_14_e.pdf).

▼B

2. *Klimatieguvumu analīze*

2.1. Darbība atbilst šādiem kritērijiem:

(a) klimatieguvumu analīze apliecina, ka SEG emisiju un piesaistījumu neto bilance, ko darbība radītu 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ir mazāka par bāzlīniju, kas atbilst SEG emisiju un piesaistījumu neto bilancei 30 gadu periodā kopš darbības uzsākšanas, ja attiecīgajā teritorijā darbība nenotiktu un tiktu piekopta ierastā prakse;

(b) darbības projicētā ilgtermiņa vidējā neto SEG bilance ir mazāka nekā 2.2. punktā minētā bāzlīnijas projicētā ilgtermiņa vidējā neto SEG bilance; šeit ar "ilgtermiņu" jāsaprot 100 gadi.

2.2. Klimatieguvuma aprēķins atbilst visiem šiem kritērijiem:

(a) analīze ir saskanīga ar 2019. gada precizējumu 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem ([71]). Konkrētāk, ja analīzē izmantotā mitrāja definīcija atšķiras no nacionālajā SEG pārskatā izmantotās mitrāja definīcijas, analīzē ir identificētas dažādās zemes kategorijas, kas ietilpst apskatītajā teritorijā. Klimatieguvumu analīze balstās uz pārredzamu, precīzu, konsekventu, pilnīgu un salīdzināmu informāciju, tā aptver visas darbības ietekmētās oglekļa krātuves, t. sk. virszemes biomasu, pazemes biomasu, atmirušo koksni, meža nobiras un augsni, tajā ir izmantoti konservatīvi pieņēmumi un tajā ir pienācīgi apsvērti riski, kas saistīti ar oglekļa sekvestrēšanas nepastāvīgumu un apvērsi, piesātinājuma risku un noplūžu risku. Attiecībā uz piekrastes mitrājiem klimatieguvumu analīzē ir ņemta vērā arī projicētā relatīvā jūras līmeņa celšanās un mitrāju migrācijas iespējamība.

(b) ierastā prakse, t. sk. mežizstrādes un ievākšanas prakse, ir viena no šīm:

i) apsaimniekošanas prakse, kas dokumentēta pirms darbības uzsākšanas, ja tāda ir;

ii) pati jaunākā ierastā prakse pirms darbības uzsākšanas.

(c) Analīzes detalizētība ir proporcionāla attiecīgā apgabala lielumam, un tiek izmantotas šim apgabalam specifiskas vērtības;

(d) emisijas un piesaistījumi, kuru cēlonis ir dabiski iztraucējumi, piemēram, kaitēkļi un slimības, ugunsgrēki, vējš, vētras nodarīti postījumi, un kuri ietekmē apgabalu un izraisa pazeminātu sniegumu, nav skaitāmi kā neatbilstība Regulas (ES) 2020/852 kritērijiem, ar nosacījumu, ka klimatieguvumu analīze ir saskanīga ar 2019. gada precizējumu 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem attiecībā uz dabisku iztraucējumu radītām emisijām un piesaistījumiem.

4. *Pastāvīguma garantija*

4.1. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem to, ka apgabalam, kurā darbība notiek, ir mitrāja statuss, garantē kāds no šādiem pasākumiem:

([71]) 2019. gada precizējums 2006. gada *IPCC* vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatiem (4.6.2021. versija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

(a) teritoriju paredzēts saglabāt kā mitrāju un to nedrīkst pārvērst citādi izmantojamā zemē,

(b) teritorija ir klasificēta kā aizsargājama teritorija;

(c) uz teritoriju attiecas jebkāda juridiska vai līgumiska garantija, kas nodrošina, ka tā tiks saglabāta kā mitrājs.

4.2. Saskaņā ar valsts tiesību aktiem darbības veicējs apņemas nodrošināt, ka atjaunošanas plāna turpmākie atjauninājumi, kas attiecas uz norisēm ārpus finansētās darbības, būs orientēti uz 2. punktā minēto klimatieguvumu sasniegšanu. Bez tam darbības veicējs apņemas jebkādu 2. punktā minētā klimatieguvuma samazināšanos kompensēt ar līdzvērtīgu klimatieguvumu, ko rada tādas darbības veikšana, kas uzskatāma par kādu no šajā regulā definētajām vides aizsardzības un atjaunošanas darbībām.

5. *Audits*

Divu gadu laikā kopš darbības uzsākšanas un pēc tam reizi 10 gados to, vai darbība atbilst klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijam un *DNSH* kritērijam, verificē kāds no tālāk minētajiem:

(a) relevantās valsts kompetentās iestādes;

(b) sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības operatora pieprasījuma.

Izmaksu samazināšanas labad auditus var veikt kopā ar meža sertifikācijas, klimatsertifikācijas vai kādu citu auditu.

Sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā nav ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā.

6. *Grupas novērtējums*

Atbilstību klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijiem *DNSH* kritērijiem var pārbaudīt tādu saimniecību grupas līmenī, kuras ir pietiekami viendabīgas, lai būtu iespējams izvērtēt mežsaimniecības darbības ilgtspējas risku, ar nosacījumu, ka starp visām šīm saimniecībām pastāv ilgstoša saikne un kas tās piedalās darbībā, un ka šo saimniecību grupas sastāvs arī turpmāko auditu laikā nebūs mainījies.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Kūdras ieguve ir samazināta līdz minimumam.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Pesticīdu izmantošana ir samazināta līdz minimumam, un saskaņā ar Direktīvu 2009/128/EK priekšroka tiek dota alternatīvām pieejām vai paņēmieniem, kas var ietvert neķīmiskas pesticīdu alternatīvas, izņemot gadījumus, kad pesticīdu lietošana ir vajadzīga kaitēkļu un slimību uzliesmojumu kontrolei. Darbības ietvaros ir līdz minimumam samazināta mēslošanas līdzekļu izmantošana un netiek izmantoti kūtsmēsli. Darbība atbilst Regulas (ES) 2019/1009 vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Tiek veikti pienācīgi dokumentēti un verificējami pasākumi, lai izvairītos no tādu aktīvo vielu izmantošanas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma A daļā ([72]), Roterdamas konvencijā par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, Minamatas konvencijā par dzīvsudrabu, Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, un tādu aktīvo vielu izmantošanas, kuras PVO rekomendētajā pesticīdu bīstamības klasifikācijā ([73]) ir iekļautas I.a klasē (“ārkārtīgi bīstamas”) vai I.b klasē (“ļoti bīstamas”). Darbība atbilst attiecīgajiem valsts īstenošanas tiesību aktiem par aktīvajām vielām. Tiek novērsts ūdens un augsnes piesārņojums, un, ja piesārņojums ir radies, tiek veikti attīrīšanas pasākumi.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Kompetentās iestādes noteiktajās saglabājamās teritorijās vai aizsargājamās dzīvotnēs darbība ir saskaņā ar šo teritoriju saglabāšanas mērķiem. Netiek pārveidotas dzīvotnes, kas ir īpaši jutīgas pret biodaudzveidības zudumu vai kurām ir augsta saglabāšanas vērtība, vai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atstātas atmatā tāpēc, lai šādas dzīvotnes atjaunotu. Šīs iedaļas 1. punktā minētais plāns (atjaunošanas plāns) ietver noteikumus, kā uzturēt un potenciāli vairot biodaudzveidību saskaņā ar valsts un vietējiem noteikumiem, tostarp: (a) nodrošināt dzīvotņu un sugu labu aizsardzības statusu, uzturēt tipiskās dzīvotnes sugas; (b) izslēgt invazīvu sugu izmantošanu vai izplatīšanu.

3. RAŽOŠANA

3.1. **Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ražošana**

Darbības apraksts

Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ražošana, kur ar atjaunīgo enerģiju saprot Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 1. punktā definēto atjaunojamo energoresursu enerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C25, C27, C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([72]) Ar ko Savienībā īsteno Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 3. lpp.).
([73]) PVO rekomendētā pesticīdu klasifikācija pēc bīstamības (2019. gada versija) (4.6.2021. versija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Saimnieciskās darbības ietvaros tiek ražotas atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; (d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.2. **Ūdeņraža ražošanas un izmantošanas aprīkojuma izgatavošana**

Darbības apraksts

Ūdeņraža ražošanas un izmantošanas aprīkojuma izgatavošana

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C25, C27, C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Saimnieciskās darbības ietvaros tiek izgatavots ūdeņraža ražošanas aprīkojums, kas atbilst šā pielikuma 3.10. iedaļas kritērijiem, un ūdeņraža izmantošanas aprīkojums.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; (d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.3. **Mazoglekļa transporta tehnoloģiju ražošana**

Darbības apraksts

Mazoglekļa transportlīdzekļu, mazoglekļa ritošā sastāva un mazoglekļa kuģu ražošana, remonts, apkope, pāraprīkošana, pārprofilēšana un modernizācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C29.1, C30.1, C30.2, C30.9, C33.15, C33.17, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Saimnieciskās darbības ietvaros tiek ražoti, remontēti, apkopti, pāraprīkoti ([74]), pārprofilēti vai modernizēti:

(a) vilcieni, pasažieru vagoni un kravas vagoni, kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

(b) vilcieni, pasažieru vagoni un kravas vagoni, kuri nerada nekādas tiešās izpūtēja CO_2 emisijas, ja tos ekspluatē uz sliežu ceļa ar vajadzīgo infrastruktūru un izmanto parasto dzinēju, ja šāda infrastruktūra nav pieejama (bimodāla tehnoloģija);

(c) pilsētas, piepilsētas un pasažieru transportlīdzekļi, ja tie nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

(d) līdz 2025. gada 31. decembrim —M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļi ([75]), kam ir "CA" (vienstāva transportlīdzeklis), "CB" (divstāvu transportlīdzeklis), "CC" (vienstāva posmainais transportlīdzeklis) vai "CD" (divstāvu posmainais transportlīdzeklis) tipa virsbūve ([76]) un kas atbilst jaunākajam EURO VI standartam, t. i., gan Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 595/2009 ([77]) prasībām, gan minēto regulu grozošo aktu prasībām — turklāt no brīža, kad šie grozījumi stājas spēkā, vēl pirms tie ir piemērojami —, gan EURO VI standarta jaunākajam posmam, kas aprakstīts Komisijas Regulas (ES) Nr. 582/2011 ([78]) I pielikuma 9. papildinājuma 1. tabulā, ja šo posmu reglamentējošie noteikumi ir stājušies spēkā, bet vēl nav piemērojami šā tipa transportlīdzekļiem ([79]). Ja šāds standarts nav pieejams, transportlīdzekļu tiešās CO_2 emisijas ir nulle;

(e) personiskās mobilitātes ierīces, kuru dzinējspēks ir lietotāja fiziskā aktivitāte, bezemisiju motors vai bezemisiju motora un fiziskās aktivitātes kombinācija;

(f) M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļi, kas klasificēti kā mazas noslodzes transportlīdzekļi ([80]):

i) līdz 2025. gada 31. decembrim: kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/631 ([81]) 3. panta 1. punkta h) apakšpunktā definētās īpatnējās CO_2 emisijas ir mazākas par 50 g CO_2/km (mazemisiju un bezemisiju mazas noslodzes transportlīdzekļi);

ii) no 2026. gada 1. janvāra: kuru Regulas (ES) 2019/631 3. panta 1. punkta h) apakšpunktā definētās īpatnējās CO_2 emisijas ir vienādas ar nulli;

(g) L kategorijas transportlīdzekļi ([82]), kuru izpūtēja CO_2 emisijas, kas aprēķinātas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 168/2013 ([83]) paredzēto emisiju testu, ir 0 g CO_2e/km;

([74]) Attiecībā uz j) –m) punktu ar pāraprīkošanu saistītie kritēriji ir apskatīti šā pielikuma 6.9. un 6.12. iedaļā.

([75]) Kā minēts 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/858 (2018. gada 30. maijs) par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK (OV L 151, 14.6.2018., 1. lpp.).

([76]) Kā noteikts Regulas (ES) 2018/858 I pielikuma C daļas 3. punktā.

([77]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 595/2009 (2009. gada 18. jūnijs) par mehānisko transportlīdzekļu un motoru tipa apstiprinājumu attiecībā uz lielas celtspējas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI) un par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 715/2007 un Direktīvā 2007/46/EK un par Direktīvu 80/1269/EEK, 2005/55/EK un 2005/78/EK atcelšanu (OV L 188, 18.7.2009., 1. lpp.).

([78]) Komisijas Regula (ES) Nr. 582/2011 (2011. gada 25. maijs), ar ko īsteno un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 595/2009 attiecībā uz lielas celtspējas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI) un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/46/EK I un III pielikumu (OV L 167, 25.6.2011., 1. lpp.).

([79]) Līdz 2022. gada 31. decembrim — EURO VI E posms, kā aprakstīts Regulā (EK) Nr. 595/2009.

([80]) Kā definēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā.

([81]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/631 (2019. gada 17. aprīlis) par CO_2 emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem un ar kuru atceļ Regulu (EK) Nr. 443/2009 un Regulu (ES) Nr. 510/2011 (OV L 111, 25.4.2019., 13. lpp.).

([82]) Kā definēts 4. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 168/2013 (2013. gada 15. janvāris) par divu riteņu vai trīs riteņu transportlīdzekļu un kvadriciklu apstiprināšanu un tirgus uzraudzību (OV L 60, 2.3.2013., 52. lpp.).

([83]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 168/2013 (2013. gada 15. janvāris) par divu riteņu vai trīs riteņu transportlīdzekļu un kvadriciklu apstiprināšanu un tirgus uzraudzību (OV L 60, 2.3.2013., 52. lpp.).

▼B

(h) N2, N3 un N1 kategorijas transportlīdzekļi, kuri klasificēti kā lielas noslodzes transportlīdzekļi un kuri nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu pārvadāšanai, un kuru tehniski pieļaujamā maksimālā masa nepārsniedz 7,5 tonnas, un kuri ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1242 ([84]) 3. panta 11. punktā definētie "bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi";

(i) N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļi, kuri nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu pārvadāšanai, kuru tehniski pieļaujamā maksimālā masa nepārsniedz 7,5 tonnas un kuri ir Regulas (ES) 2019/1242 3. panta 11. punktā definētie " bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi" vai 3. panta 12. punktā definētie "mazemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi";

(j) tādi kuģi, ar ko veic pasažieru pārvadājumus iekšzemes ūdeņos:

i) kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

ii) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuri ir hibrīdkuģi un duālās degvielas kuģi, kuri vismaz 50 % no to normālai ekspluatācijai nepieciešamās enerģijas iegūst vai nu no degvielas, kas nerada nekādas tiešās (izplūdes) CO_2 emisijas, vai uzlādē no elektrotīkla;

(k) kuģi, ar ko veic kravas pārvadājumus iekšzemes ūdeņos un kas nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu pārvadāšanai un:

i) kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

ii) kuriem līdz 2025. gada 31. decembrim tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas uz tonnkilometru (g CO_2/tkm), kas aprēķinātas (vai, ja runa ir par jauniem kuģiem, aplēstas), izmantojot energoefektivitātes operacionālo rādītāju ([85]), ir par 50 % mazākas nekā CO_2 emisiju vidējā atsauces vērtība, kas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1242 11. pantu noteikta lielas noslodzes transportlīdzekļiem (transportlīdzekļu apakšgrupa 5-LH);

(l) kuģi, ar ko veic kravas pārvadājumus jūras un piekrastes ūdeņos, un ostas darbībām un palīgdarbībām nepieciešamie kuģi, kuri nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai un

i) kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

ii) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuri ir hibrīdkuģi un duālās degvielas kuģi, kas vismaz 25 % no to normālai ekspluatācijai jūrā vai ostās nepieciešamās enerģijas iegūst vai nu no degvielas, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai uzlādē no elektrotīkla;

iii) kuriem līdz 2025. gada 31. decembrim un tikai tādā gadījumā, ja var pierādīt, ka kuģus izmanto tikai tādu piekrastes un tuvsatiksmes pakalpojumu sniegšanai, kuru mērķis ir pašlaik pa sauszemi transportētās kravas novirzīt uz jūras transportu, tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, kas aprēķinātas, izmantojot Starptautiskās jūrniecības organizācijas (*IMO*) projektētās energoefektivitātes indeksu (*EEDI*) ([86]), ir par 50 % mazākas nekā CO_2 emisiju vērtība, kas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1242 11. pantu noteikta lielas noslodzes transportlīdzekļiem (transportlīdzekļu apakšgrupa 5-LH);

([84]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1242 (2019. gada 20. jūnijs) par CO_2 emisiju standartu noteikšanu jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem un ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 595/2009 un (ES) 2018/956 un Padomes Direktīvu 96/53/EK (OV L 198, 25.7.2019., 202. lpp.).

([85]) Energoefektivitātes operacionālais rādītājs tiek definēts kā emitētā CO_2 masas attiecība pret pārvadāšanas darba vienību. Tā ir reprezentatīva vērtība, kas raksturo kuģa darbības energoefektivitāti nepārtrauktā periodā un atspoguļo kuģa vispārējo komercdarbības modeli. Norādījumi par to, kā aprēķināt šo rādītāju, ir sniegti SJO dokumentā MEPC.1/Circ. 684.

([86]) Projektētās energoefektivitātes indekss (4.6.2021. versija: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

▼B

iv) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuģi, kuru projektētās energoefektivitātes indeksa (*EEDI*) vērtība ir par 10 % zemāka, nekā paredzēts EEDI prasībās, kas piemērojamas 2022. gada 1. aprīlī ([87]), ja kuģus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([88]);

►M2 v) no 2026. gada 1. janvāra – kuģi, kurus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([89]), kuru projektētās energoefektivitātes indeksa (*EEDI*) vērtība ir līdzvērtīga *EEDI* atskaites līnijas samazinājumam par vismaz 20 procentpunktiem zem *EEDI* prasībām, kas piemērojamas 2022. gada 1. aprīlī ([90]), un

a) kuri ir uzlādējami piestātnē;

b) attiecībā uz kuģiem, ko darbina ar gāzi, pierāda jaunāko pasākumu un tehnoloģiju izmantošanu, lai mazinātu metāna noplūdes emisijas. ◄

(m) kuģi, ar ko veic pasažieru pārvadājumus jūras un piekrastes ūdeņos un kas nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai un:

i) kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

ii) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuri ir hibrīdkuģi un duālās degvielas kuģi, kuri vismaz 25 % no to normālai ekspluatācijai jūrā vai ostās nepieciešamās enerģijas iegūst vai nu no degvielas, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai uzlādē no elektrotīkla;

iii) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuģi, kuru projektētās energoefektivitātes indeksa (*EEDI*) vērtība ir par 10 % zemāka, nekā paredzēts EEDI prasībās, kas piemērojamas 2022. gada 1. aprīlī, ja kuģus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([91]);

►M2 iv) no 2026. gada 1. janvāra – kuģi, kurus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([92]), kuru projektētās energoefektivitātes indeksa (EEDI) vērtība ir līdzvērtīga EEDI atskaites līnijas samazinājumam par vismaz 20 procentpunktiem zem EEDI prasībām, kas piemērojamas 2022. gada 1. aprīlī ([93]), un

a) kuri ir uzlādējami piestātnē;

b) attiecībā uz kuģiem, ko darbina ar gāzi, pierāda jaunāko pasākumu un tehnoloģiju izmantošanu, lai mazinātu metāna noplūdes emisijas. ◄

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([87]) *EEDI* prasības, kas piemērojamas no 2022. gada 1. aprīļa saskaņā ar Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Jūras vides aizsardzības komitejas 74. sesijā panākto vienošanos.

([88]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([89]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([90]) *EEDI* prasības, kas noteiktas kā procentuālā samazinājuma koeficients, kurš jāpiemēro *EEDI* atsauces vērtībai, par ko Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Jūras vides aizsardzības komiteja vienojās 75. sesijā. *EEDI* tehniskās pārbaudes kritērijos noteiktos procentpunktus pieskaita *EEDI* procentuālā samazinājuma koeficientam.

([91]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([92]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([93]) *EEDI* prasības, kas noteiktas kā procentuālā samazinājuma koeficients, kurš jāpiemēro *EEDI* atsauces vērtībai, par ko Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Jūras vides aizsardzības komiteja vienojās 75. sesijā. *EEDI* tehniskās pārbaudes kritērijos noteiktos procentpunktus pieskaita *EEDI* procentuālā samazinājuma koeficientam.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; (d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.

▼M2

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja attiecināms, transportlīdzekļi nesatur svinu, dzīvsudrabu, sešvērtīgo hromu un kadmiju.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.4. **Bateriju ražošana**

Darbības apraksts

Transportam, stacionārajai un ārpustīkla enerģijas uzkrāšanai un citām rūpnieciskām vajadzībām izmantojamu atkārtoti uzlādējamu bateriju, bateriju pakešu un akumulatoru ražošana. Attiecīgo komponentu (aktīvo materiālu, elementu, korpusu un elektronisko komponentu) ražošana.

Nolietoto bateriju reciklēšana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodiem C27.2 un E38.32 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana
Saimnieciskās darbības ietvaros tiek ražotas atkārtoti uzlādējamas baterijas, bateriju paketes un akumulatori (un to attiecīgie komponenti), t.sk. no otrreizējām izejvielām, kā rezultātā ievērojami samazinās SEG emisijas transportā, stacionārajā un ārpustīkla enerģijas uzkrāšanā un citās rūpnieciskās darbībās. Saimnieciskās darbības ietvaros tiek reciklētas nolietotas baterijas.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Jaunu bateriju, komponentu un materiālu ražošanas kontekstā tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā. Reciklēšanas procesi atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/66/EK ([94]) 12. panta un III pielikuma B daļas prasībām, tostarp par jaunāko relevanto labāko pieejamo tehnisko paņēmienu izmantošanu un par to, ka jāsasniedz efektivitātes rādītāji, kas noteikti svina-skābes baterijām/akumulatoriem, niķeļa-kadmija baterijām/akumulatoriem un citu ķīmisko sastāvu baterijām/akumulatoriem. Šie procesi nodrošina metāla satura reciklēšanu pēc iespējas augstākā līmenī, ciktāl tas tehniski iespējams, neradot pārmērīgas izmaksas. Attiecīgā gadījumā objekti, kuros notiek reciklēšanas procesi, atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES ([95]) prasībām.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Baterijas/akumulatori atbilst ilgtspējas noteikumiem, kas piemērojami bateriju laišanai tirgū, t. sk. bīstamu vielu lietošanas ierobežojumiem, tostarp tiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1907/2006 ([96]) un Direktīvā 2006/66/EK.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([94]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/66/EK (2006. gada 6. septembris) par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un ar ko atceļ Direktīvu 91/157/EEK (OV L 266, 26.9.2006., 1. lpp.).

([95]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

([96]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

▼B

3.5. **Ēku energoefektivitātes aprīkojuma ražošana**

Darbības apraksts

Ēku energoefektivitātes aprīkojuma ražošana

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C16.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C.23.61, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13, C28.14, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Saimnieciskās darbības ietvaros ražo vienu vai vairākus no šādiem izstrādājumiem vai to galvenajām sastāvdaļām ([97]):

(a) logi, kuru U vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 1,0 W/m^2K;

(b) durvis, kuru U vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 1,2 W/m^2K;

(c) ārsienu sistēmas, kuru U vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 0,5 W/m^2K;

(d) jumtu sistēmas, kuru U vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 0,3 W/m^2K;

(e) izolācijas produkti, kuru lambda vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 0,06 W/mK;

(f) mājsaimniecības ierīces, kas pieder pie divām augstākajām aizņemtajām energoefektivitātes klasēm saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 ([98]) un minētās regulas deleģētajiem aktiem;

(g) gaismas avoti, kas pieder pie divām augstākajām aizņemtajām energoefektivitātes klasēm saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369 un minētās regulas deleģētajiem aktiem;

(h) telpas apsildes un mājsaimniecības karstā ūdens sistēmas, kas pieder pie divām augstākajām aizņemtajām energoefektivitātes klasēm saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369 un minētās regulas deleģētajiem aktiem;

(i) dzesēšanas un ventilācijas sistēmas, kas pieder pie divām augstākajām aizņemtajām energoefektivitātes klasēm saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369 un minētās regulas deleģētajiem aktiem;

(j) klātbūtnes un dienasgaismas kontrolierīces apgaismes sistēmām;

(k) siltumsūkņi, kas atbilst šā pielikuma 4.16. iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem;

(l) fasādes un jumta seguma elementi ar saules ēnojuma vai saules gaismas kontroles funkciju, tostarp elementi, uz kuriem var augt veģetācija;

(m) energoefektīvas dzīvojamo un nedzīvojamo ēku automatizācijas un vadības sistēmas;

(n) zonēti termostati un ēku galvenās elektroenerģijas slodzes vai siltumslodzes viedajam monitoringam paredzētas ierīces, kā arī sensoru ierīces;

([97]) Attiecīgā gadījumā U vērtību aprēķina saskaņā ar piemērojamiem standartiem, piem., EN ISO 10077-1:2017 (logi un durvis), EN ISO 12631:2017 (piekārtās fasādes) un EN ISO 6946:2017 (citas būvdetaļas un būvelementi).

([98]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarķējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES (OV L 198, 28.7.2017., 1. lpp.).

▼B

(o) ražojumi, kas domāti siltumenerģijas uzskaitei un termostatiskai regulēšanai gan atsevišķās mājās, kas pieslēgtas pie centralizētās siltumapgādes sistēmām, gan dzīvokļos, kas pieslēgti pie visas ēkas centrālapsildes sistēmām, gan ēkās, kas pieslēgtas centrālapsildes sistēmām;

(p) centralizētās siltumapgādes siltummaiņi un apakšstacijas, kas atbilst prasībām, kuras šī pielikuma 4.15. iedaļā noteiktas centralizētās siltumapgādes/aukstumapgādes darbībai;

(q) izstrādājumi, kas paredzēti apsildes sistēmas viedajam monitoringam un regulēšanai, kā arī sensoru ierīces.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; (d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.6. **Citu mazoglekļa tehnoloģiju ražošana**

Darbības apraksts

Tādu tehnoloģiju ražošana, kuru mērķis ir būtiski samazināt SEG emisijas citos ekonomikas sektoros, ja šīs tehnoloģijas nav iztirzātas šā pielikuma 3.1. līdz 3.5. iedaļā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C22, C25, C26, C27 un C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Saimnieciskās darbības ietvaros tiek ražotas tehnoloģijas, kuru mērķis ir panākt un demonstrēt būtiskus aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumus salīdzinājumā ar tirgū pieejamām efektīvākajām alternatīvajām tehnoloģijām, produktiem vai risinājumiem.

▼B

Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Komisijas Ieteikumu 2013/179/ES ([99]) vai arī ISO 14067:2018 ([100]) vai ISO 14064-1:2018 ([101]).

Kvantificētos aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumus verificē neatkarīga trešā persona.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; (d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.7. **Cementa ražošana**

Darbības apraksts

Cementa klinkera, cementa vai alternatīvu saistvielu ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C23.51 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([99]) Komisijas Ieteikums 2013/179/ES (2013. gada 9. aprīlis) par kopīgu metožu izmantošanu produktu un organizāciju aprites cikla ekoloģisko raksturlielumu mērīšanai un uzrādīšanai (OJ L 124, 4.5.2013., 1. lpp.).

([100]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([101]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbības ietvaros ražo vienu no turpmāk uzskaitītajiem ražojumiem:

(a) pelēkā cementa klinkers, kur īpatnējās SEG emisijas ([102]) ir zemākas par 0,722 ([103]) tCO_2e uz tonnu pelēkā cementa klinkera;

(b) cements no pelēkā klinkera vai alternatīva hidrauliskā saistviela, kur īpatnējās SEG emisijas ([104]) no klinkera un cementa vai alternatīvās saistvielas ražošanas ir zemākas par 0,469 ([105]) tCO_2e uz tonnu saražotā cementa vai alternatīvās saistvielas.

Ja CO_2, kas tiktu emitēts ražošanas procesā, tiek uztverts, lai to pēc tam uzglabātu pazemē, šis CO_2 tiek transportēts un uzglabāts pazemē saskaņā ar šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā izklāstītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) cementa, kaļķu un magnija oksīda ražošanas nozarē ([106]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes ([107]). Ja cementa ražošanā kā alternatīvu kurināmo izmanto bīstamos atkritumus, ir ieviesti pasākumi, kas nodrošina drošu apiešanos ar atkritumiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([102]) Aprēķināts saskaņā ar Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2019/331 (2018. gada 19. decembris), ar ko nosaka Savienības mēroga pārejas noteikumus saskaņotai bezmaksas emisijas kvotu iedalei saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a pantu (OV L 59, 27.2.2019., 8. lpp.).

([103]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā ((t CO_2 ekv./t), kas norādīts pielikumā Komisijas Īstenošanas regulai (ES) 2021/447 (2021. gada 12. marts), ar ko nosaka pārskatītās līmeņatzīmju vērtības bezmaksas emisijas kvotu iedalei 2021.–2025. gada periodam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 2. punktu (OV L 87, 15.3.2021., 29. lpp.).

([104]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([105]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā ((t CO_2 ekv./t), kas attiecībā uz pelēko cementu norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā, kurš pareizināts ar klinkera/cementa attiecību, kas ir 0,65.

([106]) Komisijas Īstenošanas lēmums 2013/163/ES (2013. gada 26. marts), ar ko pieņem labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP) secinājumus cementa, kaļķu un magnija oksīda ražošanas nozarē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (OV L 100, 9.4.2013., 1. lpp.).

([107]) Skatīt Atsauces dokumentu par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz ekonomiku un šķērsvidisko ietekmi (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ecm_bref_0706.pdf).

▼B

3.8. **Alumīnija ražošana**

Darbības apraksts

Alumīnija ražošana primārā alumīnija oksīda (boksīta) procesā vai otrreizējā alumīnija reciklēšanā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodiem C24.42, C24.53 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbības ietvaros ražo vienu no turpmāk uzskaitītajiem ražojumiem:

(a) primārais alumīnijs, ja saimnieciskā darbība līdz 2025. gadam atbilst diviem no tālāk uzskaitītajiem kritērijiem, bet pēc 2025. gada visiem tālāk uzskaitītajiem kritērijiem ([108]):

i) SEG emisijas ([109]) nepārsniedz 1,484 ([110]) tCO_2e uz tonnu saražotā alumīnija ([111]);

ii) netiešo SEG emisiju ([112]) vidējā oglekļa intensitāte nepārsniedz 100 g CO_2e/kWh;

iii) ražošanas procesa elektroenerģijas patēriņš nepārsniedz 15,5 MWh/t Al.

(b) sekundārais alumīnijs.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas

([108]) Vienota robežvērtība, ko veido tiešo un netiešo emisiju summa, kas aprēķināta kā vidējā vērtība no labākajiem 10 % iekārtu, pamatojoties uz datiem, kuri ievākti, nosakot ES ETS rūpniecības līmeņatzīmes 2021.–2026. gada periodam, un kas aprēķināta saskaņā ar Direktīvā 2003/87/EK noteikto līmeņatzīmju noteikšanas metodiku, un kam pieskaitīts "klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas" kritērijs attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu (100 g CO_2e/kWh), kas pareizināts ar alumīnija ražošanas vidējo energoefektivitāti (15,5 MWh/t Al).

([109]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([110]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([111]) Saražotais alumīnijs ir neapstrādāts neleģēts šķidrs alumīnijs, kas iegūts elektrolīzes ceļā.

([112]) Netiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas ir aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas, ražojot elektroenerģiju, kuru izmanto primārā alumīnija ražošanā.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz krāsaino metālu ražošanu ([113]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.9. **Dzelzs un tērauda ražošana**

Darbības apraksts

Dzelzs un tērauda ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C24.10, C24.20, C24.31, C24.32, C24.33, C24.34, C24.51 un C24.52, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbības ietvaros ražo vienu no turpmāk uzskaitītajiem ražojumiem:

(a) dzelzs un tērauds, ja SEG emisijas ([114]), no kurām atskaitīts to emisiju daudzums, kuras attiecinātas uz atlikumgāzu radīšanu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/331 VII 10.1.5.a) punktu, nepārsniedz šādas vērtības dažādos ražošanas procesa posmos:

i) karstais metāls = 1,331 ([115]) tCO_2e/t produkta;

ii) aglomerēta rūda = 0,163 ([116]) tCO_2e/t produkta;

iii) kokss (izņemot lignīta koksu) = 0,144 ([117]) tCO_2e/t produkta;

iv) dzelzs liešana = 0,299 ([118]) tCO_2e/t produkta;

v) elektriskā loka krāšņu augstleģētais tērauds = 0,266 ([119]) tCO_2e/t produkta;

vi) elektriskā loka krāšņu oglekļa tērauds = 0,209 ([120]) tCO_2e/t produkta.

([113]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1032 (2016. gada 13. jūnijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz krāsaino metālu ražošanu (OV L 174, 30.6.2016., 32. lpp.).

([114]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([115]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([116]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([117]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([118]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([119]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([120]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

▼B

(b) tērauds elektriskā loka krāsnīs, kur ražo elektriskā loka krāšņu oglekļa tēraudu vai elektriskā loka krāšņu augstleģēto tēraudu, kā definēts Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2019/331, ja tērauda lūžņu ielaide attiecībā pret produkcijas izlaidi nav mazāka par šādām vērtībām:

i) augstleģēta tērauda ražošanā — 70 %;

ii) oglekļa tērauda ražošanā — 90 %.

Ja CO_2, kas tiktu emitēts ražošanas procesā, tiek uztverts, lai to pēc tam uzglabātu pazemē, šis CO_2 tiek transportēts un uzglabāts pazemē saskaņā ar šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā izklāstītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) dzelzs un tērauda ražošanā ([121]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.10. **Ūdeņraža ražošana**

Darbības apraksts

Ūdeņraža un sintētisko degvielu uz ūdeņraža bāzes ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.11 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst prasībām par aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumu, kas ūdeņraža gadījumā ir 73,4 % [t.i., aprites cikla emisijas ir mazākas par 3 t CO_2e/tH2], bet sintētiskajām degvielām uz ūdeņraža bāzes — 70 %, attiecībā pret fosilās degvielas komparatoru 94 g CO_2e/MJ analoģiski pieejai, kas izklāstīta Direktīvas (ES) 2018/2001 25. panta 2. punktā un V pielikumā.

([121]) Komisijas Īstenošanas lēmums 2012/135/ES (2012. gada 28. februāris), ar ko nosaka labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP) secinājumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām dzelzs un tērauda ražošanā (OV L 70, 8.3.2012., 63. lpp.).

▼B

Aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumus aprēķina, izmantojot Direktīvas (ES) 2018/2001 28. panta 5. punktā minēto metodiku vai arī izmantojot ISO 14067:2018 ([122]) vai ISO 14064-1:2018 ([123]).

Attiecīgā gadījumā kvantificētus aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumus verificē saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. pantu vai tos verificē neatkarīga trešā persona.

Ja CO_2, kas tiktu emitēts ražošanas procesā, tiek uztverts, lai to pēc tam uzglabātu pazemē, šis CO_2 tiek transportēts un uzglabāts pazemē saskaņā ar šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā izklāstītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) secinājumos par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) par hlora un sārmu rūpniecību ([124]); secinājumos par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([125]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem par minerāleļļas un gāzes pārstrādi ([126]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.11. **Tehniskā oglekļa ražošana**

Darbības apraksts

Tehniskā oglekļa ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.13 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([122]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([123]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([124]) Komisijas Īstenošanas lēmums 2013/732/ES (2013. gada 9. decembris), ar ko pieņem labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP) secinājumus par hlora un sārmu rūpniecību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (OV L 332, 11.12.2013., 34. lpp.).

([125]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902 (2016. gada 30. maijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē (OV L 152, 9.6.2016., 23. lpp.).

([126]) Komisijas Īstenošanas lēmums 2014/738/ES (2014. gada 9. oktobris), ar ko pieņem labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP) secinājumus par minerāleļļas un gāzes pārstrādi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (OV L 307, 28.10.2014., 38. lpp.).

▼B

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Tehniskā oglekļa ražošanas procesos radušās SEG emisijas ([127]) ir mazākas par 1,141 ([128]) tCO_2e uz tonnu produkta.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) atsauces dokumentā par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (cietvielu un citu) ražošanā ([129]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([130]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.12. **Kalcinētās sodas ražošana**

Darbības apraksts

Nātrija karbonāta (kalcinētās sodas, nātrija ogļskābes sāls) ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.13 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([127]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.
([128]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.
([129]) Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (cietvielu un citu) ražošanā (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).
([130]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Kalcinētās sodas ražošanas procesos radušās SEG emisijas ([131]) ir mazākas par 0,789 ([132]) tCO_2e uz tonnu produkta.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) atsauces dokumentā par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (cietvielu un citu) ražošanā ([133]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([134]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.13. **Hlora ražošana**

Darbības apraksts

Hlora ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.13 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([131]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.
([132]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.
([133]) Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (cietvielu un citu) ražošanā (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).
([134]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji
Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana
Elektroenerģijas patēriņš elektrolīzē un hlora apstrādē ir vienāds ar vai mazāks par 2,45 MWh uz tonnu hlora. Hlora ražošanā izmantotās elektroenerģijas vidējās aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas ir vienādas ar vai mazākas par 100 g CO_2e/kWh. Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 ([135]) vai ISO 14064-1:2018 ([136]). Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;
Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz hlora un sārmu rūpniecību ([137]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([138]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.14. **Organisko pamatķimikāliju ražošana**

Darbības apraksts

Šādu produktu ražošana:

a) vērtīgas ķimikālijas (*HVC*):

i) acetilēns;

ii) etilēns;

iii) propilēns;

iv) butadiēns;

([135]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([136]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([137]) Īstenošanas lēmums 2013/732/ES.

([138]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

b) aromātiskie ogļūdeņraži:

i) jauktie alkilbenzoli un alkilnaftalīni, izņemot HS pozīcijā 2707 vai 2902 klasificētos;

ii) cikloheksāns;

iii) benzols;

iv) toluols;

v) o-ksilols;

vi) p-ksilols;

vii) m-ksilols un ksilola izomēru maisījumi;

viii) etilbenzols;

ix) kumols;

x) bifenils, terfenili, viniltoluoli, citi cikliskie ogļūdeņraži, izņemot ciklānus, ciklēnus, cikloterpēnus, benzolu, toluolu, ksilolus, stirolu, etilbenzolu, kumolu, naftalīnu, antracēnu;

xi) benzols, toluols un ksilols;

xii) naftalīns un pārējie aromātisko ogļūdeņražu maisījumi (izņemot benzolu, toluolu, ksilolu);

c) vinilhlorīds;

d) stirols,

e) etilēnoksīds;

f) monoetilēnglikols;

g) adipīnskābe.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.14 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Organisko pamatķimikāliju ražošanas procesos radītās SEG emisijas ([139]) ir mazākas nekā:

(a) *HVC*: 0,693 ([140]) tCO_2e/t *HVC*;

(b) aromātiskie ogļūdeņraži: 0,0072 ([141]) tCO_2e/t kompleksā svērtā caurlaiduma;

(c) vinilhlorīds: 0,171 ([142]) tCO_2e/t vinilhlorīda;

(d) stirols: 0,419 ([143]) tCO_2e/t stirola;

([139]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([140]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([141]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([142]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([143]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

▼B

(e) etilēnoksīds/etilēnglikoli: 0,314 ([144]) tCO_2e/t etilēnoksīda/glikola;

(f) adipīnskābe: 0,32 ([145]) tCO_2e /t adipīnskābes.Ja darbības jomā ietilpstošās organiskās ķimikālijas tiek pilnībā vai daļēji ražotas no atjaunīgiem ievadmateriāliem, tad pilnībā vai daļēji no atjaunīgiem ievadmateriāliem saražotās ķimikālijas aprites cikla SEG emisijas ir mazākas nekā no fosiliem ievadmateriāliem saražotas ekvivalentas ķimikālijas aprites cikla SEG emisijas.

Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 ([146]) vai ISO 14064-1:2018 ([147]).

Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

Organisko pamatķimikāliju ražošanā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem. Organisko pamatķimikāliju ražošanā izmantotā meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielapjoma organisko ķimikāliju ražošanu ([148]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([149]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([144]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([145]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([146]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([147]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([148]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2017/2117 (2017. gada 21. novembris), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielapjoma organisko ķimikāliju ražošanu (OV L 323, 7.12.2017., 1. lpp.).

([149]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

3.15. **Bezūdens amonjaka ražošana**

Darbības apraksts

Bezūdens amonjaka ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.15 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) amonjaks tiek ražots no ūdeņraža, kas atbilst šā pielikuma 3.10. iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem (ūdeņraža ražošana);

(b) amonjaks tiek atgūts no notekūdeņiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) atsauces dokumentā par labākajiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (amonjaka, skābju un mēslojuma) ražošanā ([150]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([151]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.16. **Slāpekļskābes ražošana**

Darbības apraksts

Slāpekļskābes ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.15 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([150]) Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (amonjaka, skābju un mēslojuma) ražošanā (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([151]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Slāpekļskābes ražošanā radušās SEG emisijas ([152]) ir mazākas par 0,038 ([153]) tCO_2e uz tonnu slāpekļskābes.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) atsauces dokumentā par labākajiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (amonjaka, skābju un mēslojuma) ražošanā ([154]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([155]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.17. **Pirmējās plastmasas ražošana**

Darbības apraksts

Sveķu, plastmasas materiālu un nevulkanizējamu termoplastisko elastomēru ražošana, sveķu sajaukšana un maisīšana pēc individuāla pasūtījuma, kā arī standarta sintētisko sveķu ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.16 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([152]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.
([153]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.
([154]) Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (amonjaka, skābju un mēslojuma) ražošanā (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).
([155]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) Pirmējā plastmasa (plastmasa pirmformā) ir pilnībā saražota, mehāniski reciklējot plastmasas atkritumus;

(b) ja mehāniskā reciklēšana nav tehniski iespējama vai ekonomiski izdevīga, pirmējā plastmasa ir pilnībā saražota, ķīmiski reciklējot plastmasas atkritumus un saražotās plastmasas aprites cikla SEG emisijas, neskaitot aprēķinātos kredītus no kurināmā ražošanas, ir mazākas nekā aprites cikla SEG emisijas līdzvērtīgai pirmējai plastmasai, kas saražota no fosilajiem ievadmateriāliem. Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 ([156]) vai ISO 14064-1:2018 ([157]). Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

(c) pilnībā vai daļēji iegūta no atjaunīgiem ievadmateriāliem ([158]) un tās aprites cikla SEG emisijas ir mazākas nekā no fosiliem ievadmateriāliem saražotas līdzvērtīgas pirmējās plastmasas aprites cikla SEG emisijas. Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018. Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

Pirmējās plastmasas ražošanā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem. Pirmējās plastmasas ražošanā izmantotā meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) atsauces dokumentā par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem polimēru ražošanā ([159]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([160]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.

([156]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([157]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([158]) Atjaunīgie ievadmateriāli ir biomasa, rūpnieciskie bioatkritumi vai sadzīves bioatkritumi.

([159]) Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem polimēru ražošanā (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf).

([160]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

3.18. **Automobiļu un mobilitātes sastāvdaļu ražošana**

Darbības apraksts

Tādu bezemisiju personiskās mobilitātes ierīču mobilitātes sastāvdaļu un automobiļu un mobilitātes sistēmu, sastāvdaļu, atsevišķu tehnisku vienību, detaļu un rezerves daļu ražošana, remontēšana, apkope, pāraprīkošana, pārprofilēšana un modernizēšana, kuras noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/858 ([161]) 3. panta 18.–21. un 23. punktā un ir ar tipa apstiprinājumu, projektētas un konstruētas izmantošanai tikai M1, M2, M3, N1, N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļos un autobusos, un noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 168/2013 ([162]) 3. pants 15.–18 punktā un 21. punktā un ir ar tipa apstiprinājumu, projektētas un konstruētas izmantošanai tikai L kategorijas transportlīdzekļos, kas atbilst šajā iedaļā noteiktajiem kritērijiem un ir būtiskas transportlīdzekļa ekoloģisko raksturlielumu nodrošināšanai un uzlabošanai.

Šīs kategorijas saimnieciskās darbības nav iekļautas šā pielikuma 3.3. un 3.6. iedaļā.

Ja ir piemērojama šā pielikuma 3.2. un 3.4. iedaļa, pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības šajā iedaļā neietilpst.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši C22.2, C26.1, C26.2, 26.3, 26.4, C28.14, C28.15, C29.2, C29.3 un C33.17, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Saimnieciskās darbības ietvaros tiek ražotas, remontētas, tehniski apkoptas, pāraprīkotas, pārprofilētas un modernizētas sastāvdaļas, kas ir būtiskas, lai nodrošinātu un uzlabotu ekoloģiskos raksturlielumus šādiem transportlīdzekļiem:

a) pilsētas, piepilsētas un ārpilsētas pasažieru transporta līdzekļi, ja tie nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

b) M2 un M3 kategorijas ([163]) transportlīdzekļi, ja tie nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

c) M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļi, kas klasificēti kā mazas noslodzes transportlīdzekļi ([164]), kuru īpatnējās CO_2 emisijas, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/631 ([165]) 3. panta 1. punkta h) apakšpunktā, ir vienādas ar nulli;

([161]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/858 (2018. gada 30. maijs) par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK (OV L 151, 14.6.2018., 1. lpp.).

([162]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 168/2013 (2013. gada 15. janvāris) par divu riteņu vai trīs riteņu transportlīdzekļu un kvadriciklu apstiprināšanu un tirgus uzraudzību (OV L 60, 2.3.2013., 52. lpp.).

([163]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

([164]) Kā definēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā.

([165]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/631 (2019. gada 17. aprīlis) par CO_2 emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem un ar kuru atceļ Regulu (EK) Nr. 443/2009 un Regulu (ES) Nr. 510/2011 (pārstrādāta redakcija) (OV L 111, 25.4.2019., 13. lpp.).

▼M2

d) L kategorijas ([166]) transportlīdzekļi, kuru izpūtēja CO_2 emisijas, kas aprēķinātas saskaņā ar Regulā (ES) Nr. 168/2013 paredzēto emisiju testu, ir 0 g CO_2e/km;

e) N2, N3 un N1 kategorijas transportlīdzekļi, kuri klasificēti kā lielas noslodzes transportlīdzekļi un kuri nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu pārvadāšanai, un kuru tehniski pieļaujamā maksimālā masa nepārsniedz 7,5 tonnas, un kuri ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1242 ([167]) 3. panta 11. punktā definētie "bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi".

2. Saimnieciskās darbības ietvaros tiek ražotas, remontētas, tehniski apkoptas, pāraprīkotas, pārprofilētas vai modernizētas mobilitātes sastāvdaļas personiskās mobilitātes ierīcēm, kuru dzinējspēks ir lietotāja fiziskā aktivitāte, bezemisiju motors vai bezemisiju motora un fiziskās aktivitātes kombinācija.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja attiecināms, sastāvdaļas un daļas nesatur svinu, dzīvsudrabu, sešvērtīgo hromu un kadmiju.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.19. **Dzelzceļa ritošā sastāva komponentu ražošana**

Darbības apraksts

Tādu ražojumu, iekārtu, sistēmu un programmatūras ražošana, uzstādīšana, tehnisko konsultāciju sniegšana, pāraprīkošana, modernizēšana, remontēšana, apkope un pārprofilēšana, kas saistīti ar dzelzceļa komponentiem, kuri detalizēti aprakstīti Direktīvas (ES) 2016/797 II pielikuma 2.7. punktā.

Šie komponenti un pakalpojumi ir būtiski šā pielikuma 3.3. iedaļai atbilstoša dzelzceļa ritošā sastāva ekoloģiskajiem raksturlielumiem, ekspluatācijai un darbībai visā tā ekspluatācijas laikā.

([166]) Kā noteikts Regulas (ES) Nr. 168/2013 4. pantā.

([167]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1242 (2019. gada 20. jūnijs) par CO_2 emisiju standartu noteikšanu jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem un ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 595/2009 un (ES) 2018/956 un Padomes Direktīvu 96/53/EK (OV L 198, 25.7.2019., 202. lpp.).

▼M2

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši C30.2, C27.1, C27.9, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Šīs kategorijas saimnieciskās darbības nav iekļautas šā pielikuma 3.3. un 3.6. iedaļā.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Saimnieciskās darbības ietvaros tiek ražoti, uzstādīti, pāraprīkoti, remontēti, tehniski apkopti, modernizēti vai pārprofilēti ražojumi, iekārtas, sistēmas vai programmatūra, kas saistīti ar dzelzceļa komponentiem, kuri izklāstīti Direktīvas (ES) 2016/797 II pielikuma 2.7. punktā, vai sniegti saistītie tehnisko konsultāciju pakalpojumi.

Šie komponenti un pakalpojumi ir būtiski vienas vai vairāku turpmāk uzskaitīto tehnoloģiju ekoloģiskajiem raksturlielumiem, ekspluatācijai un darbībai visā to darbmūža laikā:

a) šīs regulas I pielikuma 3.3. iedaļai atbilstoši vilcieni, pasažieru vagoni un kravas vagoni, kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

b) šīs regulas I pielikuma 3.3. iedaļai atbilstoši vilcieni, pasažieru vagoni un kravas vagoni, kuri nerada nekādas tiešās izpūtēja CO_2 emisijas, ja tos ekspluatē uz sliežu ceļa ar vajadzīgo infrastruktūru un izmanto parasto dzinēju, ja šāda infrastruktūra nav pieejama (bimodāla tehnoloģija).

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja attiecināms, transportlīdzekļi nesatur svinu, dzīvsudrabu, sešvērtīgo hromu un kadmiju.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

3.20. **Augstsprieguma, vidēja sprieguma un zemsprieguma elektroiekārtu ražošana, uzstādīšana un apkope elektroenerģijas pārvadei un sadalei, kas rada vai sniedz iespēju būtiski sekmēt klimata pārmaiņu mazināšanu**

Darbības apraksts

Saimnieciskās darbības ietvaros tiek izstrādāti, ražoti, uzstādīti, tehniski apkopti vai apkalpoti elektroproduki, iekārtas vai sistēmas, vai programmatūra, kuru mērķis ir būtiski samazināt SEG emisijas augstsprieguma, vidēja sprieguma un zemsprieguma elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmās, izmantojot elektrifikāciju, energoefektivitāti, atjaunīgās enerģijas integrēšanu vai efektīvu jaudas pārveidi.

Saimnieciskā darbība aptver sistēmas, ko izmanto, lai integrētu atjaunīgos energoresursus elektrotīklā, starpsavienotu un palielinātu tīkla automatizāciju, elastību un stabilitāti, pārvaldītu pieprasījumreakciju, attīstītu mazoglekļa transportu vai siltumenerģiju vai ieviestu viedās uzskaites tehnoloģijas ar mērķi būtiski uzlabot energoefektivitāti.

Šīs kategorijas saimnieciskā darbība neaptver siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanas iekārtas un elektroierīces.

Ja uz saimniecisko darbību attiecas šī iedaļa un šā pielikuma 4.9. iedaļa, piemēro šā pielikuma 4.9. iedaļu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši C26.51, C27.1, C27.3, C27.9, C33.13, C33.14 un C33.2, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbības ietvaros ražo, uzstāda vai tehniski apkopj vienu vai vairākus šādus elementus vai sniedz tehniskās apkopes, remonta un tehnisko konsultāciju pakalpojumus, kas ir būtiski, lai darbmūža laikā nodrošinātu funkcionēšu, vienu vai vairākus šādus elementus:

   a) elektrotransportlīdzekļu uzlādes stacijas un transporta elektrificēšanai nepieciešamā elektroinfrastruktūra, kas ir uzstādīta galvenokārt, lai nodrošinātu elektrotransportlīdzekļu uzlādi.

      Visas darbības, kas iekļautas 7.4. iedaļā, ir izslēgtas no šā punkta;

   b) tādas pārvades un sadales strāvas pievades elektroinstalāciju ierīces un ar strāvas pievadi nesaistītas elektroinstalāciju ierīces elektrisko ķēžu un transformatoru savienošanai, kas atbilst Komisijas Regulas (ES) Nr. 548/2014 ([168]) I pielikumā izklāstītajām 2. līmeņa prasībām lieliem spēka transformatoriem (kas spēkā no 2021. gada 1. jūlija), un vidēji spēka transformatori, kuru iekārtas augstākais spriegums nepārsniedz 36 kV un kuri atbilst AA0 līmeņa prasībām par tukšgaitas zudumiem, kas noteiktas standarta EN 50708 sērijā, ja šādas ierīces un transformatori palīdz palielināt atjaunīgās enerģijas īpatsvaru sistēmā vai uzlabo energoefektivitāti;

   c) zemsprieguma elektroprodukti, iekārtas un sistēmas, kas palielina elektrosistēmas vadāmību un palīdz palielināt atjaunīgās enerģijas īpatsvaru vai uzlabo energoefektivitāti, proti:

      i) zemsprieguma slēdži, sadales iekārtas, sadalnes, paneļu plates vai vadības centri, kas ir savienojami, automatizēti vai aprīkoti ar jaudas vai enerģijas skaitītājiem un kas atbilst standartam IEC TR 63196 “Zemsprieguma sadales iekārtas un vadības iekārtas un to bloki – Energoefektivitāte”;

([168]) Komisijas Regula (ES) Nr. 548/2014 (2014. gada 21. maijs), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK attiecībā uz maziem, vidējiem un lieliem spēka transformatoriem (OV L 152, 22.5.2014., 1. lpp.).

▼M2

ii) mājokļu un ēku elektroniskās sistēmas (*HBES*), kā minēts EN IEC 63044 sērijā, ja ražojumi un sistēmas ir vajadzīgi, lai mērītu, kontrolētu un samazinātu enerģijas patēriņu;

iii) tehnoloģijas, ar kurām var palielināt zemsprieguma iekārtu energoefektivitāti un kuras atzītas saskaņā ar HD 60364-8-1: "Zemsprieguma elektroietaises, 8-1. daļa: Energoefektivitāte" un HD 60364-8-82: "Zemsprieguma elektroietaises, 8-82. daļa: Funkcionālie aspekti. Ražojošo patērētāju zemsprieguma elektroietaises", ietverot enerģijas un jaudas skaitītājus, ārēju klienta displeju, jaudas kompensācijas, fāzu kompensācijas un filtrēšanas, kā arī efektīvas ar elektromotoru darbināmas sistēmas;

d) augstsprieguma un vidēja sprieguma sadales iekārtas un vadības iekārtas, kas palielina elektrosistēmas vadāmību, ir integrētas, lai palielinātu atjaunīgās enerģijas īpatsvaru vai uzlabotu energoefektivitāti.

Šajā d) apakšpunktā minētais aprīkojums atbilst EN 62271-1 "Augstsprieguma komutācijas un vadības iekārtas, 1. daļa: Maiņstrāvas komutācijas un vadības iekārtu kopīgās specifikācijas" un EN 62271-200 "Augstsprieguma komutācijas un vadības iekārtas, 200. daļa: Augstsprieguma maiņstrāvas komutācijas un vadības aparatūra metāla apvalkos nominālajam spriegumam virs 1 kV un līdz 52 kV" vai EN 62271-203 "Augstsprieguma komutācijas un vadības iekārtas. 203. daļa: Gāzizolēta komutācijas aparatūra metāla korpusos nominālajiem spriegumiem virs 52 kV";

e) pieprasījumreakcijas un slodzes maiņas iekārtas, sistēmas un pakalpojumi, kas palielina elektroenerģijas sistēmas elastību un atbalsta tīkla stabilitāti, tai skaitā:

i) risinājumi, ko izmanto, lai nodotu informāciju lietotājiem attālinātai rīcībai attiecībā uz piegādi vai patēriņu, ietverot klientu datu centrmezglus;

ii) automatizēti jaudas vadības centri un to galvenie komponenti (sadalnes, kontaktori, releji, slēdži, automātiskās rezerves ieslēgšanas ierīces).

Galvenās sastāvdaļas ir uzstādītas kā daļa no vadības centriem;

iii) ja nav iekļauts 8.2. iedaļā – mūsdienīga programmatūra un analīze, ko izmanto, lai palielinātu elektrotīklu efektivitāti un automatizāciju vai decentralizētu energoresursu integrāciju elektrotīkla vai nozares līmenī, un kas ietver:

a) uzlabotas vadības telpas, elektrisko apakšstaciju automatizāciju, sprieguma kontroles iespējas;

b) darbības programmatūra, ar ko operatori var simulēt tīklu darbību, lai nodrošinātu tīkla stabilitāti, pārvaldītu izkliedētos energoresursus vai uzlabotu tīkla darbību.

Programmatūra atbalsta dinamiskā tīkla raksturlielumus, kas nepieciešami pārejai uz atjaunīgo enerģiju. Tā spēj apstrādāt datus no tuvu reāllaikam veiktiem tīkla mērījumiem, lai novērotu, kā elektroenerģijas pārvade, sadale un patēriņš patiešām notiek, un izmantot šo informāciju, lai uzlabotu simulācijas pētījumus un darbības pasākumus, kā arī lai novērstu pārtraukumus enerģijas padevē, pārrāvumus un zudumus;

iv) ja nav iekļauts 8.2. iedaļā – programmatūra, kas atbalsta jaunu tīklu projektēšanu un plānošanu vai tīkla modernizāciju.

Programmatūra atbalsta dinamiskā tīkla raksturlielumus, kas vajadzīgi pārejai uz atjaunīgo enerģiju, tai skaitā svārstīgo elektroenerģijas ražošanu sadales līmenī ("ražojošie patērētāji"), elektroenerģijas plūsmas virzienu maiņu un tīkla akumulēšanas bloku izmantošanu;

v) meteoroloģiskie sensori atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas prognozēšanai;

vi) atsevišķi vai iebūvēti savienojami kontrolleri un releji, kas sniedz iespēju efektīvi izmantot elektroenerģijas avotus un slodzes;

vii) energosistēmas atslogošanas un slodzes maiņas iekārtas slodzes pārvaldībai un avota pārslēgšanas iekārtas, ja iekārtas atbilst EN IEC 62962:2019 "Īpašās prasības slodzes ierobežošanas iekārtām";

▼M2

f) ja nav iekļauts 8.2. iedaļā – sakaru sistēmas, programmatūra un kontroles iekārtas, ražojumi, sistēmas un pakalpojumi energoefektivitātei vai atjaunīgās enerģijas integrācijai:

i) iekārtas, kas ļauj lietotāju starpā apmainīties tieši ar atjaunīgo elektroenerģiju;

ii) akumulatoru baterijas nomaiņas tehnoloģija vai pakalpojums, kas atbalsta transporta elektrifikāciju;

iii) mikrotīklu pārvaldības sistēmas;

iv) energopārvaldības vai jaudas pārvaldības sistēmas, energovadības vai jaudas vadības sistēmas un *SCADA* sistēmas jaudas pārvaldībai;

v) kontaktori, motoru starteri un motoru vadības iekārtas, kas ir savienojamas vai automatizētas un ļauj attālināti vai automatizēti kontrolēt elektroenerģijas patēriņu un optimizēt slodzes variācijas;

vi) regulējama ātruma piedziņas un citi regulējama ātruma piedziņu risinājumi, izņemot mīkstos starterus, kas nodrošina energoefektivitāti elektromotoru lietojumos, ja iekārta atbilst EN 61800-9-1: Elektropiedziņas sistēmas ar maināmu rotācijas ātrumu. 9-1.daļa: Elektropiedziņas sistēmu, motoru starteru, energoelektronikas un to darbināto iekārtu ekodizains. Ar elektropiedziņu darbināmu iekārtu energoefektivitātes standartu noteikšanas vispārīgās prasības, lietojot paplašināto izstrādājumu pieeju (EPA) un pusanalītisko modeli (SAM), un EN 61800-9-2: Elektropiedziņas sistēmas ar maināmu rotācijas ātrumu. 9-2.daļa: Elektropiedziņas sistēmu, motoru starteru, energoelektronikas un to darbināto iekārtu ekodizains. Elektropiedziņas sistēmu un motoru starteru energoefektivitātes rādītāji;

vii) zemsprieguma elektromotori, kuri atbilst energoefektivitātes klasei (saskaņā ar EN 60034-30-1: Rotējošas elektromašīnas. 30-1.daļa: No tīkla darbināmu maiņstrāvas motoru efektivitātes klases (IE kods), kas pārsniedz prasības, kuras noteiktas Komisijas Regulā 2019/1781 ([169]), konkrētāk:

a) vienfāzes motori, kuru nominālā jauda ir 0,12 kW vai lielāka un kuri atbilst IE3 vai augstākai energoefektivitātes klasei;

b) *Ex eb* paaugstinātas drošības motori, kuru nominālā jauda ir no 0,12 kW līdz 1 000 kW, kuriem ir 2, 4, 6 vai 8 poli un kuri atbilst IE3 vai augstākai energoefektivitātes klasei;

c) trīsfāžu motori, kuru nominālā jauda ir no 0,75 kW līdz 1 000 kW, kuriem ir 2, 4, 6 vai 8 poli un kuri nav *Ex eb* paaugstinātas drošības motori, un kuri: i) atbilst IE5 energoefektivitātes klasei, ja tas ir motors, kuram ir 2, 4 vai 6 poli un kura nominālā jauda ir no 75 kW līdz 200 kW, ii) atbilst IE4 vai augstākai energoefektivitātes klasei visu pārējo motoru gadījumā;

d) trīsfāžu motori, kuru nominālā jauda ir no 0,12 kW līdz 0,75 kW, kuriem ir 2, 4, 6 vai 8 poli un kuri nav *Ex eb* paaugstinātas drošības motori, un kuri atbilst IE3 vai augstākai energoefektivitātes klasei;

e) Tikai trīsfāžu regulējama ātruma piedziņas (*VSD*) motori ar nominālo jaudu no 0,75 kW līdz 1 000 kW, kuriem ir 2, 4, 6 vai 8 poli, kas klasificēti saskaņā ar EN IEC TS 60034–30–2 un efektivitātes klasi IE5;

viii) augstsprieguma un vidēja sprieguma motori, kuru nominālā jauda pārsniedz 1 000 kW un kuri atbilst IE4 vai augstākai energoefektivitātes klasei saskaņā ar standartu IEC 60034-30-3.

2. Neatbilstoši ir šādi elementi:

a) infrastruktūra, kas ir paredzēta, lai izveidotu tiešu savienojumu vai paplašinātu esošu tiešu savienojumu starp apakšstaciju vai tīklu un spēkstaciju, kuras siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāte pārsniedz 100 g CO_2e/kWh, mērot aprites ciklā. Šis izņēmums attiecas tikai uz iekārtām, ko tieši izmanto, lai pieslēgtos tādai spēkstacijai vai nostiprinātu savienojumu ar to, kuras siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāte pārsniedz 100 g CO_2e/kWh, mērot aprites ciklā;

b) ražojumi, iekārtas, sistēmas un programmatūra, kas uzstādīti infrastruktūrā, kura paredzēta fosilā kurināmā ieguvei, transportēšanai, izplatīšanai, uzglabāšanai, ražošanai vai pārveidošanai.

([169]) Komisijas Regula (ES) 2019/1781 (2019. gada 1. oktobris), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK nosaka ekodizaina prasības elektromotoriem un regulējuma ātruma piedziņām, groza Regulu (EK) Nr. 641/2009 attiecībā uz ekodizaina prasībām autonomiem hermētiskajiem cirkulācijas sūkņiem un produktos iebūvējamiem hermētiskajiem cirkulācijas sūkņiem un atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 640/2009 (OV L 272, 25.10.2019., 74. lpp.).

▼M2

3. Sadales iekārtas, kurās izmanto izolējošu vai atslēgšanas vidi vai kuru darbība ir atkarīga no gāzēm ar globālās sasilšanas potenciālu virs 10, nav atbilstīgas.

Visiem jaudas diapazoniem – SF6 saturošās sadales iekārtas nav atbilstīgas.

4. Visi ražojumi, aprīkojums un sistēmas atbilst obligātajām energoefektivitātes un materiālefektivitātes prasībām, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/125/EK ([170]). Ražotāji atsaucas uz jaunākajām Savienībā piemērojamām snieguma prasībām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.21. **Gaisa kuģu ražošana**

Darbības apraksts

Gaisa kuģu un gaisa kuģu detaļu un aprīkojuma ražošana, remontēšana, apkope, kapitālremontēšana, pāraprīkošana, projektēšana, pārprofilēšana un modernizēšana ([171]).

([170]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (pārstrādāta versija) (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).

([171]) Darbība ietver detaļu un aprīkojuma ražošanu un saistīto pakalpojumu sniegšanu, kā arī tehniskās apkopes, remontu un kapitālremontu (*MRO*), ciktāl tas var būt saistīts ar atbilstīgu gaisa kuģa tipu un uzlabo vai uztur gaisa kuģa efektivitātes līmeni.

▼M2

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar *NACE* kodu, jo īpaši C30.3 un C33.16, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas a) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbības ietvaros tiek ražots, remontēts, tehniski apkopts, kapitālremontēts, pārveidots, projektēts, pārprofilēts vai modernizēts kāds no šādiem ražojumiem:

a) gaisa kuģis, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

b) līdz 2027. gada 31. decembrim – tāds gaisa kuģis, kas nav ražots privātai vai komerciālai darījumu aviācijai un kas atbilst turpmāk norādītajām robežvērtībām, un ko ierobežo aizvietošanas koeficients, lai nodrošinātu, ka piegāde nepalielina globālajā flotē ietilpstošo gaisa kuģu skaitu:

   i) kura maksimālā pacelšanās masa ir lielāka par 5,7 t un mazāka par vai vienāda ar 60 t, un sertificētā CO_2 emisiju metriskā vērtība ir par vismaz 11 % mazāka nekā Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (*ICAO*) standarta ([172]) jaunā tipa robežvērtība;

   ii) kura maksimālā pacelšanās masa ir lielāka par 60 t un mazāka par vai vienāda ar 150 t, un sertificētā CO_2 emisiju metriskā vērtība ir par vismaz 2 % mazāka nekā *ICAO* standarta jaunā tipa robežvērtība;

   iii) kura maksimālā pacelšanās masa ir lielāka par 150 t un sertificētā CO_2 emisiju metriskā vērtība ir par vismaz 1,5 % mazāka nekā *ICAO* standarta jaunā tipa robežvērtība.

   Atbilstīgo gaisa kuģu taksonomijas atbilstības īpatsvaru ierobežo ar aizvietošanas koeficientu. Aizvietošanas koeficientu aprēķina, balstoties uz gaisa kuģu, kuru ekspluatācija ir neatgriezeniski pārtraukta, un gaisa kuģu, kuri piegādāti pasaules mērogā, īpatsvara vidējo rādītāju iepriekšējos 10 gados, ko pierāda pārbaudīti dati, kuri pieejami no neatkarīgiem datu sniedzējiem.

   Ja nav sertifikāta par CO_2 emisiju metriskajām vērtībām, kas apstiprina vajadzīgo robežvērtību attiecībā uz *ICAO* standarta jaunā tipa robežvērtību, gaisa kuģa ražotājs iesniedz deklarāciju, ka gaisa kuģis atbilst nepieciešamajam snieguma līmenim un uzlabojumu robežvērtībām ar nosacījumu, ka gaisa kuģis ir sertificēts līdz 2026. gada 11. decembrim;

c) no 2028. gada 1. janvāra līdz 2032. gada 31. decembrim – gaisa kuģis, kas atbilst šīs apakšdaļas b) punktā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem un ir sertificēts ekspluatācijai ar 100 % ilgtspējīgu aviācijas degvielu maisījumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana;

([172]) Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (*ICAO*) vides aizsardzības standarta 3. sējums (CO_2 emisijas), kas ietverts Čikāgas konvencijas pirmā izdevuma 16. pielikumā.

▼M2

	d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā. Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu un reciklētu atkritumus aprites cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas pakalpojumu sniedzējiem, atspoguļojumu finanšu prognozēs vai oficiālu projekta dokumentāciju. Šie pasākumi nodrošina sastāvdaļu un materiālu segregāciju un apstrādi, lai maksimāli palielinātu reciklēšanu un atkalizmantošanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, ES atkritumu regulējuma principiem un piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši izmantojot akumulatoru un elektronikas un tajos izmantoto kritiski svarīgo izejvielu atkalizmantošanu un reciklēšanu. Šie pasākumi ietver arī bīstamu materiālu kontroli un pārvaldību.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Gaisa kuģis atbilst Regulas (ES) 2018/1139 9. panta 2. punktam. Šīs iedaļas b) un c) punktā minētais gaisa kuģis atbilst šādiem standartiem: a) Čikāgas konvencijas 16. pielikuma 14. nodaļa, I sējuma (troksnis) 13. grozījums, kurā summa, ko veido atšķirības starp trokšņa maksimālajiem līmeņiem visos trijos mērījumu punktos, un maksimālie trokšņa līmeņi, kas noteikti 14.4.1.1., 14.4.1.2. un 14.4.1.3. punktā, nav mazāki par 22 EPNdB; b) Čikāgas konvencijas 16. pielikuma 2. un 4. nodaļa, II sējuma (motoru emisijas) 10. grozījums.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼B

4. ENERĢĒTIKA

4.1. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot saules fotoelementu tehnoloģiju**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot saules fotoelementu tehnoloģiju.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības "Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts" sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana
Darbības ietvaros tiek ražota elektroenerģija, izmantojot saules fotoelementu tehnoloģiju.
Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.2. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot saules enerģijas koncentrēšanas tehnoloģiju**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot saules enerģijas koncentrēšanas tehnoloģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbības ietvaros tiek ražota elektroenerģija, izmantojot saules enerģijas koncentrēšanas tehnoloģiju.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.3. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot vēja enerģiju**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot vēja enerģiju.

▼B

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības "Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts" sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbības ietvaros tiek ražota elektroenerģija, izmantojot vēja enerģiju.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ja tiek būvēts atkrastes vējparks, darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/56/EK ([173]), kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 11. raksturlielumu (troksnis/enerģija), kas minēts direktīvas I pielikumā, un kā noteikts Komisijas Lēmumā (ES) 2017/848 ([174]) saistībā ar minētajam raksturlielumam relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem ([175]). Ja tiek būvēts atkrastes vējparks, darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 1. raksturlielumu (bioloģiskā daudzveidība) un 6. raksturlielumu (jūras dibena integritāte), kas minēti direktīvas I pielikumā, un kā noteikts Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajiem raksturlielumiem relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.

([173]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.).

([174]) Komisijas Lēmums (ES) 2017/848 (2017. gada 17. maijs), ar ko nosaka laba jūras ūdeņu vides stāvokļa kritērijus un metodiskos standartus un monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes un atceļ Lēmumu 2010/477/ES (OV L 125, 18.5.2017., 43. lpp.).

([175]) Praktiski norādījumi, kā izpildīt šo kritēriju, atrodami Eiropas Komisijas paziņojumā C (2020) 7730 final " Vadlīnijas par vēja enerģijas projektiem un ES dabas aizsardzības tiesību aktiem" (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_en.pdf).

▼B

4.4. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot okeāna enerģijas tehnoloģijas**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot okeāna enerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbības ietvaros tiek ražota elektroenerģija, izmantojot okeāna enerģiju.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 11. raksturlielumu (troksnis/enerģija), kas minēts direktīvas I pielikumā, un kā noteikts Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajam raksturlielumam relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
▼M2 5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ir ieviesti pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu pretapaugšanas krāsas un biocīdu toksicitāti, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 528/2012 ([176]).
▼B 6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 1. raksturlielumu (bioloģiskā daudzveidība), kas minēts direktīvas I pielikumā, un kā noteikts Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajam raksturlielumam relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.

([176]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu (OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.).

▼B

4.5. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot hidroenerģiju**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot hidroenerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) spēkstacija ir caurteces hidroelektrostacija bez mākslīgas ūdenskrātuves;

(b) spēkstacijas enerģijas blīvums ir lielāks par 5 W/m^2;

(c) hidroenerģijas ražošanas vidējās aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 100 g CO_2e/kWh. Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 ([177]), ISO 14064-1:2018 ([178]) vai *G-res* rīku ([179]). Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	1. Darbība atbilst Direktīvas 2000/60/EK noteikumiem, jo īpaši visām direktīvas 4. panta prasībām. 2. Ja darbība ir esošu hidroelektrostaciju ekspluatācija, tostarp pārjaunošanas darbības ar mērķi palielināt atjaunīgās enerģijas izmantošanu vai enerģijas uzkrāšanas potenciālu, tā atbilst šādiem kritērijiem: 2.1. Saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK un jo īpaši tās 4. un 11. pantu, lai samazinātu negatīvo ietekmi uz ūdeni, kā arī uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, ir īstenoti visi tehniski iespējamie un ekoloģiski relevantie ietekmes mazināšanas pasākumi. 2.2. Ja tas ir relevanti un atkarībā no tā, kādas ekosistēmas dabiski pastāv skartajos ūdensobjektos, pie šādiem pasākumiem pieder:

([177]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([178]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([179]) Publiski pieejams tiešsaistes rīks, ko ir izstrādājusi Starptautiskā hidroenerģijas asociācija sadarbībā ar UNESCO Globālo vides pārmaiņu katedru (4.6.2021. versija: https://www.hydropower.org/gres).

▼B

(a) pasākumi, ar ko nodrošina zivju migrāciju lejup un augšup pa straumi (piemēram, zivīm nekaitīgas turbīnas, zivju novadīšanas būves, paši modernākie, pilnībā funkcionējoši zivju ceļi, pasākumi, ar ko aptur vai līdz minimumam samazina darbību un ūdens līmeņa pazemināšanu migrācijas vai nārstošanas laikā);

(b) pasākumi, ar ko nodrošina minimālo ekoloģisko caurplūdumu (t.sk. pasākumi, ar ko mazina straujas, īslaicīgas caurplūduma variācijas vai ūdens līmeņa svārstības maksimumslodzes režīmā) un sedimentu plūsmu;

(c) pasākumi, ar ko aizsargā vai stiprina dzīvotnes.

2.3. Tam, cik šie pasākumi ir efektīvi, seko līdzi, ņemot vērā, kādi ir izsniegtajā atļaujā izklāstītie nosacījumi, kuru mērķis ir panākt labu skartā ūdensobjekta stāvokli vai potenciālu.

3. Ja tiek būvēta jauna hidroelektrostacija, darbība atbilst šādiem kritērijiem:

3.1. Saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 4. pantu un jo īpaši tā 7. punktu pirms būvniecības ir jāveic projekta ietekmes novērtējums, kurā novērtē jebkādu projekta potenciālo ietekmi uz ūdensobjektu stāvokli tajā pašā upes baseinā un uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, jo īpaši ņemot vērā tādus aspektus kā migrācijas koridori, brīvi plūstošas upes vai teju neiztraucētas ekosistēmas.

Novērtējuma pamatā ir neseni, visaptveroši un precīzi dati, tostarp monitoringa dati par bioloģiskās kvalitātes elementiem, kuri ir sevišķi jutīgi pret hidromorfoloģiskām izmaiņām, un par to, kāds jauno darbību rezultātā būs paredzamais ūdensobjekta stāvoklis salīdzinājumā ar pašreizējo.

Jo īpaši tajā novērtē, kāda būs šī jaunā projekta kumulatīvā ietekme kombinācijā ar pārējo esošo vai plānoto infrastruktūru upes baseinā.

3.2. Pamatojoties uz šo ietekmes novērtējumu, ir noskaidrots, ka konstrukcijas, atrašanās vietas un tajā īstenoto mazināšanas pasākumu dēļ stacija ir tāda, kas atbilst vienai no šādām prasībām:

(a) stacija nepasliktina un neapdraud tā konkrētā ūdensobjekta laba stāvokļa vai potenciāla sasniegšanu, ar kuru tā ir saistīta;

(b) ja pastāv risks, ka stacija varētu pasliktināt vai apdraudēt laba stāvokļa / potenciāla sasniegšanu konkrētajā ūdensobjektā, ar kuru tā ir saistīta, bet šāda pasliktināšanās nav būtiska un ir veikts detalizēts izmaksu un ieguvumu novērtējums, kurš pierāda, ka realizēsies abi šie priekšnoteikumi:

i) pastāv sevišķi svarīgas sabiedrības intereses vai arī gaidāmie ieguvumi no plānotās hidroelektrostacijas ir lielāki par izmaksām, ko videi un sabiedrībai rada ūdens stāvokļa pasliktināšanās;

▼B

	ii) tehnisku iemeslu vai nesamērīgu izmaksu dēļ nav iespējams sevišķi svarīgās sabiedrības intereses vai gaidāmos ieguvumus no stacijas realizēt ar alternatīviem līdzekļiem, kas nodrošinātu labāku vidisko iznākumu (tādi līdzekļi ir, piemēram, esošo hidroelektrostaciju pārjaunošana vai tādu tehnoloģiju izmantošana, kas neizjauc upes nepārtrauktību). 3.3. Lai samazinātu negatīvo ietekmi uz ūdeni, kā arī uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, ir īstenoti visi tehniski iespējamie un ekoloģiski relevantie ietekmes mazināšanas pasākumi. a tas ir relevanti un atkarībā no tā, kādas ekosistēmas dabiski pastāv skartajos ūdensobjektos, pie šādiem mazināšanas pasākumiem pieder: (a) pasākumi, ar ko nodrošina zivju migrāciju lejup un augšup pa straumi (piemēram, zivīm nekaitīgas turbīnas, zivju novadīšanas būves, paši modernākie, pilnībā funkcionējoši zivju ceļi, pasākumi, ar ko aptur vai līdz minimumam samazina ekspluatāciju un ūdens līmeņa pazemināšanu migrācijas vai nārstošanas laikā); (b) pasākumi, ar ko nodrošina minimālo ekoloģisko caurplūdumu (t.sk. pasākumi, ar ko mazina straujas, īslaicīgas caurplūduma variācijas vai ūdens līmeņa svārstības maksimumslodzes režīmā) un sedimentu plūsmu; (c) pasākumi, ar ko aizsargā vai stiprina dzīvotnes. Tam, cik šie pasākumi ir efektīvi, seko līdzi, ņemot vērā, kādi ir izsniegtajā atļaujā izklāstītie nosacījumi, kuru mērķis ir panākt labu skartā ūdensobjekta stāvokli vai potenciālu. 3.4. Stacija neatgriezeniski neapdraud laba stāvokļa/potenciāla sasniegšanu nevienā ūdensobjektā tajā pašā upes baseina apgabalā. 3.5. Papildus iepriekš minētajiem ietekmes mazināšanas pasākumiem un tad, kad tas ir relevanti, tiek īstenoti kompensācijas pasākumi, lai nodrošinātu, ka projekts nepalielina ūdensobjektu sadrumstalotību tajā pašā upes baseina apgabalā. To panāk, atjaunojot nepārtrauktību tajā pašā upes baseina apgabalā tādā mērā, kas kompensē nepārtrauktības traucējumus, ko var izraisīt plānotā hidroelektrostacija. Kompensācija sākas pirms projekta īstenošanas.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem ([180]).

4.6. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot ģeotermālo enerģiju**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju no ģeotermālās enerģijas.

([180]) Praktiskie norādījumi ir ietverti Komisijas paziņojumā C/2018/2619 "Vadlīnijas par prasībām hidroenerģijas jomā saistībā ar ES dabas aizsardzības tiesību aktiem" (OV C 213, 18.6.2018., 1. lpp.).

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Elektroenerģijas ražošanā no ģeotermālās enerģijas vidējās aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 100 g CO_2e/kWh. Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Komisijas Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018. Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja tiek ekspluatētas augstas entalpijas ģeotermālās energosistēmas, tad ir ieviestas pienācīgas emisiju līmeņa samazināšanas sistēmas, lai netiktu apgrūtināta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/107/EK ([181]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/50/EK ([182]) noteikto gaisa kvalitātes robežvērtību sasniegšana.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.7. **Elektroenerģijas ražošana no atjaunīga, nefosila gāzveida un šķidrā kurināmā**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot atjaunīgas izcelsmes gāzveida un šķidros kurināmos. Darbībā neietilpst elektroenerģijas ražošana, izmantojot tikai biogāzi un bioloģiskos šķidros kurināmos (sk. šā pielikuma 4.8. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([181]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/107/EK (2004. gada 15. decembris), par arsēnu, kadmiju, dzīvsudrabu, niķeli un policikliskiem aromātiskiem ogļūdeņražiem apkārtējā gaisā (OV L 23, 26.1.2005., 3. lpp.).

([182]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/50/EK (2008. gada 21. maijs) par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai (OV L 152, 11.6.2008., 1. lpp.).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Elektroenerģijas ražošanā no atjaunīga, nefosila gāzveida un šķidrā kurināmā vidējās aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 100 g CO_2e/kWh.

Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, balstoties uz datiem par konkrēto projektu, ja tādi ir pieejami, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 ([183]) vai ISO 14064-1:2018 ([184]).

Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

2. Ja objektā ir ieviesta kāda veida emisiju samazināšanas sistēma (t. sk. oglekļa uztveršana vai dekarbonizēta kurināmā izmantošana), samazināšanas darbība attiecīgā gadījumā atbilst šā pielikuma attiecīgajā iedaļā izklāstītajiem kritērijiem.

Ja CO_2, kas tiktu emitēts elektroenerģijas ražošanas procesā, tiek uztverts, lai to pēc tam uzglabātu pazemē, šis CO_2 tiek transportēts un uzglabāts pazemē saskaņā ar šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā izklāstītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

3. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) būvniecības laikā tiek vai nu uzstādītas mēriekārtas, ar kurām monitorē fiziskās emisijas, piem., metāna noplūdes, vai arī ir ieviesta noplūžu atklāšanas un novēršanas programma;

(b) ekspluatācijas laikā tiek ziņots par metāna emisiju fiziskajiem mērījumiem un noplūdes tiek novērstas.

4. Ja darbības ietvaros atjaunīgie gāzveida vai šķidrie kurināmie tiek maisīti ar biogāzi vai bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, biogāzes vai bioloģisko šķidro kurināmo ražošanā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem, savukārt meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([185]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/2193 ([186]) II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.

([183]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([184]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([185]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442 (2017. gada 31. jūlijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām (OV L 212, 17.8.2017., 1. lpp.).

([186]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2193 (2015. gada 25. novembris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošu vielu emisiju gaisā no vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām (OV L 313, 28.11.2015., 1. lpp.).

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.8. **Elektroenerģijas ražošana no bioenerģijas**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība un ekspluatācija, kas ražo elektroenerģiju tikai no biomasas, biogāzes un bioloģiskā šķidrā kurināmā, izņemot elektroenerģijas ražošanu no atjaunīgo kurināmo un biogāzes vai bioloģiskā šķidrā kurināmā maisījumiem (sk. šā pielikuma 4.7. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.11 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbībā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem. Darbībā izmantotā meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

2. Siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumi, ko dod biomasas izmantošana, ir vismaz 80 % attiecībā pret SEG aiztaupījumu metodiku un relatīvo fosilā kurināmā komparatoru, kas norādīts Direktīvas (ES) 2018/2001 VI pielikumā.

3. Ja iekārtās tiek izmantota organiskā materiāla anaerobā noārdīšana, digestāta ražošana atbilst attiecīgi šā pielikuma 5.6. iedaļas kritērijiem vai 5.7. iedaļas 1. un 2. kritērijam.

4. Iepriekš minēto 1. un 2. punktu nepiemēro elektroenerģijas ražošanas iekārtām, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir mazāka par 2 MW un kuras izmanto biomasas gāzveida kurināmo.

5. Ja elektroenerģijas ražošanas iekārtas kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir no 50 līdz 100 MW, darbībā izmanto augstefektīvas koģenerācijas tehnoloģijas vai, ja iekārtā ražo vienīgi elektroenerģiju, darbība atbilst energoefektivitātes līmenim, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([187]).

6. Ja elektroenerģijas ražošanas iekārtas kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir virs 100 MW, darbība atbilst vienam vai vairākiem no šādiem kritērijiem:

(a) sasniegtais elektriskais lietderības koeficients ir vismaz 36 %;

(b) tiek izmantotas augstefektīvas koģenerācijas tehnoloģijas, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/27/ES ([188]);

(c) tiek izmantota oglekļa uztveršana un uzglabāšana. Ja CO_2, kas tiktu emitēts elektroenerģijas ražošanas procesā, tiek uztverts, lai to pēc tam uzglabātu pazemē, šis CO_2 tiek transportēts un uzglabāts pazemē saskaņā ar šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā izklāstītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([187]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

([188]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/27/ES (2012. gada 25. oktobris) par energoefektivitāti, ar ko groza Direktīvas 2009/125/EK un 2010/30/ES un atceļ Direktīvas 2004/8/EK un 2006/32/EK (OV L 315, 14.11.2012, 1. lpp.).

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Attiecībā uz iekārtām, kuras ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES ([189]) darbības jomā, emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([190]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Attiecībā uz iekārtām zonās vai zonu daļās, kas neatbilst Direktīvā 2008/50/EK noteiktajām gaisa kvalitātes robežvērtībām, tiek īstenoti emisiju līmeņa samazināšanas pasākumi, ņemot vērā informācijas apmaiņas rezultātus ([191]), ko Komisija publicē saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/2193 6. panta 9. un 10. punktu. Ja runa ir par organiskā materiāla anaerobo noārdīšanu, ja saražoto digestātu izmanto par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju vai nu tieši, vai pēc kompostēšanas vai jebkādas citas apstrādes, tas atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie komponentmateriālu kategorijām (CMC) Nr. 4 un 5, vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Ja anaerobās noārdīšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 100 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu anaerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([192]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.9. **Elektroenerģijas pārvade un sadale**

Darbības apraksts

Tādu pārvades sistēmu būvniecība un ekspluatācija, kas transportē elektroenerģiju ļoti augsta sprieguma un augstsprieguma savstarpēji savienotā sistēmā.

Tādu sadales sistēmu būvniecība un ekspluatācija, kas transportē elektroenerģiju augstsprieguma, vidēja sprieguma un zemsprieguma sadales sistēmās.

([189]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

([190]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

([191]) Galīgais ziņojums par tehnoloģijām, kas izriet no informācijas apmaiņas ar dalībvalstīm, attiecīgajām nozarēm un nevalstiskajām organizācijām, ietver tehnisko informāciju par labākajām pieejamajām tehnoloģijām, ko vidējas jaudas sadedzināšanas stacijās izmanto, lai samazinātu to ietekmi uz vidi, un par emisiju līmeņiem, kas sasniedzami ar labākajām pieejamajām un jaunajām tehnoloģijām, un saistītajām izmaksām (4.6.2021. versija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([192]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147 (2018. gada 10. augusts), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi (OV L 208, 17.8.2018., 38. lpp.).

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.12 un D35.13, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

1. Pārvades un sadales infrastruktūra vai aprīkojums ir daļa no tādas elektrosistēmas, kas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

(a) sistēma ir starpsavienota Eiropas sistēma, t.i., dalībvalstu, Norvēģijas, Šveices un Apvienotās Karalistes starpsavienota kontroles zona, un šādas sistēmas apakšsistēma;

(b) vairāk nekā 67 % no jaunradītās ražošanas jaudas sistēmā nesasniedz ražošanas sliekšņvērtību, kas ir 100 g CO_2e/kWh, mērot aprites ciklā saskaņā ar elektroenerģijas ražošanas kritērijiem, slīdošā piecu gadu periodā;

(c) vidējais sistēmas tīkla emisijas faktors, ko aprēķina, kopējās gada emisijas, kuras rada sistēmai pieslēgtā elektroenerģijas ražošana, dalot ar šajā sistēmā saražoto kopējo gada neto elektroenerģiju, ir mazāks par sliekšņvērtību, kas ir 100 g CO_2e/kWh, mērot aprites ciklā saskaņā ar elektroenerģijas ražošanas kritērijiem, slīdošā piecu gadu periodā;

infrastruktūra, kas ir paredzēta, lai izveidotu tiešu savienojumu vai paplašinātu esošu tiešu savienojumu starp apakšstaciju vai tīklu un spēkstaciju, kuras siltumnīcefekta gāzu intensitāte pārsniedz 100 g CO_2e/kWh, mērot aprites ciklā, nav atbilstīga;

tādas uzskaites infrastruktūras uzstādīšana, kas neatbilst Direktīvas (ES) 2019/944 20. panta prasībām par viedo uzskaiti, nav atbilstīga.

2. Darbība ir viena no šīm:

(a) tiek būvēts un ekspluatēts tiešs savienojums vai paplašināts esošs tiešs savienojums starp mazoglekļa elektrostaciju, kas nesasniedz sliekšņvērtību 100 g CO_2e/kWh, mērot aprites ciklā, un apakšstaciju vai tīklu;

(b) tiek būvētas un ekspluatētas elektronisko transportlīdzekļu uzlādes stacijas un transporta elektrificēšanai nepieciešamā elektroinfrastruktūra, ar nosacījumu, ka ir ievēroti tehniskās pārbaudes kritēriji, kas noteikti šā pielikuma transportam veltītajā sadaļā;

►**M2** (c) tiek uzstādīti pārvades un sadales transformatori, kas atbilst Komisijas Regulas (ES) Nr. 548/2014 I pielikuma prasībām attiecībā uz 2. līmeni (stājas spēkā 2021. gada 1. jūlijā) un, ja tie ir vidēji spēka transformatori, kuru iekārtas augstākais spriegums nepārsniedz 36 kV, atbilst AA0 līmeņa prasībām par tukšgaitas zudumiem, kas noteiktas standartā EN 50588-1 ([193]); ◄

(d) tiek būvēts/uzstādīts un ekspluatēts aprīkojums un infrastruktūra, kā galvenais mērķis ir palielināt atjaunīgās elektroenerģijas ražošanu vai izmantošanu;

(e) tiek uzstādīts aprīkojums, kura mērķis ir palielināt elektrosistēmas kontrolējamību un novērojamību un pavērt iespējas attīstīt un integrēt atjaunīgos energoresursus, t.sk.:

(i) sensori un mērinstrumenti (t.sk. meteoroloģiskie sensori, kas palīdz prognozēt atjaunīgās enerģijas ražošanu);

(ii) komunikācijas un kontroles aprīkojums (t. sk. moderna programmatūra un kontroltelpas, apakšstaciju vai barotāju automatizācija, sprieguma kontrole, kas dod iespēju pielāgoties decentralizētai atjaunīgās enerģijas padevei);

([193]) CEI EN 50588-1 Vidēji spēka transformatori, kuri paredzēti 50 Hz un kuru iekārtas augstākais spriegums nepārsniedz 36 kV.

▼B

(f) tiek uzstādīts aprīkojums, piemēram (bet ne tikai), nākotnes viedās uzskaites sistēmas, vai sistēmas, ar kurām aizstāj pašreizējās viedās uzskaites sistēmas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/944 ([194]) 19. panta 6. punktu, kas atbilst Direktīvas (ES) 2019/944 20. panta prasībām un spēj lietotājiem sniegt informāciju, lai tie varētu attālināti regulēt patēriņu; te ietilpst arī klientu datu centri;

(g) tiek būvēts/uzstādīts aprīkojums, kas ļauj lietotāju starpā apmainīties tieši ar atjaunīgo elektroenerģiju;

(h) tiek būvēti/uzstādīti starpsavienotāji starp pārvades sistēmām, ar nosacījumu, ka viena no sistēmām ir atbilstīga.

Šajā iedaļā piemēro šādas specifikācijas:

(a) slīdošais piecu gadu periods, ko izmanto, lai noteiktu atbilstību sliekšņvērtībām, pamatojas uz pieciem secīgiem vēsturiskajiem gadiem, ieskaitot gadu, par kuru ir pieejami paši jaunākie dati;

(b) "sistēma" ir tā pārvades un sadales tīkla jaudas kontroles zona, kurā ir uzstādīta infrastruktūra vai aprīkojums;

(c) pārvades sistēmas var ietvert ražošanas jaudas, kas pieslēgtas pakārtotajām sadales sistēmām;

(d) sadales sistēmu, kas ir pakārtota tādai pārvades sistēmai, kuru uzskata par tādu, kas virzās uz pilnīgu dekarbonizāciju, arī var uzskatīt par tādu, kas virzās uz pilnīgu dekarbonizāciju;

(e) nosakot atbilstību, ir iespējams apskatīt sistēmu, kas aptver vairākas kontroles zonas, kuras ir savstarpēji savienotas un starp kurām notiek būtiska enerģijas apmaiņa; tādā gadījumā izmanto visu iekļauto kontroles zonu vidējo svērto emisijas faktoru, bet atsevišķajām sistēmā ietilpstošajām pakārtotajām pārvades un sadales sistēmām nav katrai atsevišķi jāpierāda atbilstība;

(f) sistēma, kas iepriekš bijusi atbilstīga, var kļūt neatbilstīga. No brīža, kad sistēma kļuvusi neatbilstīga, neatbilstīgas ir arī visas jaunās pārvades un sadales darbības līdz brīdim, kas sistēma atkal atbilst sliekšņvērtībai (izņemot darbības, kad ir atbilstīgas vienmēr, sk. iepriekš). Darbības pakārtotās sistēmās arī turpmāk var būt atbilstīgas, ja šīs pakārtotās sistēmas atbilst šīs iedaļas kritērijiem;

(g) tiešs savienojums ar spēkstaciju vai esoša tieša savienojuma paplašināšana ietver infrastruktūru, bez kuras nav iespējams saistīto elektroenerģiju pārvadīt no spēkstacijas uz apakšstaciju vai tīklu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos.

([194]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158/125, 14.6.2019.),

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Virszemes augstsprieguma līnijas: (a) būvlaukumā noritošajās darbībās tiek ievērotas *IFC* Vispārīgās vides, veselības un drošuma pamatnostādnes ([195]). (b) darbībās ievēro piemērojamās normas un noteikumus, lai ierobežotu elektromagnētiskā starojuma ietekmi uz cilvēka veselību, tostarp — attiecībā uz Savienībā veiktām darbībām — Padomes ieteikumu par ierobežojumiem elektromagnētisko lauku (no 0 Hz līdz 300 GHz) iedarbībai uz plašu sabiedrību ([196]) un — attiecībā uz trešās valstīs veiktām darbībām — Starptautiskās komisijas aizsardzībai pret nejonizējošo starojumu (*ICNIRP*) 1998. gada pamatnostādnes ([197]). Darbībās neizmanto polihlorbifenilus (PHB).
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem ([198]).

4.10. **Elektroenerģijas uzkrāšana**

Darbības apraksts

Tādu objektu būvniecība un ekspluatācija, kuros uzkrāj elektroenerģiju vēlākai izlietošanai elektroenerģijas formā. Darbība ietver hidroakumulāciju.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības "Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts" sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

Šīs kategorijas saimnieciskajām darbībām nav īpaša NACE koda, kas minēts saimniecisko darbību statistiskajā klasifikācijā, kura izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība ir elektroenerģijas uzkrāšanas objektu būvniecība un ekspluatācija.

Ja darbībā ietilpst enerģijas ķīmiskā uzkrāšana, uzkrājējvide (piemēram, ūdeņradis vai amonjaks) atbilst šo produktu ražošanai noteiktajiem kritērijiem, kas norādīti šā pielikuma 3.7. līdz 3.17. iedaļā. Ja elektroenerģijas uzkrāšanā izmanto ūdeņradi un šis ūdeņradis atbilst šā pielikuma 3.10. iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem, pie darbības pieskaita arī ūdeņraža atkalpārvēršanu elektroenerģijā.

([195]) Environmental, Health, and Safety (EHS) Guidelines, 2007. gada 30. aprīlis (4.6.2021. versija: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPE RES&CVID=jOWim3p).

([196]) Padomes Ieteikums EK (1999. gada 12. jūlijs) par ierobežojumiem elektromagnētisko lauku (0 Hz līdz 300 GHz) iedarbībai uz plašu sabiedrību (1999/519/EK) (OV L 199, 30.7.1999., 59. lpp.).

([197]) *ICNIRP* 1998. gada Pamatnostādnes par laikā mainīgu elektrisko, magnētisko un elektromagnētisko lauku (līdz 300 ghz) iedarbības ierobežošanu (4.6.2021. versija: https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf).

([198]) Praktiski norādījumi šā kritērija īstenošanai ir ietverti Eiropas Komisijas paziņojumā C(2018)2620 "Energopārvades infrastruktūra un ES tiesību akti dabas aizsardzības jomā" (OV C 213, 18.6.2018., 62. lpp.).

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ja hidroakumulācijas objekts nav savienots ar upi, darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja hidroakumulācijas objekts ir savienots ar upi, darbība atbilst 4.5. iedaļā minētajiem *DNSH* kritērijiem par ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošanu un aizsardzību (“Elektroenerģijas ražošana, izmantojot hidroenerģiju”).
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.11. **Termiskās enerģijas uzkrāšana**

Darbības apraksts

Tādu objektu būvniecība un ekspluatācija, kuros uzkrāj termisko enerģiju vēlākai izlietošanai termiskās enerģijas vai cita energonesēja formā.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības “Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts” sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

Šīs kategorijas saimnieciskajām darbībām nav īpaša NACE koda, kas minēts saimniecisko darbību statistiskajā klasifikācijā, kura izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbības ietvaros tiek uzkrāta termiskā enerģija, t. sk. tā ir termiskās enerģijas uzkrāšana pazemē (*UTES*) vai termiskās enerģijas uzkrāšana ūdens nesējslānī (*ATES*).

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ja darbība ir termiskās enerģijas uzkrāšana ūdens nesējslānī (*ATES*), tā atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina maksimālu atkalizmantošanu, pārražošanu vai reciklēšanu dzīves cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.12. **Ūdeņraža uzkrāšana**

Darbības apraksts

Tādu objektu būvniecība un ekspluatācija, kuros uzkrāj ūdeņradi vēlākai izlietošanai.

Šīs kategorijas saimnieciskajām darbībām nav īpaša NACE koda, kas minēts saimniecisko darbību statistiskajā klasifikācijā, kura izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība ir viena no šīm:

(a) ūdeņraža krātuvju būvniecība;

(b) esošo pazemes gāzes krātuvju pārveidošana ūdeņraža krātuvēs;

(c) ūdeņraža krātuvju ekspluatācija, ja krātuvē esošais ūdeņradis atbilst kritērijiem, kas šā pielikuma 3.10. iedaļā noteikti ūdeņraža ražošanai.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina maksimālu atkalizmantošanu, pārražošanu vai reciklēšanu dzīves cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja uzkrātais apjoms pārsniedz piecas tonnas, darbība atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2012/18/ES ([199]).
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([199]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/18/ES (2012. gada 4. jūlijs) par lielu ar bīstamām vielām saistītu avāriju risku pārvaldību, ar kuru groza un vēlāk atceļ Padomes Direktīvu 96/82/EK (OV L 197, 24.7.2012., 1. lpp.).

▼B

4.13. **Transportā izmantojamas biogāzes un biodegvielu, kā arī bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošana**

Darbības apraksts

Transportā izmantojamas biogāzes vai biodegvielu, kā arī bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.21 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Lauksaimniecības biomasa, ko izmanto transportam paredzētas biogāzes vai biodegvielu ražošanā vai bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošanā, atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem. Meža biomasa, ko izmanto transportam paredzētas biogāzes vai biodegvielu ražošanā vai bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošanā, atbilst minētās Direktīvas 29. panta 6. līdz 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

Transportam paredzētās biodegvielas ražošanā un bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošanā neizmanto pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugus.

2. Siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumi, ko dod transportam paredzētas biogāzes vai biodegvielu ražošana vai bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošana, ir vismaz 65 % attiecībā pret SEG aiztaupījumu metodiku un relatīvo fosilā kurināmā komparatoru, kas norādīts Direktīvas (ES) 2018/2001 V pielikumā.

3. Ja biogāzes ražošanā tiek izmantota organiskā materiāla anaerobā noārdīšana, digestāta ražošana atbilst attiecīgi šā pielikuma 5.6. iedaļas kritērijiem vai 5.7. iedaļas 1. un 2. kritērijam.

4. Ja CO_2, kas tiktu emitēts ražošanas procesā, tiek uztverts, lai to pēc tam uzglabātu pazemē, šis CO_2 tiek transportēts un uzglabāts pazemē saskaņā ar šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā izklāstītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja tiek ražota biogāze, digestāta krātuvi sedz ar gāzi necaurlaidīgu pārsegu. Ja anaerobās noārdīšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 100 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu anaerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([200]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja runa ir par organiskā materiāla anaerobo noārdīšanu, ja saražoto digestātu izmanto par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju vai nu tieši, vai pēc kompostēšanas vai jebkādas citas apstrādes, tas atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie attiecīgi komponentmateriālu kategorijām (*CMC*) Nr. 4 un 5 (digestāts) vai Nr. 3 (komposts), vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā.

([200]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.14. **Atjaunīgo un mazoglekļa gāzu pārvades un sadales tīkli**

Darbības apraksts

Gāzes tīklu pārveidošana, pārprofilēšana vai pāraprīkošana tā, lai tos varētu izmantot atjaunīgo un mazoglekļa gāzu pārvadē un sadalē.

Ūdeņraža vai citu mazoglekļa gāzu transportēšanai paredzētu pārvades un sadales cauruļvadu būvniecība vai ekspluatācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.22, F42.21 un H49.50, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība ir viena no šīm:

(a) ūdeņraža un citu mazoglekļa gāzu pārvades un sadales tīklu būvniecība vai ekspluatācija;

(b) esošo dabasgāzes tīklu pārveidošana/pārprofilēšana par tīkliem, ko izmanto tikai ūdeņradim;

(c) gāzes pārvades un sadales tīklu pāraprīkošana tā, lai tos varētu izmantot, lai ūdeņradi un citas mazoglekļa gāzes integrētu tīklā; te ietilpst arī jebkādas gāzes pārvades vai sadales tīkla darbības, kas dod iespēju gāzes sistēmā palielināt ūdeņraža vai citu mazoglekļa gāzu piemaisīšanu.

2. Darbībā ietilpst noplūžu atklāšana un novēršana esošajos gāzes cauruļvados un citos tīkla elementos, lai samazinātu metāna noplūdes.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ventilatori, kompresori, sūkņi un citas izmantotās ierīces, uz kurām attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK ([201]), attiecīgā gadījumā atbilst energomarķējuma augstākās klases prasībām un minētās direktīvas īstenošanas noteikumiem un ir uzskatāmas par labāko pieejamo tehnoloģiju.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([201]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).

▼B

4.15. **Centralizētā siltumapgāde/aukstumapgāde**

Darbības apraksts

Tādu cauruļvadu un ar tiem saistītās infrastruktūras būvniecība, pārjaunošana un ekspluatācija, kas paredzēti siltumapgādei un aukstumapgādei un kuru beigu punkts ir apakšstacija vai siltummainis.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) ja tiek būvēti un ekspluatēti centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes cauruļvadi un saistītā infrastruktūra, sistēma atbilst Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 41. punktā dotajai efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes definīcijai;

(b) ja tiek pārjaunoti centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes cauruļvadi un saistītā infrastruktūra, tad investīcijas, ar kurām panāk, ka sistēma atbilst Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 41. punktā dotajai efektīvas centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes definīcijai, sākas trīs gadu periodā, kā to paredz līgumisks pienākums vai tam līdzvērtīgs nosacījums gadījumos, kad operators ir atbildīgs gan par ražošanu, gan par tīklu;

(c) darbība ir viena no šīm:

i) pārkārtošanās uz zemākiem temperatūras režīmiem;

ii) mūsdienīgas izmēģinājuma sistēmas (kontroles un energopārvaldības sistēmas, lietu internets).

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ventilatori, kompresori, sūkņi un citas izmantotās ierīces, uz kurām attiecas Direktīva 2009/125/EK, attiecīgā gadījumā atbilst energomarķējuma augstākās klases prasībām un minētās direktīvas īstenošanas noteikumiem un ir uzskatāmas par labāko pieejamo tehnoloģiju.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.16. **Elektrisko siltumsūkņu uzstādīšana un ekspluatācija**

Darbības apraksts

Elektrisko siltumsūkņu uzstādīšana un ekspluatācija.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības "Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts" sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.30 un F43.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Elektrisko siltumsūkņu uzstādīšana un ekspluatācija atbilst abiem šiem kritērijiem:

(a) aukstumaģenta sliekšņvērtība: globālās sasilšanas potenciāls nepārsniedz 675;

(b) ir izpildītas energoefektivitātes prasības, kas noteiktas Direktīvas 2009/125/EK īstenošanas regulās ([202]).

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto. Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina maksimālu atkalizmantošanu, pārražošanu vai reciklēšanu dzīves cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja gaiss-gaiss siltumsūkņu nominālā jauda ir 12 kW vai mazāka, iekštelpu un āra akustiskās jaudas līmeņi ir zemāki par Komisijas Regulā (ES) Nr. 206/2012 noteikto robežvērtību ([203]).
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

4.17. **Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot saules enerģiju**

Darbības apraksts

Tādu koģenerācijas staciju būvniecība un ekspluatācija, kurā ražo elektroenerģiju un siltumu/aukstumu, izmantojot saules enerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un D35.30, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([202]) Komisijas Regula (ES) Nr. 206/2012 (2012. gada 6. marts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK īsteno attiecībā uz ekodizaina prasībām gaisa kondicionētājiem un komforta ventilatoriem (OV L 72, 10.3.2012., 7. lpp.), Komisijas Regula (ES) Nr. 813/2013 (2013. gada 2. augusts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK īsteno attiecībā uz ekodizaina prasībām telpu sildītājiem un kombinētajiem sildītājiem (OV L 239, 6.9.2013., 136. lpp.) un Komisijas Regula (ES) 2016/2281 (2016. gada 30. novembris), ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem, īsteno attiecībā uz gaisa sildīšanas iekārtām, dzesēšanas iekārtām, augsttemperatūras procesdzesinātājiem un ventilatorkonvektoriem (OV L 346, 20.12.2016., 1. lpp.).

([203]) Komisijas Regula (ES) Nr. 206/2012 (2012. gada 6. marts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK īsteno attiecībā uz ekodizaina prasībām gaisa kondicionētājiem un komforta ventilatoriem (OV L 72, 10.3.2012., 7. lpp.).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana
Darbība ir elektroenerģijas un siltuma/aukstuma koģenerācija ([204]), izmantojot saules enerģiju.
Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.18. **Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot ģeotermālo enerģiju**

Darbības apraksts

Tādu koģenerācijas staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju un siltumu/aukstumu, izmantojot ģeotermālo enerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un D35.30, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana
Elektroenerģijas un siltuma/aukstuma koģenerācijā ([205]) no ģeotermālās enerģijas aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 100 g CO_2e uz 1 kWh no koģenerācijā saražotās enerģijas. Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, balstoties uz datiem par konkrēto projektu, ja tādi ir pieejami, izmantojot Komisijas Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018. Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;
Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas

([204]) Koģenerācija ir definēta Direktīvas 2012/27/EK 2. panta 30. punktā.
([205]) Koģenerācija ir definēta Direktīvas 2012/27/EK 2. panta 30. punktā.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja tiek ekspluatētas augstas entalpijas ģeotermālās energosistēmas, tad ir ieviestas pienācīgas emisiju līmeņa samazināšanas sistēmas, lai netiktu apgrūtināta Direktīvā 2004/107/EK un Direktīvā 2008/50/EK noteikto gaisa kvalitātes robežvērtību sasniegšana.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.19. **Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot atjaunīgus, nefosilus gāzveida un šķidros kurināmos**

Darbības apraksts

Tādu siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācijas staciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās izmanto atjaunīgas izcelsmes gāzveida un šķidros kurināmos. Darbībā neietilpst siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot tikai biogāzi un bioloģiskos šķidros kurināmos (sk. šā pielikuma 4.20. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un D35.30, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Elektroenerģijas un siltuma/aukstuma koģenerācijā ([206]) no atjaunīga gāzveida un šķidrā kurināmā aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 100 g CO_2e uz 1 kWh no koģenerācijā saražotās enerģijas.

Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, balstoties uz datiem par konkrēto projektu, ja tādi ir pieejami, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 ([207]) vai ISO 14064-1:2018 ([208]).

Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

2. Ja objektā ir ieviesta kāda veida emisiju samazināšanas sistēma (t. sk. oglekļa uztveršana vai dekarbonizēta kurināmā izmantošana), samazināšanas darbība attiecīgā gadījumā atbilst šā pielikuma attiecīgajām iedaļām.

Ja CO_2, kas tiktu emitēts koģenerācijas procesā, tiek uztverts, lai to pēc tam uzglabātu pazemē, šis CO_2 tiek transportēts un uzglabāts pazemē saskaņā ar šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā izklāstītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

3. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) būvniecības laikā tiek vai nu uzstādītas mēriekārtas, ar kurām monitorē fiziskās emisijas, piem., metāna noplūdes, vai arī ir ieviesta noplūžu atklāšanas un novēršanas programma;

(b) ekspluatācijas laikā tiek ziņots par metāna emisiju fiziskajiem mērījumiem un noplūdes tiek novērstas.

4. Ja darbības ietvaros atjaunīgie gāzveida vai šķidrie kurināmie tiek maisīti ar biogāzi vai bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, biogāzes vai bioloģisko šķidro kurināmo ražošanā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem, savukārt meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([206]) Koģenerācija ir definēta Direktīvas 2012/27/EK 2. panta 30. punktā.

([207]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([208]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([209]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.20. **Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot bioenerģiju**

Darbības apraksts

Tādu koģenerācijas staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās siltumu/aukstumu un elektroenerģiju ražo tikai no biomasas, biogāzes un bioloģiskā šķidrā kurināmā, izņemot koģenerāciju no atjaunīgo kurināmo un biogāzes vai bioloģiskā šķidrā kurināmā maisījumiem (sk. šā pielikuma 4.19. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un D35.30, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbībā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem. Darbībā izmantotā meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

2. Siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumi, ko dod biomasas izmantošana koģenerācijas stacijās, ir vismaz 80 % attiecībā pret SEG aiztaupījumu metodiku un relatīvo fosilā kurināmā komparatoru, kas norādīts Direktīvas (ES) 2018/2001 VI pielikumā.

3. Ja koģenerācijas stacijās tiek izmantota organiskā materiāla anaerobā noārdīšana, digestāta ražošana atbilst attiecīgi šā pielikuma 5.6. iedaļas kritērijiem vai 5.7. iedaļas 1. un 2. kritērijam.

4. Iepriekš minēto 1. un 2. punktu nepiemēro koģenerācijas iekārtām, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir mazāka par 2 MW un kuras izmanto biomasas gāzveida kurināmo.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas

([209]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja iekārtas ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES darbības jomā, tad emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([210]), vienlaikus nodrošinot, ka nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Attiecībā uz iekārtām zonās vai zonu daļās, kas neatbilst Direktīvā 2008/50/EK noteiktajām gaisa kvalitātes robežvērtībām, ņem vērā informācijas apmaiņas rezultātus ([211]), ko Komisija publicējusi saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/2193 6. panta 9. un 10. punktu. Ja runa ir par organiskā materiāla anaerobo noārdīšanu, ja saražoto digestātu izmanto par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju vai nu tieši, vai pēc kompostēšanas vai jebkādas citas apstrādes, tas atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie komponentmateriālu kategorijām (*CMC*) Nr. 4 un 5, vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Ja anaerobās noārdīšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 100 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu anaerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([212]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.21. **Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot saules siltumenerģiju**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās ražo siltumu/aukstumu, izmantojot saules siltumenerģiju.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības "Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts" sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([210]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

([211]) Galīgais ziņojums par tehnoloģijām, kas izriet no informācijas apmaiņas ar dalībvalstīm, attiecīgajām nozarēm un nevalstiskajām organizācijām, ietver tehnisko informāciju par labākajām pieejamajām tehnoloģijām, ko vidējas jaudas sadedzināšanas stacijās izmanto, lai samazinātu to ietekmi uz vidi, un par emisiju līmeņiem, kas sasniedzami ar labākajām pieejamajām un jaunajām tehnoloģijām, un saistītajām izmaksām (4.6.2021. versija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([212]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbības ietvaros tiek ražots siltums/aukstums, izmantojot saules siltumenerģiju.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.22. **Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot ģeotermālo enerģiju**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo siltumu/aukstumu, izmantojot ģeotermālo enerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Siltuma/aukstuma ražošanā no ģeotermālās enerģijas vidējās aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 100 g CO_2e/kWh.

Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, balstoties uz datiem par konkrēto projektu, ja tādi ir pieejami, izmantojot Komisijas Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018.

Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja tiek ekspluatētas augstas entalpijas ģeotermālās energosistēmas, tad ir ieviestas pienācīgas emisiju līmeņa samazināšanas sistēmas, lai netiktu apgrūtināta Direktīvā 2004/107/EK un Direktīvā 2008/50/EK noteikto gaisa kvalitātes robežvērtību sasniegšana.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.23. **Siltuma/aukstuma ražošana no atjaunīgiem, nefosiliem gāzveida un šķidriem kurināmiem**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo siltumu/aukstumu, izmantojot atjaunīgas izcelsmes gāzveida un šķidros kurināmos. Darbībā neietilpst siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot tikai biogāzi un bioloģiskos šķidros kurināmos (sk. šā pielikuma 4.24. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Siltuma/aukstuma ražošanā no atjaunīga, nefosila gāzveida un šķidrā kurināmā vidējās aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 100 g CO_2e/kWh.

Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, balstoties uz datiem par konkrēto projektu, ja tādi ir pieejami, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 ([213]) vai ISO 14064-1:2018 ([214]).

Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

2. Ja objektā ir ieviesta kāda veida emisiju samazināšanas sistēma (t. sk. oglekļa uztveršana vai dekarbonizēta kurināmā izmantošana), samazināšanas darbība attiecīgā gadījumā atbilst šā pielikuma attiecīgajām iedaļām.

Ja CO_2, kas tiktu emitēts elektroenerģijas ražošanas procesā, tiek uztverts, lai to pēc tam uzglabātu pazemē, šis CO_2 tiek transportēts un uzglabāts pazemē saskaņā ar šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā izklāstītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

3. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) būvniecības laikā tiek vai nu uzstādītas mēriekārtas, ar kurām monitorē fiziskās emisijas, piem., metāna noplūdes, vai arī ir ieviesta noplūžu atklāšanas un novēršanas programma;

(b) ekspluatācijas laikā tiek ziņots par metāna emisiju fiziskajiem mērījumiem un noplūdes tiek novērstas.

4. Ja darbības ietvaros atjaunīgie gāzveida vai šķidrie kurināmie tiek maisīti ar biogāzi vai bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, biogāzes vai bioloģisko šķidro kurināmo ražošanā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem, savukārt meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([213]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([214]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([215]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.24. **Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot bioenerģiju**

Darbības apraksts

Tādu siltuma/aukstuma ražošanas staciju būvniecība un ekspluatācija, kas ražo siltumu/aukstumu tikai no biomasas, biogāzes un bioloģiskā šķidrā kurināmā, izņemot siltuma/aukstuma ražošanu no atjaunīgo kurināmo un biogāzes vai bioloģiskā šķidrā kurināmā maisījumiem (sk. šā pielikuma 4.23. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Siltuma/aukstuma ražošanā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem. Darbībā izmantotā meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

2. Siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumi, ko dod biomasas izmantošana, ir vismaz 80 % attiecībā pret SEG aiztaupījumu metodiku un relatīvo fosilā kurināmā komparatoru, kas norādīts Direktīvas (ES) 2018/2001 VI pielikumā.

3. Ja iekārtās tiek izmantota organiskā materiāla anaerobā noārdīšana, digestāta ražošana atbilst attiecīgi šā pielikuma 5.6. iedaļas kritērijiem vai 5.7. iedaļas 1. un 2. kritērijam.

4. Iepriekš minēto 1. un 2. punktu nepiemēro siltuma ražošanas iekārtām, kuru kopējā nominālā ievadītā siltumjauda ir mazāka par 2 MW un kuras izmanto biomasas gāzveida kurināmo.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas

([215]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja iekārtas ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES darbības jomā, tad emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([216]), vienlaikus nodrošinot, ka nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Attiecībā uz iekārtām zonās vai zonu daļās, kas neatbilst Direktīvā 2008/50/EK noteiktajām gaisa kvalitātes robežvērtībām, ņem vērā informācijas apmaiņas rezultātus ([217]), ko Komisija publicējusi saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/2193 6. panta 9. un 10. punktu. Ja runa ir par organiskā materiāla anaerobo noārdīšanu, ja saražoto digestātu izmanto par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju vai nu tieši, vai pēc kompostēšanas vai jebkādas citas apstrādes, tas atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie komponentmateriālu kategorijām (CMC) Nr. 4 un 5, vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Ja anaerobās noārdīšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 100 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu anaerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([218]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.25. **Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot atlikumsiltumu**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās ražo siltumu/aukstumu, izmantojot atlikumsiltumu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana
Darbības ietvaros tiek ražots siltums/aukstums, izmantojot atlikumsiltumu.
Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

([216]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

([217]) Galīgais ziņojums par tehnoloģijām, kas izriet no informācijas apmaiņas ar dalībvalstīm, attiecīgajām nozarēm un nevalstiskajām organizācijām, ietver tehnisko informāciju par labākajām pieejamajām tehnoloģijām, ko vidējas jaudas sadedzināšanas stacijās izmanto, lai samazinātu to ietekmi uz vidi, un par emisiju līmeņiem, kas sasniedzami ar labākajām pieejamajām un jaunajām tehnoloģijām, un saistītajām izmaksām (4.6.2021. versija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([218]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Sūkņi un izmantotais aprīkojums, ko aptver ekodizaina un energomarķējuma prasības, attiecīgā gadījumā atbilst energomarķējuma augstākās klases prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) 2017/1369, un Direktīvas 2009/125/EK īstenošanas noteikumiem, un ir uzskatāmi par labāko pieejamo tehnoloģiju.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M1

4.26. **Tādu progresīvo tehnoloģiju pirmskomercializācijas posmi, kuras izmanto enerģijas ražošanai kodolprocesos ar minimālu kodoldegvielas ciklā radušos atkritumu daudzumu**

Darbības apraksts

Tādu inovatīvu elektrostaciju pētniecība, izstrāde, demonstrējumi un ieviešana, kuras licencējušas dalībvalstu kompetentās iestādes saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem un kuras ražo enerģiju kodolprocesos ar minimālu kodoldegvielas ciklā radušos atkritumu daudzumu.

Darbība klasificēta ar *NACE* kodiem M72 un M72.1 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā darbība, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas un "būtiska kaitējuma nenodarīšanas" (DNSH) vispārīgi kritēriji

1. Ar saimniecisko darbību saistītais projekts ("projekts") atrodas dalībvalstī, kas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) dalībvalsts ir pilnībā transponējusi Padomes Direktīvu 2009/71/Euratom ([219]) un Padomes Direktīvu 2011/70/Euratom ([220]);

([219]) Padomes Direktīva 2009/71/Euratom (2009. gada 25. jūnijs), ar ko izveido Kopienas kodoliekārtu kodoldrošības pamatstruktūru (OV L 172, 2.7.2009., 18. lpp.).

([220]) Padomes Direktīva 2011/70/Euratom (2011. gada 19. jūlijs), ar ko izveido Kopienas sistēmu lietotās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu atbildīgai un drošai apsaimniekošanai (OV L 199, 2.8.2011., 48. lpp.).

▼M1

b) dalībvalsts ievēro Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu (*Euratom* līgumu) un uz tā pamata pieņemtos tiesību aktus, jo īpaši Direktīvu 2009/71/Euratom, Direktīvu 2011/70/Euratom un Padomes Direktīvu 2013/59/Euratom ([221]), kā arī piemērojamos Savienības tiesību aktus vides jomā, kas pieņemti saskaņā ar LESD 192. pantu, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/92/ES ([222]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK ([223]);

c) no projekta apstiprināšanas dienas dalībvalsts ir izveidojusi radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas fondu un kodoliekārtu dezekspluatācijas fondu (fondus var apvienot);

d) dalībvalsts ir pierādījusi, ka kodolelektrostacijas paredzamā ekspluatācijas darbmūža beigās tai būs pieejami resursi, kas atbilst paredzamajām radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas un dezekspluatācijas izmaksām saskaņā ar Ieteikumu 2006/851/Euratom ([224]);

e) dalībvalsts rīcībā ir visu ļoti zema, zema un vidēja radioaktivitātes līmeņa atkritumu galīgās glabātavas, par kurām Komisijai paziņots saskaņā ar *Euratom* līguma 41. pantu vai Padomes Regulas (Euratom) Nr. 2587/1999 1. panta 4. punktu un kuras ir iekļautas valsts programmā, kas atjaunināta saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom;

f) dalībvalstij ir dokumentēts plāns, kurā sīki izklāstīti pasākumi, kā panākt, ka līdz 2050. gadam sāk darboties augsta radioaktivitātes līmeņa atkritumu glabātava, un aprakstīti visi šie elementi:

i) koncepcijas vai plāni un tehniski risinājumi nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai no atkritumu rašanās līdz to apglabāšanai;

ii) koncepcijas vai plāni, kā rīkoties glabātavas pēcslēgšanas periodā līdz tās pastāvēšanas beigām, t. sk. cik ilgs ir periods, kurā tiek saglabāta pienācīga kontrole, un kādi paņēmieni jāizmanto, lai ilgtermiņā saglabātu informāciju par glabātavu;

iii) atbildība par plāna īstenošanu un galvenie snieguma rādītāji, pēc kuriem novērtē progresu;

iv) izmaksu novērtējumi un finansēšanas shēmas.

Šā punkta f) apakšpunkta vajadzībām dalībvalstis var izmantot plānus, kas izstrādāti kā daļa no Direktīvas 2011/70/Euratom 11. un 12. pantā paredzētās valsts programmas.

([221]) Padomes Direktīva 2013/59/Euratom (2013. gada 5. decembris), ar ko nosaka drošības pamatstandartus aizsardzībai pret jonizējošā starojuma radītajiem draudiem un atceļ Direktīvu 89/618/Euratom, Direktīvu 90/641/Euratom, Direktīvu 96/29/Euratom, Direktīvu 97/43/Euratom un Direktīvu 2003/122/Euratom (OV L 13, 17.1.2014., 1. lpp.).

([222]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).

([223]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

([224]) Komisijas Ieteikums 2006/851/Euratom (2006. gada 24. oktobris) par kodoliekārtu ekspluatācijas pārtraukšanai, izlietotajai kodoldegvielai un radioaktīvajiem atkritumiem paredzēto finanšu resursu vadību (OV L 330, 28.11.2006., 31. lpp.).

▼M1

2. Projekts ir daļa no Savienības finansētas pētniecības programmas vai par projektu ir paziņots Komisijai saskaņā ar *Euratom* līguma 41. pantu vai Padomes Regulas (Euratom) Nr. 2587/1999 1. panta 4. punktu, ja ir piemērojams kāds no šiem noteikumiem, Komisija ir sniegusi atzinumu par projektu saskaņā ar *Euratom* līguma 43. pantu un ir apmierinoši atrisināti visi atzinumā izvirzītie jautājumi, kas attiecas uz Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punkta un 17. panta, un šajā iedaļā noteikto tehniskās pārbaudes kritēriju piemērošanu.

3. Attiecīgā dalībvalsts ir apņēmusies reizi piecos gados par katru projektu ziņot Komisijai par visiem turpmāk minētajiem aspektiem:

a) 1. punkta c) apakšpunktā minēto uzkrāto resursu pietiekamība;

b) faktiskais progress 1. punkta f) apakšpunktā minētā plāna īstenošanā.

Pamatojoties uz ziņojumiem, Komisija izskata 1. punkta c) apakšpunktā minētā radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas fondā un kodoliekārtu dezekspluatācijas fondā uzkrāto resursu pietiekamību un 1. punkta f) apakšpunktā minētā dokumentētā plāna īstenošanas gaitu un var attiecīgajai dalībvalstij sniegt atzinumu.

4. Darbība atbilst valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētos tiesību aktus, tostarp attiecībā uz Savienības teritorijā izvietoto kodolelektrostaciju noturības novērtēšanu, jo īpaši stresa testēšanu pret ārkārtējiem dabiskiem apdraudējumiem, tostarp zemestrīcēm. Tas nozīmē, ka darbība notiek dalībvalsts teritorijā, kurā kodoliekārtas operators:

a) ir iesniedzis kodoldrošības pierādījumu, kura apjoms un detalizācijas līmenis ir proporcionāls attiecīgās kodoliekārtas un tās atrašanās vietas apdraudējuma potenciālajam apmēram un būtībai (Direktīvas 2009/71/Euratom 6. panta b) punkts);

b) ir veicis padziļinātas aizsardzības pasākumus, lai cita starpā nodrošinātu, ka tiek līdz minimumam samazināta ārkārtēju ārēju dabisku apdraudējumu un netīšu cilvēka izraisītu apdraudējumu ietekme (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.b panta 1. punkta a) apakšpunkts);

c) piesakoties licencei, kas atļauj būvēt vai ekspluatēt kodoliekārtu, ir veicis atbilstošu vietas un iekārtas novērtējumu (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.c panta a) punkts).

5. Darbība atbilst Direktīvas 2009/71/Euratom prasībām, tajā tiek ievēroti jaunākie Starptautiskā Atomenerģijas aģentūras (SAEA) un Rietumeiropas Kodolregulatoru asociācijas (*WENRA*) starptautiskie norādījumi un tā palīdz palielināt jaunu un esošu kodolelektrostaciju noturību un spēju izturēt ārkārtējus dabiskus apdraudējumus, tostarp plūdus un ekstremālus laikapstākļus.

6. Šā panta 1. punkta e) un f) apakšpunktā minētie radioaktīvie atkritumi tiek apglabāti dalībvalstī, kurā tie radušies, ja vien starp attiecīgo dalībvalsti un galamērķa dalībvalsti nav noslēgts nolīgums, kā noteikts Direktīvā 2011/70/Euratom. Tādā gadījumā galamērķa dalībvalstī ir radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas un apglabāšanas programmas un piemērota glabātava, kas tiek ekspluatēta saskaņā ar Direktīvas 2011/70/Euratom prasībām.

▼M1

Klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas papildu kritēriji	
Darbības ietvaros tiek ražota elektroenerģiju, izmantojot kodolenerģiju, vai arī tāds ir tās mērķis. Elektroenerģijas ražošanā no kodolenerģijas vidējās aprites cikla siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas ir mazākas par robežvērtību, kas ir100 g CO2e/kWh. Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Komisijas Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018. Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;	
"Būtiska kaitējuma nenodarīšanas" (DNSH) papildu kritēriji	
2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Darbība atbilst prasībām, kas noteiktas Direktīvas 2009/71/Euratom 6. panta b) punktā, 8.b panta 1. punkta a) apakšpunktā un 8.c panta a) punktā. Darbība atbilst Direktīvas 2009/71/Euratom prasībām saskaņā ar SAEA un *WENRA* starptautiskajiem norādījumiem par ārkārtējiem dabiskiem apdraudējumiem, tostarp plūdiem un ekstremāliem laikapstākļiem.

▼M2

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ir identificēti un apzināti vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, saskaņā ar ūdens izmantošanas un aizsardzības plānu, kurš izstrādāts saziņā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām. Lai ierobežotu ar atlikumsiltuma novadīšanu saistītās termiskās anomālijas, tādu iekšzemes kodolelektrostaciju operatori, kurās izmanto caurplūdes dzesēšanu, ūdeni ņemot no upes vai ezera, kontrolē: a) saņemošā saldūdens objekta maksimālo temperatūru pēc sajaukšanas, un b) maksimālo temperatūras starpību starp novadīto dzesēšanas ūdeni un saņemošo saldūdens objektu. Temperatūras kontroli attiecīgā gadījumā īsteno saskaņā ar vai nu individuālajiem nosacījumiem konkrētām operācijām izdotās licencēs, vai robežvērtībām saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Darbība atbilst Starptautiskās Finanšu korporācijas (*IFC*) standartiem. Ar kodolenerģiju saistītās darbības notiek saskaņā ar prasībām, kas noteiktas Direktīvā 2000/60/EK un Direktīvā 2013/51/Euratom, ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī.

▼M1

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests gan neradioaktīvo, gan radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina šādu atkritumu maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos. Ekspluatācijas un dezekspluatācijas laikā radioaktīvo atkritumu daudzums tiek samazināts līdz minimumam un no regulatīvās kontroles atbrīvojamo materiālu daudzums tiek maksimāli palielināts saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un atbilstīgi Direktīvā 2013/59/Euratom noteiktajām prasībām par aizsardzību pret jonizējošo starojumu.

▼M1

	Ir izveidota finansēšanas shēma, lai nodrošinātu pienācīgu finansējumu visām dezekspluatācijas darbībām un nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar Direktīvu 2011/70/*Euratom* un Ieteikumu 2006/851/*Euratom*. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Šīs iedaļas relevantos elementus aptver dalībvalstu ziņojumi Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2011/70/*Euratom* 14. panta 1. punktu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Neradioaktīvās emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja kodolelektrostaciju ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Radioaktīvo vielu izkliede gaisā, ūdensobjektos un zemē (augsnē) attiecīgā gadījumā atbilst specifiskām operācijām izdotas individuālas licences nosacījumiem vai valsts robežvērtībām saskaņā ar Direktīvu 2013/51/*Euratom* ([225]) un Direktīvu 2013/59/*Euratom*. Nostrādātā kodoldegviela un radioaktīvie atkritumi tiek droši un atbildīgi apsaimniekoti saskaņā ar Direktīvu 2011/70/*Euratom* un Direktīvu 2013/59/*Euratom*. Projektam ir pieejama adekvāta pagaidu glabāšanas jauda, un ir izstrādāti nacionālie apglabāšanas plāni, lai līdz minimumam samazinātu pagaidu glabāšanas ilgumu saskaņā ar Direktīvu 2011/70/*Euratom*, kas paredz, ka radioaktīvo atkritumu glabāšana, tostarp ilgtermiņa glabāšana, ir pagaidu risinājums, nevis alternatīva apglabāšanai.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Ja objekti/operācijas izvietoti biodaudzveidības ziņā jutīgās teritorijās vai to tuvumā (tostarp Natura 2000 aizsargājamo teritoriju tīklā, *UNESCO* pasaules mantojuma vietās un galvenajās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamās teritorijās) vai var tās būtiski ietekmēt, attiecīgā gadījumā ir veikts atbilstošs novērtējums un, pamatojoties uz tā secinājumiem, ir īstenoti vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi. Objekti/operācijas nedrīkst kaitēt aizsargājamās teritorijās esošo dzīvotņu vai sugu saglabāšanās stāvoklim.

([225]) Padomes Direktīva 2013/51/Euratom (2013. gada 22. oktobris), ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī (OV L 296, 7.11.2013., 12. lpp.).

▼M1

4.27. **Tādu jaunu kodolelektrostaciju būvniecība un droša ekspluatācija, kuras paredzētas elektroenerģijas vai siltumenerģijas ražošanai, tostarp ūdeņraža ražošanai, izmantojot labākās pieejamās tehnoloģijas**

Šajā iedaļā "labākās pieejamās tehnoloģijas" jāsaprot kā tehnoloģijas, kas pilnībā atbilst Direktīvas 2009/71/Euratom prasībām un jaunākajiem SAEA standartu tehniskajiem parametriem, *WENRA* drošuma mērķiem un references līmeņiem.

Darbības apraksts

Tādu jaunu kodoliekārtu būvniecība un droša ekspluatācija, kurām būvniecības atļauju dalībvalstu kompetentās iestādes saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem izsniegušas līdz 2045. gadam un kuras paredzētas elektroenerģijas vai siltumenerģijas ražošanai, tostarp centralizētās siltumapgādes vai rūpniecisko procesu (piemēram, ūdeņraža ražošanas) vajadzībām (jaunas kodoliekārtas), kā arī to modernizācija drošuma uzlabošanas nolūkā.

Darbība klasificēta ar *NACE* kodiem D35.11 un F42.22 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā darbība, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas un "būtiska kaitējuma nenodarīšanas" (DNSH) vispārīgi kritēriji

1. Ar saimniecisko darbību saistītais projekts ("projekts") atrodas dalībvalstī, kas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) dalībvalsts ir pilnībā transponējusi Padomes Direktīvu 2009/71/Euratom un Padomes Direktīvu 2011/70/Euratom;

b) dalībvalsts ievēro *Euratom* līgumu un uz tā pamata pieņemtos tiesību aktus, jo īpaši Direktīvu 2009/71/*Euratom*, Direktīvu 2011/70/*Euratom* un Direktīvu 2013/59/*Euratom*, kā arī piemērojamos Savienības tiesību aktus vides jomā, kas pieņemti saskaņā ar LESD 192. pantu, jo īpaši Direktīvu 2011/92/ES un Direktīvu 2000/60/EK;

c) no projekta apstiprināšanas dienas dalībvalsts ir izveidojusi radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas fondu un kodoliekārtu dezekspluatācijas fondu (fondus var apvienot);

d) dalībvalsts ir pierādījusi, ka kodolelektrostacijas paredzamā ekspluatācijas darbmūža beigās tai būs pieejami resursi, kas atbilst paredzamajām radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas un dezekspluatācijas izmaksām saskaņā ar Ieteikumu 2006/851/Euratom;

e) dalībvalsts rīcībā ir visu ļoti zema, zema un vidēja radioaktivitātes līmeņa atkritumu galīgās glabātavas, par kurām Komisijai paziņots saskaņā ar *Euratom* līguma 41. pantu vai Padomes Regulas (EK) Nr. 2587/1999 1. panta 4. punktu un kuras ir iekļautas valsts programmā, kas atjaunināta saskaņā ar Padomes Direktīvu 2011/70/Euratom;

▼M1

f) dalībvalstij ir dokumentēts plāns, kurā sīki izklāstīti pasākumi, kā panākt, ka līdz 2050. gadam sāk darboties augsta radioaktivitātes līmeņa atkritumu glabātava, un aprakstīti visi šie elementi:

i) koncepcijas vai plāni un tehniski risinājumi nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai no atkritumu rašanās līdz to apglabāšanai;

ii) koncepcijas vai plāni, kā rīkoties glabātavas pēcslēgšanas periodā līdz tās pastāvēšanas beigām, t. sk. cik ilgs ir periods, kurā tiek saglabāta pienācīga kontrole, un kādi paņēmieni jāizmanto, lai ilgtermiņā saglabātu informāciju par glabātavu;

iii) atbildība par plāna īstenošanu un galvenie snieguma rādītāji, pēc kuriem novērtē progresu;

iv) izmaksu novērtējumi un finansēšanas shēmas.

Šā punkta f) apakšpunkta vajadzībām dalībvalstis var izmantot plānus, kas izstrādāti kā daļa no Direktīvas 2011/70/*Euratom* 11. un 12. pantā paredzētās valsts programmas.

2. Projektā pilnībā tiek izmantota labākā pieejamā tehnoloģija un no 2025. gada – avārijpiecietīga degviela. Tehnoloģiju ir sertificējis un apstiprinājis valsts drošības regulators.

3. Par projektu ir paziņots Komisijai saskaņā ar *Euratom* līguma 41. pantu vai Padomes Regulas (EK) Nr. 2587/1999 1. panta 4. punktu, ja ir piemērojams kāds no šiem noteikumiem, Komisija ir sniegusi atzinumu par projektu saskaņā ar *Euratom* līguma 43. pantu un ir apmierinoši atrisināti visi atzinumā izvirzītie jautājumi, kas attiecas uz Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punkta un 17. panta, un šajā iedaļā noteikto tehniskās pārbaudes kritēriju piemērošanu.

4. Attiecīgā dalībvalsts ir apņēmusies reizi piecos gados par katru projektu ziņot Komisijai par visiem turpmāk minētajiem aspektiem:

a) 1. punkta c) apakšpunktā minēto uzkrāto resursu pietiekamība;

b) faktiskais progress 1. punkta f) apakšpunktā minētā plāna īstenošanā.

Pamatojoties uz ziņojumiem, Komisija izskata 1. punkta c) apakšpunktā minētā radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas fondā un kodoliekārtu dezekspluatācijas fondā uzkrāto resursu pietiekamību un 1. punkta f) apakšpunktā minētā dokumentētā plāna īstenošanas gaitu un var attiecīgajai dalībvalstij sniegt atzinumu.

5. Komisija, sākot no 2025. gada un vismaz reizi 10 gados, pārskata tehniskos parametrus, kas atbilst labākajai pieejamajai tehnoloģijai, pamatojoties uz Eiropas Kodoldrošības jomas regulatoru grupa (*ENSREG*) izvērtējumu.

6. Darbība atbilst valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētos tiesību aktus, tostarp attiecībā uz Savienības teritorijā izvietoto kodolelektrostaciju noturības novērtēšanu, jo īpaši stresa testēšanu pret ārkārtējiem dabiskiem apdraudējumiem, tostarp zemestrīcēm. Tas nozīmē, ka darbība notiek dalībvalsts teritorijā, kurā kodoliekārtas operators:

▼M1

a) ir iesniedzis kodoldrošības pierādījumu, kura apjoms un detalizācijas līmenis ir proporcionāls attiecīgās kodoliekārtas un tās atrašanās vietas apdraudējuma potenciālajam apmēram un būtībai (Direktīvas 2009/71/Euratom 6. panta b) punkts);

b) ir veicis padziļinātas aizsardzības pasākumus, lai cita starpā nodrošinātu, ka tiek līdz minimumam samazināta ārkārtēju ārēju dabisku apdraudējumu un netīšu cilvēka izraisītu apdraudējumu ietekme (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.b panta 1. punkta a) apakšpunkts);

c) piesakoties licencei, kas atļauj būvēt vai ekspluatēt kodoliekārtu, ir veicis atbilstošu vietas un iekārtas novērtējumu (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.c panta a) punkts).

7. Darbība atbilst Direktīvas 2009/71/Euratom prasībām, tajā tiek ievēroti jaunākie SAEA un *WENRA* starptautiskie norādījumi un tā palīdz palielināt jaunu un esošu kodolelektrostaciju noturību un spēju izturēt ārkārtējus dabiskus apdraudējumus, tostarp plūdus un ekstremālus laikapstākļus.

8. Šā panta 1. punkta e) un f) apakšpunktā minētie radioaktīvie atkritumi tiek apglabāti dalībvalstī, kurā tie radušies, ja vien starp attiecīgo dalībvalsti un galamērķa dalībvalsti nav noslēgts nolīgums, kā noteikts Direktīvā 2011/70/Euratom. Tādā gadījumā galamērķa dalībvalstī ir radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas un apglabāšanas programmas un piemērota glabātava, kas tiek ekspluatēta saskaņā ar Direktīvas 2011/70/Euratom prasībām.

Klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas papildu kritēriji

---

Darbības ietvaros tiek ražota elektroenerģija, izmantojot kodolenerģiju. Elektroenerģijas ražošanā no kodolenerģijas vidējās aprites cikla siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas ir mazākas par robežvērtību, kas ir100 g CO2e/kWh.

Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Komisijas Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018.

Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

"Būtiska kaitējuma nenodarīšanas" (DNSH) papildu kritēriji

---

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Darbība atbilst prasībām, kas noteiktas Direktīvas 2009/71/Euratom 6. panta b) punktā, 8.b panta 1. punkta a) apakšpunktā un 8.c panta a) punktā. Darbība atbilst Direktīvas 2009/71/Euratom prasībām saskaņā ar SAEA un *WENRA* starptautiskajiem norādījumiem par ārkārtējiem dabiskiem apdraudējumiem, tostarp plūdiem un ekstremāliem laikapstākļiem.

▼M2

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ir identificēti un apzināti vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, saskaņā ar ūdens izmantošanas un aizsardzības plānu, kurš izstrādāts saziņā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām.

▼M2

	Lai ierobežotu ar atlikumsiltuma novadīšanu saistītās termiskās anomālijas, tādu iekšzemes kodolelektrostaciju operatori, kurās izmanto caurplūdes dzesēšanu, ūdeni ņemot no upes vai ezera, kontrolē: a) saņemošā saldūdens objekta maksimālo temperatūru pēc sajaukšanas, un b) maksimālo temperatūras starpību starp novadīto dzesēšanas ūdeni un saņemošo saldūdens objektu. Temperatūras kontroli attiecīgā gadījumā īsteno saskaņā ar vai nu individuālajiem nosacījumiem konkrētām operācijām izdotās licencēs, vai robežvērtībām saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Darbība atbilst Starptautiskās Finanšu korporācijas (*IFC*) standartiem. Ar kodolenerģiju saistītās darbības notiek saskaņā ar prasībām, kas noteiktas Direktīvā 2000/60/EK attiecībā uz ūdensobjektiem, kurus izmanto dzeramā ūdens ieguvei, un Direktīvā 2013/51/Euratom, ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī.

▼M1

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests gan neradioaktīvo, gan radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina šādu atkritumu maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos. Ekspluatācijas un dezekspluatācijas laikā radioaktīvo atkritumu daudzums tiek samazināts līdz minimumam un no regulatīvās kontroles atbrīvojamo materiālu daudzums tiek maksimāli palielināts saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un atbilstīgi Direktīvā 2013/59/Euratom noteiktajām prasībām par aizsardzību pret jonizējošo starojumu. Ir izveidota finansēšanas shēma, lai nodrošinātu pienācīgu finansējumu visām dezekspluatācijas darbībām un nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un Ieteikumu 2006/851/Euratom. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Šīs iedaļas relevantos elementus aptver dalībvalstu ziņojumi Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2011/70/Euratom 14. panta 1. punktu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Neradioaktīvās emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja kodolelektrostaciju ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Radioaktīvo vielu izkliede gaisā, ūdensobjektos un zemē (augsnē) attiecīgā gadījumā atbilst specifiskām operācijām izdotas individuālas licences nosacījumiem vai valsts robežvērtībām saskaņā ar Direktīvu 2013/51/Euratom un Direktīvu 2013/59/*Euratom*.

▼M1

	Nostrādātā kodoldegviela un radioaktīvie atkritumi tiek droši un atbildīgi apsaimniekoti saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un Direktīvu 2013/59/Euratom. Projektam ir pieejama adekvāta pagaidu glabāšanas jauda, un ir izstrādāti nacionālie apglabāšanas plāni, lai līdz minimumam samazinātu pagaidu glabāšanas ilgumu saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom, kas paredz, ka radioaktīvo atkritumu glabāšana, tostarp ilgtermiņa glabāšana, ir pagaidu risinājums, nevis alternatīva apglabāšanai.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Ja objekti/operācijas izvietoti biodaudzveidības ziņā jutīgās teritorijās vai to tuvumā (tostarp Natura 2000 aizsargājamo teritoriju tīklā, *UNESCO* pasaules mantojuma vietās un galvenajās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamās teritorijās) vai var tās būtiski ietekmēt, attiecīgā gadījumā ir veikts atbilstošs novērtējums un, pamatojoties uz tā secinājumiem, ir īstenoti vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi. Objekti/operācijas nedrīkst kaitēt aizsargājamās teritorijās esošo dzīvotņu vai sugu saglabāšanās stāvoklim.

4.28. **Elektroenerģijas ražošana no kodolenerģijas esošās iekārtās**

Darbības apraksts

Esošu kodoliekārtu modificēšana tālab, lai līdz 2040. gadam dalībvalstu kompetentās iestādes saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem pagarinātu to kodoliekārtu drošas ekspluatācijas laiku, kuras ražo elektroenerģiju vai siltumenerģiju no kodolenerģijas (“kodolelektrostacijas”).

Darbība klasificēta ar *NACE* kodiem D35.11 un F42.22 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā darbība, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas un “būtiska kaitējuma nenodarīšanas” (DNSH) vispārīgi kritēriji

1. Ar saimniecisko darbību saistītais projekts (“projekts”) atrodas dalībvalstī, kas atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) dalībvalsts ir pilnībā transponējusi Padomes Direktīvu 2009/71/Euratom un Padomes Direktīvu 2011/70/Euratom;

b) dalībvalsts ievēro *Euratom* līgumu un uz tā pamata pieņemtos tiesību aktus, jo īpaši Direktīvu 2009/71/Euratom, Direktīvu 2011/70/Euratom un Direktīvu 2013/59/Euratom, kā arī piemērojamos Savienības tiesību aktus vides jomā, kas pieņemti saskaņā ar LESD 192. pantu, jo īpaši Direktīvu 2011/92/ES un Direktīvu 2000/60/EK;

▼M1

c) no projekta apstiprināšanas dienas dalībvalsts ir izveidojusi radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas fondu un kodoliekārtu dezekspluatācijas fondu (fondus var apvienot);

d) dalībvalsts ir pierādījusi, ka kodolelektrostacijas paredzamā ekspluatācijas darbmūža beigās tai būs pieejami resursi, kas atbilst paredzamajām radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas un dezekspluatācijas izmaksām saskaņā ar Ieteikumu 2006/851/Euratom;

e) dalībvalsts rīcībā ir visu ļoti zema, zema un vidēja radioaktivitātes līmeņa atkritumu galīgās glabātavas, par kurām Komisijai paziņots saskaņā ar *Euratom* līguma 41. pantu vai Padomes Regulas (EK) Nr. 2587/1999 1. panta 4. punktu un kuras ir iekļautas valsts programmā, kas atjaunināta saskaņā ar Padomes Direktīvu 2011/70/Euratom;

f) attiecībā uz projektiem, kas atļauju saņēmuši pēc 2025. gada, dalībvalstij ir dokumentēts plāns, kurā sīki izklāstīti pasākumi, kā panākt, ka līdz 2050. gadam sāk darboties augsta radioaktivitātes līmeņa atkritumu glabātava, un aprakstīti visi šie elementi:

   i) koncepcijas vai plāni un tehniski risinājumi nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai no atkritumu rašanās līdz to apglabāšanai;

   ii) koncepcijas vai plāni, kā rīkoties glabātavas pēcslēgšanas periodā līdz tās pastāvēšanas beigām, t. sk. cik ilgs ir periods, kurā tiek saglabāta pienācīga kontrole, un kādi paņēmieni jāizmanto, lai ilgtermiņā saglabātu informāciju par glabātavu;

   iii) atbildība par plāna īstenošanu un galvenie snieguma rādītāji, pēc kuriem novērtē progresu;

   iv) izmaksu novērtējumi un finansēšanas shēmas.

Šā punkta f) apakšpunkta vajadzībām dalībvalstis var izmantot plānus, kas izstrādāti kā daļa no Direktīvas 2011/70/Euratom 11. un 12. pantā paredzētās valsts programmas.

2. Modernizētajā projektā pilnībā tiek izmantoti visi saprātīgi realizējamie uzlabojumi un no 2025. gada – avārijpiecietīga degviela. Tehnoloģiju ir sertificējis un apstiprinājis valsts drošības regulators.

3. Par projektu ir paziņots Komisijai saskaņā ar *Euratom* līguma 41. pantu vai Padomes Regulas (EK) Nr. 2587/1999 1. panta 4. punktu, ja ir piemērojams kāds no šiem noteikumiem, Komisija ir sniegusi atzinumu par projektu saskaņā ar *Euratom* līguma 43. pantu un ir apmierinoši atrisināti visi atzinumā izvirzītie jautājumi, kas attiecas uz Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punkta un 17. panta, un šajā iedaļā noteikto tehniskās pārbaudes kritēriju piemērošanu.

4. Attiecīgā dalībvalsts ir apņēmusies reizi piecos gados par katru projektu ziņot Komisijai par visiem turpmāk minētajiem aspektiem:

a) 1. punkta c) apakšpunktā minēto uzkrāto resursu pietiekamība;

b) faktiskais progress 1. punkta f) apakšpunktā minētā plāna īstenošanā.

Pamatojoties uz ziņojumiem, Komisija izskata 1. punkta c) apakšpunktā minētā radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas fondā un kodoliekārtu dezekspluatācijas fondā uzkrāto resursu pietiekamību un 1. punkta f) apakšpunktā minētā dokumentētā plāna īstenošanas gaitu un var attiecīgajai dalībvalstij sniegt atzinumu.

▼M1

5. Darbība atbilst valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētos tiesību aktus, tostarp attiecībā uz Savienības kodolelektrostaciju noturības novērtēšanu, jo īpaši stresa testēšanu pret ārkārtējiem dabiskiem apdraudējumiem, tostarp zemestrīcēm. Tas nozīmē, ka darbība notiek dalībvalsts teritorijā, kurā kodoliekārtas operators:

a) ir iesniedzis kodoldrošības pierādījumu, kura apjoms un detalizācijas līmenis ir proporcionāls attiecīgās kodoliekārtas un tās atrašanās vietas apdraudējuma potenciālajam apmēram un būtībai (Direktīvas 2009/71/Euratom 6. panta b) punkts);

b) ir veicis padziļinātas aizsardzības pasākumus, lai cita starpā nodrošinātu, ka tiek līdz minimumam samazināta ārkārtēju ārēju dabisku apdraudējumu un netīšu cilvēka izraisītu apdraudējumu ietekme (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.b panta 1. punkta a) apakšpunkts);

c) piesakoties licencei, kas atļauj būvēt vai ekspluatēt kodoliekārtu, ir veicis atbilstošu vietas un iekārtas novērtējumu (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.c panta a) punkts).

6. Darbība atbilst Direktīvas 2009/71/Euratom prasībām, tajā tiek ievēroti jaunākie SAEA un *WENRA* starptautiskie norādījumi un tā palīdz palielināt jaunu un esošu kodolelektrostaciju noturību un spēju izturēt ārkārtējus dabiskus apdraudējumus, tostarp plūdus un ekstremālus laikapstākļus.

7. Šā panta 1. punkta e) un f) apakšpunktā minētie radioaktīvie atkritumi tiek apglabāti dalībvalstī, kurā tie radušies, ja vien starp attiecīgo dalībvalsti un galamērķa dalībvalsti nav noslēgts nolīgums, kā noteikts Direktīvā 2011/70/Euratom. Tādā gadījumā galamērķa dalībvalstī ir radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas un apglabāšanas programmas un piemērota glabātava, kas tiek ekspluatēta saskaņā ar Direktīvas 2011/70/Euratom prasībām.

Klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas papildu kritēriji

---

Darbības ietvaros tiek ražota elektroenerģija, izmantojot kodolenerģiju. Elektroenerģijas ražošanā no kodolenerģijas vidējās aprites cikla siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas ir mazākas par robežvērtību, kas ir100 g CO2e/kWh.

Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Komisijas Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018.

Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

“Būtiska kaitējuma nenodarīšanas” (DNSH) papildu kritēriji

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Darbība atbilst prasībām, kas noteiktas Direktīvas 2009/71/Euratom 6. panta b) punktā, 8.b panta 1. punkta a) apakšpunktā un 8.c panta a) punktā. Darbība atbilst Direktīvas 2009/71/Euratom prasībām saskaņā ar SAEA un *WENRA* starptautiskajiem norādījumiem par ārkārtējiem dabiskiem apdraudējumiem, tostarp plūdiem un ekstremāliem laikapstākļiem.

▼M2

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ir identificēti un apzināti vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, saskaņā ar ūdens izmantošanas un aizsardzības plānu, kurš izstrādāts saziņā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām. Lai ierobežotu ar atlikumsiltuma novadīšanu saistītās termiskās anomālijas, tādu iekšzemes kodolelektrostaciju operatori, kurās izmanto caurplūdes dzesēšanu, ūdeni ņemot no upes vai ezera, kontrolē: a) saņemošā saldūdens objekta maksimālo temperatūru pēc sajaukšanas, un b) maksimālo temperatūras starpību starp novadīto dzesēšanas ūdeni un saņemošo saldūdens objektu. Temperatūras kontroli attiecīgā gadījumā īsteno saskaņā ar vai nu individuālajiem nosacījumiem konkrētām operācijām izdotās licencēs, vai robežvērtībām saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Darbība atbilst Starptautiskās Finanšu korporācijas (*IFC*) standartiem. Ar kodolenerģiju saistītās darbības notiek saskaņā ar prasībām, kas noteiktas Direktīvā 2000/60/EK attiecībā uz ūdensobjektiem, kurus izmanto dzeramā ūdens ieguvei, un Direktīvā 2013/51/Euratom, ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī.

▼M1

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests gan neradioaktīvo, gan radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina šādu atkritumu maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos. Ekspluatācijas un dezekspluatācijas laikā radioaktīvo atkritumu daudzums tiek samazināts līdz minimumam un no regulatīvās kontroles atbrīvojamo materiālu daudzums tiek maksimāli palielināts saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un atbilstīgi Direktīvā 2013/59/Euratom noteiktajām prasībām par aizsardzību pret jonizējošo starojumu. Ir izveidota finansēšanas shēma, lai nodrošinātu pienācīgu finansējumu visām dezekspluatācijas darbībām un nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un Ieteikumu 2006/851/Euratom. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Šīs iedaļas relevantos elementus aptver dalībvalstu ziņojumi Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2011/70/Euratom 14. panta 1. punktu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Neradioaktīvās emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.

▼M1

	Ja kodolelektrostaciju ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Radioaktīvo vielu izkliede gaisā, ūdensobjektos un zemē (augsnē) attiecīgā gadījumā atbilst specifiskām operācijām izdotas individuālas licences nosacījumiem vai valsts robežvērtībām saskaņā ar Direktīvu 2013/51/Euratom un Direktīvu 2013/59/Euratom. Nostrādātā kodoldegviela un radioaktīvie atkritumi tiek droši un atbildīgi apsaimniekoti saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un Direktīvu 2013/59/Euratom. Projektam ir pieejama adekvāta pagaidu glabāšanas jauda, un ir izstrādāti nacionālie apglabāšanas plāni, lai līdz minimumam samazinātu pagaidu glabāšanas ilgumu saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom, kas paredz, ka radioaktīvo atkritumu glabāšana, tostarp ilgtermiņa glabāšana, ir pagaidu risinājums, nevis alternatīva apglabāšanai.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Ja objekti/operācijas izvietoti biodaudzveidības ziņā jutīgās teritorijās vai to tuvumā (tostarp Natura 2000 aizsargājamo teritoriju tīklā, *UNESCO* pasaules mantojuma vietās un galvenajās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamās teritorijās) vai var tās būtiski ietekmēt, attiecīgā gadījumā ir veikts atbilstošs novērtējums un, pamatojoties uz tā secinājumiem, ir īstenoti vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi. Objekti/operācijas nedrīkst kaitēt aizsargājamās teritorijās esošo dzīvotņu vai sugu saglabāšanās stāvoklim.

4.29. **Elektroenerģijas ražošana no fosilā gāzveida kurināmā**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju no fosilā gāzveida kurināmā. Šī darbība neietver elektroenerģijas koģenerāciju, kurā izmanto tikai atjaunīgos nefosilos gāzveida un šķidros kurināmos, kas minēti šā pielikuma 4.7. iedaļā, un biogāzi un bioloģisko šķidro kurināmo, kas minēti šā pielikuma 4.8. iedaļā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

▼M1

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

a) elektroenerģijas ražošanā no fosilā gāzveida kurināmā vidējās aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 100 g CO2e/kWh.

Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, balstoties uz datiem par konkrēto projektu, ja tādi ir pieejami, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018.

Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

Ja objektā ir ieviesta kāda veida emisiju samazināšanas sistēma, t. sk. oglekļa uztveršana vai atjaunīgo vai mazoglekļa gāzu kurināmā, samazināšanas darbība attiecīgā gadījumā atbilst kritērijiem, kas izklāstīti šā pielikuma attiecīgajās iedaļās.

Ja CO_2, kas tiktu emitēts elektroenerģijas ražošanas procesā, tiek uztverts, lai to pēc tam uzglabātu pazemē, šis CO_2 tiek transportēts un uzglabāts pazemē saskaņā ar šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā izklāstītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

b) iekārtas, kurām būvatļauja ir piešķirta līdz 2030. gada 31. decembrim, atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:

i) darbības tiešās SEG emisijas ir vai nu mazākas par 270 g CO2e/kWh izlaides enerģijas, vai gada tiešās SEG emisijas nepārsniedz vidēji 550 kg CO2e/kW no stacijas jaudas 20 gadu laikā;

ii) pamatojoties uz salīdzinošu novērtējumu ar pašām izmaksefektīvākajām un tehniski realizējamākajām atjaunīgajām alternatīvām līdzvērtīgai jaudai, aizstājamo elektroenerģiju nav iespējams saražot no atjaunīgiem energoresursiem; šā salīdzinošā novērtējuma rezultāts ir publicēts un apspriests ar ieinteresētajām personām;

iii) darbība aizstāj esošu elektroenerģijas ražošanas darbību ar augstu emisiju līmeni, kurā izmanto cietos vai šķidros fosilos kurināmos;

iv) jaunuzstādītā ražošanas jauda nepārsniedz aizstātās iekārtas jaudu vairāk kā par 15 %;

v) stacija ir projektēta un būvēta tā, lai izmantotu atjaunīgas un/vai mazoglekļa gāzveida degvielas, un pāreja uz atjaunīgo un/vai mazoglekļa gāzveida degvielu pilnīgu izmantošanu notiek līdz 2035. gada 31. decembrim, turklāt uzņēmuma vadības struktūra ir uzņēmusies attiecīgas saistības un apstiprinājusi verificējamu plānu;

vi) aizstāšanas rezultātā SEG emisijas samazinās par vismaz 55 % jaunuzstādītās ražošanas jaudas darbmūža laikā;

vii) ja darbība notiek tādas dalībvalsts teritorijā, kurā enerģijas ražošanai izmanto ogles, šī dalībvalsts ir apņēmusies pakāpeniski pārtraukt enerģijas ražošanu no oglēm un par to ir ziņojusi integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999 ([226]) 3. pantā vai citā instrumentā.

Atbilstību 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem kritērijiem verificē neatkarīga trešā puse. Šim verificētājam, kas ir neatkarīgā trešā puse, ir šādai verificēšanai nepieciešamie resursi un speciālās zināšanas. Verificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā. Verificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, rūpīgi verificē atbilstību tehniskās pārbaudes kritērijiem. Konkrētāk, katru gadu neatkarīgā trešā puse publicē un nosūta Komisijai ziņojumu, kurā:

a) sertificē 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā minēto tiešo SEG emisiju līmeni;

([226]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

▼M1

b) attiecīgā gadījumā – novērtē, vai darbības gada tiešo SEG emisiju trajektorija ir tāda, ka ir ticams, ka 20 gadu laikā tiks panākta atbilstība 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā minētajai vidējo emisiju robežvērtībai;

c) novērtē, vai darbības trajektorija ir tāda, ka ir ticams, ka tiks izpildīts 1. punkta b) apakšpunkta v) punkts.

Veicot 1. punkta b) apakšpunktā minēto novērtējumu, verificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, jo īpaši ņem vērā plānotās gada tiešās SEG emisijas katrā trajektorijas gadā, faktiskās gada tiešās SEG emisijas, plānotās un faktiskās darbības stundas un plānoto un realizēto atjaunīgo vai mazoglekļa gāzu izmantošanu.

Pamatojoties uz tai iesniegtajiem ziņojumiem, Komisija var attiecīgajiem operatoriem sniegt atzinumu. Komisija šos ziņojumus ņem vērā, gatavojot Regulas (ES) 2020/852 19. panta 5. punktā minēto pārskatu.

2. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

a) būvniecības laikā tiek vai nu uzstādītas mēriekārtas, ar kurām monitorē fiziskās emisijas, piem., no metāna noplūdēm, vai arī ir ieviesta noplūžu atklāšanas un novēršanas programma;

b) ekspluatācijas laikā tiek ziņots par emisiju fiziskajiem mērījumiem un noplūdes tiek novērstas.

3. Ja darbības ietvaros fosilie gāzveida kurināmie tiek maisīti ar biogāzi vai bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, biodegvielas ražošanā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem, savukārt meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja sadedzināšanas iekārtu ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M1

4.30. **Augstefektīva siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija no fosilajiem gāzveida kurināmajiem**

Darbības apraksts

Tādu siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācijas staciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās izmanto fosilos gāzveida un šķidros kurināmos. Šī darbība neietver augstefektīvu siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerāciju, kurā izmanto tikai atjaunīgos nefosilos gāzveida un šķidros kurināmos, kas minēti šā pielikuma 4.19. iedaļā, un biogāzi un bioloģisko šķidro kurināmo, kas minēti šā pielikuma 4.20. iedaļā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar *NACE* kodiem D35.11 un D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

a) Elektroenerģijas un siltuma/aukstuma koģenerācijā no gāzveida un šķidrā kurināmā aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 100 g CO2e uz 1 kWh koģenerācijā saražotās enerģijas.

Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, balstoties uz datiem par konkrēto projektu, ja tādi ir pieejami, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018.

Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

Ja objektā ir ieviesta kāda veida emisiju samazināšanas sistēma, t. sk. oglekļa uztveršana vai atjaunīgo vai mazoglekļa gāzu kurināmā, samazināšanas darbība attiecīgā gadījumā atbilst šā pielikuma attiecīgajām iedaļām. Ja elektroenerģijas ražošanā emitētais CO_2 tiek uztverts, CO_2 emisijas atbilst šīs iedaļas 1. punktā noteiktajai emisiju robežvērtībai, un CO_2 transportē un uzglabā pazemē tādā veidā, kas atbilst CO_2 transportēšanas un uzglabāšanas tehniskās pārbaudes kritērijiem, kuri izklāstīti attiecīgi šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā.

b) iekārtas, kurām būvatļauja ir piešķirta līdz 2030. gada 31. decembrim, atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:

i) darbība nodrošina primārās enerģijas ietaupījumu vismaz 10 % apmērā salīdzinājumā ar patēriņu, kas rodas siltuma un elektroenerģijas atsevišķā ražošanā; primārās enerģijas ietaupījumu aprēķina, pamatojoties uz Direktīvā 2012/27/ES sniegto formulu;

ii) darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh;

iii) pamatojoties uz salīdzinošu novērtējumu ar pašām izmaksefektīvākajām un tehniski realizējamākajām atjaunīgajām alternatīvām līdzvērtīgai jaudai, aizstājamo elektroenerģiju un/vai siltumu/aukstumu nav iespējams saražot no atjaunīgiem energoresursiem; šā salīdzinošā novērtējuma rezultāts ir publicēts un apspriests ar ieinteresētajām personām;

iv) darbība aizstāj esošu elektroenerģijas un siltuma/aukstuma koģenerācijas darbību, tikai siltuma/aukstuma ražošanas darbību vai tikai elektroenerģijas ražošanas darbību, kurā izmanto cieto vai šķidro fosilo kurināmo un kurā rodas lielas emisijas;

v) jaunuzstādītā ražošanas jauda nepārsniedz aizstātās iekārtas jaudu;

vi) stacija ir projektēta un būvēta tā, lai izmantotu atjaunīgas un/vai mazoglekļa gāzveida degvielas, un pāreja uz atjaunīgo un/vai mazoglekļa gāzveida degvielu pilnīgu izmantošanu notiek līdz 2035. gada 31. decembrim, turklāt uzņēmuma vadības struktūra ir uzņēmusies attiecīgas saistības un apstiprinājusi verificējamu plānu;

▼M1

vii) aizstāšanas rezultātā SEG emisijas samazinās par vismaz 55 % uz kWh izlaides enerģijas;

viii) stacijas pārjaunošana nepalielina tās ražošanas jaudu;

ix) ja darbība notiek tādas dalībvalsts teritorijā, kurā enerģijas ražošanai izmanto ogles, šī dalībvalsts ir apņēmusies pakāpeniski pārtraukt enerģijas ražošanu no oglēm un par to ir ziņojusi integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, kas minēts Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā vai citā instrumentā.

Atbilstību 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem kritērijiem verificē neatkarīga trešā puse. Šim verificētājam, kas ir neatkarīgā trešā puse, ir šādai verificēšanai nepieciešamie resursi un speciālās zināšanas. Verificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā. Verificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, rūpīgi verificē atbilstību tehniskās pārbaudes kritērijiem. Konkrētāk, katru gadu neatkarīgā trešā puse publicē un nosūta Komisijai ziņojumu, kurā:

a) sertificē 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minēto tiešo SEG emisiju līmeni;

b) novērtē, vai darbības trajektorija ir tāda, ka ir ticams, ka tiks izpildīts 1. punkta b) apakšpunkta vi) punkts.

Pamatojoties uz tai iesniegtajiem ziņojumiem, Komisija var attiecīgajiem operatoriem sniegt atzinumu. Komisija šos ziņojumus ņem vērā, gatavojot Regulas (ES) 2020/852 19. panta 5. punktā minēto pārskatu.

2. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

a) būvniecības laikā tiek vai nu uzstādītas mēriekārtas, ar kurām monitorē fiziskās emisijas, piem., no metāna noplūdēm, vai arī ir ieviesta noplūžu atklāšanas un novēršanas programma;

b) ekspluatācijas laikā tiek ziņots par emisiju fiziskajiem mērījumiem un jebkādas noplūdes tiek novērstas.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja sadedzināšanas iekārtu ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M1

4.31. **Siltuma/aukstuma ražošana no fosilā gāzveida kurināmā efektīvā centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmā**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība, pārjaunošana vai ekspluatācija, kurās siltumu/aukstumu ražo, izmantojot fosilo gāzveida kurināmo, un kuras ir pievienotas efektīvai centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmai Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 41. punkta nozīmē Šī darbība neietver tādu siltuma/aukstuma ražošanu efektīvā centralizētas siltumapgādes sistēmā, kurā izmanto tikai šā pielikuma 4.23. iedaļā minēto atjaunīgo nefosilo gāzveida un šķidro kurināmo un šā pielikuma 4.24. iedaļā minēto biogāzi un bioloģisko šķidro kurināmo.

Darbība klasificēta ar *NACE* kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

a) Siltuma/aukstuma ražošanā no gāzveida kurināmā vidējās aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 100 g CO2e/kWh. Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Komisijas Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018.

Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona;

Ja objektā ir ieviesta kāda veida emisiju samazināšanas sistēma, t. sk. oglekļa uztveršana vai atjaunīgo vai mazoglekļa gāzu kurināmā, samazināšanas darbība attiecīgā gadījumā atbilst šā pielikuma attiecīgajām iedaļām. Ja elektroenerģijas ražošanā emitētais CO_2 tiek uztverts, CO_2 emisijas atbilst šīs iedaļas 1. punktā noteiktajai emisiju robežvērtībai, un CO_2 transportē un uzglabā pazemē tādā veidā, kas atbilst CO_2 transportēšanas un uzglabāšanas tehniskās pārbaudes kritērijiem, kuri izklāstīti attiecīgi šā pielikuma 5.11. un 5.12. iedaļā.

b) iekārtas, kurām būvatļauja ir piešķirta līdz 2030. gada 31. decembrim, atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:

i) darbības rezultātā saražoto siltumenerģiju izmanto efektīvā centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmā, kā definēts Direktīvā 2012/27/ES;

ii) darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh;

iii) pamatojoties uz salīdzinošu novērtējumu ar pašām izmaksefektīvākajām un tehniski realizējamākajām atjaunīgajām alternatīvām līdzvērtīgai jaudai, aizstājamo siltumu/aukstumu nav iespējams saražot no atjaunīgiem energoresursiem; šā salīdzinošā novērtējuma rezultāts ir publicēts un apspriests ar ieinteresētajām personām;

iv) darbība aizstāj esošu siltuma/aukstuma ražošanas darbību ar augstu emisiju līmeni, kurā izmanto cietos vai šķidros fosilos kurināmos;

v) jaunuzstādītā ražošanas jauda nepārsniedz aizstātās iekārtas jaudu;

vi) stacija ir projektēta un būvēta tā, lai izmantotu atjaunīgas un/vai mazoglekļa gāzveida degvielas, un pāreja uz atjaunīgo un/vai mazoglekļa gāzveida degvielu pilnīgu izmantošanu notiek līdz 2035. gada 31. decembrim, turklāt uzņēmuma vadības struktūra ir uzņēmusies attiecīgas saistības un apstiprinājusi verificējamu plānu;

vii) aizstāšanas rezultātā SEG emisijas samazinās par vismaz 55 % uz kWh izlaides enerģijas;

▼M1

viii) stacijas pārjaunošana nepalielina tās ražošanas jaudu;

ix) ja darbība notiek tādas dalībvalsts teritorijā, kurā enerģijas ražošanai izmanto ogles, šī dalībvalsts ir apņēmusies pakāpeniski pārtraukt enerģijas ražošanu no oglēm un par to ir ziņojusi integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, kas minēts Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā vai citā instrumentā.

Atbilstību 1. punkta b) apakšpunktā minētajiem kritērijiem verificē neatkarīga trešā puse. Šim verificētājam, kas ir neatkarīgā trešā puse, ir šādai verificēšanai nepieciešamie resursi un speciālās zināšanas. Verificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā. Verificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, rūpīgi verificē atbilstību tehniskās pārbaudes kritērijiem. Konkrētāk, katru gadu neatkarīgā trešā puse publicē un nosūta Komisijai ziņojumu, kurā:

a) sertificē 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā minēto tiešo SEG emisiju līmeni;

b) novērtē, vai darbības trajektorija ir tāda, ka ir ticams, ka tiks izpildīts 1. punkta b) apakšpunkta vi) punkts.

Pamatojoties uz tai iesniegtajiem ziņojumiem, Komisija var attiecīgajiem operatoriem sniegt atzinumu. Komisija šos ziņojumus ņem vērā, gatavojot Regulas (ES) 2020/852 19. panta 5. punktā minēto pārskatu.

2. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

a) būvniecības laikā tiek vai nu uzstādītas mēriekārtas, ar kurām monitorē fiziskās emisijas, piem., no metāna noplūdēm, vai arī ir ieviesta noplūžu atklāšanas un novēršanas programma;

b) ekspluatācijas laikā tiek ziņots par emisiju fiziskajiem mērījumiem un jebkādas noplūdes tiek novērstas.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja sadedzināšanas iekārtu ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼B

5. ŪDENSAPGĀDE, KANALIZĀCIJA, ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA UN REMEDIĀCIJA

5.1. **Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija**

Darbības apraksts

Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E36.00 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Ūdensapgādes sistēma atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) ūdens ieguves un attīrīšanas vidējais neto enerģijas patēriņš ir vienāds ar vai mazāks par 0,5 kWh uz kubikmetru piegādātā ūdens. Neto enerģijas patēriņa aprēķinā var ņemt vērā enerģijas patēriņu samazinošus pasākumus, piemēram, kontroli avotā (piesārņotāju slodze) un attiecīgā gadījumā enerģijas ražošanu (piemēram, hidroenerģija, saules enerģija, vēja enerģija);

(b) noplūžu līmeni aprēķina, vai nu izmantojot infrastruktūras noplūžu indeksa metodi (*ILI*) ([227]), un tādā gadījumā robežvērtībai jābūt vienādai ar vai mazākai par 1,5, vai arī izmantojot citu piemērotu metodi, un tādā gadījumā robežvērtību nosaka saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2020/2184 4. pantu ([228]). Šo aprēķinu piemēro visai tai ūdensapgādes (sadales) tīkla daļai, kur veic darbus, t.i., ūdens piegādes zonas līmenī, ūdensapgādes uzskaites iecirkņa līmenī un ūdensapgādes spiediena regulēšanas iecirkņa līmenī.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.2. **Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu atjaunošana**

Darbības apraksts

Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu atjaunošana, tostarp mājsaimniecības un rūpniecības vajadzībām paredzētās ūdens savākšanas, attīrīšanas un sadales infrastruktūras atjaunošana. Šajā gadījumā būtiski nemainās savākto, attīrīto vai piegādāto ūdeņu tilpumplūsma.

([227]) Infrastruktūras noplūžu indeksu (*ILI*) aprēķina, pašreizējos faktiskos gada zudumus (*CARL*) dalot ar neizbēgamajiem faktiskajiem gada zudumiem (*UARL*): Pašreizējie faktiskie gada zudumi (*CARL*) ir faktiskie ūdens zudumi sadales tīklā (t.i., ūdens, kas nav piegādāts galalietotājiem). Neizbēgamie faktiskie gada zudumi (*UARL*) nozīmē, ka ūdens sadales tīklā allaž būs kādas noplūdes. *UARL* aprēķina, balstoties uz tādiem faktoriem kā tīkla garums, pieslēgumu skaits un tas, pie kāda spiediena tīkls tiek ekspluatēts.

([228]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2020/2184 (2020. gada 16. decembris) par dzeramā ūdens kvalitāti (pārstrādāta redakcija) (OV L 435, 23.12.2020., 1. lpp.).

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E36.00 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Ūdensapgādes sistēmas atjaunošana dot iespēju uzlabot energoefektivitāti kādā no šādiem veidiem:

(a) sistēmas vidējo neto enerģijas patēriņu samazinot par vismaz 20 % salīdzinājumā ar pašas sistēmas par trim gadiem vidējoto bāzlīnijas sniegumu trijos gados, ieskaitot ieguvi un attīrīšanu, mērot kWh uz kubikmetru sagatavotā ūdens;

(b) vismaz par 20 % samazinot starpību vai nu starp pašreizējo par trim gadiem vidējoto noplūžu līmeni, kas aprēķināts, izmantojot infrastruktūras noplūžu indeksa (*ILI*) metodi, un *ILI* vērtību 1,5 ([229]), vai arī starp pašreizējo par trim gadiem vidējoto noplūžu līmeni, kas aprēķināts, izmantojot citu piemērotu metodi, un robežvērtību, kas noteikta saskaņā ar Direktīvas 2020/2184 4. pantu. Pašreizējo par trim gadiem vidējoto noplūžu līmeni aprēķina visai tai ūdensapgādes (sadales) tīkla daļai, kur veic darbus, t.i., ja runa ir par atjaunotu ūdens piegādes (sadales) tīklu, to dara ūdensapgādes uzskaites iecirkņa līmenī vai ūdensapgādes spiediena regulēšanas iecirkņa līmenī.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.3. **Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija**

Darbības apraksts

Centralizētu notekūdeņu sistēmu, tostarp savākšanas (kanalizācijas tīkls) un attīrīšanas ietaišu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E37.00 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([229]) Infrastruktūras noplūžu indeksu (*ILI*) aprēķina, pašreizējos faktiskos gada zudumus (*CARL*) dalot ar neizbēgamajiem faktiskajiem gada zudumiem (*UARL*): Pašreizējie faktiskie gada zudumi (*CARL*) ir faktiskie ūdens zudumi sadales tīklā (t.i., ūdens, kas nav piegādāts galalietotājiem). Neizbēgamie faktiskie gada zudumi (*UARL*) nozīmē, ka ūdens sadales tīklā allaž būs kādas noplūdes. *UARL* aprēķina, balstoties uz tādiem faktoriem kā tīkla garums, pieslēgumu skaits un tas, pie kāda spiediena tīkls tiek ekspluatēts.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Notekūdeņu attīrīšanas staciju neto enerģijas patēriņš ir vienāds ar vai mazāks par:

(a) 35 kWh uz cilvēkekvivalentu (c.e.) gadā, ja stacijas jauda ir mazāka par 10 000 c.e.;

(b) 25 kWh uz cilvēkekvivalentu (c.e.) gadā, ja stacijas jauda ir no 10 000 līdz 100 000 c.e.;

(c) 20 kWh uz cilvēkekvivalentu (c.e.) gadā, ja stacijas jauda ir lielāka par 100 000 c.e.

Notekūdeņu attīrīšanas stacijas neto enerģijas patēriņa aprēķinā var ņemt vērā enerģijas patēriņu samazinošus pasākumus, kas saistīti ar kontroli avotā (samazināta nokrišņu ūdens vai piesārņotāju slodze), un attiecīgā gadījumā enerģijas ražošanu sistēmā (piemēram, hidroenerģija, saules enerģija, termālā enerģija, vēja enerģija).

2. Ja tiek būvēta vai paplašināta notekūdeņu attīrīšanas stacija vai notekūdeņu attīrīšanas stacija ar savākšanas sistēmu, ar ko aizstāj SEG ziņā intensīvākas attīrīšanas sistēmas (piemēram, septiktvertnes, anaerobās apstrādes baseini), veic tiešo SEG emisiju novērtējumu ([230]). Ar rezultātiem pēc pieprasījuma iepazīstina investorus un klientus.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja notekūdeņi tiek attīrīti tādā līmenī, ka tie ir piemēroti atkalizmantošanai lauksaimnieciskā apūdeņošanā, tad ir definēti un īstenoti vajadzīgie riska pārvaldības pasākumi, lai izvairītos no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi ([231]).
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Novadīšana saņemošajos ūdeņos atbilst prasībām Padomes Direktīvā 91/271/EEK ([232]) vai prasībām valsts noteikumos, kur norādīts maksimālais pieļaujamais piesārņotāju līmenis saņemošajos ūdeņos novadītajos notekūdeņos. Lai novērstu un mazinātu nokrišņu ūdeņu pārplūšanu no notekūdeņu savākšanas sistēmas, ir īstenoti pienācīgi pasākumi, kas var ietvert dabā rodamus risinājumus, atsevišķas nokrišņu ūdeņu savākšanas sistēmas, aiztures tvertnes un pirmo noskalojumu attīrīšanu. Notekūdeņu dūņas izmanto saskaņā ar Padomes Direktīvu 86/278/EEK ([233]) vai valsts tiesību aktu prasībām par dūņu izkliedēšanu uz lauka vai citādu dūņu uznešanu uz augsnes vai iestrādāšanu augsnē.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([230]) Piemēram, saskaņā ar *IPCC* vadlīnijām attiecībā uz nacionālajiem SEG inventarizācijas pārskatiem notekūdeņu attīrīšanas jomā (4.6.2021. versija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

([231]) Kā norādīts II pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2020/741 (2020. gada 25. maijs) par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām (OV L 177, 5.6.2020., 32. lpp.).

([232]) Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (OV L 135, 30.5.1991., 40. lpp.).

([233]) Padomes Direktīva 86/278/EEK (1986. gada 12. jūnijs) par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas (OV L 181, 4.7.1986., 6. lpp.).

▼B

5.4. **Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu atjaunošana**

Darbības apraksts

Centralizētu notekūdeņu sistēmu, tostarp savākšanas (kanalizācijas tīkls) un attīrīšanas ietaišu atjaunošana. Šajā gadījumā būtiski nemainās savākto vai attīrīto notekūdeņu slodze vai tilpumplūsma notekūdeņu sistēmā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu E37.00 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Savākšanas sistēmas atjaunošana uzlabo energoefektivitāti, vidējo enerģijas patēriņu samazinot par 20 % salīdzinājumā ar pašas sistēmas par trim gadiem vidējoto bāzlīnijas sniegumu, un to pierāda katru gadu. Enerģijas patēriņa samazinājumu var uzskaitīt vai nu projekta (t.i., savākšanas sistēmas atjaunošanas) līmenī, vai visā lejupējā notekūdeņu aglomerācijā (t.i., ieskaitot lejupējo savākšanas sistēmu, attīrīšanas staciju vai notekūdeņu novadīšanu).

2. Notekūdeņu attīrīšanas stacijas atjaunošana uzlabo energoefektivitāti, sistēmas vidējo enerģijas patēriņu samazinot par vismaz 20 % salīdzinājumā ar pašas sistēmas par trim gadiem vidējoto bāzlīnijas sniegumu, un to pierāda katru gadu.

3. 1. un 2. punkta vajadzībām sistēmas neto enerģijas patēriņu aprēķina kā kWh uz savākto notekūdeņu vai attīrītā efluenta cilvēkekvivalentu gadā, ņemot vērā enerģijas patēriņu samazinošus pasākumus, kas saistīti ar kontroli avotā (samazināta nokrišņu ūdens vai piesārņotāju slodze), un attiecīgā gadījumā enerģijas ražošanu sistēmā (piemēram, hidroenerģija, saules enerģija, termālā enerģija, vēja enerģija).

4. 1. un 2. punkta vajadzībām operators pierāda, ka nav būtiski mainījušies ārējie apstākļi, t.sk. nav grozīti novadīšanas atļaujas nosacījumi vai izmainījusies slodze aglomerācijā, kas novestu pie enerģijas patēriņa samazināšanās neatkarīgi no tā, vai tiek veikti efektivitātes pasākumi.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja notekūdeņi tiek attīrīti tādā līmenī, ka tie ir piemēroti atkalizmantošanai lauksaimnieciskā apūdeņošanā, tad ir definēti un īstenoti vajadzīgie riska pārvaldības pasākumi, lai izvairītos no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi ([234]).
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Novadīšana saņemošajos ūdeņos atbilst prasībām Direktīvā 91/271/EEK vai prasībām valsts noteikumos, kur norādīts maksimālais pieļaujamais piesārņotāju līmenis saņemošajos ūdeņos novadītajos notekūdeņos. Lai novērstu un mazinātu nokrišņu ūdeņu pārplūšanu no notekūdeņu savākšanas sistēmas, ir īstenoti pienācīgi pasākumi, kas var ietvert dabā rodamus risinājumus, atsevišķas nokrišņu ūdeņu savākšanas sistēmas, aiztures tvertnes un pirmo noskalojumu attīrīšanu.

([234]) Kā norādīts II pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2020/741 (2020. gada 25. maijs) par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām (OV L 177, 5.6.2020., 32. lpp.).

▼B

	Notekūdeņu dūņas izmanto saskaņā ar Direktīvu 86/278/EEK vai valsts tiesību aktu prasībām par dūņu izkliedēšanu uz lauka vai citādu dūņu uznešanu uz augsnes vai iestrādāšanu augsnē.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.5. **Nebīstamo atkritumu savākšana un transportēšana avotā segregētās frakcijās**

Darbības apraksts

Nebīstamo atkritumu dalīta savākšana un transportēšana avotā segregētās vai mistrotās frakcijās ([235]) ar mērķi sagatavot minētos atkritumus atkalizmantošanai vai reciklēšanai.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu E38.11 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Visus dalīti savāktos un transportētos nebīstamos atkritumus, kas ir segregēti avotā, ir paredzēts sagatavot atkalizmantošanai vai reciklēšanai.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Dalīti savāktās atkritumu frakcijas atkritumu glabātavās un pārkrautuvēs netiek sajauktas ar citiem atkritumiem vai materiāliem ar atšķirīgām īpašībām.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

([235]) Savienībā darbība notiek saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.) 10. panta 3. punktu un ar valsts tiesību aktiem un atkritumu apsaimniekošanas plāniem.

▼B

5.6. **Notekūdeņu dūņu anaerobā noārdīšana**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās notekūdeņu dūņas tiek apstrādātas anaerobā noārdīšanā, kuras rezultātā tiek saražota biogāze vai ķimikālijas.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E37.00 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Ir izstrādāts monitoringa plāns un ārkārtas situāciju plāns, lai līdz minimumam samazinātu metāna noplūdi stacijā.

2. Saražoto biogāzi vai nu izmanto tieši elektroenerģijas vai siltuma ražošanā, vai pārveido biometānā, lai to ievadītu dabasgāzes tīklā, vai izmanto par transportlīdzekļu degvielu, vai izmanto par ievadmateriālu ķīmiskajā rūpniecībā.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([236]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja iegūto digestātu paredzēts izmantot par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju, tā slāpekļa saturu (ar pielaides līmeni ± 25 %) paziņo pircējam vai par digestāta izvešanu atbildīgajai struktūrai.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.7. **Bioatkritumu anaerobā noārdīšana**

Darbības apraksts

Tādu specializētu staciju būvniecība un ekspluatācija, kas paredzētas dalīti savākto bioatkritumu ([237]) apstrādei anaerobā noārdīšanā, kuras rezultātā tiek saražota un izmantota biogāze un digestāts vai ķimikālijas.

([236]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.
([237]) Definēti Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 4. punktā.

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E38.21 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Ir izstrādāts monitoringa plāns un ārkārtas situāciju plāns, lai līdz minimumam samazinātu metāna noplūdi stacijā.

2. Saražoto biogāzi vai nu izmanto tieši elektroenerģijas vai siltuma ražošanā, vai pārveido biometānā, lai to ievadītu dabasgāzes tīklā, vai izmanto par transportlīdzekļu degvielu, vai izmanto par ievadmateriālu ķīmiskajā rūpniecībā.

3. Anaerobajā noārdīšanā izmantotie bioatkritumi ir segregēti avotā un savākti dalīti.

4. Saražoto digestātu izmanto par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju vai nu tieši, vai pēc kompostēšanas vai jebkādas citas apstrādes.

5. Specializētajās bioatkritumu apstrādāšanas stacijās par ievadmateriālu izmantoto pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugu ([238]) gada vidējais īpatsvars pēc masas ir mazāks par vai vienāds ar 10 % no ielaides ievadmateriāla.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja anaerobās noārdīšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 100 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu anaerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([239]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Saražotais digestāts atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie attiecīgi komponentmateriālu kategorijām (*CMC*) Nr. 4 un 5 (digestāts) vai Nr. 3 (komposts), vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju izmantotā digestāta slāpekļa saturu (ar pielaidi ± 25 %) paziņo pircējam vai par digestāta izvešanu atbildīgajai struktūrai.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([238]) Definēti Direktīvas (ES) 2008/2018 2. panta 40. punktā.

([239]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

5.8. **Bioatkritumu kompostēšana**

Darbības apraksts

Tādu specializētu staciju būvniecība un ekspluatācija, kas paredzētas dalīti savākto bioatkritumu apstrādei kompostēšanā (aerobā noārdīšanā), kuras rezultātā tiek saražots un izmantots komposts ([240]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E38.21 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana	
1. Kompostēšanā izmantotie bioatkritumi ir segregēti avotā un savākti dalīti.	
2. Saražoto kompostu izmanto par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju, un tas atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie komponentmateriālu kategorijas Nr. 3, vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā.	
Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja kompostēšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 75 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu aerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([241]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Objektā pastāv sistēma, kas nepieļauj infiltrāta nonākšanu pazemes ūdeņos. Saražotais komposts atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie komponentmateriālu kategorijas Nr. 3, vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.9. **Materiālu atgūšana no nebīstamiem atkritumiem**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās dalīti savāktās nebīstamo atkritumu plūsmas šķiro un pārstrādā otrreizējās izejvielās, izmantojot mehāniskas pārstrādes procesu (izņemot aizbēršanu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E38.32 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([240]) Definēti Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 4. punktā.
([241]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana
Darbības ietvaros vismaz 50 % (pēc masas) dalīti savākto, pārstrādāto nebīstamo atkritumu pārvērš otrreizējās izejvielās, kas ir piemērotas jaunmateriālu aizstāšanai ražošanas procesos.
Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.10. **Poligonu gāzes uztveršana un izmantošana**

Darbības apraksts

Poligonu ([242]) gāzes uztveršanai un izmantošanai vajadzīgās infrastruktūras ierīkošana un ekspluatācija pilnībā slēgtos poligonos vai poligonu nodalījumos, izmantojot jaunas vai papildu specializētas tehniskās iekārtas un aprīkojumu, kas uzstādīts poligona vai nodalījuma slēgšanas laikā vai pēc tā slēgšanas.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu E38.21 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([242]) "Atkritumu poligons" ir definēts Padomes Direktīvas 1999/31/EK (1999. gada 26. aprīlis) par atkritumu poligoniem 2. panta g) punktā (OV L 182, 16.7.1999., 1. lpp.).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Poligons nav atvērts pēc 2020. gada 8. jūlija.

2. Poligons vai poligona nodalījums, kurā tiek no jauna uzstādīta, paplašināta vai pāraprīkota gāzu uztveršanas sistēma, ir pilnībā slēgts un vairs nepieņem nekādus bionoārdāmus atkritumus ([243]).

3. Saražoto poligonu gāzi vai nu izmanto par biogāzi ([244]) elektroenerģijas vai siltuma ražošanā, vai pārveido biometānā, lai to ievadītu dabasgāzes tīklā, vai izmanto par transportlīdzekļu degvielu, vai izmanto par ievadmateriālu ķīmiskajā rūpniecībā.

4. Uz metāna emisijām no poligona un noplūdēm no poligona gāzes savākšanas un utilizācijas ietaisēm attiecas Padomes Direktīvas 1999/31/EK ([245]) III pielikumā izklāstītās kontroles un monitoringa procedūras.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Vecu poligonu pilnīga slēgšana un remediācija, kā arī apsaimniekošana pēc slēgšanas, ja ir ierīkota poligona gāzes uztveršanas sistēma, tiek veikta saskaņā ar šādiem noteikumiem: (a) Direktīvas 1999/31/EK I pielikumā noteiktās vispārīgās prasības; (b) minētās direktīvas III pielikumā noteiktās kontroles un monitoringa procedūras.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.11. **CO_2 transportēšana**

Darbības apraksts

Uztvertā CO_2 transportēšana, izmantojot visus transportēšanas veidus.

CO_2 cauruļvadu būvniecība un ekspluatācija un gāzes tīklu pāraprīkošana, ja galvenais mērķis ir uztvertā CO_2 integrēšana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42.21 un H49.50, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([243]) Kā noteikts Direktīvas 1999/31/EK 5. panta 3. punktā.
([244]) "Biogāze" ir definēta Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 28. punktā.
([245]) Padomes Direktīva 1999/31/EK (1999. gada 26. aprīlis) par atkritumu poligoniem (OV L 182, 16.7.1999., 1. lpp.).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana
1. CO_2 transportēšanā no uztveršanas ietaises uz iesūknēšanas punktu radušās CO_2 noplūdes nepārsniedz 0,5 % no transportētā CO_2 masas.
2. CO_2 tiek nogādāts vai nu uz pastāvīgo CO_2 glabātavu, kas atbilst šā pielikuma 5.12. iedaļā noteiktajiem kritērijiem attiecībā uz CO_2 ģeoloģisko uzglabāšanu pazemē; vai līdz citiem transportēšanas veidiem, kas ved tieši uz pastāvīgo CO_2 glabātavu, kura atbilst minētajiem kritērijiem.
3. Tiek izmantotas piemērotas noplūžu atklāšanas sistēmas, ir izstrādāts monitoringa plāns un ziņojumu verificē neatkarīga trešā persona;
4. Darbība var ietvert arī tādu aktīvu uzstādīšanu, kas palielina esošā tīkla elastību un uzlabo tā pārvaldību.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.12. **CO_2 pastāvīga ģeoloģiskā uzglabāšana pazemē**

Darbības apraksts

Uztvertā CO_2 pastāvīga uzglabāšana piemērotās ģeoloģiskās formācijās pazemē.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu E39.00 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana
1. Lai noskaidrotu, vai ģeoloģiskā formācija ir piemērota CO_2 uzglabāšanai, veic potenciālā uzglabāšanas kompleksa un apkaimes raksturojums un novērtējumu vai izpēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/31/EK ([246]) 3. panta 8. punkta nozīmē.
2. Ja tiek ekspluatēta CO_2 ģeoloģiskās uzglabāšanas vieta pazemē (ieskaitot slēgšanas un pēcslēgšanas pienākumus):
(a) ir uzstādītas pienācīgas noplūžu atklāšanas sistēmas, lai nepieļautu noplūdes ekspluatācijas gaitā;
(b) ir sagatavots iesūknēšanas iekārtu, uzglabāšanas kompleksa un — attiecīgā gadījumā — apkārtnes monitoringa plāns, un valsts kompetentā iestāde pārbauda regulāros ziņojumus.

([246]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes Direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 (OV L 140, 5.6.2009., 114. lpp.).

▼B

3. Ja uzglabāšanas vietu izpēte un ekspluatācija notiek Savienībā, darbība atbilst Direktīvai 2009/31/EK. Ja uzglabāšanas vietu izpēte un ekspluatācija notiek trešās valstīs, darbība atbilst ISO 27914:2017 ([247]), kas veltīts CO_2 ģeoloģiskajai uzglabāšanai.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst Direktīvai 2009/31/EK.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

6. TRANSPORTS

6.1. **Starppilsētu dzelzceļa pasažieru pārvadājumi**

Darbības apraksts

Pasažieru pārvadājumi, kā arī tiem nepieciešamā dzelzceļa ritošā sastāva iegāde, finansēšana, noma, izpirkumnoma un ekspluatācija, dzelzceļa maģistrāļu tīklos plašā ģeogrāfiskajā teritorijā, starppilsētu dzelzceļa pasažieru pārvadājumi un guļamvagonu vai restorānvagonu ekspluatācija, kas ir dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu darbības daļa.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H49.10, N77.39, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas a) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) vilcieni un pasažieru vagoni nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

(b) vilcieni un pasažieru vagoni nerada nekādas tiešās izpūtēja CO_2 emisijas, ja tos ekspluatē uz sliežu ceļa ar vajadzīgo infrastruktūru, un izmanto parasto dzinēju, ja šāda infrastruktūra nav pieejama (bimodāla tehnoloģija).

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([247]) ISO standarts 27914:2017, Oglekļa dioksīda uztveršana, transportēšana un ģeoloģiskā uzglabāšana — Ģeoloģiskā uzglabāšana (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/64148.html).

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti atkritumu apsaimniekošanas pasākumi saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, jo īpaši apkopju laikā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Lokomotīvju piedziņas motori un automotrišu piedziņas motori atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1628 ([248]) II pielikumā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.2. **Dzelzceļa kravas pārvadājumi**

Darbības apraksts

Kravas pārvadājumi, kā arī tiem nepieciešamā dzelzceļa ritošā sastāva iegāde, finansēšana, noma, izpirkumnoma un ekspluatācija, dzelzceļa maģistrāļu tīklos, kā arī pa tuvsatiksmes kravas dzelzceļiem.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H49.20 un N77.39, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas a) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam vai abiem no šiem kritērijiem:

(a) vilcieni un kravas vagoni nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

(b) vilcieni un kravas vagoni nerada tiešās izpūtēja CO_2 emisijas, ja tos ekspluatē uz sliežu ceļa ar vajadzīgo infrastruktūru un, ja šāda infrastruktūra nav pieejama, izmanto parasto dzinēju (bimodāla tehnoloģija).

2. Vilcieni un vagoni nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas

([248]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1628 (2016. gada 14. septembris) par prasībām attiecībā uz autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas iekšdedzes motoru gāzveida un daļiņveida piesārņotāju emisiju robežvērtībām un tipa apstiprināšanu, ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1024/2012 un (ES) Nr. 167/2013 un groza un atceļ Direktīvu 97/68/EK (OV L 252, 16.9.2016., 53. lpp.).

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti atkritumu apsaimniekošanas pasākumi saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, jo īpaši apkopju laikā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Lokomotīvju piedziņas motori un automotrišu piedziņas motori atbilst Regulas (ES) 2016/1628 II pielikumā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.3. **Pilsētas un piepilsētas pasažieru pārvadājumi un pasažieru autopārvadājumi**

Darbības apraksts

Pilsētas un piepilsētas pasažieru transporta līdzekļu iegāde, finansēšana, izpirkumnoma, noma un ekspluatācija, ko izmanto pasažieru pārvadājumos un pasažieru autopārvadājumos.

Ja runa ir par mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tas ietver tādu transportlīdzekļu ekspluatāciju pasažieru pārvadājumu nodrošināšanai, kas pieder pie M2 vai M3 kategorijas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/8582 4. panta 1. punktu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var ietvert dažādu sauszemes transporta veidu (piemēram, autobusu, tramvaju, trolejbusu, pazemes un estakādes dzelzceļu) izmantošanu. Darbība ietver arī transporta līnijas no pilsētas uz lidostu vai no pilsētas uz staciju, kā arī funikulieru un gaisa trošu ceļu ekspluatāciju, ja tie ir daļa no pilsētas vai piepilsētas satiksmes sistēmām.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ietver arī regulārus tālsatiksmes autobusu reisus, čarterreisus, ekskursijas un citus neregulārus autobusu pārvadājumus, eksprestransportu uz lidostu (tostarp lidostu teritorijā), pārvadājumus ar skolas autobusiem un citiem pasažieru pārvadāšanai domātiem autobusiem.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H49.31, H49.3.9, N77.39 un N77.11, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas a) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

(a) darbības ietvaros tiek nodrošināts pilsētas un piepilsētas un pasažieru transports, un transportlīdzekļi nerada nekādas tiešas (izpūtēja) CO_2 emisijas ([249]);

([249]) Te ietilpst autobusi, kam ir "CE" (vienstāva transportlīdzeklis ar zemu grīdu), "CF" (divstāvu transportlīdzeklis ar zemu grīdu), "CG" (posmains vienstāva transportlīdzeklis ar zemu grīdu), "CH" (posmains divstāvu transportlīdzeklis ar zemu grīdu), "CI" (vienstāva transportlīdzeklis bez jumta) vai "CJ" (divstāvu transportlīdzeklis bez jumta) tipa virsbūve, kā norādīts Regulas (ES) 2018/858 I pielikuma C daļas 3. punktā.

▼B

(b) līdz 2025. gada 31. decembrim darbības ietvaros tiek nodrošināts starppilsētu pasažieru autotransports, izmantojot M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļus ([250]), kam ir "CA" (vienstāva transportlīdzeklis), "CB" (divstāvu transportlīdzeklis), "CC" (vienstāva posmainais transportlīdzeklis) vai "CD" (divstāvu posmainais transportlīdzeklis) tipa virsbūve ([251]) un kas atbilst jaunākajam EURO VI standartam, t. i., gan Regulas (EK) Nr. 595/2009 prasībām, gan minēto regulu grozošo aktu prasībām — turklāt no brīža, kad šie grozījumi stājas spēkā, vēl pirms tie ir piemērojami —, gan EURO VI standarta jaunākajam posmam, kas aprakstīts Regulas (ES) Nr. 582/2011 I pielikuma 9. papildinājuma 1. tabulā, ja šo posmu reglamentējošie noteikumi ir stājušies spēkā, bet vēl nav piemērojami šā tipa transportlīdzekļiem ([252]). Ja šāds standarts nav pieejams, transportlīdzekļu tiešās CO_2 emisijas ir nulle;

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan transportlīdzekļu parka izmantošanas posmā (apkope), gan pēc transportlīdzekļu nolietošanas, tostarp tiek atkalizmantoti un reciklēti akumulatori un elektronika (jo īpaši tajos esošās kritiski svarīgās izejvielas).
▼M2 5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	M kategorijas autotransporta līdzekļu gadījumā riepas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2020/740 noteiktajām prasībām par ārējo rites troksni augstākajā aizņemtajā klasē un par rites pretestības koeficientu (kas ietekmē transportlīdzekļa energoefektivitāti) divās augstākajās aizņemtajās klasēs, un par to var pārliecināties Eiropas ražojumu energomarķējuma datubāzē (*EPREL*). Ja piemērojams, transportlīdzekļi atbilst *Euro VI* lielas noslodzes emisiju tipa apstiprinājuma jaunākā piemērojamā posma prasībām, kas noteiktas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 595/2009.
▼B 6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.4. **Personiskās mobilitātes ierīču ekspluatācija, velologistika**

Darbības apraksts

Tādu personiskās mobilitātes vai transporta ierīču pārdošana, iegāde, finansēšana, izpirkumnoma, noma un ekspluatācija, kuru dzinējspēks ir lietotāja fiziskā aktivitāte, bezemisiju motors vai bezemisiju motora un fiziskās aktivitātes kombinācija. Te ietilpst kravas pārvadājumu pakalpojumu sniegšana ar (kravas) velosipēdiem.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši N77.11 un N77.21, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([250]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā.
([251]) Kā noteikts Regulas (ES) 2018/858 I pielikuma C daļas 3. punktā.
([252]) Līdz 2021. gada 31. decembrim — EURO VI E posms, kā aprakstīts Regulā (EK) Nr. 595/2009.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Personiskās mobilitātes ierīču dzinējspēks ir lietotāja fiziskā aktivitāte, bezemisiju motors vai bezemisiju motora un fiziskās aktivitātes kombinācija.

2. Personiskās mobilitātes ierīcēm ir atļauts izmantot velosipēdiem vai gājējiem domāto publisko infrastruktūru.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan transportlīdzekļu parka izmantošanas posmā (apkope), gan pēc transportlīdzekļu nolietošanas, tostarp tiek atkalizmantoti un reciklēti akumulatori un elektronika (jo īpaši tajos esošās kritiski svarīgās izejvielas).
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.5. **Pārvadājumi ar motocikliem, vieglajiem automobiļiem un mazas noslodzes komerciālajiem transportlīdzekļiem**

Darbības apraksts

Tādu transportlīdzekļu iegāde, finansēšana, noma, izpirkumnoma un ekspluatācija, kuri pieder pie M1 ([253]), N1 ([254]) kategorijas, kas ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 715/2007 ([255]) darbības jomā, vai pie L kategorijas (divriteņu un trīsriteņu transportlīdzekļi un kvadricikli) ([256]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H49.32, H49.39 un N77.11, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas a) apakšpunkta ii) punktā un b) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([253]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktā.
([254]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā.
([255]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2007 (2007. gada 20. jūnijs) par tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (Euro 5 un Euro 6) un par piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai (OV L 171, 29.6.2007., 1. lpp.).
([256]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punktā.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst šādiem kritērijiem:

(a) ja tie ir M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļi, kas ietilpst Regulas (EK) Nr. 715/2007 darbības jomā:

i) līdz 2025. gada 31. decembrim to Regulas (ES) 2019/631 3. panta 1. punkta h) apakšpunktā definētās īpatnējās CO_2 emisijas ir mazākas par 50 g CO_2/km (mazemisiju un bezemisiju mazas noslodzes transportlīdzekļi);

ii) no 2026. gada 1. janvāra to Regulas (ES) 2019/631 3. panta 1. punkta h) apakšpunktā definētās īpatnējās CO_2 emisijas ir vienādas ar nulli;

(b) ja tie ir L kategorijas transportlīdzekļi, to izpūtēja CO_2 emisijas, kas aprēķinātas saskaņā ar Regulā (ES) 168/2013 paredzēto emisiju testu, ir 0 g CO_2e/km.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļi atbilst abiem šiem kritērijiem: (a) tie ir atkalizmantojami vai reciklējami vismaz 85 % apmērā no masas; (b) tie ir atkalizmantojami vai atgūstami vismaz 95 % apmērā no masas ([257]). Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan transportlīdzekļu parka izmantošanas posmā (apkope), gan pēc transportlīdzekļu nolietošanas, tostarp tiek atkalizmantoti un reciklēti akumulatori un elektronika (jo īpaši kritiski svarīgās izejvielas).
▼M2 5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Transportlīdzekļi atbilst *Euro 6* mazas noslodzes emisiju tipa apstiprinājuma ([258]) jaunākā piemērojamā posma prasībām, kas noteiktas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 715/2007. Transportlīdzekļi atbilst emisiju robežvērtībām, kas "tīriem" mazas noslodzes transportlīdzekļiem noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/33/EK ([259]) pielikuma 2. tabulā. M un N kategorijas autotransporta līdzekļu gadījumā riepas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2020/740 noteiktajām prasībām par ārējo rites troksni augstākajā aizņemtajā klasē un par rites pretestības koeficientu (kas ietekmē transportlīdzekļa energoefektivitāti) divās augstākajās aizņemtajās klasēs, un par to var pārliecināties Eiropas ražojumu energomarķējuma datubāzē (*EPREL*). Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 540/2014 ([260]).

([257]) Kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/64/EK (2005. gada 26. oktobris) par mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprinājumu attiecībā uz to otrreizēju izmantojamību, pārstrādājamību un reģenerējamību, un ar ko groza Padomes Direktīvu 70/156/EEK (OV L 310, 25.11.2005., 10. lpp.).

([258]) Komisijas Regula (ES) 2018/1832 (2018. gada 5. novembris), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/46/EK, Komisijas Regulu (EK) Nr. 692/2008 un Komisijas Regulu (ES) 2017/1151 nolūkā uzlabot vieglo pasažieru un komerciālo transportlīdzekļu emisijas tipa apstiprināšanas testus un procedūras, ieskaitot par atbilstību ekspluatācijā un emisijām reālos braukšanas apstākļos, un ieviest ierīces degvielas un elektroenerģijas patēriņa pārraudzībai (OV L 301, 27.11.2018., 1. lpp.).

([259]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/33/EK (2009. gada 23. aprīlis) par tīro un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu (OV L 120, 15.5.2009., 5. lpp.).

([260]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 540/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par mehānisko transportlīdzekļu skaņas līmeni un rezerves trokšņa slāpēšanas sistēmām, un ar ko groza Direktīvu 2007/46/EK un atceļ Direktīvu 70/157/EEK (OV L 158, 27.5.2014., 131. lpp.).

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.6. **Kravas autopārvadājumu pakalpojumi**

Darbības apraksts

Tādu transportlīdzekļu iegāde, finansēšana, izpirkumnoma, noma un ekspluatācija, kas pieder pie N1, N2 ([261]) vai N3 ([262]) kategorijas un ko aptver EURO VI ([263]) E posma vai nākamā posma noteikumi, un ko izmanto kravas autopārvadājumu pakalpojumu sniegšanai.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H49.4.1, H53.10, H53.20 un N77.12, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas 1. punkta a) apakšpunktā, 1. punkta b) apakšpunktā vai 1. punkta c) apakšpunkta i) punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) N1 kategorijas transportlīdzekļi nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

(b) N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļi, kuru tehniski pieļaujamā maksimālā masa nepārsniedz 7,5 tonnas, ir Regulas (ES) 2019/1242 3. panta 11. punktā definētie "bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi";

(c) N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļi, kuru tehniski pieļaujamā maksimālā masa nepārsniedz 7,5 tonnas, ir:

i) Regulas (ES) 2019/1242 3. panta 11. punktā definētie "bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi";

ii) minētās regulas 3. panta 12. punktā definētie "mazemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi", ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams panākt atbilstību i) punkta kritērijam.

2. Transportlīdzekļi nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas

([261]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā.
([262]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) punktā.
([263]) Kā noteikts Regulā (EK) Nr. 595/2009.

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	N1, N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļi atbilst abiem šiem kritērijiem: (a) tie ir atkalizmantojami vai reciklējami vismaz 85 % apmērā no masas; (b) tie ir atkalizmantojami vai atgūstami vismaz 95 % apmērā no masas ([264]). Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan transportlīdzekļu parka izmantošanas posmā (apkope), gan pēc transportlīdzekļu nolietošanas, tostarp tiek atkalizmantoti un reciklēti akumulatori un elektronika (jo īpaši kritiski svarīgās izejvielas).

▼M2

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	M un N kategorijas autotransporta līdzekļu gadījumā riepas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2020/740 noteiktajām prasībām par ārējo rites troksni augstākajā aizņemtajā klasē un par rites pretestības koeficientu (kas ietekmē transportlīdzekļa energoefektivitāti) divās augstākajās aizņemtajās klasēs, un par to var pārliecināties Eiropas ražojumu energomarķējuma datubāzē (*EPREL*). Transportlīdzekļi atbilst *Euro VI* lielas noslodzes emisiju tipa apstiprinājuma ([265]) jaunākā piemērojamā posma prasībām, kas noteiktas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 595/2009. Transportlīdzekļi atbilst Regulai (ES) Nr. 540/2014.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.7. **Pasažieru pārvadājumi iekšzemes ūdeņos**

Darbības apraksts

Tādu kuģu iegāde, finansēšana, izpirkumnoma, noma un ekspluatācija, ko izmanto pasažieru pārvadājumiem iekšzemes ūdeņos ar kuģiem, kas nav piemēroti jūras transportam.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu H50.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas a) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) kuģi nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

(b) līdz 2025. gada 31. decembrim — ir hibrīdkuģi un duālās degvielas kuģi, kuri vismaz 50 % no to normālai ekspluatācijai nepieciešamās enerģijas iegūst vai nu no degvielas, kas nerada nekādas tiešās (izplūdes) CO_2 emisijas, vai uzlādē no elektrotīkla;

([264]) Kā noteikts Direktīvas 2005/64/EK I pielikumā.

([265]) Komisijas Regula (ES) Nr. 582/2011 (2011. gada 25. maijs), ar ko īsteno un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 595/2009 attiecībā uz lielas celtspējas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI) un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/46/EK I un III pielikumu (OV L 167, 25.6.2011., 1. lpp.).

▼B

►M2 c) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju – no 2026. gada 1. janvāra ziņošanas laikposmā ([266]) uz kuģa patērētās enerģijas gada vidējā siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāte nepārsniedz šādas robežvērtības:

a) 76,4 g CO_2e/MJ no 2026. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim;

b) 61,1 g CO_2e/MJ no 2030. gada 1. janvāra līdz 2034. gada 31. decembrim;

c) 45,8 g CO_2e/MJ no 2035. gada 1. janvāra līdz 2039. gada 31. decembrim;

d) 30,6 g CO_2e/MJ no 2040. gada 1. janvāra līdz 2044. gada 31. decembrim;

e) 15,3 g CO_2e/MJ no 2045. gada 1. janvāra līdz 2049. gada 31. decembrim;

f) 0 g CO_2e/MJ no 2050. gada 1. janvāra. ◄

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
▼M2 4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu un reciklētu atkritumus aprites cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas pakalpojumu sniedzējiem, atspoguļojumu finanšu prognozēs vai oficiālu projekta dokumentāciju. Šie pasākumi nodrošina sastāvdaļu un materiālu segregāciju un apstrādi, lai maksimāli palielinātu reciklēšanu un atkalizmantošanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, ES atkritumu regulējuma principiem un piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši izmantojot akumulatoru un elektronikas un tajos izmantoto kritiski svarīgo izejvielu atkalizmantošanu un reciklēšanu. Šie pasākumi ietver arī bīstamu materiālu kontroli un pārvaldību. Ir ieviesti pasākumi, kas nepieciešami, lai novērstu atkritumu rašanos ekspluatācijas posmā (uzturēšana, transporta pakalpojumu veikšana ēdināšanas pārtikas atkritumu kontekstā) un lai apsaimniekotu jebkādus atlikušos atkritumus saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju.
▼B 5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Kuģu motori atbilst Regulas (ES) 2016/1628 II pielikumā noteiktajām emisiju robežvērtībām (tas attiecas arī uz kuģiem, kuru atbilstība šīm robežvērtībām panākta, neizmantojot tipa apstiprināšanas risinājumus, piemēram, pēcapstrādes procesā).
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.8. **Kravas pārvadājumi iekšzemes ūdeņos**

Darbības apraksts

Tādu kuģu iegāde, finansēšana, izpirkumnoma, noma un ekspluatācija, ko izmanto kravas pārvadājumiem iekšzemes ūdeņos ar kuģiem, kas nav piemēroti jūras transportam.

([266]) Uz kuģa patērētās enerģijas siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāti verificē neatkarīga trešā persona, un to aprēķina kā siltumnīcefekta gāzu emisiju daudzumu uz vienu enerģijas vienību saskaņā ar metodiku un standartvērtībām, kas norādītas Eiropas Parlamenta un Padomes regulā par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā un Direktīvas 2009/16/EK grozīšanu.

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu H50.4 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas a) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam vai abiem no šiem kritērijiem:

(a) kuģi nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

(b) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju — līdz 2025. gada 31. decembrim kuģu tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas uz tonnkilometru (g CO_2/tkm), kas aprēķinātas (vai, ja runa ir par jauniem kuģiem, aplēstas), izmantojot energoefektivitātes operacionālo rādītāju ([267]), ir par 50 % mazākas nekā CO_2 emisiju vidējā atsauces vērtība, kas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1242 11. pantu noteikta lielas noslodzes transportlīdzekļiem (transportlīdzekļu apakšgrupa 5-LH);

►M2 (c) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju – no 2026. gada 1. janvāra ziņošanas laikposmā ([268]) uz kuģa vai uzņēmuma flotes patērētās enerģijas gada vidējā siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāte nepārsniedz šādas robežvērtības:

a) 76,4 g CO_2e/MJ no 2026. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim;

b) 61,1 g CO_2e/MJ no 2030. gada 1. janvāra līdz 2034. gada 31. decembrim;

c) 45,8 g CO_2e/MJ no 2035. gada 1. janvāra līdz 2039. gada 31. decembrim;

d) 30,6 g CO_2e/MJ no 2040. gada 1. janvāra līdz 2044. gada 31. decembrim;

e) 15,3 g CO_2e/MJ no 2045. gada 1. janvāra līdz 2049. gada 31. decembrim;

f) 0 g CO_2e/MJ no 2050. gada 1. janvāra. ◄

2. Kuģi nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([267]) Energoefektivitātes operacionālais rādītājs tiek definēts kā emitētā CO_2 masas attiecība pret pārvadāšanas darba vienību. Tā ir reprezentatīva vērtība, kas raksturo kuģa darbības energoefektivitāti nepārtrauktā periodā un atspoguļo kuģa vispārējo komercdarbības modeli. Norādījumi par to, kā aprēķināt šo rādītāju, ir sniegti SJO dokumentā MEPC.1/Circ. 684.

([268]) Uz kuģa patērētās enerģijas siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāti verificē neatkarīga trešā persona, un to aprēķina kā siltumnīcefekta gāzu emisiju daudzumu uz vienu enerģijas vienību saskaņā ar metodiku un standartvērtībām, kas norādītas Eiropas Parlamenta un Padomes regulā par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā un Direktīvas 2009/16/EK grozīšanu.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu un reciklētu atkritumus aprites cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas pakalpojumu sniedzējiem, atspoguļojumu finanšu prognozēs vai oficiālu projekta dokumentāciju. Šie pasākumi nodrošina sastāvdaļu un materiālu segregāciju un apstrādi, lai maksimāli palielinātu reciklēšanu un atkalizmantošanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, ES atkritumu regulējuma principiem un piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši izmantojot akumulatoru un elektronikas un tajos izmantoto kritiski svarīgo izejvielu atkalizmantošanu un reciklēšanu. Šie pasākumi ietver arī bīstamu materiālu kontroli un pārvaldību.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Kuģu dzinēji atbilst Regulas (ES) 2016/1628 II pielikumā noteiktajām emisiju robežvērtībām (tas attiecas arī uz kuģiem, kuru atbilstība šīm robežvērtībām panākta, neizmantojot tipa apstiprināšanas risinājumus, piemēram, pēcapstrādes procesā).

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.9. **Iekšzemes ūdensceļos izmantoto pasažieru un kravas kuģu pāraprīkošana**

Darbības apraksts

Tādu kuģu pāraprīkošana un modernizācija, ko izmanto pasažieru un kravas pārvadājumiem iekšzemes ūdeņos ar kuģiem, kas nav piemēroti jūras transportam.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H50.4, H50.30 un C33.15, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

►M2 1. Pāraprīkošanas darbība nodrošina vienu vai vairākus no šādiem aspektiem:

a) samazina iekšzemes ūdensceļu pasažieru kuģa degvielas patēriņu par vismaz 15 %, kas izteikts uz vienu enerģijas vienību visam braucienam (visam pasažieru kruīzam), ko apliecina vai nu salīdzinošais aprēķins par reprezentatīvām navigācijas zonām (ieskaitot reprezentatīvus slodzes profilus un iebraukšanu dokā), kurās kuģi gatavojas ekspluatēt, vai modeļu testu vai simulāciju rezultāti;

b) samazina iekšzemes ūdensceļu kravas kuģa degvielas patēriņu par vismaz 15 %, kas izteikts uz vienu enerģijas vienību uz tonnkilometru), ko apliecina vai nu salīdzinošais aprēķins par reprezentatīvām navigācijas zonām (ieskaitot reprezentatīvus slodzes profilus), kurās kuģi gatavojas ekspluatēt, vai modeļu testu vai simulāciju rezultāti. ◄

2. Pāraprīkotie vai modernizētie kuģi nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu un reciklētu atkritumus aprites cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas pakalpojumu sniedzējiem, atspoguļojumu finanšu prognozēs vai oficiālu projekta dokumentāciju. Šie pasākumi nodrošina sastāvdaļu un materiālu segregāciju un apstrādi, lai maksimāli palielinātu reciklēšanu un atkalizmantošanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, ES atkritumu regulējuma principiem un piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši izmantojot akumulatoru un elektronikas un tajos izmantoto kritiski svarīgo izejvielu atkalizmantošanu un reciklēšanu. Šie pasākumi ietver arī bīstamu materiālu kontroli un pārvaldību.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Kuģu dzinēji atbilst Regulas (ES) 2016/1628 II pielikumā noteiktajām emisiju robežvērtībām (tas attiecas arī uz kuģiem, kuru atbilstība šīm robežvērtībām panākta, neizmantojot tipa apstiprināšanas risinājumus, piemēram, pēcapstrādes procesā).

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.10. **Kuģi, ko izmanto kravas pārvadājumos jūrā un piekrastes ūdeņos, ostas operācijās un palīgdarbībās**

Darbības apraksts

Tādu kuģu iegāde, finansēšana, fraktēšana (ar apkalpi un bez tās) un ekspluatācija, kas paredzēti un aprīkoti tikai kravas vai arī kravas un pasažieru pārvadājumiem jūrā vai piekrastes ūdeņos neatkarīgi no tā, vai tie ir plānoti reisi vai nē. Ostas operācijās un palīgdarbībās nepieciešamo kuģu — piemēram, velkoņu, pietauvošanas kuģu, loču kuģu, glābšanas kuģu un ledlaužu — iegāde, finansēšana, noma un ekspluatācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H50.2, H52.22 un N77.34, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas 1. punkta a) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam vai vairākiem no šiem kritērijiem:

(a) kuģi nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

(b) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuri ir hibrīdkuģi un duālās degvielas kuģi, kuri vismaz 25 % no to normālai ekspluatācijai jūrā vai ostās nepieciešamās enerģijas iegūst vai nu no degvielas, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai uzlādē no elektrotīkla;

(c) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju — līdz 2025. gada 31. decembrim un tikai tādā gadījumā, ja var pierādīt, ka kuģus izmanto tikai tādu piekrastes un tuvsatiksmes pakalpojumu sniegšanai, kuru mērķis ir pašlaik pa sauszemi transportētās kravas novirzīt uz jūras transportu, kuģu tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, kas aprēķinātas, izmantojot Starptautiskās jūrniecības organizācijas (*IMO*) projektētās energoefektivitātes indeksu (*EEDI*) ([269]), ir par 50 % mazākas nekā CO_2 emisiju vērtība, kas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1242 11. pantu noteikta lielas noslodzes transportlīdzekļiem (transportlīdzekļu apakšgrupa 5-LH);

(d) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju — līdz 2025. gada 31. decembrim kuģu projektētās energoefektivitātes indeksa (*EEDI*) vērtība ir par 10 % zemāka nekā paredzēts *EEDI* prasībās, kas piemērojamas 2022. gada 1. aprīlī ([270]), ja kuģus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([271]);

►M2 e) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju – no 2026. gada 1. janvāra kuģi, kurus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([271]), kuru projektētās energoefektivitātes indeksa (*EEDI*) vērtība ir līdzvērtīga *EEDI* atskaites līnijas samazinājumam par vismaz 20 procentpunktiem zem *EEDI* prasībām, kas piemērojamas 2022. gada 1. aprīlī ([272]), un

   a) kuri ir uzlādējami piestātnē;

   b) attiecībā uz kuģiem, ko darbina ar gāzi, pierāda jaunāko pasākumu un tehnoloģiju izmantošanu, lai mazinātu metāna noplūdes emisijas;

f) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju – no 2026. gada 1. janvāra papildus tam, ka ir sasniegta kuģu esošās energoefektivitātes indeksa (*EEXI*) vērtība, kas ir līdzvērtīga *EEDI* atskaites līnijas samazinājumam par vismaz 10 procentpunktiem zem *EEXI* prasībām, kas piemērojamas 2023. gada 1. janvārī ([273]), uz kuģa patērētās enerģijas gada vidējā siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāte ziņošanas laikposmā ([274]) nepārsniedz šādas robežvērtības:

   a) 76,4 g CO_2e/MJ no 2026. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim;

   b) 61,1 g CO_2e/MJ no 2030. gada 1. janvāra līdz 2034. gada 31. decembrim;

   c) 45,8 g CO_2e/MJ no 2035. gada 1. janvāra līdz 2039. gada 31. decembrim;

   d) 30,6 g CO_2e/MJ no 2040. gada 1. janvāra līdz 2044. gada 31. decembrim;

   e) 15,3 g CO_2e/MJ no 2045. gada 1. janvāra. ◄

2. Kuģi nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.

([269]) Projektētās energoefektivitātes indekss (4.6.2021. versija: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([270]) *EEDI* prasības saskaņā ar Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Jūras vides aizsardzības komitejas 75. sesijā panākto vienošanos. Kuģi, kuru tips atbilst MARPOL konvencijas VI pielikuma 2. noteikumam, bet kas saskaņā ar minēto noteikumu nav uzskatāmi par jauniem kuģiem, var norādīt sasniegto *EEDI* vērtību, kas brīvprātīgi aprēķināta saskaņā ar MARPOL konvencijas VI pielikuma 4. nodaļu, un verificēt šos aprēķinus saskaņā ar MARPOL konvencijas VI pielikuma 2. nodaļu.

([271]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([271]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([272]) *EEDI* prasības, kas noteiktas kā procentuālā samazinājuma koeficients, kurš jāpiemēro *EEDI* atsauces vērtībai, par ko Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Jūras vides aizsardzības komiteja vienojās 75. sesijā. *EEDI* tehniskās pārbaudes kritērijos noteiktos procentpunktus pieskaita *EEDI* procentuālā samazinājuma koeficientam.

([273]) *EEXI* prasības, kas noteiktas kā procentuālā samazinājuma koeficients, kurš jāpiemēro *EEDI* atsauces vērtībai, par ko Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Jūras vides aizsardzības komiteja vienojās 76. sesijā. Taksonomijas *EEXI* tehniskās pārbaudes kritērijos noteiktie procentpunkti jāpieskaita *EEXI* procentuālā samazinājuma koeficientam. (Kuģu esošās energoefektivitātes indekss (*EEXI*), kas no 2023. gada 1. janvāra ir obligāts visiem jūras kravu/pasažieru transporta kuģiem, lai izmērītu to energoefektivitāti un sāktu tādu datu vākšanu, kas nepieciešami, lai paziņotu to ikgadējo oglekļa dioksīda emisiju intensitātes rādītāju (*CII*) un *CII* novērtējumu. (27.6.2023. versija: https://www.imo.org/en/MediaCentre/HotTopics/Pages/EEXI-CII-FAQ.aspx).

([274]) Uz kuģa patērētās enerģijas siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāti verificē neatkarīga trešā persona, un to aprēķina kā siltumnīcefekta gāzu emisiju daudzumu uz vienu enerģijas vienību saskaņā ar metodiku un standartvērtībām, kas norādītas Eiropas Parlamenta un Padomes regulā par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā un Direktīvas 2009/16/EK grozīšanu.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu un reciklētu atkritumus aprites cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas pakalpojumu sniedzējiem, atspoguļojumu finanšu prognozēs vai oficiālu projekta dokumentāciju. Šie pasākumi nodrošina sastāvdaļu un materiālu segregāciju un apstrādi, lai maksimāli palielinātu reciklēšanu un atkalizmantošanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, ES atkritumu regulējuma principiem un piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši izmantojot akumulatoru un elektronikas un tajos izmantoto kritiski svarīgo izejvielu atkalizmantošanu un reciklēšanu. Šie pasākumi ietver arī bīstamu materiālu kontroli un pārvaldību. Ja esoša kuģa vai to aizstājoša jaunbūvēta kuģa bruto tonnāža pārsniedz 500 tonnas, darbība atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 1257/2013 ([275]). Nolietotie kuģi tiek reciklēti rūpnīcās, kas iekļautas kuģu pārstrādes rūpnīcu Eiropas sarakstā, kas noteikts ar Komisijas Īstenošanas lēmumu 2016/2323 ([276]). Darbība atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai (ES) 2019/883 ([277]) attiecībā uz jūras vides aizsardzību no negatīvās ietekmes, ko rada atkritumu novadīšana no kuģiem. Kuģi ekspluatē saskaņā ar 1973. gada 2. novembra Starptautiskās konvencijas par piesārņojuma novēršanu no kuģiem (SJO MARPOL konvencija) V pielikumu tā, lai, ilgtspējīgā un vidi saudzējošā veidā apsaimniekojot atkritumus, samazinātu radušos atkritumu daudzumu un likumīgi novadīto atkritumu daudzumu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Kas attiecas uz sēra oksīdu emisiju un cieto daļiņu emisiju samazināšanu, kuģi atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai (ES) 2016/802 ([278]) un SJO *MARPOL* konvencijas VI pielikuma 14. noteikumam ([279]). Sēra saturs degvielā nepārsniedz 0,5 % masas (sēra satura globālais ierobežojums) un 0,1 % masas sēra emisijas kontroles zonā (*ECA*), ko SJO noteikusi Ziemeļjūrā un Baltijas jūrā, kā arī Vidusjūrā (no 2025. gada) ([280]).

([275]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1257/2013 (2013. gada 20. novembris) par kuģu pārstrādi un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1013/2006 un Direktīvu 2009/16/EK (OV L 330, 10.12.2013., 1. lpp.).

([276]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/2323, ar ko izveido kuģu pārstrādes rūpnīcu Eiropas sarakstu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1257/2013 par kuģu pārstrādi (OV L 345, 20.12.2016., 119. lpp.).

([277]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/883 (2019. gada 17. aprīlis) par ostas atkritumu pieņemšanas iekārtām kuģu atkritumu nodošanai un ar ko groza Direktīvu 2010/65/ES un atceļ Direktīvu 2000/59/EK (OV L 151, 7.6.2019., 116. lpp.).

([278]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/802 (2016. gada 11. maijs), ar ko paredz sēra satura samazināšanu konkrētiem šķidrā kurināmā veidiem (OV L 132, 21.5.2016., 58. lpp.).

([279]) Kas attiecas uz emisiju kontroles zonā piemērojamo prasību attiecināšanu uz citām Savienības jūrām, valstis, kas robežojas ar Vidusjūru, pašlaik apspriež attiecīgas *ECA* izveidi saskaņā ar Barselonas konvencijas tiesisko regulējumu.

([280]) (27.6.2023. versija: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Sulphur-oxides- (SOx)-%E2 %80 %93-Regulation-14.aspx).

▼M2

	Attiecībā uz slāpekļa oksīdu (NO_x) emisijām kuģi atbilst SJO *MARPOL* konvencijas VI pielikuma 13. noteikumam ([281]). Uz kuģiem, kas uzbūvēti pēc 2011. gada, attiecas II līmeņa NO_x prasība. Pēc 2016. gada 1. janvāra uzbūvētajiem kuģiem stingrākām motoru prasībām (III līmenis), kas samazina NO_x emisijas ([282]), jāatbilst tikai tad, kad tie darbojas NO_x emisiju kontroles zonās, kas izveidotas saskaņā ar SJO noteikumiem.Fekālo un sadzīves notekūdeņu novadīšana atbilst SJO *MARPOL* konvencijas IV pielikumam. Ir ieviesti pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu pretapaugšanas krāsas un biocīdu toksicitāti, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 528/2012.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Saskaņā ar Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdeņu un nosēdumu kontroli un apsaimniekošanu netiek pieļautas svešzemju organismus saturošu balasta ūdeņu noplūdes. Ir ieviesti pasākumi, lai nepieļautu svešzemju sugu introducēšanu kuģu korpusu un iedobumu bioloģiskās apaugšanas ceļā, ņemot vērā SJO Vadlīnijas par bioloģisko apaugšanu ([283]). Troksni un vibrācijas ierobežo, izmantojot klusinošus propellerus, korpusa konstrukciju vai uz kuģa esošās mašīnas saskaņā ar norādījumiem, kas sniegti SJO Vadlīnijās par zemūdens trokšņa mazināšanu ([284]). Savienībā darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 1. raksturlielumu (bioloģiskā daudzveidība), 2. raksturlielumu (svešzemju sugas), 6. raksturlielumu (jūras dibena integritāte), 8. raksturlielumu (piesārņotāji), 10. raksturlielumu (piedrazojums jūrā), 11. raksturlielumu (troksnis/enerģija), un kā noteikts Komisijas Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajiem raksturlielumiem relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.

6.11. **Pasažieru pārvadājumi jūrā un piekrastes ūdeņos**

Darbības apraksts

Tādu kuģu iegāde, finansēšana, fraktēšana (ar apkalpi un bez tās) un ekspluatācija, kas paredzēti un aprīkoti pasažieru pārvadājumiem jūrā vai piekrastes ūdeņos neatkarīgi no tā, vai tie ir plānoti reisi vai nē. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ietver arī prāmju, ūdens taksometru un ekskursiju, kruīzu un izbraukumu kuģu un laivu darbību.

Darbību var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H50.10, N77.21 un N77.34, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([281]) (27.6.2023. versija: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogenoxides-(NOx)-—-Regulation-13.aspx).

([282]) Savienības jūrās šī prasība ir piemērojama no 2021. gada Baltijas jūrā un Ziemeļjūrā.

([283]) SJO Vadlīnijas par kuģu bioloģiskās apaugšanas kontroli un pārvaldību nolūkā mazināt invazīvu ūdens organismu pārnesi, rezolūcija MEPC.207(62).

([284]) SJO Vadlīnijas par komerciālās kuģniecības radītā zemūdens trokšņa samazināšanu nolūkā novērst negatīvu ietekmi uz jūras organismiem (MEPC.1/Circ.833).

▼B

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas a) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst vienam vai vairākiem no šiem kritērijiem:

(a) kuģi nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

(b) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju — līdz 2025. gada 31. decembrim kuģi ir hibrīdkuģi un duālās degvielas kuģi, kuri vismaz 25 % no to normālai ekspluatācijai jūrā vai ostās nepieciešamās enerģijas iegūst vai nu no degvielas, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai uzlādē no elektrotīkla;

(c) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju — līdz 2025. gada 31. decembrim kuģu projektētās energoefektivitātes indeksa (*EEDI*) ([285]) vērtība ir par 10 % zemāka nekā paredzēts *EEDI* prasībās, kas piemērojamas 2022. gada 1. aprīlī ([286]), ja kuģus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekās tiešās (izpūtēja) emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([287]);

►M2 d) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju – no 2026. gada 1. janvāra kuģi, kurus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([288]), kuru projektētās energoefektivitātes indeksa (*EEDI*) vērtība ir līdzvērtīga *EEDI* atskaites līnijas samazinājumam par vismaz 20 procentpunktiem zem *EEDI* prasībām, kas piemērojamas 2022. gada 1. aprīlī ([289]), un

   a) kuri ir uzlādējami piestātnē;

   b) attiecībā uz kuģiem, ko darbina ar gāzi, pierāda jaunāko pasākumu un tehnoloģiju izmantošanu, lai mazinātu metāna noplūdes emisijas.

e) ja tehnoloģiski un ekonomiski nav iespējams izpildīt a) punkta kritēriju – no 2026. gada 1. janvāra papildus tam, ka ir sasniegta kuģu esošās energoefektivitātes indeksa (*EEXI*) vērtība, kas ir līdzvērtīga *EEDI* atskaites līnijas samazinājumam par vismaz 10 procentpunktiem zem *EEXI* prasībām, kas piemērojamas 2023. gada 1. janvārī ([290]), uz kuģa patērētās enerģijas gada vidējā siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāte ziņošanas laikposmā ([291]) nepārsniedz šādas robežvērtības:

   a) 76,4 g CO_2e/MJ no 2026. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim;

   b) 61,1 g CO_2e/MJ no 2030. gada 1. janvāra līdz 2034. gada 31. decembrim;

   c) 45,8 g CO_2e/MJ no 2035. gada 1. janvāra līdz 2039. gada 31. decembrim;

   d) 30,6 g CO_2e/MJ no 2040. gada 1. janvāra līdz 2044. gada 31. decembrim;

   e) 15,3 g CO_2e/MJ no 2045. gada 1. janvāra. ◄

([285]) Projektētās energoefektivitātes indekss (4.6.2021. versija: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([286]) *EEDI* prasības saskaņā ar Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Jūras vides aizsardzības komitejas 75. sesijā panākto vienošanos. Kuģi, kuru tips atbilst MARPOL konvencijas VI pielikuma 2. noteikumam, bet kas saskaņā ar minēto noteikumu nav uzskatāmi par jauniem kuģiem, var norādīt sasniegto *EEDI* vērtību, kas brīvprātīgi aprēķināta saskaņā ar MARPOL konvencijas VI pielikuma 4. nodaļu, un verificēt šos aprēķinus saskaņā ar MARPOL konvencijas VI pielikuma 2. nodaļu.

([287]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([288]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([289]) *EEDI* prasības, kas noteiktas kā procentuālā samazinājuma koeficients, kurš jāpiemēro *EEDI* atsauces vērtībai, par ko Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Jūras vides aizsardzības komiteja vienojās 75. sesijā. *EEDI* tehniskās pārbaudes kritērijos noteiktos procentpunktus pieskaita *EEDI* procentuālā samazinājuma koeficientam.

([290]) *EEXI* prasības, kas noteiktas kā procentuālā samazinājuma koeficients, kurš jāpiemēro *EEDI* atsauces vērtībai, par ko Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Jūras vides aizsardzības komiteja vienojās 76. sesijā. Taksonomijas *EEXI* tehniskās pārbaudes kritērijos noteiktie procentpunkti jāpieskaita *EEXI* procentuālā samazinājuma koeficientam. (Kuģu esošās energoefektivitātes indekss (*EEXI*), kas no 2023. gada 1. janvāra ir obligāts visiem jūras kravu/pasažieru transporta kuģiem, lai izmērītu to energoefektivitāti un sāktu tādu datu vākšanu, kas nepieciešami, lai paziņotu to ikgadējo oglekļa dioksīda emisiju intensitātes rādītāju (*CII*) un *CII* novērtējumu. (27.6.2023. versija: https://www.imo.org/en/MediaCentre/HotTopics/Pages/EEXI-CII-FAQ.aspx).

([291]) Uz kuģa patērētās enerģijas siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāti verificē neatkarīga trešā persona, un to aprēķina kā siltumnīcefekta gāzu emisiju daudzumu uz vienu enerģijas vienību saskaņā ar metodiku un standartvērtībām, kas norādītas Eiropas Parlamenta un Padomes regulā par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā un Direktīvas 2009/16/EK grozīšanu.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu un reciklētu atkritumus aprites cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas pakalpojumu sniedzējiem, atspoguļojumu finanšu prognozēs vai oficiālu projekta dokumentāciju. Šie pasākumi nodrošina sastāvdaļu un materiālu segregāciju un apstrādi, lai maksimāli palielinātu reciklēšanu un atkalizmantošanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, ES atkritumu regulējuma principiem un piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši izmantojot akumulatoru un elektronikas un tajos izmantoto kritiski svarīgo izejvielu atkalizmantošanu un reciklēšanu. Šie pasākumi ietver arī bīstamu materiālu kontroli un pārvaldību. Ir ieviesti pasākumi, kas nepieciešami, lai novērstu atkritumu rašanos ekspluatācijas posmā (uzturēšana, transporta pakalpojumu veikšana ēdināšanas pārtikas atkritumu kontekstā) un lai apsaimniekotu jebkādus atlikušos atkritumus saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju. Ja esoša kuģa vai to aizstājoša jaunbūvēta kuģa bruto tonnāža pārsniedz 500 tonnas, darbība atbilst Regulas (ES) Nr. 1257/2013 prasībām. Nolietotie kuģi tiek reciklēti rūpnīcās, kas iekļautas kuģu pārstrādes rūpnīcu Eiropas sarakstā, kas noteikts ar Komisijas Īstenošanas lēmumu 2016/2323. Darbība atbilst Direktīvai (ES) 2019/883 attiecībā uz jūras vides aizsardzību no negatīvās ietekmes, ko rada atkritumu novadīšana no kuģiem. Kuģi ekspluatē saskaņā ar 1973. gada 2. novembra Starptautiskās konvencijas par piesārņojuma novēršanu no kuģiem (SJO MARPOL konvencija) V pielikumu tā, lai, ilgtspējīgā un vidi saudzējošā veidā apsaimniekojot atkritumus, samazinātu radušos atkritumu daudzumu un likumīgi novadīto atkritumu daudzumu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Kas attiecas uz sēra oksīdu emisiju un cieto daļiņu emisiju samazināšanu, kuģi atbilst Direktīvai (ES) 2016/802 un SJO *MARPOL* konvencijas VI pielikuma 14. noteikumam. Sēra saturs degvielā nepārsniedz 0,50 % masas (sēra satura globālais ierobežojums) un 0,10 % masas sēra emisijas kontroles zonā (*ECA*), ko SJO noteikusi Ziemeļjūrā un Baltijas jūrā, kā arī Vidusjūrā (no 2025. gada) ([292]). Attiecībā uz slāpekļa oksīdu (NO_x) emisijām kuģi atbilst SJO *MARPOL* konvencijas VI pielikuma 13. noteikumam. Uz kuģiem, kas uzbūvēti pēc 2011. gada, attiecas II līmeņa NO_x prasība. Pēc 2016. gada 1. janvāra uzbūvētajiem kuģiem stingrākām motoru prasībām (III līmenis), kas samazina NO_x emisijas ([293]), jāatbilst tikai tad, kad tie darbojas NO_x emisiju kontroles zonās, kas izveidotas saskaņā ar SJO noteikumiem. Fekālo un sadzīves notekūdeņu novadīšana atbilst SJO *MARPOL* konvencijas IV pielikumam. Ir ieviesti pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu pretapaugšanas krāsas un biocīdu toksicitāti, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 528/2012.

([292]) Kas attiecas uz emisiju kontroles zonā piemērojamo prasību attiecināšanu uz citām Savienības jūrām, valstis, kas robežojas ar Vidusjūru, pašlaik apspriež attiecīgas *ECA* izveidi saskaņā ar Barselonas konvencijas tiesisko regulējumu.

([293]) Savienības jūrās šī prasība ir piemērojama no 2021. gada Baltijas jūrā un Ziemeļjūrā.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Saskaņā ar Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdeņu un nosēdumu kontroli un apsaimniekošanu netiek pieļautas svešzemju organismus saturošu balasta ūdeņu noplūdes. Ir ieviesti pasākumi, lai nepieļautu svešzemju sugu introducēšanu kuģu korpusu un iedobumu bioloģiskās apaugšanas ceļā, ņemot vērā SJO Vadlīnijas par bioloģisko apaugšanu ([294]). Troksni un vibrācijas ierobežo, izmantojot klusinošus propellerus, korpusa konstrukciju vai uz kuģa esošās mašīnas saskaņā ar norādījumiem, kas sniegti SJO Vadlīnijās par zemūdens trokšņa mazināšanu ([295]). Savienībā darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 1. raksturlielumu (bioloģiskā daudzveidība), 2. raksturlielumu (svešzemju sugas), 6. raksturlielumu (jūras dibena integritāte), 8. raksturlielumu (piesārņotāji), 10. raksturlielumu (piedrazojums jūrā), 11. raksturlielumu (troksnis/enerģija), un kā noteikts Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajiem raksturlielumiem relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.

6.12. **Jūras un piekrastes ūdeņos izmantoto kravas un pasažieru kuģu pāraprīkošana**

Darbības apraksts

Tādu kuģu pāraprīkošana un modernizācija, kas paredzēti un aprīkoti pasažieru vai kravas pārvadājumiem jūrā vai piekrastes ūdeņos, un ostas operācijās un palīgdarbībās nepieciešamo kuģu — piemēram, velkoņu, pietauvošanas kuģu, loču kuģu, glābšanas kuģu un ledlaužu —pāraprīkošana un modernizācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodiem H50.10, H50.2, H52.22, C33.15, N77.21 un N.77.34 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

►**M2** 1. Darbība atbilst vienam vai vairākiem no šiem kritērijiem:

a) pāraprīkošanas darbība samazina kuģa degvielas patēriņu par vismaz 15 % (kravas kuģiem izsakot degvielas gramos uz pilno kravnesību tonnās uz jūras jūdzi vai pasažieru kuģiem – bruto tonnāžā uz jūras jūdzi), un to apliecina hidrodinamiskā modelēšana (*CFD*), degvielas tvertņu pārbaudes vai līdzīgi inženiertehniskie aprēķini;

b) nodrošina, ka kuģi var sasniegt kuģu esošās energoefektivitātes indeksa (*EEXI*) vērtību vismaz par 10 % zemāku nekā *EEXI* prasībās, kuras piemērojamas 2023. gada 1. janvārī, un ka kuģus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([296]), un ka tie ir uzlādējami piestātnē un ir aprīkoti ar strāvas uzlādes tehnoloģiju. ◄

2. Kuģi nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.

([294]) SJO Vadlīnijas par kuģu bioloģiskās apaugšanas kontroli un pārvaldību nolūkā mazināt invazīvu ūdens organismu pārnesi, rezolūcija MEPC.207(62).

([295]) SJO Vadlīnijas par komerciālās kuģniecības radītā zemūdens trokšņa samazināšanu nolūkā novērst negatīvu ietekmi uz jūras organismiem (MEPC.1/Circ.833).

([296]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu un reciklētu atkritumus aprites cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas pakalpojumu sniedzējiem, atspoguļojumu finanšu prognozēs vai oficiālu projekta dokumentāciju. Šie pasākumi nodrošina sastāvdaļu un materiālu segregāciju un apstrādi, lai maksimāli palielinātu reciklēšanu un atkalizmantošanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, ES atkritumu regulējuma principiem un piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši izmantojot akumulatoru un elektronikas un tajos izmantoto kritiski svarīgo izejvielu atkalizmantošanu un reciklēšanu. Šie pasākumi ietver arī bīstamu materiālu kontroli un pārvaldību. Ja esoša kuģa vai to aizstājoša jaunbūvēta kuģa bruto tonnāža pārsniedz 500 tonnas, darbība atbilst Regulas (ES) Nr. 1257/2013 prasībām. Nolietotie kuģi tiek reciklēti rūpnīcās, kas iekļautas kuģu pārstrādes rūpnīcu Eiropas sarakstā, kas noteikts ar Komisijas Īstenošanas lēmumu 2016/2323. Darbība atbilst Direktīvai (ES) 2019/883 attiecībā uz jūras vides aizsardzību no negatīvās ietekmes, ko rada atkritumu novadīšana no kuģiem. Kuģi ekspluatē saskaņā ar 1973. gada 2. novembra Starptautiskās konvencijas par piesārņojuma novēršanu no kuģiem (SJO MARPOL konvencija) V pielikumu tā, lai, ilgtspējīgā un vidi saudzējošā veidā apsaimniekojot atkritumus, samazinātu radušos atkritumu daudzumu un likumīgi novadīto atkritumu daudzumu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Kas attiecas uz sēra oksīdu emisiju un cieto daļiņu emisiju samazināšanu, kuģi atbilst Direktīvai (ES) 2016/802 un SJO *MARPOL* konvencijas VI pielikuma 14. noteikumam. Sēra saturs degvielā nepārsniedz 0,50 % masas (sēra satura globālais ierobežojums) un 0,10 % masas sēra emisijas kontroles zonā (*ECA*), ko SJO noteikusi Ziemeļjūrā un Baltijas jūrā, kā arī Vidusjūrā (no 2025. gada) ([297]). Attiecībā uz slāpekļa oksīdu (NO_x) emisijām kuģi atbilst SJO *MARPOL* konvencijas VI pielikuma 13. noteikumam. Uz kuģiem, kas uzbūvēti pēc 2011. gada, attiecas II līmeņa NO_x prasība. Pēc 2016. gada 1. janvāra uzbūvētajiem kuģiem stingrākām motoru prasībām (III līmenis), kas samazina NO_x emisijas ([298]), jāatbilst tikai tad, kad tie darbojas NO_x emisiju kontroles zonās, kas izveidotas saskaņā ar SJO noteikumiem. Fekālo un sadzīves notekūdeņu novadīšana atbilst SJO *MARPOL* konvencijas IV pielikumam. Ir ieviesti pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu pretapaugšanas krāsas un biocīdu toksicitāti, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 528/2012.

([297]) Kas attiecas uz emisiju kontroles zonā piemērojamo prasību attiecināšanu uz citām Savienības jūrām, valstis, kas robežojas ar Vidusjūru, pašlaik apspriež attiecīgas *ECA* izveidi saskaņā ar Barselonas konvencijas tiesisko regulējumu.

([298]) Savienības jūrās šī prasība ir piemērojama no 2021. gada Baltijas jūrā un Ziemeļjūrā.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Saskaņā ar Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdeņu un nosēdumu kontroli un apsaimniekošanu netiek pieļautas svešzemju organismus saturošu balasta ūdeņu noplūdes. Ir ieviesti pasākumi, lai nepieļautu svešzemju sugu introducēšanu kuģu korpusu un iedobumu bioloģiskās apaugšanas ceļā, ņemot vērā SJO Vadlīnijas par bioloģisko apaugšanu ([299]). Troksni un vibrācijas ierobežo, izmantojot klusinošus propellerus, korpusa konstrukciju vai uz kuģa esošās mašīnas saskaņā ar norādījumiem, kas sniegti SJO Vadlīnijās par zemūdens trokšņa mazināšanu ([300]). Savienībā darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 1. raksturlielumu (bioloģiskā daudzveidība), 2. raksturlielumu (svešzemju sugas), 6. raksturlielumu (jūras dibena integritāte), 8. raksturlielumu (piesārņotāji), 10. raksturlielumu (piedrazojums jūrā), 11. raksturlielumu (troksnis/enerģija), un kā noteikts Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajiem raksturlielumiem relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.

6.13. **Personiskās mobilitātes infrastruktūra, veloloģistika**

Darbības apraksts

Personiskajai mobilitātei domātas infrastruktūras būvniecība, modernizācija, uzturēšana un ekspluatācija, tostarp ceļu, automaģistrāļu, tiltu un tuneļu un citas gājējiem un velosipēdiem (ar vai bez elektriskās palīgsistēmas) paredzētas infrastruktūras būvniecība.

▼M2

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12 un M71.20, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Uzbūvētā un ekspluatētā infrastruktūra kalpo personiskajai mobilitātei vai veloloģistikai: ietves, veloceliņi un gājēju zonas, personiskās mobilitātes ierīcēm domātas elektriskās uzlādes un ūdeņraža uzpildes iekārtas.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([299]) SJO Vadlīnijas par kuģu bioloģiskās apaugšanas kontroli un pārvaldību nolūkā mazināt invazīvu ūdens organismu pārnesi, rezolūcija MEPC.207(62).

([300]) SJO Vadlīnijas par komerciālās kuģniecības radītā zemūdens trokšņa samazināšanu nolūkā novērst negatīvu ietekmi uz jūras organismiem (MEPC.1/Circ.833).

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Komisijas Lēmumu 2000/532/EK ([301]) izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([302]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

6.14. **Dzelzceļa transporta infrastruktūra**

Darbības apraksts

Dzelzceļu un metro, kā arī tiltu un tuneļu, staciju, terminālu, dzelzceļa apkalpes vietu ([303]), drošības sistēmu un satiksmes vadības sistēmu būvniecība, modernizācija, ekspluatācija un uzturēšana, tostarp arhitektūras pakalpojumi, inženiertehniskie pakalpojumi, rasēšanas pakalpojumi, ēku inspicēšanas pakalpojumi un uzmērīšanas un kartēšanas pakalpojumi un tamlīdzīgi, kā arī visu veidu materiālu un produktu fiziskā, ķīmiskā un cita veida analītiskā testēšana.

▼M2

Tādu ražojumu, iekārtu, sistēmu un programmatūras ražošana, uzstādīšana, tehnisko konsultāciju sniegšana, pāraprīkošana, modernizēšana, remontēšana, apkope un pārprofilēšana, kas saistīti ar kādu no šādiem elementiem:

a) samontēta dzelzceļa sliežu ceļa aprīkojums;

b) dzelzceļa komponenti, kas detalizēti aprakstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/797 II pielikuma 2.2.–2.6. punktā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši C25.99, C27.9, C30.20, F42.12, F42.13, M71.12, M71.20, F43.21 un H52.21, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([301]) Komisijas Lēmums 2000/532/EK (2000. gada 3. maijs), ar ko aizstāj Lēmumu 94/3/EK, ar kuru izveidots atkritumu saraksts saskaņā ar 1. panta a) punktu Padomes Direktīvā 75/442/EEK par atkritumiem, un Padomes Lēmumu 94/904/EK, ar kuru izveidots bīstamo atkritumu saraksts saskaņā ar 1. panta 4. punktu Padomes Direktīvā 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem (OV L 226, 6.9.2000., 3. lpp.).

([302]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([303]) Saskaņā ar 3. panta 11. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/34/ES (2012. gada 21. novembris), ar ko izveido vienotu Eiropas dzelzceļa telpu (OV L 343, 14.12.2012., 32. lpp.).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) infrastruktūra (definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/797 ([304]) II.2. pielikumā) ir kāda no šīm:

i) elektrificēta lauka infrastruktūra un saistītās apakšsistēmas: infrastruktūra, enerģijas apgāde, vilcienu vadības un signalizācijas borta apakšsistēmas, vilcienu vadības un signalizācijas stacionārās lauka apakšsistēmas, kā definēts Direktīvas (ES) 2016/797 II.2. pielikumā;

ii) jauna un esoša lauka infrastruktūra un saistītās apakšsistēmas, ja ir plānota sliežu ceļu elektrifikācija un, ciktāl tas nepieciešams elektrisko vilcienu ekspluatācijai, pievedceļu elektrifikācija, vai ja infrastruktūra 10 gadu laikā kopš darbības uzsākšanas būs piemērota vilcieniem, kas nerada nekādas izpūtēja CO_2 emisijas: infrastruktūra, enerģijas apgāde, vilcienu vadības un signalizācijas borta apakšsistēmas, vilcienu vadības un signalizācijas stacionārās lauka apakšsistēmas, kā definēts Direktīvas (ES) 2016/797 II.2. pielikumā;

iii) līdz 2030. gadam — lauka infrastruktūra un saistītās apakšsistēmas, kas nav daļa ne no TEN-T tīkla ([305]) un tā paredzamajiem paplašinājumiem trešās valstīs, ne no kāda valsts, pārvalstiskā vai starptautiskā līmenī definētiem dzelzceļa maģistrāļu tīkliem: infrastruktūra, enerģijas apgāde, vilcienu vadības un signalizācijas borta apakšsistēmas, vilcienu vadības un signalizācijas stacionārās lauka apakšsistēmas, kā definēts Direktīvas (ES) 2016/797 II.2. pielikumā;

(b) infrastruktūra un iekārtas ir paredzētas kravu pārkraušanai no viena transporta veida citā: termināļu infrastruktūra un suprastruktūras preču iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai;

(c) infrastruktūra un iekārtas ir paredzētas pasažieru pārvirzīšanai no dzelzceļa uz dzelzceļu vai no citiem transporta veidiem uz dzelzceļa transportu;

►M2 d) digitālie rīki ļauj palielināt efektivitāti, jaudu vai energotaupību. ◄

2. Infrastruktūra nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielas transportēšanai vai glabāšanai.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Operatori ierobežo atkritumu rašanos ar būvniecību un nojaukšanu saistītos procesos un ņem vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus. Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([306]). Operatori izmanto selektīvu nojaukšanu, lai nodrošinātu bīstamu vielu aizvākšanu un drošu rīkošanos ar tām un veicinātu atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu.

([304]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/797 (2016. gada 11. maijs) par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Eiropas Savienībā (OV L 138, 26.5.2016., 44. lpp.).

([305]) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1315/2013 (2013. gada 11. decembris) par Savienības pamatnostādnēm Eiropas transporta tīkla attīstībai un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 661/2010/ES (OV L 348, 20.12.2013., 1. lpp.).

([306]) ES Būvniecības un nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols, 2016. gada septembris: https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/.

▼M2

	Attiecībā uz komponentu ražošanu darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Attiecīgā gadījumā, ņemot vērā skartās teritorijas jutīgumu, jo īpaši skarto iedzīvotāju skaita ziņā, infrastruktūras izmantošanas radīto troksni un vibrācijas mazina, izveidojot vaļējas tranšejas, barjersienas vai citus pasākumus un nodrošinot to atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2002/49/EK ([307]). Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas. Attiecībā uz komponentu ražošanu darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Papildus jānodrošina, ka: a) Savienībā saistībā ar *Natura 2000* teritorijām: darbībai nav būtiskas ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām, ņemot vērā to saglabāšanas mērķus, pamatojoties uz atbilstīgu novērtējumu, kas veikts saskaņā ar Padomes Direktīvas 92/43/EEK ([308]) 6. panta 3. punktu; b) Savienībā jebkurā jomā: darbība nekaitē saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/147/EK ([309]) aizsargājamo sugu populāciju atjaunošanai vai uzturēšanai labvēlīgā aizsardzības statusā. Darbība arī nekaitē saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK aizsargājamo attiecīgo biotopu veidu atjaunošanai vai uzturēšanai labvēlīgā aizsardzības statusā; c) ārpus Savienības darbības veic saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, kas saistīti ar dzīvotņu un sugu saglabāšanu.

([307]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/49/EK (2002. gada 25. jūnijs) par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību. Samierināšanas komitejā sniegtais Komisijas paziņojums attiecībā uz Direktīvu par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību (OV L 189, 18.7.2002., 12. lpp.).

([308]) Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).

([309]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).

▼B

6.15. **Mazoglekļa autotransportam un sabiedriskajam transportam paredzēta infrastruktūra**

Darbības apraksts

Tādas infrastruktūras būvniecība, modernizācija, ekspluatācija un uzturēšana, kas ir nepieciešama mazoglekļa autotransporta ekspluatācijai bez izpūtēja CO_2 emisijām, kā arī pārkraušanai un pilsētas transporta ekspluatācijai.

▼M2

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši F42.11, F42.13, M71.12 un M71.20, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam vai vairākiem no šiem kritērijiem:

(a) infrastruktūra ir paredzēta tādu transportlīdzekļu ekspluatēšanai, kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas: elektrouzlādes punkti, elektrotīkla pieslēgumu modernizācija, ūdeņraža uzpildes stacijas vai elektrificēti autoceļi (*ERS*);

(b) infrastruktūra un iekārtas ir paredzētas kravu pārkraušanai no viena transporta veida citā: termināļu infrastruktūra un suprastruktūras preču iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai;

(c) infrastruktūra un iekārtas, kas paredzētas pilsētas un piepilsētas sabiedriskajam pasažieru transportam, t.sk. saistītās metro, tramvaja un dzelzceļa signalizācijas sistēmas.

2. Infrastruktūra nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielas transportēšanai vai glabāšanai.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([310]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Attiecīgā gadījumā infrastruktūras izmantošanas radīto troksni un vibrācijas mazina, ieviešot vaļējas tranšejas, barjersienas vai citus pasākumus, un nodrošinot atbilstību Direktīvai 2002/49/EK. Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Attiecīgā gadījumā augu segas uzturēšana autotransporta infrastruktūras tuvumā nodrošina, ka neizplatās invazīvās sugas. Ir īstenoti ietekmes mazināšanas pasākumi, lai izvairītos no sadursmēm ar savvaļas dzīvniekiem.

6.16. **Mazoglekļa ūdenstransportam paredzēta infrastruktūra**

▼M2

Darbības apraksts

Tādas infrastruktūras būvniecība, modernizācija, ekspluatācija un uzturēšana, kas nepieciešama tādu kuģu ekspluatācijai, kuri nerada nekādas izpūtēja CO_2 emisijas, vai pašas ostas darbībām, kā arī kas paredzēta pārkraušanai citā kuģī un kravu novirzīšanai uz citiem transporta veidiem un apkalpes vietām, drošības un satiksmes valdības sistēmām.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības neietver ūdensceļu bagarēšanu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši F42.91, M71.12 un M71.20, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006. Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam vai vairākiem no šiem kritērijiem:

(a) infrastruktūra ir paredzēta tādu kuģu ekspluatēšanai, kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas: elektrouzlāde, ūdeņraža uzpilde;

(b) infrastruktūra ir paredzēta krasta elektroenerģijas nodrošināšanai piestātnē esošiem kuģiem;

(c) infrastruktūra ir paredzēta tādu pašas ostas operāciju veikšanai, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

([310]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

(d) infrastruktūra un iekārtas ir paredzētas kravu pārkraušanai no viena transporta veida citā: termināļu infrastruktūra un suprastruktūras preču iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai;

►M2 e) esošās infrastruktūras modernizācija, kas nepieciešama, lai nodrošinātu kravu novirzīšanu uz citiem transporta veidiem un nodrošinātu, ka infrastruktūru var izmantot kuģi, kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas un kuriem ir veikts verificēts klimatdrošināšanas novērtējums saskaņā ar Komisijas paziņojumu "Tehniskie norādījumi par infrastruktūras klimatdrošināšanu 2021.–2027. gada periodā" (2021/C 373/01). ◄

2. Infrastruktūra nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielas transportēšanai vai glabāšanai.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst prasībām, kas noteiktas Direktīvas 2000/60/EK 4. pantā. Saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 4. pantu un jo īpaši tā 7. punktu ir jāveic projekta ietekmes novērtējums, kurā novērtē jebkādu projekta potenciālo ietekmi uz ūdensobjektu stāvokli tajā paša upes baseinā un uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, jo īpaši ņemot vērā tādus aspektus kā migrācijas koridori, brīvi plūstošas upes vai teju neiztraucētas ekosistēmas. Novērtējuma pamatā ir neseni, visaptveroši un precīzi dati, tostarp monitoringa dati par bioloģiskās kvalitātes elementiem, kuri ir sevišķi jutīgi pret hidromorfoloģiskām izmaiņām, un par to, kāds jauno darbību rezultātā būs paredzamais ūdensobjekta stāvoklis salīdzinājumā ar pašreizējo. Jo īpaši tajā novērtē, kāda būs šā jaunā projekta kumulatīvā ietekme kombinācijā ar pārējo esošo vai plānoto infrastruktūru upes baseinā. Pamatojoties uz šo ietekmes novērtējumu, ir noskaidrots, ka konstrukcijas, atrašanās vietas un tajā īstenoto mazināšanas pasākumu dēļ projekts ir tāds, kas atbilst vienai no šādām prasībām: a) projekts nepasliktina un neapdraud tā konkrētā ūdensobjekta laba stāvokļa vai potenciāla sasniegšanu, ar kuru tas ir saistīts; b) ja pastāv risks, ka projekts varētu pasliktināt vai apdraudēt laba stāvokļa/potenciāla sasniegšanu konkrētajā ūdensobjektā, ar kuru tas ir saistīts, bet šāda pasliktināšanās nav būtiska un ir veikts detalizēts izmaksu un ieguvumu novērtējums, kurš pierāda, ka realizēsies abi šie priekšnoteikumi: i) pastāv sevišķi svarīgas sabiedrības intereses vai arī gaidāmie ieguvumi no plānotā navigācijas infrastruktūras projekta no klimata pārmaiņu mitigācijas vai klimatadaptācijas viedokļa ir lielāki par izmaksām, ko videi un sabiedrībai radītu ūdens stāvokļa pasliktināšanās;

▼M2

	ii) tehnisku iemeslu vai nesamērīgu izmaksu dēļ nav iespējams sevišķi svarīgās sabiedrības intereses vai gaidāmos ieguvumus no darbības realizēt ar alternatīviem līdzekļiem, kas nodrošinātu labāku vidisko iznākumu (tādi līdzekļi ir, piemēram, dabā rodami risinājumi, cita atrašanās vieta, esošās infrastruktūras sanācija/pārjaunošana vai tādu tehnoloģiju izmantošana, kas neizjauc upes nepārtrauktību). Lai samazinātu negatīvo ietekmi uz ūdeni, kā arī uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, ir īstenoti visi tehniski iespējamie un ekoloģiski relevantie ietekmes mazināšanas pasākumi. Ja tas ir relevanti un atkarībā no tā, kādas ekosistēmas dabiski pastāv skartajos ūdensobjektos, pie šādiem mazināšanas pasākumiem pieder: a) pasākumi, ar ko nodrošina neskartai nepārtrauktībai pēc iespējas tuvākus apstākļus, t. sk. pasākumi, ar ko nodrošina garenisko un laterālo nepārtrauktību, minimālo ekoloģisko caurplūdumu un sedimentu plūsmu; b) pasākumi, ar ko aizsargā vai uzlabo morfoloģiskos apstākļus un ūdens organismu dzīvotnes; c) pasākumi, ar ko samazina eitrofikācijas negatīvo ietekmi. Tam, cik šie pasākumi ir efektīvi, seko līdzi, ņemot vērā, kādi ir izsniegtajā atļaujā izklāstītie nosacījumi, kuru mērķis ir panākt labu skartā ūdensobjekta stāvokli vai potenciālu. Projekts neatgriezeniski neapdraud laba stāvokļa/potenciāla sasniegšanu nevienā ūdensobjektā tajā pašā upes baseina apgabalā. Papildus ietekmes mazināšanas pasākumiem un tad, kad tas ir relevanti, tiek īstenoti kompensācijas pasākumi, lai nodrošinātu, ka projekta rezultātā kopumā nepasliktinās ūdensobjektu stāvoklis tajā pašā upes baseina apgabalā. To panāk, atjaunojot nepārtrauktību (garenisko un laterālo) tajā pašā upes baseina apgabalā tādā mērā, kas kompensē nepārtrauktības traucējumus, ko var izraisīt plānotais navigācijas infrastruktūras projekts. Kompensācija sākas pirms projekta īstenošanas.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Operatori ierobežo atkritumu rašanos ar būvniecību un nojaukšanu saistītos procesos un ņem vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus. Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu. Operatori izmanto selektīvu nojaukšanu, lai nodrošinātu bīstamu vielu aizvākšanu un drošu rīkošanos ar tām un veicinātu atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu. Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos;

▼M2

	b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, vibrāciju, putekļu un piesārņotāju emisijas.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Ir pabeigts vides ietekmējuma novērtējums (VIN) vai sākotnējā caurskatīšana ([311]) saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES ([312]). Ja VIN ir veikts, ir īstenoti arī nepieciešamie ietekmes mazināšanas un kompensācijas pasākumi vides aizsardzībai. Darbība būtiski neietekmē aizsargājamās teritorijas (*UNESCO* Pasaules mantojuma vietas, galvenās bioloģiskās daudzveidības teritorijas, kā arī citas aizsargājamās teritorijas, kas nav *Natura 2000* teritorijas) un aizsargājamās sugas, pamatojoties uz tās ietekmes novērtējumu, kurā ņemtas vērā labākās pieejamās zināšanas ([313]). Papildus jānodrošina, ka: a) Savienībā saistībā ar *Natura 2000* teritorijām: darbībai nav būtiskas ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām, ņemot vērā to saglabāšanas mērķus, pamatojoties uz atbilstīgu novērtējumu, kas veikts saskaņā ar Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu; b) Savienībā jebkurā jomā: darbība nekaitē saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK un Direktīvu 2009/147/EK aizsargājamo sugu populāciju atjaunošanai vai uzturēšanai labvēlīgā aizsardzības statusā. Darbība arī nekaitē saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK aizsargājamo attiecīgo biotopu veidu atjaunošanai vai uzturēšanai labvēlīgā aizsardzības statusā; c) Savienībā tiek novērsta invazīvu svešzemju sugu introdukcija vai to izplatīšanās tiek pārvaldīta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1143/2014 ([314]); d) ārpus Savienības darbības veic saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, kas saistīti ar dzīvotņu un sugu saglabāšanu un invazīvu svešzemju sugu pārvaldību.

([311]) Procedūra, ar kuras palīdzību kompetentā iestāde nosaka, vai Direktīvas 2011/92/ES II pielikumā uzskaitītajiem projektiem ir jāpiemēro vides ietekmējuma novērtējums (kā noteikts minētās direktīvas 4. panta 2. punktā).

([312]) Ja darbība notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar līdzvērtīgiem piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kas paredz, ka jāpabeidz VIN vai caurskatīšana, piemēram, *IFC* snieguma standarts Nr. 1: "Vidisko un sociālo risku novērtēšana un pārvaldība".

([313]) Ja darbības notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar līdzvērtīgiem piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kuru mērķis ir dabisko dzīvotņu, savvaļas dzīvnieku un augu saglabāšana un kuri paredz, ka ir jāveic: 1) caurskatīšanas procedūra, kurā nosaka, vai attiecībā uz konkrēto darbību ir jāveic pienācīgs novērtējums par iespējamo ietekmi uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām; 2) šāds pienācīgs novērtējums, ja caurskatīšanā konstatēts, ka tāds ir vajadzīgs, piemēram, saskaņā ar *IFC* snieguma standartu Nr. 6: "Biodaudzveidības saglabāšana un dzīvo dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana".

([314]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1143/2014 (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību (OV L 317, 4.11.2014., 35. lpp.).

▼B

6.17. **Mazoglekļa lidostu infrastruktūra**

Darbības apraksts

▼M2

Tādas infrastruktūras būvniecība, modernizācija, uzturēšana un ekspluatācija, kas nepieciešama tādu gaisa kuģu ekspluatācijai, kuri nerada nekādas izpūtēja CO_2 emisijas, vai pašas lidostas darbībām, vai stāvoša gaisa kuģa apgādei ar elektroenerģiju no uz zemes izvietotas elektriskā spēka iekārtas vai ar iepriekš kondicionētu gaisu, kā arī infrastruktūra, kas paredzēta pārkraušanai dzelzceļa un ūdens transportā.;

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F41.20 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Saimnieciskā darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbība atbilst vienam vai vairākiem no šiem kritērijiem:

(a) infrastruktūra ir paredzēta tādu gaisa kuģu ekspluatēšanai, kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas: elektrouzlāde un ūdeņraža uzpilde;

(b) infrastruktūra ir paredzēta zemes elektroenerģijas un kondicionēta gaisa padevei stacionāriem gaisa kuģiem;

(c) infrastruktūra ir paredzēta tādu pašas lidostas operāciju veikšanai, kas nerada nekādas tiešās emisijas: elektrouzlādes punkti, elektrotīkla pieslēgumu modernizācija, ūdeņraža uzpildes stacijas;

►M2 d) infrastruktūra un iekārtas ir paredzētas kravu pārkraušanai dzelzceļa un ūdens transportā: termināļu infrastruktūra un suprastruktūras preču iekraušanai, izkraušanai un pārkraušanai. ◄

2. Infrastruktūra nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielas transportēšanai vai glabāšanai.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([315]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, vibrāciju, putekļu un piesārņotāju emisijas.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

6.18. **Gaisa kuģu izpirkumnoma**

Darbības apraksts

Gaisa kuģu un gaisa kuģu detaļu un aprīkojuma noma un izpirkumnoma ([316]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar *NACE* kodu, jo īpaši N77.35, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas a) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([315]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([316]) Darbība ietver detaļu un aprīkojuma izpirkumnomu tiktāl, ciktāl to var saistīt ar atbilstīga gaisa kuģa tipu un tā uzlabo vai uztur gaisa kuģa efektivitātes līmeni.

▼**M2**

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība ietver kāda no šādiem ražojumiem iznomāšanu vai izpirkumiznomāšanu:

a) gaisa kuģis, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

b) gaisa kuģis, kas piegādāts pirms 2023. gada 11. decembra un atbilst 3.21. iedaļas apakšdaļas "Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana" b) vai c) punktā minētajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem;

c) gaisa kuģis, kas piegādāts pēc 2023. gada 11. decembrī un atbilst 3.21. iedaļas apakšdaļas "Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana" b) vai c) punktā minētajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem un saistībām, ka cits neatbilstīgs gaisa kuģis flotē ir vai nu:

   i) neatgriezeniski izņemts no ekspluatācijas sešu mēnešu laikā pēc atbilstīgā gaisa kuģa piegādes, kad šādā gadījumā aizvietošanas koeficientu nepiemēro, vai

   ii) neatgriezeniski izņemts no flotes sešu mēnešu laikā pēc tam, kad piegādāts atbilstīgais gaisa kuģis, kad šādā gadījumā atbilstīgā gaisa kuģu taksonomijas atbilstības daļu ierobežo aizvietošanas koeficients, kas noteikts 3.21. iedaļā;

   ja gaisa kuģis, kas neatgriezeniski izņemts no ekspluatācijas vai no flotes:

   i) neatbilst 3.21. iedaļas apakšdaļas "Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana" b) punktā noteiktajām robežvērtībām;

   ii) ir ar maksimālo pacelšanās masu vismaz 80 % apmērā no atbilstīgā gaisa kuģa maksimālās pacelšanās masas;

   iii) ir bijis flotē vismaz 12 mēnešus pirms tā izņemšanas;

   iv) ir ar lidojumderīguma apliecinājumu, kas datēts mazāk nekā sešus mēnešus pirms atbilstīgā gaisa kuģa piegādes.

   Iznomātājs nodrošina, ka b) vai c) apakšpunktā minētos gaisa kuģus ekspluatē ar ilgtspējīgām aviācijas degvielām (*SAF*) saskaņā ar kritērijiem, kas noteikti d) apakšpunktā un šā pielikuma 6.19. iedaļas 2. daļā.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi, kas nepieciešami, lai novērstu atkritumu rašanos ekspluatācijas posmā (uzturēšana) un lai apsaimniekotu jebkādus atlikušos atkritumus saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju. Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu;

▼M2

	c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā. Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu un reciklētu atkritumus aprites cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas pakalpojumu sniedzējiem, atspoguļojumu finanšu prognozēs vai oficiālu projekta dokumentāciju. Šie pasākumi nodrošina sastāvdaļu un materiālu segregāciju un apstrādi, lai maksimāli palielinātu reciklēšanu un atkalizmantošanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, ES atkritumu regulējuma principiem un piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši izmantojot akumulatoru un elektronikas un tajos izmantoto kritiski svarīgo izejvielu atkalizmantošanu un reciklēšanu. Šie pasākumi ietver arī bīstamu materiālu kontroli un pārvaldību.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Gaisa kuģis atbilst Regulas (ES) 2018/1139 9. panta 2. punktā noteiktajām attiecīgajām prasībām. Gaisa kuģis, kas minēts apakšdaļas "Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana" b) un c) punktā, atbilst šādiem standartiem: a) gaisa kuģi, kas nav kravas gaisa kuģi: Čikāgas konvencijas 16. pielikuma 14. nodaļa, I sējuma (troksnis) 13. grozījums, kurā summa, ko veido atšķirības starp trokšņa maksimālajiem līmeņiem visos trijos mērījumu punktos, un maksimālie trokšņa līmeņi, kas noteikti 14.4.1.1., 14.4.1.2. un 14.4.1.3. punktā, nav mazāki par 22 EPNdB; kravas gaisa kuģi: Čikāgas konvencijas 16. pielikuma 14. nodaļa, I sējuma (troksnis) 13. grozījums; b) Čikāgas konvencijas 16. pielikuma 2. un 4. nodaļa, II sējuma (motoru emisijas) 10. grozījums.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.19. **Pasažieru un kravu aviopārvadājumi**

Darbības apraksts

Gaisa kuģu iegāde, finansēšana un ekspluatācija, tai skaitā pasažieru un kravu pārvadājumi.

Saimnieciskā darbība neietver 6.18. iedaļā minēto gaisa kuģu izpirkumnomu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši H51.1 un H51.21, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼**M2**

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība neatbilst šīs iedaļas a) apakšpunktā norādītajam būtiskas sekmēšanas kritērijam, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētā veicinošā darbība, ja tā atbilst pārējiem šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība atbilst vienam no šiem nosacījumiem:

a) gaisa kuģis, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

b) līdz 2029. gada 31. decembrim – gaisa kuģis, kas iegādāts pirms 2023. gada 11. decembra un atbilst 3.21. iedaļas apakšdaļas "Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana" b) vai c) punktā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem;

c) līdz 2029. gada 31. decembrim – gaisa kuģis, kas iegādāts pēc 2023. gada 11. decembra un atbilst 3.21. iedaļas apakšdaļas "Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana" b) vai c) punktā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem un saistībām, ka cits neatbilstīgs gaisa kuģis flotē ir vai nu:

   i) neatgriezeniski izņemts no ekspluatācijas sešu mēnešu laikā pēc atbilstīgā gaisa kuģa piegādes, kad šādā gadījumā aizvietošanas koeficientu nepiemēro, vai

   ii) neatgriezeniski izņemts no flotes sešu mēnešu laikā pēc tam, kad piegādāts atbilstīgais gaisa kuģis, kad šādā gadījumā atbilstīgā gaisa kuģu taksonomijas atbilstības daļu ierobežo aizvietošanas koeficients, kas noteikts 3.21. iedaļā;

   ja gaisa kuģis, kas neatgriezeniski izņemts no ekspluatācijas vai no flotes:

   i) neatbilst 3.21. iedaļas apakšdaļas "Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana" b) punktā noteiktajām robežvērtībām;

   ii) ir ar maksimālo pacelšanās masu vismaz 80 % apmērā no atbilstīgā gaisa kuģa maksimālās pacelšanās masas;

   iii) ir bijis flotē vismaz 12 mēnešus pirms tā izņemšanas;

   iv) ir ar lidojumderīguma apliecinājumu, kas datēts mazāk nekā sešus mēnešus pirms atbilstīgā gaisa kuģa piegādes;

d) no 2030. gada 1. janvāra – gaisa kuģis, kas atbilst iepriekš b) vai c) punktā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem un ko ekspluatē ar ilgtspējīgu aviācijas degvielu (*SAF*) minimālo īpatsvaru, kas atbilst 15 % 2030. gadā un pēc tam katru gadu tiek palielināts par 2 procentpunktiem;

e) gaisa kuģis, kuru ekspluatē ar ilgtspējīgu aviācijas degvielu (*SAF*) minimālo īpatsvaru, kas atbilst 5 % *SAF* 2022. gadā, un pēc tam *SAF* procentuālā daļa katru gadu pieaug par 2 procentpunktiem.

SAF izmantošanas prasību, kas minēta d) un e) punktā, aprēķina, ņemot vērā aviācijas degvielas kopējo apjomu, kuru izmanto atbilstīgais gaisa kuģis, un *SAF*, ko izmanto flotes līmenī. Gaisa kuģa ekspluatants aprēķina atbilstību kā attiecību starp flotes līmenī iegādāto *SAF* daudzumu (izteiktu tonnās), kas dalīts ar kopējo attiecīgajam gaisa kuģim izmantoto aviācijas degvielas daudzumu un reizināts ar 100. *SAF* ir definētas regulā par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu ilgtspējīgam gaisa transportam.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas

▼M2

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi, kas nepieciešami, lai novērstu atkritumu rašanos ekspluatācijas posmā (uzturēšana, transporta pakalpojumu veikšana ēdināšanas pārtikas atkritumu kontekstā) un lai apsaimniekotu jebkādus atlikušos atkritumus saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju. Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu un reciklētu atkritumus aprites cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas pakalpojumu sniedzējiem, atspoguļojumu finanšu prognozēs vai oficiālu projekta dokumentāciju. Šie pasākumi nodrošina sastāvdaļu un materiālu segregāciju un apstrādi, lai maksimāli palielinātu reciklēšanu un atkalizmantošanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, ES atkritumu regulējuma principiem un piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši izmantojot akumulatoru un elektronikas un tajos izmantoto kritiski svarīgo izejvielu atkalizmantošanu un reciklēšanu. Šie pasākumi ietver arī bīstamu materiālu kontroli un pārvaldību.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Gaisa kuģis atbilst Regulas (ES) 2018/1139 9. panta 2. punktā noteiktajām attiecīgajām prasībām. Gaisa kuģis, kas atbilst b)–e) punktā minētajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem, atbilst šādiem standartiem: a) gaisa kuģi, kas nav kravas gaisa kuģi: Čikāgas konvencijas 16. pielikuma 14. nodaļa, I sējuma (troksnis) 13. grozījums, kurā summa, ko veido atšķirības starp trokšņa maksimālajiem līmeņiem visos trijos mērījumu punktos, un maksimālie trokšņa līmeņi, kas noteikti 14.4.1.1., 14.4.1.2. un 14.4.1.3. punktā, nav mazāki par 22 EPNdB; kravas gaisa kuģi: Čikāgas konvencijas 16. pielikuma 14. nodaļa, I sējuma (troksnis) 13. grozījums; b) Čikāgas konvencijas 16. pielikuma 2. un 4. nodaļa, II sējuma (motoru emisijas) 10. grozījums.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.20. **Gaisa transporta apkalpošanas uz zemes darbības**

Darbības apraksts

Tāda aprīkojuma ražošana, remontēšana, apkope, kapitālais remonts, pāraprīkošana, projektēšana, pārprofilēšana un modernizācija, iegāde, finansēšana, iznomāšana, izpirkumiznomāšana un ekspluatācija, kas saistīts ar gaisa transportu (apkalpošanu uz zemes), un saistītā pakalpojumu sniegšana, tai skaitā apkalpošanas uz zemes darbības lidostās un kravu pārkraušana, tai skaitā preču iekraušana un izkraušana no gaisa kuģiem.

Saimnieciskā darbība aptver šādus elementus:

a) transportlīdzekļi gaisa kuģu manevru vadīšanai un citi pakalpojumi lidlauka ietvaros;

b) aprīkojums pasažieru iekāpšanai, tai skaitā pasažieru transportēšanai, pārvietojamas kāpnes;

▼**M2**

c) aprīkojums bagāžas un kravas apstrādei, tai skaitā iekrāvējtransportieri, bagāžas traktori, lidostas paliktņu autokrāvēji, apakšējā klāja iekrāvēji, galvenā klāja iekrāvēji;

d) ēdināšanas aprīkojums, tai skaitā dzesēšanas tvertņu ratiņi, izņemot aprīkojumu ar saldēšanas iekārtām, ko darbina ar iekšdedzes motoru;

e) tehniskās apkopes iekārtas, tai skaitā tehniskās apkopes stendi un platformas;

f) atpakaļstumšanas buksētāji;

g) gaisa kuģu un dzinēju atledošanas aprīkojums;

h) sniega tīrītāji un citas sniega tīrīšanas un virsmas atledošanas iekārtas;

i) neautonomi pārvietotāji.

Saimnieciskā darbība neietver transportlīdzekļus pasažieru un apkalpes pārvadāšanai un gaisa kuģu degvielas uzpildei, ko izmanto lidostā, uz kuriem attiecas šā pielikuma 3.3., 6.3. un 6.6. iedaļa.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši H52.23, H52.24, H52.29, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Lidlauka apkalpošanas transportlīdzekļu tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas ir nulle.

Visu apkalpošanas uz zemes ierīču un iekārtu dzinējspēks ir bezemisiju motori.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Attiecībā uz atledošanas darbībām ir ieviesti pasākumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu nepieciešamo novadīšanas kontroli lidostas līmenī, lai samazinātu ietekmi uz vidi ūdenstecēs, tostarp izmantojot ekoloģiski ilgtspējīgākas ķimikālijas, glikola reģenerāciju un virszemes ūdeņu attīrīšanu.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi, kas nepieciešami, lai novērstu atkritumu rašanos ekspluatācijas posmā (uzturēšana, transporta pakalpojumu veikšana ēdināšanas pārtikas atkritumu kontekstā) un lai apsaimniekotu jebkādus atlikušos atkritumus saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju. Ir ieviesti pasākumi, lai apsaimniekotu un reciklētu atkritumus aprites cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas pakalpojumu sniedzējiem, atspoguļojumu finanšu prognozēs vai oficiālu projekta dokumentāciju. Šie pasākumi nodrošina sastāvdaļu un materiālu segregāciju un apstrādi, lai maksimāli palielinātu reciklēšanu un atkalizmantošanu saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, ES atkritumu regulējuma principiem un piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši izmantojot akumulatoru un elektronikas un tajos izmantoto kritiski svarīgo izejvielu atkalizmantošanu un reciklēšanu. Šie pasākumi ietver arī bīstamu materiālu kontroli un pārvaldību.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

▼B

7. BŪVNIECĪBA UN NEKUSTAMAIS ĪPAŠUMS

7.1. **Jaunu ēku būvniecība**

Darbības apraksts

Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības projektu izstrāde, sakopojot finansiālos, tehniskos un fiziskos resursus, lai īstenotu būvniecības projektus vēlākai pārdošanai, kā arī būvētu pabeigtas dzīvojamās vai nedzīvojamās ēkas vai nu par saviem līdzekļiem pārdošanai, vai par atlīdzību, vai uz līguma pamata.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F41.1 un F41.2, kā arī F43, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Jaunu ēku būvniecība.

1. Primārās enerģijas pieprasījums (*PED*) ([317]), kas nosaka uzbūvētās ēkas energoefektivitāti, ir vismaz 10 % zemāks par robežvērtību, kas valsts tiesību aktos, ar kuriem īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/31/ES ([318]), noteikta attiecībā uz gandrīz nulles enerģijas ēkām (*NZEB*). Energoefektivitāte ir sertificēta, izmantojot gatavās būves energoefektivitātes sertifikātu (EPC).

2. Ja uzbūvētās ēkas platība pēc pabeigšanas ir lielāka par 5 000 m^2 ([319]), tiek testēta tās gaiscaurlaidība un siltumnoturība ([320]), un investorus un klientus informē par jebkādām novirzēm no projektēšanas laikā noteiktajiem snieguma līmeņiem vai ēkas norobežojošo konstrukciju defektiem. Alternatīvā kārtā, ja būvniecības procesā tiek izmantoti pamatīgi un izsekojami kvalitātes kontroles procesi, tā ir pieļaujama alternatīva siltumnoturības testēšanai.

3. Ja uzbūvētās ēkas platība pēc pabeigšanas ir lielāka par 5 000 m^2 ([321]), tās aprites cikla globālās sasilšanas potenciāls (GSP) ([322]) ir aprēķināts par katru aprites cikla posmu un pēc pieprasījuma tiek atklāts investoriem un klientiem.

([317]) Aprēķinātais enerģijas daudzums, kas vajadzīgs, lai apmierinātu enerģijas pieprasījumu, kas saistīts ar ēkas tipisku izmantošanu, izteikts ar kopējā primārās enerģijas patēriņa skaitlisku rādītāju — kWh/m^2 gadā — un balstīts uz relevanto valsts aprēķina metodiku, un norādīts energoefektivitātes sertifikātā (*EPC*).

([318]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

([319]) Attiecībā uz dzīvojamām ēkām testē mājokļu/dzīvokļu tipu reprezentatīvu kopu.

([320]) Testēšanu veic saskaņā ar standartiem EN13187 (Ēku termiskā efektivitāte - Kvalitatīva termisko neregularitāšu noteikšana ēkas norobežojošās konstrukcijās - Infrasarkanā starojuma metode) un EN 13829 (Ēku termiskā efektivitāte - Ēku gaisa caurlaidības noteikšana - Piespiedu ventilācijas metode) vai līdzvērtīgiem standartiem, ko akceptē attiecīgā ēku kontroles institūcija vietā, kur ēka atrodas.

([321]) Attiecībā uz dzīvojamām ēkām aprēķins/informācijas atklāšana ir par mājokļu/dzīvokļu tipu reprezentatīvu kopu.

([322]) GSP norāda kā skaitlisku rādītāju par katru aprites cikla posmu, un to izsaka kā kg CO_2e/m^2 (iekštelpu lietderīgās platības), kas vidējots par vienu gadu references pētījuma periodā, kura ilgums ir 50 gadi. Datus atlasa, scenārijus definē un aprēķinus veic saskaņā ar standartu EN 15978 (BS EN 15978:2011. Ilgtspējīga būvniecība. Ēku ekoloģiskās veiktspējas novērtējums. Aprēķinu metode). Tas, kādi ēkas elementi un tehniskais aprīkojums ir aptverti, ir definēts vienotajā ES satvarā "Level(s)" (1.2. rādītājs). Ja valstī ir izveidots vai ir nepieciešams kāds rīks, ko izmantot informācijas atklāšanai un būvatļauju saņemšanai, šo rīku var izmantot, lai sniegtu prasīto informāciju. Var izmantot citus aprēķina rīkus, ja tie atbilst minimālajiem kritērijiem, kas paredzēti vienotajā ES satvarā "Level(s)" (4.6.2021. versija: https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents), sk. lietotāja rokasgrāmatu par 1.2. indikatoru.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ja ir uzstādītas tālāk uzskaitītās ierīces (izņemot dzīvojamo ēku vienībās), to specifisko ūdens patēriņu apliecina ražojuma datu lapas, ēkas sertifikācija vai Savienībā pastāvošs ražojuma marķējums saskaņā ar šī pielikuma E papildinājumā noteiktajām tehniskajām specifikācijām: (a) izlietņu krānu un virtuves krānu maksimālais ūdens caurplūdums ir 6 litri minūtē; (b) dušu maksimālais ūdens caurplūdums ir 8 litri minūtē; (c) klozetu, tostarp klozeta komplektu, podu un skalojamo kastu maksimālais pilnais noskalošanas tilpums ir 6 litri un maksimālais vidējais noskalošanas tilpums ir 3,5 litri; (d) pisuāri izmanto ne vairāk kā 2 litrus uz vienu pisuāru stundā. Skalojamo pisuāru maksimālais pilnais noskalošanas tilpums ir 1 litrs. Lai novērstu būvlaukuma ietekmi, darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([323]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem. Ēku projektēšanā un būvniecībā ir ievēroti apritīguma principi, un, atsaucoties uz ISO 20887 ([324]) vai citiem standartiem, pēc kuriem novērtē ēku demontējamību vai pielāgojamību, var pierādīt, ka ēkas ir projektētas un būvētas tā, lai būtu resursefektīvākas, pielāgojamākas, elastīgākas un demontējamākas un līdz ar to nodrošinātu atkalizmantošanu un reciklēšanu.

([323]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([324]) ISO 20887:2020, Ēku un inženiertehnisko būvdarbu ilgtspēja — Demontējamības un pielāgojamības projektēšana — principi, prasības un norādījumi, (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Būvniecībā izmantotās būvdetaļas un materiāli atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Būvniecībā izmantotās būvdetaļas un materiāli, kas var nonākt saskarē ar ēkas iemītniekiem ([325]), izdala mazāk par 0,06 mg formaldehīda uz m^3 testa kameras gaisa (nosaka testēšanā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikuma noteikumiem) un mazāk par 0,001 mg citu 1A un 1B kategorijas kancerogēnu gaistošo organisko savienojumu uz m^3 testa kameras gaisa (nosaka testēšanā saskaņā ar CEN/EN 16516 ([326]) un ISO 16000-3:2011 ([327]) vai citiem ekvivalentiem standartizētiem testēšanas nosacījumiem un noteikšanas metodēm ([328])). Ja jaunā būve atrodas potenciāli kontaminētā vietā (degradētā teritorijā), vieta ir izpētīta, vai tajā nav potenciālu kontaminantu, piemēram, izmantojot ISO 18400 standartu ([329]). Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Jaunā celtne nav būvēta uz šādas zemes: (a) aramzeme un augkopības zeme ar vidēju līdz augstu augsnes auglības līmeni un apakšzemes bioloģisko daudzveidību, kā minēts ES *LUCAS* apsekojumā ([330]); (b) biodaudzveidības ziņā augstvērtīgas neapbūvētas teritorijas un zeme, kas kalpo par Eiropas Sarkanajā grāmatā ([331]) vai *IUCN* Sarkanajā grāmatā ([332]) uzskaitīto apdraudēto sugu (floras un faunas) dzīvotnēm; (c) zeme, kas atbilst valsts tiesību aktos noteiktajai meža definīcijai, kura izmantota nacionālajā siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatā, vai, ja tādas nav, atbilst *FAO* meža definīcijai ([333]).

7.2. **Esošu ēku renovācija**

Darbības apraksts

Būvdarbi un inženiertehniskie būvdarbi vai to sagatavošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F41 un F43, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([325]) Attiecas uz krāsām un lakām, griestu flīzēm, grīdas segumiem, tostarp ar tiem saistītajām līmvielām un hermētiķiem, iekšējās izolācijas un iekšējo virsmu apstrādes līdzekļiem, piemēram, tādiem, ko izmanto, lai novērstu mitrumu un pelējumu.
([326]) CEN/TS 16516: 2013, Būvizstrādājumi — Bīstamu vielu izdalīšanās novērtēšana — Emisiju noteikšana iekštelpu gaisā.
([327]) ISO 16000-3:2011, Iekštelpu gaiss — 3. daļa: Formaldehīda un citu karbonilsavienojumu noteikšana iekštelpu gaisā un testa kameras gaisā — Aktīvā paraugu ņemšanas metode (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/51812.html).
([328]) Kancerogēno gaistošo organisko savienojumu emisiju robežvērtības attiecas uz 28 dienu testa periodu.
([329]) ISO 18400 sērija par augsnes kvalitāti — Paraugu ņemšana
([330]) JRC ESDCA, LUCAS: Land Use and Coverage Area frame Survey (4.6.2021. versija: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas
([331]) IUCN, *The IUCN European Red List of Threatened Species (4.6.2021. versija:* https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species).
([332]) IUCN, *The IUCN Red List of Threatened Species (4.6.2021. versija:* https://www.iucnredlist.org).
([333]) Zeme, kura aizņem vairāk nekā 0,5 ha un kurā koku augstums pārsniedz 5 m un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*. Te neietilpst zeme, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai urbanizētu teritoriju zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*). Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Ēku renovācija atbilst prasībām, kas piemērojamas nozīmīgai renovācijai ([334]).

Alternatīvā kārtā, pateicoties renovācijai, primārās enerģijas pieprasījums (*PED*) samazinās par vismaz 30 % ([335]).

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ja renovācijas darbu gaitā ir uzstādītas tālāk uzskaitītās ierīces (izņemot renovācijas darbus dzīvojamo ēku vienībās), to specifisko ūdens patēriņu apliecina ražojuma datu lapas, ēkas sertifikācija vai Savienībā pastāvošs ražojuma marķējums saskaņā ar šī pielikuma E papildinājumā noteiktajām tehniskajām specifikācijām: (a) izlietņu krānu un virtuves krānu maksimālais ūdens caurplūdums ir 6 litri minūtē; (b) dušu maksimālais ūdens caurplūdums ir 8 litri minūtē; (c) klozetu, tostarp klozeta komplektu, podu un skalojamo kastu maksimālais pilnais noskalošanas tilpums ir 6 litri un maksimālais vidējais noskalošanas tilpums ir 3,5 litri; (d) pisuāri izmanto ne vairāk kā 2 litrus uz vienu pisuāru stundā. Skalojamo pisuāru maksimālais pilnais noskalošanas tilpums ir 1 litrs.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([336]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem. Ēku projektēšanā un būvniecībā ir ievēroti apritīguma principi, un, atsaucoties uz ISO 20887 ([337]) vai citiem standartiem, pēc kuriem novērtē ēku demontējamību vai pielāgojamību, var pierādīt, ka ēkas ir projektētas un būvētas tā, lai būtu resursefektīvākas, pielāgojamākas, elastīgākas un demontējamākas un līdz ar to nodrošinātu atkalizmantošanu un reciklēšanu.

([334]) Kā noteikts piemērojamos nacionālajos un reģionālajos būvniecības noteikumos par nozīmīgu renovāciju, ar kuriem īsteno Direktīvu 2010/31/ES. Modernizētās ēkas vai tās renovētās daļas energoefektivitāte atbilst prasībām par energoefektivitāti izmaksu optimālajā līmenī saskaņā ar attiecīgo direktīvu.

([335]) Sākotnējo primārās enerģijas pieprasījumu un aplēsto uzlabojumu nosaka, pamatojoties uz detalizētu ēkas apsekojumu, akreditēta neatkarīga eksperta veiktu energoauditu vai jebkādu citu pārredzamu un samērīgu metodi, un validē, izmantojot energoefektivitātes sertifikātu. 30 % uzlabojums radies, pateicoties primārās enerģijas pieprasījuma faktiskajam samazinājumam (proti, netiek ieskaitīti neto primārās enerģijas pieprasījuma samazinājumi, kas rodas, pateicoties atjaunīgo energoresursu izmantošanai), un ir sasniedzams ne vairāk kā trīs gadu laikā, izmantojot virkni secīgu pasākumu.

([336]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([337]) ISO 20887:2020, Ēku un inženiertehnisko būvdarbu ilgtspēja — Demontējamības un pielāgojamības projektēšana — principi, prasības un norādījumi, (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Būvniecībā izmantotās būvdetaļas un materiāli atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ēku renovācijā izmantotās būvdetaļas un materiāli, kas var nonākt saskarē ar ēkas iemītniekiem ([338]), izdala mazāk par 0,06 mg formaldehīda uz m^3 testa kameras gaisa (nosaka testēšanā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikuma noteikumiem) un mazāk par 0,001 mg citu 1A un 1B kategorijas kancerogēnu gaistošo organisko savienojumu uz m^3 testa kameras gaisa (nosaka testēšanā saskaņā ar CEN/EN 16516 un ISO 16000-3:2011 ([339]) vai citiem salīdzināmiem standartizētiem testēšanas nosacījumiem un noteikšanas metodēm ([340])). Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

7.3. **Energoefektivitātes aprīkojuma uzstādīšana, apkope un remonts**

Darbības apraksts

Individuāli renovācijas pasākumi, proti, energoefektivitātes aprīkojuma uzstādīšana, apkope vai remonts.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C33.12, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība ir viens no šādiem individuāliem pasākumiem, ja tie atbilst minimālajām prasībām, kas atsevišķiem komponentiem un sistēmām noteiktas piemērojamajos valsts pasākumos, ar kuriem īsteno Direktīvu 2010/31/ES, un attiecīgā gadījumā pieder pie divām augstākajām aizņemtajām energoefektivitātes klasēm saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369 un minētās regulas deleģētajiem aktiem:

([338]) Attiecas uz krāsām un lakām, griestu flīzēm, grīdas segumiem (tostarp ar tiem saistītajām līmvielām un hermētiķiem), iekšējās izolācijas un iekšējo virsmu apstrādes līdzekļiem, (piemēram, tādiem, ko izmanto, lai novērstu mitrumu un pelējumu).

([339]) ISO 16000-3:2011, Iekštelpu gaiss — 3. daļa: Formaldehīda un citu karbonilsavienojumu noteikšana iekštelpu gaisā un testa kameras gaisā — Aktīvā paraugu ņemšanas metode (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/51812.html).

([340]) Kancerogēno gaistošo organisko savienojumu emisiju robežvērtības attiecas uz 28 dienu testa periodu.

▼B

(a) izolācijas uzlikšana ēkas norobežojošām konstrukcijām, piemēram, ārējām sienām (tostarp zaļajām sienām), jumtiem (tostarp zaļajiem jumtiem), bēniņiem, pagrabiem un grīdām (tostarp gaisnecaurlaidības nodrošināšanas pasākumi, termiskā tilta efekta mazināšanas pasākumi un sastatņu uzstādīšana) un izolācijas uzlikšanas produktu piestiprināšana ēkas norobežojošajām konstrukcijām (ieskaitot mehāniskos stiprinājumus un līmvielas);

(b) esošo logu nomaiņa ar jauniem, energoefektīviem logiem;

(c) esošo ārējo durvju nomaiņa ar jaunām, energoefektīvām durvīm;

(d) energoefektīvu gaismas avotu uzstādīšana un nomaiņa;

(e) apsildes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas (*HVAC*) un ūdens uzsildīšanas sistēmu (tostarp ar centralizētās siltumapgādes pakalpojumiem saistītu ierīču) uzstādīšana, uzturēšana un remonts, kā arī to nomaiņa ar augstefektīvām tehnoloģijām;

(f) tādas sanitārtehniskās armatūras uzstādīšana, kam ir mazs ūdens un enerģijas patēriņš un kas atbilst šā pielikuma E papildinājumā noteiktajām tehniskajām specifikācijām; kas attiecas uz dušām, tad maisītājdušu, dušas izvadu un krānu maksimālais ūdens caurplūdums ir 6 l/min vai mazāks, ko apliecina Savienības tirgū pastāvošs marķējums.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Būvdetaļas un materiāli atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja esošai ēkas norobežojošai konstrukcijai tiek uzlikta siltumizolācija, ēku saskaņā ar valsts tiesību aktiem apseko kompetents speciālists, kas ir apmācīts azbesta apsekošanā. Jebkāda tāda izolācijas materiāla noņemšanu, kas satur vai varētu saturēt azbestu, izolācijas plātņu, flīžu un citu azbestu saturošu materiālu laušanu, mehānisku urbšanu, skrūvēšanu vai noņemšanu saskaņā ar valsts tiesību aktiem veic attiecīgi apmācīti darbinieki, kuru veselību novēro pirms darbiem, to laikā un pēc tam.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

7.4. **Elektrotransportlīdzekļu uzlādes staciju uzstādīšana, uzturēšana un remonts ēkās (un ēkām piesaistītās stāvvietās)**

Darbības apraksts

Elektrotransportlīdzekļu uzlādes staciju uzstādīšana, uzturēšana un remonts ēkās un ēkām piesaistītās stāvvietās.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 vai C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Elektrotransportlīdzekļu uzlādes staciju uzstādīšana, uzturēšana un remonts.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

7.5. **Ēku energoefektivitātes mērīšanas, regulēšanas un kontroles instrumentu un ierīču uzstādīšana, uzturēšana un remonts**

Darbības apraksts

Ēku energoefektivitātes mērīšanas, regulēšanas un kontroles instrumentu un ierīču uzstādīšana, uzturēšana un remonts

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība ir viens no šiem atsevišķajiem pasākumiem:

(a) zonētu termostatu, viedo termostatu sistēmu un sensoru iekārtu uzstādīšana, uzturēšana un remonts, ieskaitot kustības un dienas gaismas kontroles ierīces;

(b) ēku automatizācijas un kontroles sistēmu, ēku energovadības sistēmu (*BEMS*), apgaismojuma kontroles sistēmu un energovadības sistēmu (*EMS*) uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

▼B

(c) viedo gāzes, siltuma, aukstuma un elektroenerģijas skaitītāju uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

(d) tādu fasādes un jumta seguma elementu uzstādīšana, uzturēšana vai remonts, kam ir saules ēnojuma vai saules gaismas kontroles funkcija vai uz kuriem var augt veģetācija.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

7.6. **Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, uzturēšana un remonts**

Darbības apraksts

Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, uzturēšana un remonts objektā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 vai C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

Darbība ir viens no šiem atsevišķajiem pasākumiem, ja tehnoloģijas uzstāda uz vietas kā ēkas inženiertehniskās sistēmas:

(a) saules fotoelementu sistēmu un tehniskā palīgaprīkojuma uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

(b) saules ūdens uzsildīšanas paneļu un tehniskā palīgaprīkojuma uzstādīšana, apkope un remonts;

(c) siltumsūkņu (un attiecīgā tehniskā palīgaprīkojuma) uzstādīšana, uzturēšana, remonts un modernizācija, kas palīdz sasniegt mērķus attiecībā uz atjaunīgās enerģijas izmantošanu apsildē un dzesēšanā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001;

(d) vējturbīnu un tehniskā palīgaprīkojuma uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

▼B

(e) transpirācijas saules kolektoru un tehniskā palīgaprīkojuma uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

(f) siltumenerģijas vai elektroenerģijas akumulēšanas bloku un tehniskā palīgaprīkojuma uzstādīšana, apkope un remonts;

(g) augstefektīvas koģenerācijas (kombinētās siltumenerģijas un elektroenerģijas) mikroelektrostacijas uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

(h) siltummaiņa/atgūšanas sistēmu uzstādīšana, uzturēšana un remonts.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

7.7. **Ēku iegāde un turēšana īpašumā**

Darbības apraksts

Nekustamā īpašuma iegāde un šī nekustamā īpašuma turēšana īpašumā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu L68 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Ēkām, kas uzbūvētas pirms 2020. gada 31. decembra, ir vismaz A klases energoefektivitātes sertifikāts (*EPC*). Alternatīvā kārtā ēka pieder pie 15 % no valsts vai reģionālā ēku fonda labākajām ēkām operacionālā primārās enerģijas pieprasījuma (*PED*) ziņā, ko apliecina pienācīgi pierādījumi, kur relevantā aktīva sniegums ir salīdzināts vismaz ar tā valsts vai reģionālā ēku fonda sniegumu, kas uzbūvēts pirms 2020. gada 31. decembra, un kur ir nošķirtas vismaz dzīvojamās ēkas no nedzīvojamām ēkām.

2. Ja ēka uzbūvēta pēc 2020. gada 31. decembra, tā atbilst tiem šā pielikuma 7.1. iedaļas kritērijiem, kas ir relevanti iegādes brīdī.

3. Ja ēka ir liela nedzīvojamā ēka (kuras apsildes sistēmu, kombinēto apsildes un ventilācijas sistēmu, gaisa kondicionēšanas sistēmu vai kombinēto gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmu lietderīgā nominālā jauda ir lielāka par 290 kW), tās lietderīgu ekspluatāciju nodrošina energosnieguma monitorings un novērtēšana ([341]).

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([341]) To var pierādīt, piemēram, ja ēkai ir energoefektivitātes sertifikāts vai tajā ir uzstādīta ēkas automatizācijas un vadības sistēma saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 14. panta 4. punktu un 15. panta 4. punktu.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

8. INFORMĀCIJA UN KOMUNIKĀCIJA

8.1. **Datu apstrāde, mitināšana un ar to saistītās darbības**

Darbības apraksts

Datu glabāšana, manipulēšana, pārvaldība, pārvietošana, kontrole, attēlošana, komutācija, apmaiņa, pārraide vai apstrāde, izmantojot datu centrus ([342]), tostarp perifērdatošanu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu J63.11 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir pārejas darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([342]) Datu centros ietilpst šāds aprīkojums: IKT ierīces un pakalpojumi; dzesēšanas iekārtas; datu centra energoiekārtas; datu centra energosadales iekārtas; datu centra ēka; monitoringa sistēmas.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Ir ieviesta visa relevantā prakse, kas uzskaitīta kā "sagaidāmā prakse" Eiropas rīcības kodeksā attiecībā uz datu centru energoefektivitāti ([343]) (jaunākā redakcija) vai CEN-CENELEC dokumentā CLC TR50600-99-1 "Datu centru iekārtas un infrastruktūra. 99-1. daļa: Ieteicamā energopārvaldības prakse" ([344]).

Šīs prakses īstenošanu verificē neatkarīga trešā persona, un vismaz reizi trijos gados tiek veikts audits.

2. Ja sagaidāmā prakse fizisku, loģistikas, plānošanas vai citu ierobežojumu dēļ nav uzskatāma par relevantu, ir sniegts paskaidrojums, kāpēc sagaidāmā prakse nav piemērojama vai praktiski īstenojama. Var izvēlēties un tieši izmantot arī alternatīvu labāko praksi tai, kas minēta Eiropas rīcības kodeksā attiecībā uz datu centru energoefektivitāti vai citos līdzvērtīgos avotos, ja šie alternatīvie risinājumi nodrošina līdzīgu enerģijas ietaupījumu.

3. Datu centra dzesēšanas sistēmā izmantoto aukstumaģentu globālās sasilšanas potenciāls (GSP) nepārsniedz 675.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Izmantotās ierīces atbilst Direktīvā 2009/125/EK noteiktajām prasībām attiecībā uz serveriem un datu glabāšanas ražojumiem. Izmantotās ierīces nesatur Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES ([345]) 2. pielikumā uzskaitītās ierobežotās vielas, izņemot gadījumus, kad koncentrācijas vērtības (pēc masas) homogēnos materiālos nepārsniedz minētajā pielikumā norādītās maksimālās vērtības. Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina elektrisko un elektronisko ierīču maksimālu reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos. Darbmūža beigās ierīci sagatavo atkalizmantošanas, atgūšanas vai reciklēšanas operācijām vai tā tiek pienācīgi apstrādāta, tostarp no tās tiek izsūknēti visi šķidrumi un tā tiek selektīvi apstrādāta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/19/ES ([346]) VII pielikumu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

([343]) Eiropas rīcības kodeksa attiecībā uz datu centru energoefektivitāti jaunākā versija ir pēdējā versija, kas publicēta Kopīgā pētniecības centra Eiropas Energoefektivitātes platformas (E3P) vietnē, https://e3p.jrc.ec.europa.eu/communities/data-centres-code-conduct, ar sešu mēnešu ilgu pārejas periodu, kas sākas tās publicēšanas dienā (2021. gada versija ir pieejama https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-effic iency).

([344]) 2019. gada 1. jūlijā izdevusi Eiropas Standartizācijas komiteja (CEN) un Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja (CENELEC), (4.6.2021. versija: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:110:508227404055501::::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:1258297,65095,25).

([345]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/65/ES (2011. gada 8. jūnijs) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.).

([346]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/19/ES (2012. gada 4. jūlijs) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (OV L 197, 24.7.2012., 38. lpp.).

▼B

8.2. **Datvirzīti SEG emisiju samazināšanas risinājumi**

Darbības apraksts

Tādu IKT risinājumu izstrāde vai izmantošana, kuru mērķis ir datu vākšana, pārraide, glabāšana, modelēšana un izmantošana, ja šo darbību galvenais mērķis ir nodrošināt tādus datus un analītiku, kas ļauj samazināt SEG emisijas. Šādi IKT risinājumi cita starpā var izmantot decentralizētu tehnoloģiju (t.i., sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju), lietu internetu, 5G un mākslīgo intelektu. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši J61, J62 un J63.11, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. IKT risinājumus lielākoties izmanto, lai nodrošinātu datus un analītiku, kas dod iespēju samazināt SEG emisijas.

2. Ja tirgū jau ir pieejams alternatīvs risinājums/tehnoloģija, IKT risinājums sniedz pierādāmus un ievērojamus SEG emisiju aiztaupījumus aprites ciklā salīdzinājumā ar labāko alternatīvo risinājumu/tehnoloģiju.

Aprites cikla SEG emisijas un neto emisijas tiek aprēķinātas, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai standartus ETSI ES 203 199 ([347]), ISO 14067:2018 ([348]) vai ISO 14064-2:2019 ([349]).

Aprites cikla SEG emisiju kvantificētos samazinājumus verificē neatkarīga trešā persona, kas caurredzami novērtē, kā vērtības aprēķināšanas gaitā ir ievēroti standarta kritēriji, tostarp kritiskās pārskatīšanas kritēriji.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Izmantotās ierīces atbilst prasībām, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK attiecībā uz serveriem un datu glabāšanas ražojumiem. Izmantotās ierīces nesatur Direktīvas 2011/65/ES 2. pielikumā uzskaitītās ierobežotās vielas, izņemot gadījumus, kad koncentrācijas vērtības (pēc masas) homogēnos materiālos nepārsniedz minētajā pielikumā norādītās vērtības.

([347]) ETSI ES 203 199, Environmental Engineering (EE); Methodology for environmental Life Cycle Assessment (LCA) of Information and Communication Technology (ICT) goods, networks and services (4.6.2021. versija: https://www.etsi.org/deliver/etsi_es/203100_203199/203199/01.03.00_50/es_203199v010300m.pdf). ETSI standarts ETSI ES 203 199 atbilst ITU standartam ITU–T L.1410.

([348]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([349]) ISO standarts 14064-2:2019, Siltumnīcefekta gāzes. 2.daļa: Specifikācija ar vadlīnijām projektu līmenī siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas vai likvidēšanas uzlabojumu kvantitatīvai noteikšanai, monitorēšanai un ziņošanai (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66454.html).

▼B

	Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina elektrisko un elektronisko ierīču maksimālu reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos. Darbmūža beigās ierīci sagatavo atkalizmantošanas, atgūšanas vai reciklēšanas operācijām vai tā tiek pienācīgi apstrādāta, tostarp no tās tiek izsūknēti visi šķidrumi un tā tiek selektīvi apstrādāta saskaņā ar Direktīvas 2012/19/ES VII pielikumu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

9. PROFESIONĀLĀS, ZINĀTNISKĀS UN TEHNISKĀS DARBĪBAS

9.1. **Tirgum tuvināta pētniecība, izstrāde un inovācija**

Darbības apraksts

Tādu SEG emisiju samazināšanai, novēršanai vai piesaistīšanai veltītu risinājumu, procesu, tehnoloģiju, uzņēmējdarbības modeļu un citu produktu pētniecība, lietišķie pētījumi un eksperimentālā izstrāde, kuru spēja samazināt, piesaistīt vai novērst aptverto saimniecisko darbību SEG emisijas ir vismaz demonstrēta relevantajā vidē un kuri atbilst vismaz 6. tehnoloģiju gatavības līmenim ([350]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši ar M71.1.2 un M72.1, vai, ja pētniecība ir tādu saimniecisko darbību neatņemama daļa, attiecībā uz kurām šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, citās šā pielikuma iedaļās norādītie NACE kodi, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbības ietvaros tiek pētītas, inovētas vai izstrādātas tehnoloģijas, produkti vai citi risinājumi, kas paredzēti vienai vai vairākām citām saimnieciskajām darbībām, attiecībā uz kurām šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji.

2. Pētniecības, izstrādes un inovācijas rezultāti palīdz vienai vai vairākām no šīm saimnieciskajām darbībām izpildīt attiecīgos kritērijus, kuru mērķis ir būtiski veicināt klimata pārmaiņu mazināšanu, vienlaikus ievērojot relevantos kritērijus, kas paredz, ka nedrīkst nodarīt būtisku kaitējumu citiem vides mērķiem.

([350]) Saskaņā ar "Apvārsnis 2020" 2016.-2017. gada darba programmas vispārīgo pielikumu G pielikumu, 29. lpp., (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/wp/2016-2017/annexes/h2020-wp1617-annex-ga_en.pdf).

▼B

3. Saimnieciskās darbības mērķis ir palīdzēt tirgū ienākt risinājumam, kāda tur vēl nav un kura sniegums, kā liecina publiski pieejama vai tirgus informācija, no aprites cikla SEG emisiju viedokļa ir labāks nekā labākajām komerciāli pieejamām tehnoloģijām. Pētīto tehnoloģiju, produktu vai citu risinājumu īstenošana dod vispārēju neto SEG emisiju samazinājumu aprites ciklā.

4. Ja pētītā, izstrādātā vai inovētā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums jau palīdz vienai vai vairākām šajā pielikumā apskatītajām darbībām izpildīt attiecīgajās šā pielikuma iedaļās noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus, vai ja šī tehnoloģija, produkts vai cits risinājums palīdz veicinošām vai pārejas saimnieciskajām darbībām izpildīt attiecīgi 5. un 6. punkta prasības, tad pētniecības, izstrādes un inovācijas darbība ir veltīta tam, lai izstrādātu tehnoloģijas, produktus vai risinājumus, kuru emisijas ir tikpat zemas vai zemākas, bet kas sniedz jaunas būtiskas priekšrocības, piemēram, zemākas izmaksas.

5. Ja pētniecības darbība ir veltīta vienai vai vairākām Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā minētajām veicinošajām darbībām, attiecībā uz kurām šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, tad pētniecības gaitā tiek rastas inovatīvas tehnoloģijas, procesi vai produkti, kas palīdz gan šīm veicinošajām darbībām, gan to veicinātajām darbībām būtiski samazināt to SEG emisijas vai būtiski uzlabot to tehnoloģisko un ekonomisko īstenojamību un galu galā ieviešanu plašākā mērogā.

6. Ja pētniecības darbība ir veltīta vienai vai vairākām Regulas (ES) 2020/852 10. panta 2. punktā minētajām pārejas darbībām, attiecībā uz kurām šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, tad pētītās tehnoloģijas, produkti vai citi risinājumi palīdz mērķdarbības īstenot ar projicētajām emisijām, kas ir ievērojami zemākas par tām, ko paredz šajā pielikumā izklāstītie tehniskās pārbaudes kritēriji, kuru mērķis ir būtiski veicināt klimata pārmaiņu mazināšanu.

Ja pētniecības darbība ir veltīta vienai vai vairākām šā pielikuma 3.7., 3.8., 3.9., 3.11., 3.12., 3.13., 3.14. un 3.16. iedaļā norādītajām saimnieciskajām darbībām, tad tehnoloģijas, produkti vai citi risinājumi vai nu dod iespēju mērķdarbības veikt ar būtiski mazākām SEG emisijām (mērķis ir 30 % samazinājums salīdzinājumā ar relevanto ES ETS līmeņatzīmi vai līmeņatzīmēm ([351])), vai ir veltītas plaši atzītām relevantām mazoglekļa tehnoloģijām vai procesiem šajos sektoros, jo īpaši elektrifikācijai (sevišķi siltumapgādes un aukstumapgādes sektorā), ūdeņraža izmantošanai par ievadmateriālu, oglekļa uztveršanai un uzglabāšanai, oglekļa uztveršanai un izmantošanai un biomasas izmantošanai par kurināmo/degvielu vai ievadmateriālu, ja šī biomasa atbilst šā pielikuma 4.8., 4.20. un 4.24. iedaļā izklāstītajām relevantajām prasībām.

7. Ja pētītā, izstrādātā vai inovētā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums atbilst 6. vai 7. tehnoloģiskās gatavības līmenim, aprites cikla SEG emisijas vienkāršoti novērtē pati pētniecības struktūra. Struktūra pēc vajadzības var uzrādīt vienu no šiem:

(a) ar tehnoloģiju, produktu vai citu risinājumu saistīts, ne vairāk kā pirms 10 gadiem izdots patents, kur ir sniegta informācija par SEG emisiju samazināšanas potenciālu;

(b) no kompetentās iestādes saņemta atļauja demonstrējuma projekta laikā izmantot demonstrējumu vietu saistībā ar inovatīvo tehnoloģiju, produktu vai citu risinājumu, kur ir sniegta informācija par SEG emisiju samazināšanas potenciālu.

Ja pētītā, izstrādātā vai inovētā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums atbilst 8. vai augstākam tehnoloģiskās gatavības līmenim, aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai standartus ISO 14067:2018 ([352]) vai ISO 14064-1:2018 ([353]), un tās verificē neatkarīga trešā puse.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([351]) Atspoguļo 10 % efektīvāko iekārtu vidējo sniegumu 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekv./t), kas norādīts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 pielikumā.

([352]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([353]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html.)

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Jebkādi potenciālie riski, ko pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var radīt ūdensobjektu, tostarp virszemes ūdeņu un pazemes ūdeņu, labam stāvoklim vai labam ekoloģiskajam potenciālam, vai labam jūras ūdeņu vides stāvoklim, tiek novērtēti un risināti.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Jebkādi potenciālie riski, ko pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var radīt aprites ekonomikas mērķu sasniegšanai, tiek novērtēti un risināti, ņemot vērā Regulas (ES) 2020/852 17. panta 1. punkta d) apakšpunktā apskatītos potenciālā būtiskā kaitējuma veidus.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Jebkādi potenciālie riski, ka pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var būtiski palielināt piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī un zemē, tiek novērtēti un risināti.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Jebkādi potenciālie riski, ka pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var apdraudēt ekosistēmu labu stāvoli vai noturību vai dzīvotņu un sugu (t. sk. Savienības nozīmes) saglabāšanās stāvokli, tiek novērtēti un risināti.

9.2. **Pētniecība, izstrāde un inovācija saistībā ar CO_2 uztveršanu tieši no gaisa**

Darbības apraksts

Atmosfērā esošā CO_2 uztveršanai no gaisa veltītu risinājumu, procesu, tehnoloģiju, uzņēmējdarbības modeļu un citu produktu pētniecība, lietišķie pētījumi un eksperimentālā izstrāde.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši M71.1.2 un M72.1, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana

1. Darbības ietvaros tiek pētītas, inovētas vai izstrādātas tehnoloģijas, produkti vai citi risinājumi, kas veltīti atmosfērā esošā CO_2 uztveršanai tieši no gaisa.

2. Pētīto, atmosfērā esošā CO_2 uztveršanai tieši no gaisa veltīto tehnoloģiju, produktu vai citu risinājumu īstenošanai ir potenciāls pēc komercializācijas dot vispārēju neto SEG emisiju samazinājumu.

3. Ja pētītā, izstrādātā vai inovētā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums atbilst 1. līdz 7. tehnoloģiskās gatavības līmenim, aprites cikla SEG emisijas vienkāršoti novērtē pati pētniecības struktūra. Struktūra pēc vajadzības var uzrādīt vienu no šiem:

▼B

(a) ar tehnoloģiju, produktu vai citu risinājumu saistīts, ne vairāk kā pirms 10 gadiem izdots patents, kur ir sniegta informācija par SEG emisiju samazināšanas potenciālu;

(b) no kompetentās iestādes saņemta atļauja demonstrējuma projekta laikā izmantot demonstrējumu vietu saistībā ar inovatīvo tehnoloģiju, produktu vai citu risinājumu, kur ir sniegta informācija par SEG emisiju samazināšanas potenciālu.

Ja pētītā, izstrādātā vai inovētā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums atbilst 8. vai augstākam tehnoloģiskās gatavības līmenim, aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai standartus ISO 14067:2018 ([354]) vai ISO 14064-1:2018 ([355]), un tās verificē neatkarīga trešā puse.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Jebkādi potenciālie riski, ko pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var radīt ūdensobjektu, tostarp virszemes ūdeņu un pazemes ūdeņu, labam stāvoklim vai labam ekoloģiskajam potenciālam, vai labam jūras ūdeņu vides stāvoklim, tiek novērtēti un risināti.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Jebkādi potenciālie riski, ko pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var radīt aprites ekonomikas mērķu sasniegšanai, tiek novērtēti un risināti, ņemot vērā Regulas (ES) 2020/852 17. panta 1. punkta d) apakšpunktā apskatītos potenciālā būtiskā kaitējuma veidus.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Jebkādi potenciālie riski, ka pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var būtiski palielināt piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī un zemē, tiek novērtēti un risināti.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Jebkādi potenciālie riski, ka pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var apdraudēt ekosistēmu labu stāvoli vai noturību vai dzīvotņu un sugu (t. sk. Savienības nozīmes) saglabāšanās stāvokli, tiek novērtēti un risināti.

9.3. **Profesionālie pakalpojumi, kas saistīti ar ēku energoefektivitāti**

Darbības apraksts

Profesionālie pakalpojumi, kas saistīti ar ēku energoefektivitāti.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu M71 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([354]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([355]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 10. panta 1. punkta i) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta klimata pārmaiņu mazināšana
Darbība ir viena no šīm: (a) tehniskas konsultācijas (energokonsultācijas, energosimulācijas, projektu vadība, energoefektivitātes līgumu sagatavošana, attiecīga apmācība utt.) par ēku energoefektivitātes uzlabošanu; (b) akreditēti energoauditi un ēku energoefektivitātes novērtējumi; (c) energopārvaldības pakalpojumi; (d) energoefektivitātes līgumi; (e) energopakalpojumu uzņēmumu sniegtie energopakalpojumi.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
2) Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Darbība atbilst šā pielikuma A papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

▼B

A papildinājums

VISPĀRĪGIE KRITĒRIJI: BŪTISKA KAITĒJUMA NENODARĪŠANA MĒRĶIM "PIELĀGOŠANĀS KLIMATA PĀRMAIŅĀM"

I. **Kritēriji**

Tas, kuri no šā papildinājuma II iedaļas tabulā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā papildinājuma II iedaļā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā papildinājuma II iedaļā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([1]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([2]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([3]) vai maksas modeļiem.

Ja runa ir par esošām darbībām vai jaunām darbībām, kas izmanto esošos fiziskos aktīvus, tad ekonomikas dalībnieks periodā, kas nepārsniedz piecus gadus, īsteno fiziskus un nefiziskus risinājumus (pielāgošanās risinājumus), kas samazina svarīgākos identificētos fiziskos klimatriskus, kuri ir nozīmīgi šai darbībai. Tiek sagatavots pielāgošanās plāns, kurā apskatīts, kā šos risinājumus īstenot.

Ja runa ir par jaunām darbībām un esošām darbībām, kas izmanto jaunbūvētus fiziskos aktīvus, tad ekonomikas dalībnieks jau projektēšanas un būvniecības laikā integrē pielāgošanās risinājumus, kas samazina svarīgākos identificētos fiziskos klimatriskus, kuri ir nozīmīgi šai darbībai, un ir īstenojis šos risinājumus vēl pirms darbības uzsākšanas.

Īstenotie pielāgošanās risinājumi negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem; atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām; izmanto dabā rodamus risinājumus ([4]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([5]);

([1]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([2]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([3]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([4]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs).

([5]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

II. **Klimatisko apdraudējumu klasifikācija** ([6])

	Ar temperatūru saistītie	Ar vēju saistītie	Ar ūdeni saistītie	Ar zemi saistītie
Hroniski	Temperatūras izmaiņas (gaiss, saldūdens, jūras ūdeņi)	Vēja režīmu izmaiņas	Nokrišņu režīmu un veidu (lietus, krusa, sniegs/ledus) izmaiņas	Krasta erozija
	Termiskais stress		Nokrišņu daudzuma vai hidroloģiskā mainība	Augsnes degradācija
	Temperatūras mainība		Okeānu paskābināšanās	Augsnes erozija
	Mūžīgā sasaluma kušana		Sāļūdens intrūzija	Soliflukcija
			Jūras līmeņa celšanās	
			Ūdens resursu noslodze	
Akūti	Karstuma viļņi	Ciklons, viesuļvētra, taifūns	Sausums	Lavīnas
	Aukstuma viļņi/sals	Vētras (arī sniegputeņi, putekļu vētras un smilšu vētras)	Pamatīgi nokrišņi (lietus, krusa, sniegs/ledus)	Zemes nogruvumi
	Dabas ugunsgrēki	Tornado	Plūdi (piekrastes, ūdensteču, lietus, pazemes ūdeņu)	Zemes iegrimšana
			Ledājezeru pārplūde	

([6]) Šajā tabulā dotais klimatisko apdraudējumu saraksts nav izsmeļošs; tas ir tikai indikatīvs minimālais saraksts ar izplatītākajiem apdraudējumiem, kas jāņem vērā klimatrisku un ievainojamības novērtējumā.

▼B

B papildinājums

VISPĀRĪGIE KRITĒRIJI: BŪTISKA KAITĒJUMA NENODARĪŠANA MĒRĶIM "ILGTSPĒJĪGA ŪDEŅU UN JŪRAS RESURSU IZMANTOŠANA UN AIZSARDZĪBA"

Ir identificēti un apzināti vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, ar mērķi sasniegt labu ūdeņu stāvokli un labu ekoloģisko potenciālu, kas definēts Regulas (ES) 2020/852 2. panta 22. un 23. punktā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK ([1]), un attiecībā uz potenciāli skartajiem ūdensobjektiem saziņā ar relevantajām ieinteresētajām personām ir izstrādāts ūdens izmantošanas un aizsardzības plāns.

Ja saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/92/ES ([2]) ir veikts vides ietekmējuma novērtējums un tā ietvaros ir novērtēta arī ietekme uz ūdeni atbilstīgi Direktīvai 2000/60/EK, nav vajadzīgs papildu ūdens ietekmējuma novērtējums, ja ir novērsti identificētie riski.

►M2 Darbība nekavē laba jūras ūdeņu vides stāvokļa sasniegšanu vai nepasliktina jūras ūdeņus, kuriem jau ir labs vides stāvoklis, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/56/EK ([3]), ([4]) 3. panta 5. punktā, ņemot vērā Komisijas Lēmumu (ES) 2017/848 ([5]) saistībā ar minētajiem raksturlielumiem relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem. ◄

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).
Ja darbība notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kuriem ir līdzvērtīgs mērķis, proti, panākt labu ūdeņu stāvokli un ekoloģisko potenciālu ar līdzvērtīgām procesuālām un materiālām normām, t.i., saziņā ar relevantajām ieinteresētajām personām ir izstrādāts ūdens izmantošanas un aizsardzības plāns, kas nodrošina, ka 1) ir novērtēta darbības ietekme uz potenciāli skartā ūdensobjekta identificēto stāvokli vai ekoloģisko potenciālu, 2) laba stāvokļa/ekoloģiskā potenciāla pasliktināšanās vai neiestāšanās ir novērsta vai, ja tas nav iespējams, 3) ir pamatota ar to, ka trūkst vidiski labāku alternatīvu, kas nebūtu nesamērīgi dārgas/tehniski neiespējamas, un ka ir veikti visi praktiski iespējamie pasākumi, lai mīkstinātu negatīvo ietekmi uz ūdensobjekta stāvokli.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV L 26, 28.1.2012., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.).

([4]) Direktīvas 2008/56/EK 3. panta 5. punkta definīcijā jo īpaši paredzēts, ka labs vides stāvoklis jānosaka, pamatojoties uz minētās direktīvas I pielikumā noteiktajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem.

([5]) Komisijas Lēmums (ES) 2017/848 (2017. gada 17. maijs), ar ko nosaka laba jūras ūdeņu vides stāvokļa kritērijus un metodiskos standartus un monitoringa un novērtēšanas specifikācijas un standartizētas metodes un atceļ Lēmumu 2010/477/ES (OV L 125, 18.5.2017., 43. lpp.).

▼B

C papildinājums

VISPĀRĪGIE KRITĒRIJI: BŪTISKA KAITĒJUMA NENODARĪŠANA MĒRĶIM "PIESĀRŅOJUMA NOVĒRŠANA UN KONTROLE" ATTIECĪBĀ UZ ĶIMIKĀLIJU IZMANTOŠANU UN KLĀTBŪTNI

Darbības rezultātā netiek ražotas, laistas tirgū vai izmantotas šādas vielas:

a) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/1021 ([1]) I vai II pielikumā uzskaitītās vielas neatkarīgi no tā, vai tās ir tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos, izņemot gadījumus, kad viela ir nejaušs mikrokontaminants;

b) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 2017/852 ([2]) 2. pantā definētais dzīvsudrabs, dzīvsudraba savienojumi, to maisījumi un dzīvsudrabu saturoši produkti;

c) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1005/2009 ([3]) I vai II pielikumā uzskaitītās vielas neatkarīgi no tā, vai tās ir tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos;

d) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES ([4]) II pielikumā uzskaitītās vielas neatkarīgi no tā, vai tās ir tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos, izņemot gadījumus, kad ir pilnībā izpildīts minētās direktīvas 4. panta 1. punkts;

e) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) 1907/2006 ([5]) XVII pielikumā uzskaitītās vielas neatkarīgi no tā, vai tās ir tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos, izņemot gadījumus, kad ir pilnībā ievēroti minētā pielikuma nosacījumi;

►M2 f) vielas (neatkarīgi no tā, vai tās ir tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos) ar koncentrāciju virs 0,1 % no masas (masa/masa), kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. pantā noteiktajiem kritērijiem un saskaņā ar minētās regulas 59. panta 1. punktu ir apzinātas vismaz astoņpadsmit mēnešu periodā, izņemot gadījumus, kad operatori ir novērtējuši un dokumentējuši, ka tirgū nav pieejamas citas piemērotas alternatīvas vielas vai tehnoloģijas un ka tās lieto kontrolētos apstākļos ([6]). ◄

►M2 ———————— ◄

►M2 Turklāt darbība neizraisa tādu citu vielu ražošanu, klātbūtni galaproduktā vai izlaidē vai laišanu tirgū neatkarīgi no tā, vai tās ir atsevišķi, maisījumos vai izstrādājumā, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 % no masas (masa/masa), kuras atbilst Regulas (EK) Nr. 1272/2008 kritērijiem, pieder kādai no bīstamības klasēm vai bīstamības kategorijām, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. pantā, izņemot gadījumus, kad operatori ir novērtējuši un dokumentējuši, ka tirgū nav pieejamas citas piemērotas alternatīvas vielas vai tehnoloģijas un ka tās tiek izmantotas kontrolētos apstākļos ([7]). ◄

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1021 (2019. gada 20. jūnijs) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 169, 25.6.2019., 45. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/852 (2017. gada 17. maijs) par dzīvsudrabu un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1102/2008 (OV L 137, 24.5.2017., 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1005/2009 (2009. gada 16. septembris) par ozona slāni noārdošām vielām (OV L 286, 31.10.2009., 1. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/65/ES (2011. gada 8. jūnijs) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK. (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

([6]) Komisija pārskatīs izņēmumus, kas piemērojami aizliegumam ražot, laist tirgū vai lietot f) punktā minētās vielas, tiklīdz tā būs publicējusi horizontālos principus par ķimikāliju būtisku izmantošanu.

([7]) Komisija pārskatīs izņēmumus, kas piemērojami aizliegumam ražot, atrasties galaproduktā vai izlaidē vai laist tirgū šajā daļā minētās vielas, tiklīdz tā būs publicējusi ķimikāliju būtiskas izmantošanas horizontālos principus.

▼B

D papildinājums

VISPĀRĪGIE KRITĒRIJI: BŪTISKA KAITĒJUMA NENODARĪŠANA MĒRĶIM "BIODAUDZVEIDĪBAS UN EKOSISTĒMU AIZSARDZĪBA UN ATJAUNOŠANA"

Ir pabeigts vides ietekmējuma novērtējums (VIN) vai sākotnējā caurskatīšana [1] saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES [2].

Ja VIN ir veikts, ir īstenoti arī nepieciešamie ietekmes mazināšanas un kompensācijas pasākumi vides aizsardzībai.

Ja objekti/operācijas izvietoti biodaudzveidības ziņā jutīgās teritorijās vai to tuvumā (tostarp *Natura 2000* aizsargājamo teritoriju tīklā, UNESCO pasaules mantojuma vietās un galvenajās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamās teritorijās), attiecīgā gadījumā ir veikts atbilstošs novērtējums [3] un, pamatojoties uz tā secinājumiem, ir īstenoti vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi [4].

[1] Procedūra, ar kuras palīdzību kompetentā iestāde nosaka, vai Direktīvas 2011/92/ES II pielikumā uzskaitītajiem projektiem ir jāpiemēro vides ietekmējuma novērtējums (kā noteikts minētās direktīvas 4. panta 2. punktā).

[2] Ja darbība notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar līdzvērtīgiem piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kas paredz, ka jāpabeidz VIN vai caurskatīšana, piemēram, *IFC* snieguma standarts Nr. 1: "Vidisko un sociālo risku novērtēšana un pārvaldība".

[3] Saskaņā ar Direktīvu 2009/147/EK un Direktīvu 92/43/EEK. Ja darbības notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar līdzvērtīgiem piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kuru mērķis ir dabisko dzīvotņu, savvaļas dzīvnieku un augu saglabāšana un kuri paredz, ka ir jāveic 1) caurskatīšanas procedūra, kurā nosaka, vai attiecībā uz konkrēto darbību ir jāveic pienācīgs novērtējums par iespējamo ietekmi uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām; 2) šāds pienācīgs novērtējums, ja caurskatīšanā konstatēts, ka tāds ir vajadzīgs, piemēram, saskaņā ar *IFC* snieguma standartu Nr. 6: "Biodaudzveidības saglabāšana un dzīvo dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana".

[4] Šie pasākumi ir noskaidroti, lai nodrošinātu, ka projekts, plāns vai darbība būtiski neietekmēs aizsargājamās teritorijas aizsardzības mērķus.

▼B

E papildinājums

ŪDENS IERĪČU TEHNISKĀS SPECIFIKĀCIJAS [1]

1. Caurplūdumu reģistrē pie standarta references spiediena 3 – 0/+ 0,2 bar vai, ja tas ir zemspiediena ražojums, pie 0,1 – 0/+ 0,02 bar.
2. Caurplūdums pie zemākā spiediena 1,5 – 0/+ 0,2 bar ir ≥ 60 % no maksimālā pieejamā caurplūduma.
3. Maisītājdušu references temperatūra ir 38 ± 1 °C.
4. Ja caurplūdumam jābūt mazākam par 6 l/min, tas atbilst 2. punkta noteikumam.
5. Attiecībā uz krāniem izmanto standarta EN 200 10.2.3. punktā aprakstīto procedūru ar šādiem izņēmumiem:
   a) ja krāni nav paredzēti tikai zemspiediena lietojumiem: pārmaiņus gan aukstā ūdens, gan aukstā ūdens ievadiem piemēro 3 – 0/+ 0,2 bar spiedienu;
   b) ja krāni ir paredzēti tikai zemspiediena lietojumiem: gan aukstā ūdens, gan aukstā ūdens ievadiem piemēro 0,4 – 0/+ 0,02 bar spiedienu pie pilnībā atvērta plūsmas regulatora.

[1] ES līmenī ir pieejamas atsauces uz ES standartiem, pēc kuriem novērtē produktu tehniskās specifikācijas: EN 200 “Sanitārtehniskā armatūra. 1. un 2. tipa ūdensapgādes sistēmu atsevišķie krāni un jaucējkrāni. Vispārīgā tehniskā specifikācija”; EN 816 “Sanitārtehniskā armatūra. Automātiskie slēgvārsti (PN 10)”; EN 817 “Sanitārtehniskā armatūra. Mehāniskie jaucējkrāni (PN 10). Vispārīgās tehniskās specifikācijas”; EN 1111 “Sanitārtehniskā armatūra. Termostatiskie jaucējkrāni (PN 10). Vispārīgā tehniskā specifikācija”; EN 1112 “Sanitārtehniskā armatūra. 1. un 2. tipa ūdensapgādes sistēmu sanitāro mezglu dušas uzgaļi. Vispārīgā tehniskā specifikācija”; EN 1113 “Sanitārtehniskā armatūra. 1. un 2. tipa ūdensapgādes sistēmu sanitāro mezglu dušas šļūtenes. Vispārīgā tehniskā specifikācija”, t.sk. metode, pēc kuras testē šļūtenes locīšanas izturību; EN 1287 “Sanitārtehniskā armatūra. Zemspiediena termostatiskie jaucējkrāni. Vispārīga tehniskā specifikācija”; EN 15091 “Sanitārtehniskā armatūra. Elektroniski atverami un aizverami krāni”.

▼B

II PIELIKUMS

Tehniskās pārbaudes kritēriji, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē pielāgošanos klimata pārmaiņām, un to, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādam no pārējiem vidiskajiem mērķiem

1. Mežsaimniecība

1.1. Pirmreizējā apmežošana

1.2. Mežu atveseļošana un atjaunošana, tostarp atkārtota apmežošana un meža dabiskā reģenerācija pēc ekstrēma notikuma

1.3. Meža apsaimniekošana

1.4. Saglabājošā mežsaimniecība

2. Vides aizsardzības un atjaunošanas darbības

2.1. Mitrāju atjaunošana

3. Ražošana

3.1. Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ražošana

3.2. Ūdeņraža ražošanas un izmantošanas aprīkojuma izgatavošana

3.3. Mazoglekļa transporta tehnoloģiju ražošana

3.4. Bateriju ražošana

3.5. Ēku energoefektivitātes aprīkojuma ražošana

3.6. Citu mazoglekļa tehnoloģiju ražošana

3.7. Cementa ražošana

3.8. Alumīnija ražošana

3.9. Dzelzs un tērauda ražošana

3.10. Ūdeņraža ražošana

3.11. Tehniskā oglekļa ražošana

3.12. Kalcinētās sodas ražošana

3.13. Hlora ražošana

3.14. Organisko pamatķimikāliju ražošana

3.15. Bezūdens amonjaka ražošana

3.16. Slāpekļskābes ražošana

3.17. Pirmējās plastmasas ražošana

4. Enerģētika

4.1. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot saules fotoelementu tehnoloģiju

4.2. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot saules enerģijas koncentrēšanas tehnoloģiju

▼B

4.3. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot vēja enerģiju

4.4. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot okeāna enerģijas tehnoloģijas

4.5. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot hidroenerģiju

4.6. Elektroenerģijas ražošana, izmantojot ģeotermālo enerģiju

4.7. Elektroenerģijas ražošana no atjaunīga, nefosila gāzveida un šķidrā kurināmā

4.8. Elektroenerģijas ražošana no bioenerģijas

4.9. Elektroenerģijas pārvade un sadale

4.10. Elektroenerģijas uzkrāšana

4.11. Termiskās enerģijas uzkrāšana

4.12. Ūdeņraža uzkrāšana

4.13. Transportā izmantojamas biogāzes un biodegvielu, kā arī bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošana

4.14. Atjaunīgo un mazoglekļa gāzu pārvades un sadales tīkli

4.15. Centralizētā siltumapgāde/aukstumapgāde

4.16. Elektrisko siltumsūkņu uzstādīšana un ekspluatācija

4.17. Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot saules enerģiju

4.18. Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot ģeotermālo enerģiju

4.19. Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot atjaunīgus, nefosilus gāzveida un šķidros kurināmos

4.20. Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot bioenerģiju

4.21. Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot saules siltumenerģiju

4.22. Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot ģeotermālo enerģiju

4.23. Siltuma/aukstuma ražošana no atjaunīgiem, nefosiliem gāzveida un šķidriem kurināmiem

4.24. Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot bioenerģiju

4.25. Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot atlikumsiltumu

4.26. Tādu progresīvo tehnoloģiju pirmskomercializācijas posmi, kuras izmanto enerģijas ražošanai kodolprocesos ar minimālu kodoldegvielas ciklā radušos atkritumu daudzumu

4.27. Tādu jaunu kodolelektrostaciju būvniecība un droša ekspluatācija, kuras paredzētas elektroenerģijas un/vai siltumenerģijas ražošanai, tostarp ūdeņraža ražošanai, izmantojot labākās pieejamās tehnoloģijas

4.28. Elektroenerģijas ražošana no kodolenerģijas esošās iekārtās

4.29. Elektroenerģijas ražošana no fosilā gāzveida kurināmā

4.30. Augstefektīva siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija no fosilajiem gāzveida kurināmajiem

▼B

4.31. Siltuma/aukstuma ražošana no fosilā gāzveida kurināmā efektīvā centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmā

5. Ūdensapgāde, kanalizācija, atkritumu apsaimniekošana un remediācija

5.1. Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija

5.2. Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu atjaunošana

5.3. Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija

5.4. Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu atjaunošana

5.5. Nebīstamo atkritumu savākšana un transportēšana avotā segregētās frakcijās

5.6. Notekūdeņu dūņu anaerobā noārdīšana

5.7. Bioatkritumu anaerobā noārdīšana

5.8. Bioatkritumu kompostēšana

5.9. Materiālu atgūšana no nebīstamiem atkritumiem

5.10. Poligonu gāzes uztveršana un izmantošana

5.11. CO_2 transportēšana

5.12. CO_2 pastāvīga ģeoloģiskā uzglabāšana pazemē

6. Transports

6.1. Starppilsētu dzelzceļa pasažieru pārvadājumi

6.2. Dzelzceļa kravas pārvadājumi

6.3. Pilsētas un piepilsētas pasažieru pārvadājumi un pasažieru autopārvadājumi

6.4. Personiskās mobilitātes ierīču ekspluatācija, veloloģistika

6.5. Pārvadājumi ar motocikliem, vieglajiem automobiļiem un komerciālajiem transportlīdzekļiem

6.6. Kravas autopārvadājumu pakalpojumi

6.7. Pasažieru pārvadājumi iekšzemes ūdeņos

6.8. Kravas pārvadājumi iekšzemes ūdeņos

6.9. Iekšzemes ūdensceļos izmantoto pasažieru un kravas kuģu pāraprīkošana

6.10. Kuģi, ko izmanto kravas pārvadājumos jūrā un piekrastes ūdeņos, ostas operācijās un palīgdarbībās

6.11. Pasažieru pārvadājumi jūrā un piekrastes ūdeņos

6.12. Jūras un piekrastes ūdeņos izmantoto kravas un pasažieru kuģu pāraprīkošana

6.13. Personiskās mobilitātes infrastruktūra, veloloģistika

6.14. Dzelzceļa transporta infrastruktūra

▼B

6.15. Autotransportam un sabiedriskajam transportam paredzēta infrastruktūra

6.16. Ūdens transporta infrastruktūra

6.17. Lidostu infrastruktūra

7. Būvniecība un nekustamais īpašums

7.1. Jaunu ēku būvniecība

7.2. Esošu ēku renovācija

7.3. Energoefektivitātes aprīkojuma uzstādīšana, apkope un remonts

7.4. Elektrotransportlīdzekļu uzlādes staciju uzstādīšana, uzturēšana un remonts ēkās un ēkām piesaistītās stāvvietās

7.5. Ēku energoefektivitātes mērīšanas, regulēšanas un kontroles instrumentu un ierīču uzstādīšana, uzturēšana un remonts

7.6. Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, uzturēšana un remonts

7.7. Ēku iegāde un turēšana īpašumā

8. Informācija un komunikācija

8.1. Datu apstrāde, mitināšana un ar to saistītās darbības

8.2. Datorprogrammēšana, konsultēšana un saistītas darbības

8.3. Radio un televīzijas programmu izstrāde un apraide

9. Profesionālās, zinātniskās un tehniskās darbības

9.1. Inženierdarbības un ar tām saistītas tehniskās konsultācijas, kas paredzētas, lai pielāgotos klimata pārmaiņām

9.2. Tirgum tuvināta pētniecība, izstrāde un inovācija

10. Finanšu un apdrošināšanas darbības

10.1. Nedzīvības apdrošināšana: ar klimatu saistītu apdraudējumu apdrošināšana

10.2. Pārapdrošināšana

11. Izglītība

12. Veselība un sociālā aprūpe

12.1. Aprūpe iestādē

13. Māksla, izklaide un atpūta

13.1. Radošas, mākslinieciskas un izklaides darbības

13.2. Bibliotēku, arhīvu, muzeju un citu kultūras iestāžu darbība

13.3. Kinofilmu, videofilmu un televīzijas programmu producēšana, skaņu ierakstu un mūzikas izdošana

A papildinājums. Klimatisko apdraudējumu klasifikācija

B papildinājums. Vispārīgie kritēriji: būtiska kaitējuma nenodarīšana mērķim "ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība"

▼B

C papildinājums. Vispārīgie kritēriji: būtiska kaitējuma nenodarīšana mērķim "piesārņojuma novēršana un kontrole" attiecībā uz ķimikāliju izmantošanu un klātbūtni

D papildinājums. Vispārīgie kritēriji: būtiska kaitējuma nenodarīšana mērķim "biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana"

1. MEŽSAIMNIECĪBA

1.1. **Pirmreizējā apmežošana**

Darbības apraksts

Meža izveidošana, to stādot, apzināti sējot vai dabiski atjaunojot uz zemes, kam iepriekš bijis cits izmantojums vai kas iepriekš netika izmantota. Pirmreizējā apmežošana nozīmē zemes izmantojuma maiņu no nemeža zemes uz meža zemi saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) pirmreizējās apmežošanas definīciju ([1]), kur mežs ir zeme, kas atbilst valsts tiesību aktos izmantotajai meža definīcijai, vai, ja tādas nav, atbilst FAO meža definīcijai ([2]) Pirmreizējā apmežošana var aptvert arī agrāk notikušu apmežošanu ar nosacījumu, ka tā notiek laikā starp koku stādīšanu un brīdi, kad zemes izmantojums tiek atzīts par mežu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu A2 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006. Darbības aptver tikai uz NACE 2. red. darbības 02.10 (mežkopība un citas mežsaimniecības darbības), 02.20 (mežizstrāde), 02.30 (meža produktu vākšana) un 02.40 (mežsaimniecības palīgdarbības).

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi ("pielāgošanās risinājumi"), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

([1]) Meža izveidošana, to stādot vai apzināti sējot zemē, kam iepriekš bijis cits izmantojums, nozīmē zemes izmantošanas veida maiņu no nemeža zemes uz meža zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*. *Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([2]) Zeme, kura aizņem vairāk nekā 0,5 ha un kurā koku augstums pārsniedz 5 m un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*. Te neietilpst zeme, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai urbanizētu teritoriju zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*). *Terms and definitions*, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([3]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([4]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([5]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([6]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([7]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

([3]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([4]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([5]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([6]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([7]) komitejai: "Zaļā

▼B

(a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	1. *Pirmreizējās apmežošanas plāns un tālākas meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments* 1.1. Teritorija, kurā notiek darbība, ir iekļauta pirmreizējās apmežošanas plānā, kura ilgums ir vai nu vismaz pieci gadi, vai valsts tiesību aktos noteiktais minimālais periods, un kurš izstrādāts pirms darbības sākšanas un tiek pastāvīgi atjaunināts līdz brīdim, kad šī platība atbilst meža definīcijai valsts tiesību aktos vai, ja tādas nav, *FAO* meža definīcijai. Pirmreizējās apmežošanas plāns satur visus elementus, kas prasīti valsts tiesību aktos saistībā ar pirmreizējās apmežošanas vides ietekmējuma novērtējumu. 1.2. Vai nu pirmējās apmežošanas plānā, vai — ja informācijas trūkst — kādā citā dokumentā ir sniegta detalizēta informācija par šādiem punktiem: (a) teritorijas apraksts saskaņā ar tās reģistrāciju zemesgrāmatā; (b) teritorijas sagatavošana un tās ietekme uz jau pastāvošiem oglekļa uzkrājumiem, tostarp augsni un virszemes biomasu, nolūkā aizsargāt zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ([8]); (c) apsaimniekošanas mērķi, tostarp būtiski ierobežojumi; (d) vispārīgās stratēģijas un plānotās darbības, ar ko iecerēts sasniegt apsaimniekošanas mērķus, tostarp paredzamās operācijas visā meža ciklā; (e) meža dzīvotnes konteksta definīcija, tostarp galvenās esošās un plānotās meža koku sugas, kā arī to izplatība un sadalījums; (f) meža nogabali, ceļi, servitūta tiesības un cita publiskā piekļuve, fiziskie faktori, tostarp ūdensceļi, teritorijas, uz kurām attiecas juridiski un citi ierobežojumi; (g) pasākumi, kas veikti, lai izveidotu un saglabātu labu meža ekosistēmu stāvokli; (h) sabiedriski apsvērumi (t. sk. ainavas saglabāšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem);

([8]) Zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ir mitrāji (arī kūdrāji) un pastāvīgas mežaudzes Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta nozīmē.

▼B

(i) ar mežu saistīto risku, tostarp meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību uzliesmojumu novērtējums ar mērķi novērst, samazināt un kontrolēt riskus, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu aizsardzību pret atlikušajiem riskiem un pielāgošanos tiem;

(j) novērtējums par ietekmi uz nodrošinātību ar pārtiku;

(k) visi pirmreizējai apmežošanai relevantie *DNSH* kritēriji.

1.3. Kad zemes platība ir kļuvusi par mežu, pirmreizējās apmežošanas plāna vietā stājas meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments, kā noteikts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments nav definēts, kā minēts *FAO* "meža platības ar ilgtermiņa meža apsaimniekošanas plānu" definīcijā ([9]). Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments aptver 10 gadus vai vairāk un tiek pastāvīgi atjaunināts.

1.4. Tiek sniegta informācija par šādiem punktiem, ja tie nav jau dokumentēti meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā sistēmā:

(a) apsaimniekošanas mērķi, tostarp būtiski ierobežojumi ([10]);

(b) vispārīgās stratēģijas un plānotās darbības, ar ko iecerēts sasniegt apsaimniekošanas mērķus, tostarp paredzamās operācijas visā meža ciklā;

(c) meža dzīvotnes konteksta definīcija, tostarp galvenās esošās un plānotās meža koku sugas, kā arī to izplatība un sadalījums;

(d) teritorijas definīcija saskaņā ar tās reģistrāciju zemesgrāmatā;

(e) meža nogabali, ceļi, servitūta tiesības un cita publiskā piekļuve, fiziskie faktori, tostarp ūdensceļi, teritorijas, uz kurām attiecas juridiski un citi ierobežojumi;

(f) pasākumi, kas veikti, lai saglabātu meža ekosistēmas labā stāvoklī;

(g) sabiedriski apsvērumi (t. sk. ainavas saglabāšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem);

(h) ar mežu saistīto risku, tostarp meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību uzliesmojumu novērtējums ar mērķi novērst, samazināt un kontrolēt riskus, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu aizsardzību pret atlikušajiem riskiem un pielāgošanos tiem;

(i) visi meža apsaimniekošanai relevantie *DNSH* kritēriji.

([9]) Meža platība, kam ir dokumentēts ilgtermiņa (10 gadu vai vairāk) apsaimniekošanas plāns, kurā ir izvirzīti definēti apsaimniekošanas mērķi un kuru periodiski pārskata (*FAO Global Resources Assessment 2020*). Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([10]) T. sk. analīze par i) koksnes resursu ilgtspējību ilgtermiņā un ii) ietekmi/slodzi uz dzīvotņu saglabāšanu, saistīto dzīvotņu daudzveidību un nosacījumu, ka mežizstrādei jābūt tādai, kas samazina ietekmi uz augsni.

▼B

1.5. Darbība atbilst pirmreizējās apmežošanas paraugpraksēm, kas noteiktas valsts tiesību aktos, vai, ja šādas pirmreizējās apmežošanas paraugprakses valsts tiesību aktos nav noteiktas, darbība atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

(a) darbība atbilst Deleģētajai regulai (ES) Nr. 807/2014;

(b) darbība atbilst Eiropas mēroga Pamatnostādnēm par pirmreizējo un atkārtoto apmežošanu, īpaši saskaņā ar *UNFCCC* prasībām ([11]).

1.6. Darbībā netiek degradēta zeme ar lielu oglekļa uzkrājumu ([12]).

1.7. Ar attiecīgo darbību saistītā apsaimniekošanas sistēma atbilst likumības pārbaudes pienākumam un likumības prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 995/2010.

1.8. Pirmreizējās apmežošanas plāns un pēcākais meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments paredz monitoringu, kas nodrošina plānā ietvertās informācijas pareizību, jo īpaši attiecībā uz datiem par skarto teritoriju.

2. *Audits*

Divu gadu laikā kopš darbības uzsākšanas un pēc tam reizi 10 gados to, vai darbība atbilst klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijam un *DNSH* kritērijam, verificē kāds no tālāk minētajiem:

(a) relevantās valsts kompetentās iestādes;

(b) sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības operatora pieprasījuma.

Izmaksu samazināšanas labad auditus var veikt kopā ar meža sertifikācijas, klimatsertifikācijas vai kādu citu auditu.

Sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā nav ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā.

3. *Grupas novērtējums*

Atbilstību *DNSH* kritērijiem var pārbaudīt:

(a) Direktīvā (ES) 2018/2001 definētā meža ieguves apgabala ([13]) līmenī;

(b) tādu meža saimniecību grupas līmenī, kuras ir pietiekami viendabīgas, lai būtu iespējams izvērtēt mežsaimniecības darbības ilgtspējas risku, ar nosacījumu, ka starp visām šīm saimniecībām pastāv ilgstoša saikne un kas tās piedalās darbībā, un ka šo saimniecību grupas sastāvs arī turpmāko auditu laikā nebūs mainījies.

([11]) *Forest Europe Pan-European Guidelines for Afforestation and Reforestation with a special focus on the provisions of the UNFCCC*, ko 2008. gada 12. un 13. novembrī pieņēma Ministru konferences par mežu aizsardzību Eiropā (*MCPFE*) ekspertu līmeņa sanāksmē un 2008. gada 4. novembrī Eiropas Bioloģiskās un ainaviskās daudzveidības stratēģijas (*PEBLDS*) birojs *PEBLDS* Padomes vārdā (4.6.2021. versija: https://www.foresteurope.org/docs/other_meetings/2008/Geneva/Guidelines_Aff_Ref_ADOPTED.pdf).

([12]) Zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ir mitrāji (arī kūdrāji) un pastāvīgas mežaudzes Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta nozīmē.

([13]) "Ieguves apgabals" ir ģeogrāfiski noteikta platība, no kuras iegūst meža biomasas izejvielu, no kuras var iegūt ticamu un neatkarīgu informāciju un kurā apstākļi ir pietiekami viendabīgi, lai varētu novērtēt riskus saistībā ar meža biomasas ilgtspēju un likumību.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija satur noteikumus, kā ievērot šā pielikuma B papildinājumā izklāstītos kritērijus.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Pesticīdu izmantošana ir samazināta, un saskaņā ar Direktīvu 2009/128/EK priekšroka tiek dota alternatīvām pieejām vai paņēmieniem, kas var ietvert neķīmiskas pesticīdu alternatīvas, izņemot gadījumus, kad pesticīdu lietošana ir vajadzīga kaitēkļu un slimību uzliesmojumu kontrolei. Darbības ietvaros ir līdz minimumam samazināta mēslošanas līdzekļu izmantošana un netiek izmantoti kūtsmēsli. Darbība atbilst Regulas (ES) 2019/1009 vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Tiek veikti pienācīgi dokumentēti un verificējami pasākumi, lai izvairītos no tādu aktīvo vielu izmantošanas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma A daļā ([14]), Roterdamas konvencijā par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, Minamatas konvencijā par dzīvsudrabu, Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, un tādu aktīvo vielu izmantošanas, kuras PVO rekomendētajā pesticīdu bīstamības klasifikācijā ([15]) ir iekļautas I.a klasē (“ārkārtīgi bīstamas”) vai I.b klasē (“ļoti bīstamas”). Darbība atbilst attiecīgajiem valsts tiesību aktiem par aktīvajām vielām. Tiek novērsts ūdens un augsnes piesārņojums, un, ja piesārņojums ir radies, tiek veikti attīrīšanas pasākumi.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Kompetentās iestādes noteiktajās saglabājamās teritorijās vai aizsargājamās dzīvotnēs darbība ir saskaņā ar šo teritoriju saglabāšanas mērķiem. Netiek pārveidotas dzīvotnes, kas ir īpaši jutīgas pret biodaudzveidības zudumu vai kurām ir augsta saglabāšanas vērtība, vai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atstātas atmatā tāpēc, lai šādas dzīvotnes atjaunotu. Šīs iedaļas 1.2.k) punktā (Pirmreizējās apmežošanas plāns) un 1.4.i) punktā (Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīga sistēma) minētā detalizētā informācija paredz noteikumus, kā uzturēt un potenciāli vairot biodaudzveidību saskaņā ar valsts un vietējiem noteikumiem, tostarp: (a) nodrošināt dzīvotņu un sugu labu aizsardzības statusu, uzturēt tipiskās dzīvotnes sugas; (b) izslēgt invazīvu sugu izmantošanu vai izplatīšanu; (c) izslēgt svešzemju sugu izmantošanu, ja vien nevar pierādīt, ka:

([14]) Ar ko Savienībā īsteno Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 3. lpp.).

([15]) PVO rekomendētā pesticīdu klasifikācija pēc bīstamības (2019. gada versija) ([4.6.2021.] versija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	i) meža reproduktīvā materiāla izmantošana rada labvēlīgus un piemērotus ekosistēmas apstākļus (piemēram, klimatu, augsnes kritērijus un veģetācijas zonu, meža ugunsizturību); ii) vietējās sugas, kas pašlaik sastopamas šajā teritorijā, vairs nav pielāgojušās paredzamajiem klimatiskajiem, augsnes un hidroloģiskajiem apstākļiem; (d) nodrošināt augsnes fiziskās, ķīmiskās un bioloģiskās kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu; (e) veicināt biodaudzveidībai labvēlīgu praksi, kas pastiprina dabiskos procesus mežos; (f) izslēgt ļoti biodaudzveidīgu ekosistēmu pārveidošanu par mazāk biodaudzveidīgām ekosistēmām; (g) nodrošināt ar mežu saistīto dzīvotņu un sugu daudzveidību; (h) nodrošināt mežaudžu struktūru daudzveidību un nobriedušu mežaudžu un atmirušas koksnes uzturēšanu vai uzlabošanu.

1.2. **Mežu atveseļošana un atjaunošana, tostarp atkārtota apmežošana un meža dabiskā reģenerācija pēc ekstrēma notikuma**

Darbības apraksts

Valsts tiesību aktos definēta mežu atveseļošana un atjaunošana. Ja valsts tiesību aktos šādas definīcijas nav, atveseļošanas un atjaunošanas definīcija ir vai nu definīcija attiecīgo valstu plaši atzītā, zinātniski recenzētā zinātniskajā literatūrā, vai definīcija, kas atbilst *FAO* "meža atjaunošanas" ([16]) jēdzienam, vai definīcija, kas atbilst kādai no mežam piemērojamām ekoloģiskās atjaunošanas ([17]) definīcijām, vai meža

([16]) Meža atjaunošana ietver:
— atveseļošanu, proti, vēlamo sugu, struktūru vai procesu atjaunošanu esošā ekosistēmā;
— rekonstrukciju, proti, autohtonu augu atjaunošanu zemē, kura tiek izmantota citiem mērķiem;
— pārgūšanu, proti, tādas stipri degradētas zemes atjaunošanu, kurā nav nekādas veģetācijas;
— aizstāšanu (pats radikālākais paņēmiens), proti, strauju klimata pārmaiņu apstākļos konkrētajai vietai slikti pielāgojušās un migrētnespējīgas sugas tiek aizstātas ar introducētām sugām,
Forest restoration module. In Sustainable Forest Management (SFM) Toolbox (version of [adoption date]: (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/sustainable-forest-management/toolbox/modules/forest-restoration/basic-knowledge/en/).

([17]) Ekoloģiskā atjaunošana (arī ekosistēmu atjaunošana):
— process, kura gaitā ekosistēma atgriežas pie savas dabiskās struktūras un funkcijas, kāda tā bija pirms iztraucējuma;
— process, kura gaitā palīdz atkopt degradētu, iedragātu vai iznīcinātu ekosistēmu;
— process, kura gaitā teritorija tiek tīši pārveidota, lai izveidotu definētu, atohtonu ekosistēmu. Procesa mērķis ir emulēt specificētās ekosistēmas struktūru, funkciju, daudzveidību un dinamiku;
— cilvēka iejaukšanās [..] ar mērķi paātrināt iedragāto dzīvotņu atkopšanos vai panākt ekosistēmas atgriešanos iespējami tuvāk stāvoklim pirms iztraucējuma,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration. Konvencijas par bioloģisko daudzveidību 11. Pušu konference, 2012. UNEP/CBD/CO-P/11/INF/19 (4.6.2021. versija: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

▼B

atveseļošanas ([18]) definīcijai saskaņā ar Bioloģiskās daudzveidības konvenciju. Saimnieciskās darbības ietver arī mežu saistītās darbības, kas atbilst definīcijām "atkārtota apmežošana" ([19]) un "dabiski reģenerējies mežs" ([20]) pēc ekstrēma notikuma, ja ekstrēmais notikums ir vai nu definēts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos šādas definīcijas nav, atbilst *IPCC* ekstrēma laikapstākļu notikuma ([21]) definīcijai; vai pēc dabas ugunsgrēka, ja dabas ugunsgrēks ir vai nu definēts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos šādas definīcijas nav, atbilst definīcijai Eiropas Dabas ugunsgrēku un meža ugunsgrēku glosārijā ([22]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības neietver zemes izmantojuma maiņu un tiek īstenotas uz degradētas zemes, kas atbilst vai nu meža definīcijai valsts tiesību aktos, vai, ja tādas nav, *FAO* meža definīcijai ([23]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu A2 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ir tikai NACE 2. red. darbības 02.10 (mežkopība un citas mežsaimniecības darbības), 02.20 (mežizstrāde), 02.30 (meža produktu vākšana) un 02.40 (mežsaimniecības palīgdarbības).

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([18]) Meža atveseļošana ir process, kura gaitā tiek atjaunota meža kapacitāte atkal nodrošināt preces un pakalpojumus, tomēr atveseļota meža stāvoklis nav identisks tā stāvoklim pirms degradācijas,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration. Konvencijas par bioloģisko daudzveidību 11. Pušu konference, 2012. UNEP/CBD/CO-P/11/INF/19 (4.6.2021. versija: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([19]) Meža atkārtota ierīkošana, apstādot un/vai apzināti apsējot zemi, kas klasificēta kā mežs, *FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([20]) Mežs, ko galvenokārt veido koki, kas izauguši dabiskas reģenerācijas rezultātā.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([21]) Ekstrēms laikapstākļu notikums ir konkrētā vietā un sezonā reti sastopams notikums. Apzīmējums "reti" tiek definēts dažādi, bet ekstrēms laikapstākļu notikums parasti ir tik rets vai retāks kā pēc novērojumiem aplēstas varbūtību blīvuma funkcijas 10. vai 90. procentile. Pēc definīcijas tā saukto ekstrēmo laikapstākļu raksturlielumi absolūtā izteiksmē katrā vietā var atšķirties. Ja ekstrēmu laikapstākļu režīms ilgst kādu laiku, piemēram, sezonu, to var klasificēt par ekstrēmu klimatisku notikumu, jo īpaši tad, ja tas dod vidējo vai kopējo vērtību, kas pati par sevi ir ekstrēma (piemēram, sausums vai spēcīgas lietusgāzes sezonas laikā). Sk. IPCC, 2018: *Annex I: Glossary* (4.6.2021. versija: https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/).

([22]) Jebkāds nekontrolēts veģetācijas ugunsgrēks, kas prasa pieņemt lēmumu vai rīkoties, lai to apslāpētu, 2012. gada Eiropas Dabas ugunsgrēku un meža ugunsgrēku glosārijs (*European Glossary for wildfires and forest fires*), kas izstrādāts Eiropas Meža ugunsgrēku tīkla (*EUFOFINET*) projektā programmas *INTERREG IVC* ietvaros (4.6.2021. versija: https://www.ctif.org/index.php/library/european-glossary-wildfires-and-forest-fires).

([23]) Zeme, kura aizņem vairāk nekā 0,5 ha un kurā koku augstums pārsniedz 5 m un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*. Te neietilpst zeme, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai urbanizētu teritoriju zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*). Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([24]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([25]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([26]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([27]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([28]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

([24]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([25]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([26]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([27]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([28]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

(a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	1. *Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments* 1.1. Darbība notiek teritorijā, uz kuru attiecas meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments, kā noteikts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments nav definēts, kā minēts *FAO* "meža platības ar ilgtermiņa meža apsaimniekošanas plānu" definīcijā ([29]). Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments aptver 10 gadus vai vairāk un tiek pastāvīgi atjaunināts. 1.2. Tiek sniegta informācija par šādiem punktiem, ja tie nav jau dokumentēti meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā sistēmā: (a) apsaimniekošanas mērķi, tostarp būtiski ierobežojumi ([30]); (b) vispārīgās stratēģijas un plānotās darbības, ar ko iecerēts sasniegt apsaimniekošanas mērķus, tostarp paredzamās operācijas visā meža ciklā; (c) meža dzīvotnes konteksta definīcija, tostarp galvenās esošās un plānotās meža koku sugas, kā arī to izplatība un sadalījums; (d) teritorijas definīcija saskaņā ar tās reģistrāciju zemesgrāmatā; (e) meža nogabali, ceļi, servitūta tiesības un cita publiskā piekļuve, fiziskie faktori, tostarp ūdensceļi, teritorijas, uz kurām attiecas juridiski un citi ierobežojumi; (f) pasākumi, kas veikti, lai saglabātu meža ekosistēmas labā stāvoklī;

([29]) Meža platība, kam ir dokumentēts ilgtermiņa (10 gadu vai vairāk) apsaimniekošanas plāns, kurā ir izvirzīti definēti apsaimniekošanas mērķi un kuru periodiski pārskata.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([30]) T. sk. analīze par i) koksnes resursu ilgtspējību ilgtermiņā, ii) ietekmi/slodzi uz dzīvotņu saglabāšanu, saistīto dzīvotņu daudzveidību un nosacījumu, ka mežizstrādei jābūt tādai, kas samazina ietekmi uz augsni.

▼B

(g) sabiedriski apsvērumi (t. sk. ainavas saglabāšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem);

(h) ar mežu saistīto risku, tostarp meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību uzliesmojumu novērtējums ar mērķi novērst, samazināt un kontrolēt riskus, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu aizsardzību pret atlikušajiem riskiem un pielāgošanos tiem;

(i) visi meža apsaimniekošanai relevantie *DNSH* kritēriji.

1.3. Iepriekš 1.1. punktā minētajā plānā dokumentēto meža apsaimniekošanas sistēmu ilgtspēju nodrošina, izvēloties vērienīgāko no šādām pieejām:

(a) meža apsaimniekošana atbilst piemērojamajai valsts ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai;

(b) meža apsaimniekošana atbilst *Forest Europe* ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai ([31]) un Eiropas kopējām ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnēm ([32]);

(c) pastāvošā apsaimniekošanas sistēma atbilst meža ilgtspējas kritērijiem, kas noteikti Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 6. punktā, un — no tā piemērošanas dienas — īstenošanas aktam par darbības pamatnostādnēm attiecībā uz enerģiju, kas iegūta no meža biomasas, kurš pieņemts saskaņā ar minētās direktīvas 29. panta 8. punktu.

1.4. Darbībā netiek degradēta zeme ar lielu oglekļa uzkrājumu ([33]).

1.5. Ar attiecīgo darbību saistītā apsaimniekošanas sistēma atbilst likumības pārbaudes pienākumam un likumības prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 995/2010.

1.6. Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments paredz monitoringu, kas nodrošina plānā ietvertās informācijas pareizību, jo īpaši attiecībā uz datiem par skarto teritoriju.

2. *Audits*

Divu gadu laikā kopš darbības uzsākšanas un pēc tam reizi 10 gados to, vai darbība atbilst klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijam un *DNSH* kritērijam, verificē kāds no tālāk minētajiem:

([31]) Mežu un meža zemes pārvaldība un izmantošana tādā veidā un intensitātē, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un potenciālu gan tagadnē, gan nākotnē pildīt attiecīgās ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, valsts un pasaules mērogā un kas nenodara kaitējumu citām ekosistēmām.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe, Otrā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (*Forest Europe*), 1993. gada 16.-17. jūnijs, Helsinki, Somija (4.6.2021. versija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf.

([32]) L2 rezolūcijas 2. pielikums. Eiropas kopējās ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnes. Trešā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (Forest Europe), 1998. gada 2.-4. jūnijs, Lisabona, Portugāle (4.6.2021. versija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([33]) Zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ir mitrāji (arī kūdrāji) un pastāvīgas mežaudzes Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta nozīmē.

▼B

	(a) relevantās valsts kompetentās iestādes; (b) sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības operatora pieprasījuma. Izmaksu samazināšanas labad auditus var veikt kopā ar meža sertifikācijas, klimatsertifikācijas vai kādu citu auditu. Sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā nav ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā. 3. *Grupas novērtējums* Atbilstību *DNSH* kritērijiem var pārbaudīt: (a) Direktīvā (ES) 2018/2001 definētā meža ieguves apgabala ([34]) līmenī; (b) tādu saimniecību grupas līmenī, kuras ir pietiekami viendabīgas, lai būtu iespējams izvērtēt mežsaimniecības darbības ilgtspējas risku, ar nosacījumu, ka starp visām šīm saimniecībām pastāv ilgstoša saikne un kas tās piedalās darbībā, un ka šo saimniecību grupas sastāvs arī turpmāko auditu laikā nebūs mainījies.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija satur noteikumus, kā ievērot šā pielikuma B papildinājumā izklāstītos kritērijus.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Paredzams, ka darbības ierosinātās mežkopības izmaiņas darbības aptvertajā teritorijā būtiski nesamazinās tādas primārās meža biomasas ilgtspējīgu piedāvājumu, kura ir piemērota tādu koksnes produktu ražošanai, kam piemīt apritīguma potenciāls ilgtermiņā. Šā kritērija izpildi var pierādīt ar 2. punktā minēto klimatieguvumu analīzi.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Pesticīdu izmantošana ir samazināta, un saskaņā ar Direktīvu 2009/128/EK priekšroka tiek dota alternatīvām pieejām vai paņēmieniem, kas var ietvert neķīmiskas alternatīvas pesticīdiem, izņemot gadījumus, kad pesticīdu lietošana ir vajadzīga kaitēkļu un slimību uzliesmojumu kontrolei. Darbības ietvaros ir līdz minimumam samazināta mēslošanas līdzekļu izmantošana un netiek izmantoti kūtsmēsli. Darbība atbilst Regulas (ES) 2019/1009 vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā.

([34]) "Ieguves apgabals" ir ģeogrāfiski noteikta platība, no kuras iegūst meža biomasas izejvielu, no kuras var iegūt ticamu un neatkarīgu informāciju un kurā apstākļi ir pietiekami viendabīgi, lai varētu novērtēt riskus saistībā ar meža biomasas ilgtspēju un likumību.

▼B

	Tiek veikti pienācīgi dokumentēti un verificējami pasākumi, lai izvairītos no tādu aktīvo vielu izmantošanas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma A daļā ([35]), Roterdamas konvencijā par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, Minamatas konvencijā par dzīvsudrabu, Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, un tādu aktīvo vielu izmantošanas, kuras PVO rekomendētajā pesticīdu bīstamības klasifikācijā ir iekļautas I.a klasē (“ārkārtīgi bīstamas”) vai I. b klasē (“ļoti bīstamas”). Darbība atbilst attiecīgajiem valsts tiesību aktiem par aktīvajām vielām. Tiek novērsts ūdens un augsnes piesārņojums, un, ja piesārņojums ir radies, tiek veikti attīrīšanas pasākumi.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Kompetentās iestādes noteiktajās saglabājamās teritorijās vai aizsargājamās dzīvotnēs darbība ir saskaņā ar šo teritoriju saglabāšanas mērķiem. Netiek pārveidotas dzīvotnes, kas ir īpaši jutīgas pret biodaudzveidības zudumu vai kurām ir augsta saglabāšanas vērtība, vai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atstātas atmatā tāpēc, lai šādas dzīvotnes atjaunotu. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija paredz noteikumus, kā uzturēt un potenciāli vairot biodaudzveidību saskaņā ar valsts un vietējiem noteikumiem, tostarp: (a) nodrošināt dzīvotņu un sugu labu aizsardzības statusu, uzturēt tipiskās dzīvotnes sugas; (b) izslēgt invazīvu svešzemju sugu izmantošanu vai izplatīšanu; (c) izslēgt svešzemju sugu izmantošanu, ja vien nevar pierādīt, ka: i) meža reproduktīvā materiāla izmantošana rada labvēlīgus un piemērotus ekosistēmas apstākļus (piemēram, klimatu, augsnes kritērijus un veģetācijas zonu, meža ugunsizturību); ii) vietējās sugas, kas pašlaik sastopamas šajā teritorijā, vairs nav pielāgojušās paredzamajiem klimatiskajiem, augsnes un hidroloģiskajiem apstākļiem; (d) nodrošināt augsnes fiziskās, ķīmiskās un bioloģiskās kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu; (e) veicināt biodaudzveidībai labvēlīgu praksi, kas pastiprina dabiskos procesus mežos; (f) izslēgt ļoti biodaudzveidīgu ekosistēmu pārveidošanu par mazāk biodaudzveidīgām ekosistēmām; (g) nodrošināt ar mežu saistīto dzīvotņu un sugu daudzveidību; (h) nodrošināt mežaudžu struktūru daudzveidību un nobriedušu mežaudžu un atmirušas koksnes uzturēšanu vai uzlabošanu.

([35]) Ar ko Savienībā īsteno Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 3. lpp.).

▼B

1.3. **Meža apsaimniekošana**

Darbības apraksts

Meža apsaimniekošana saskaņā ar definīciju valsts tiesību aktos. Ja valsts tiesību aktos šādas definīcijas nav, meža apsaimniekošana nozīmē jebkādu saimniecisko darbību, kas izriet no mežam piemērojamas sistēmas, kura ietekmē meža ekoloģiskās, ekonomiskās vai sociālās funkcijas. Meža apsaimniekošana paredz, ka nenotiek zemes izmantojuma maiņa, un tiek īstenota uz zemes, kas atbilst vai nu meža definīcijai valsts tiesību aktos, vai, ja tādas nav, *FAO* meža definīcijai ([36]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu A2 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ir tikai NACE 2. red. darbības 02.10 (mežkopība un citas mežsaimniecības darbības), 02.20 (mežizstrāde), 02.30 (meža produktu vākšana) un 02.40 (mežsaimniecības palīgdarbības).

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

([36]) Zeme, kura aizņem vairāk nekā 0,5 ha un kurā koku augstums pārsniedz 5 m un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*. Te neietilpst zeme, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai urbanizētu teritoriju zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*). Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([37]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([38]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([39]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([40]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([41]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

(a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	1. *Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments* 1.1. Darbība notiek teritorijā, uz kuru attiecas meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments, kā noteikts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs plāns nav definēts, kā minēts *FAO* "meža platības ar ilgtermiņa meža apsaimniekošanas plānu" definīcijā ([42]).

([37]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([38]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([39]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([40]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([41]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([42]) Meža platība, kam ir dokumentēts ilgtermiņa (10 gadu vai vairāk) apsaimniekošanas plāns, kurā ir izvirzīti definēti apsaimniekošanas mērķi un kuru periodiski pārskata.
FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments aptver 10 gadus vai vairāk un tiek pastāvīgi atjaunināts.

1.2. Tiek sniegta informācija par šādiem punktiem, ja tie nav jau dokumentēti meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā sistēmā:

(a) apsaimniekošanas mērķi, tostarp būtiski ierobežojumi ([43]);

(b) vispārīgās stratēģijas un plānotās darbības, ar ko iecerēts sasniegt apsaimniekošanas mērķus, tostarp paredzamās operācijas visā meža ciklā;

(c) meža dzīvotnes konteksta definīcija, tostarp galvenās esošās un plānotās meža koku sugas, kā arī to izplatība un sadalījums;

(d) teritorijas definīcija saskaņā ar tās reģistrāciju zemesgrāmatā;

(e) meža nogabali, ceļi, servitūta tiesības un cita publiskā piekļuve, fiziskie faktori, tostarp ūdensceļi, teritorijas, uz kurām attiecas juridiski un citi ierobežojumi;

(f) pasākumi, kas veikti, lai izveidotu un saglabātu labu meža ekosistēmu stāvokli;

(g) sabiedriski apsvērumi (t. sk. ainavas saglabāšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem);

(h) ar mežu saistīto risku, tostarp meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību uzliesmojumu novērtējums ar mērķi novērst, samazināt un kontrolēt riskus, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu aizsardzību pret atlikušajiem riskiem un pielāgošanos tiem;

(i) visi meža apsaimniekošanai relevantie *DNSH* kritēriji.

1.3. Iepriekš 1.1. punktā minētajā plānā dokumentētās meža apsaimniekošanas sistēmas ilgtspēju nodrošina, izvēloties vērienīgāko no šādām pieejām:

(a) meža apsaimniekošana atbilst piemērojamajai valsts ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai;

(b) meža apsaimniekošana atbilst *Forest Europe* ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai ([44]) un Eiropas kopējām ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnēm ([45]);

([43]) T. sk. analīze par i) koksnes resursu ilgtspējību ilgtermiņā, ii) ietekmi/slodzi uz dzīvotņu saglabāšanu, saistīto dzīvotņu daudzveidību un nosacījumu, ka mežizstrādei jābūt tādai, kas samazina ietekmi uz augsni.

([44]) Mežu un meža zemes pārvaldība un izmantošana tādā veidā un intensitātē, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un potenciālu gan tagadnē, gan nākotnē pildīt attiecīgās ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, valsts un pasaules mērogā un kas nenodara kaitējumu citām ekosistēmām.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe, Otrā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (*Forest Europe*), 1993. gada 16.-17. jūnijs, Helsinki, Somija (4.6.2021. versija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([45]) L2 rezolūcijas 2. pielikums. Eiropas kopējās ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnes. Trešā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (Forest Europe), 1998. gada 2.-4. jūnijs, Lisabona, Portugāle (4.6.2021. versija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page =18).

▼B

(c) pastāvošā apsaimniekošanas sistēma atbilst meža ilgtspējas kritērijiem, kas noteikti Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 6. punktā, un — no tā piemērošanas dienas — īstenošanas aktam par darbības pamatnostādnēm attiecībā uz enerģiju, kas iegūta no meža biomasas, kurš pieņemts saskaņā ar minētās direktīvas 29. panta 8. punktu.

1.4. Darbībā netiek degradēta zeme ar lielu oglekļa uzkrājumu ([46]).

1.5. Ar attiecīgo darbību saistītā apsaimniekošanas sistēma atbilst likumības pārbaudes pienākumam un likumības prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 995/2010.

1.6. Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs dokuments paredz monitoringu, kas nodrošina plānā ietvertās informācijas pareizību, jo īpaši attiecībā uz datiem par skarto teritoriju.

2. *Audits*

Divu gadu laikā kopš darbības uzsākšanas un pēc tam reizi 10 gados to, vai darbība atbilst klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijam un *DNSH* kritērijam, verificē kāds no tālāk minētajiem:

(a) relevantās valsts kompetentās iestādes;

(b) sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības operatora pieprasījuma.

Izmaksu samazināšanas labad auditus var veikt kopā ar meža sertifikācijas, klimatsertifikācijas vai kādu citu auditu.

Sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā nav ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā.

3. *Grupas novērtējums*

Atbilstību *DNSH* kritērijiem var pārbaudīt:

(a) Direktīvā (ES) 2018/2001 definētā meža ieguves apgabala ([47]) līmenī;

(b) tādu saimniecību grupas līmenī, kuras ir pietiekami viendabīgas, lai būtu iespējams izvērtēt mežsaimniecības darbības ilgtspējas risku, ar nosacījumu, ka starp visām šīm saimniecībām pastāv ilgstoša saikne un kas tās piedalās darbībā, un ka šo saimniecību grupas sastāvs arī turpmāko auditu laikā nebūs mainījies.

([46]) Zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ir mitrāji (arī kūdrāji) un pastāvīgas mežaudzes Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta nozīmē.

([47]) "Ieguves apgabals" ir ģeogrāfiski noteikta platība, no kuras iegūst meža biomasas izejvielu, no kuras var iegūt ticamu un neatkarīgu informāciju un kurā apstākļi ir pietiekami viendabīgi, lai varētu novērtēt riskus saistībā ar meža biomasas ilgtspēju un likumību.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija satur noteikumus, kā ievērot šā pielikuma B papildinājumā izklāstītos kritērijus.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Paredzams, ka darbības ierosinātās mežkopības izmaiņas darbības aptvertajā teritorijā būtiski nesamazinās tādas primārās meža biomasas ilgtspējīgu piedāvājumu, kura ir piemērota tādu koksnes produktu ražošanai, kam piemīt apritīguma potenciāls ilgtermiņā. Šā kritērija izpildi var pierādīt ar 2. punktā minēto klimatieguvumu analīzi.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Pesticīdu izmantošana ir samazināta, un saskaņā ar Direktīvu 2009/128/EK priekšroka tiek dota alternatīvām pieejām vai paņēmieniem, kas var ietvert neķīmiskas alternatīvas pesticīdiem, izņemot gadījumus, kad pesticīdu lietošana ir vajadzīga kaitēkļu un slimību uzliesmojumu kontrolei. Darbības ietvaros ir līdz minimumam samazināta mēslošanas līdzekļu izmantošana un netiek izmantoti kūtsmēsli. Darbība atbilst Regulas (ES) 2019/1009 vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Tiek veikti pienācīgi dokumentēti un verificējami pasākumi, lai izvairītos no tādu aktīvo vielu izmantošanas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma A daļā ([48]), Roterdamas konvencijā par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, Minamatas konvencijā par dzīvsudrabu, Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, un tādu aktīvo vielu izmantošanas, kuras PVO rekomendētajā pesticīdu bīstamības klasifikācijā ([49]) ir iekļautas I.a klasē (“ārkārtīgi bīstamas”) vai I.b klasē (“ļoti bīstamas”). Darbība atbilst attiecīgajiem valsts tiesību aktiem par aktīvajām vielām. Tiek novērsts ūdens un augsnes piesārņojums, un, ja piesārņojums ir radies, tiek veikti attīrīšanas pasākumi.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Kompetentās iestādes noteiktajās saglabājamās teritorijās vai aizsargājamās dzīvotnēs darbība ir saskaņā ar šo teritoriju saglabāšanas mērķiem. Netiek pārveidotas dzīvotnes, kas ir īpaši jutīgas pret biodaudzveidības zudumu vai kurām ir augsta saglabāšanas vērtība, vai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atstātas atmatā tāpēc, lai šādas dzīvotnes atjaunotu. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija paredz noteikumus, kā uzturēt un potenciāli vairot biodaudzveidību saskaņā ar valsts un vietējiem noteikumiem, tostarp: (a) nodrošināt dzīvotņu un sugu labu aizsardzības statusu, uzturēt tipiskās dzīvotnes sugas;

([48]) Ar ko Savienībā īsteno Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 3. lpp.).
([49]) PVO rekomendētā pesticīdu klasifikācija pēc bīstamības (2019. gada versija) (4.6.2021. versija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	(b) izslēgt invazīvu svešzemju sugu izmantošanu vai izplatīšanu; (c) izslēgt svešzemju sugu izmantošanu, ja vien nevar pierādīt, ka: i) meža reproduktīvā materiāla izmantošana rada labvēlīgus un piemērotus ekosistēmas apstākļus (piemēram, klimatu, augsnes kritērijus un veģetācijas zonu, meža ugunsizturību); ii) vietējās sugas, kas pašlaik sastopamas šajā teritorijā, vairs nav pielāgojušās paredzamajiem klimatiskajiem, augsnes un hidroloģiskajiem apstākļiem; (d) nodrošināt augsnes fiziskās, ķīmiskās un bioloģiskās kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu; (e) veicināt biodaudzveidībai labvēlīgu praksi, kas pastiprina dabiskos procesus mežos; (f) izslēgt ļoti biodaudzveidīgu ekosistēmu pārveidošanu par mazāk biodaudzveidīgām ekosistēmām; (g) nodrošināt ar mežu saistīto dzīvotņu un sugu daudzveidību; (h) nodrošināt mežaudžu struktūru daudzveidību un nobriedušu mežaudžu un atmirušas koksnes uzturēšanu vai uzlabošanu.

1.4. **Saglabājošā mežsaimniecība**

Darbības apraksts

Meža apsaimniekošanas darbības, kuru mērķis ir saglabāt vienu vai vairākas dzīvotnes vai sugas. Saglabājošā mežsaimniecība paredz, ka netiek mainīta zemes izmantojuma kategorija, un tiek īstenota uz zemes, kas atbilst vai nu meža definīcijai valsts tiesību aktos, vai, ja tādas nav, *FAO* meža definīcijai ([50]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu A2 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ir tikai NACE 2. red. darbības 02.10 (mežkopība un citas mežsaimniecības darbības), 02.20 (mežizstrāde), 02.30 (meža produktu vākšana) un 02.40 (mežsaimniecības palīgdarbības).

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([50]) Zeme, kura aizņem vairāk nekā 0,5 ha un kurā koku augstums pārsniedz 5 m un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*. Te neietilpst zeme, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai urbanizētu teritoriju zemi (*FAO Global Resources Assessment 2020*). Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([51]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([52]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([53]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([54]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([55]);

([51]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([52]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([53]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([54]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([55]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

(a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem; vai

(b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	1. *Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments* 1.1. Darbība notiek teritorijā, uz kuru attiecas meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments, kā noteikts valsts tiesību aktos, vai, ja valsts tiesību aktos meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs plāns nav definēts, kā minēts *FAO* "meža platības ar ilgtermiņa meža apsaimniekošanas plānu" definīcijā ([56]). Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments aptver 10 gadus vai vairāk un tiek pastāvīgi atjaunināts. 1.2. Tiek sniegta informācija par šādiem punktiem, ja tie nav jau dokumentēti meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā sistēmā: (a) apsaimniekošanas mērķi, tostarp būtiski ierobežojumi; (b) vispārīgās stratēģijas un plānotās darbības, ar ko iecerēts sasniegt apsaimniekošanas mērķus, tostarp paredzamās operācijas visā meža ciklā; (c) meža dzīvotnes konteksta definīcija, tostarp galvenās esošās un plānotās meža koku sugas, kā arī to izplatība un sadalījums, atkarībā no vietējās meža ekosistēmas konteksta; (d) teritorijas definīcija saskaņā ar tās reģistrāciju zemesgrāmatā; (e) meža nogabali, ceļi, servitūta tiesības un cita publiskā piekļuve, fiziskie faktori, tostarp ūdensceļi, teritorijas, uz kurām attiecas juridiski un citi ierobežojumi;

([56]) Meža platība, kam ir dokumentēts ilgtermiņa (10 gadu vai vairāk) apsaimniekošanas plāns, kurā ir izvirzīti definēti apsaimniekošanas mērķi un kuru periodiski pārskata (*FAO Global Resources Assessment 2020*). Terms and definitions, (4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(f) pasākumi, kas veikti, lai saglabātu meža ekosistēmas labā stāvoklī;

(g) sabiedriski apsvērumi (t. sk. ainavas saglabāšana, apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem noteikumiem);

(h) ar mežu saistīto risku, tostarp meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību uzliesmojumu novērtējums ar mērķi novērst, samazināt un kontrolēt riskus, kā arī pasākumi, kas veikti, lai nodrošinātu aizsardzību pret atlikušajiem riskiem un pielāgošanos tiem;

(i) visi meža apsaimniekošanai relevantie *DNSH* kritēriji.

1.3. Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments:

(a) atspoguļo primāro paredzēto apsaimniekošanas mērķi ([57]), proti, augsnes un ūdens aizsardzību ([58]), biodaudzveidības saglabāšanu ([59]) vai sociālos pakalpojumus ([60]), pamatojoties uz *FAO* definīcijām;

(b) veicina biodaudzveidībai labvēlīgu praksi, kas pastiprina dabiskos procesus mežos;

(c) ietver analīzi par:

i) ietekmi un slogu uz dzīvotņu saglabāšanu un saistīto dzīvotņu daudzveidību;

ii) nosacījumu, ka mežizstrādei jāsamazina ietekme uz augsni;

iii) citām darbībām, kas ietekmē saglabāšanas mērķus, piemēram, medībām un zvejniecību, lauksaimniecības, ganību un mežsaimniecības darbībām, rūpnieciskajām, kalnrūpniecības un komerciālajām darbībām.

1.4. Iepriekš 1.1. punktā minētajā plānā dokumentētās meža apsaimniekošanas sistēmas ilgtspēju nodrošina, izvēloties vērienīgāko no šādām pieejām:

(a) meža apsaimniekošana atbilst valsts ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai, ja tāda ir;

([57]) Primārais paredzētais apsaimniekošanas mērķis, kas noteikts apsaimniekošanas struktūrvienībai (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([58]) Mežs, kura apsaimniekošanas mērķis ir augsnes un ūdens aizsardzība. (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([59]) Mežs, kura apsaimniekošanas mērķis ir biodaudzveidības saglabāšana. Tai skaitā, bet ne tikai, teritorijas, kas paredzētas biodaudzveidības saglabāšanai aizsargājamās teritorijās. (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([60]) Mežs, kura apsaimniekošanas mērķis ir sociālie pakalpojumi. (*FAO Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions*, 4.6.2021. versija: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

(b) meža apsaimniekošana atbilst *Forest Europe* ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas definīcijai ([61]) un Eiropas kopējām ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnēm ([62]);

(c) pastāvošā apsaimniekošanas sistēma atbilst meža ilgtspējas kritērijiem, kas noteikti Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 6. punktā, un — no tā piemērošanas dienas — īstenošanas aktam par darbības pamatnostādnēm attiecībā uz enerģiju, kas iegūta no meža biomasas, kurš pieņemts saskaņā ar minētās direktīvas 29. panta 8. punktu.

1.5. Darbībā netiek degradēta zeme ar lielu oglekļa uzkrājumu ([63]).

1.6. Ar attiecīgo darbību saistītā apsaimniekošanas sistēma atbilst likumības pārbaudes pienākumam un likumības prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 995/2010.

1.7. Meža apsaimniekošanas plāns vai līdzvērtīgs instruments paredz monitoringu, kas nodrošina plānā ietvertās informācijas pareizību, jo īpaši attiecībā uz datiem par skarto teritoriju.

2. *Audits*

Divu gadu laikā kopš darbības uzsākšanas un pēc tam reizi 10 gados to, vai darbība atbilst klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijam un *DNSH* kritērijam, verificē kāds no tālāk minētajiem:

(a) relevantās valsts kompetentās iestādes;

(b) sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības operatora pieprasījuma.

Izmaksu samazināšanas labad auditus var veikt kopā ar meža sertifikācijas, klimatsertifikācijas vai kādu citu auditu.

Sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā nav ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā.

3. *Grupas novērtējums*

Atbilstību *DNSH* kritērijiem var pārbaudīt:

(a) Direktīvā (ES) 2018/2001 definētā meža ieguves apgabala ([64]) līmenī;

([61]) Mežu un meža zemes pārvaldība un izmantošana tādā veidā un intensitātē, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un potenciālu gan tagadnē, gan nākotnē pildīt attiecīgās ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, valsts un pasaules mērogā un kas nenodara kaitējumu citām ekosistēmām.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe, Otrā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (*Forest Europe*), 1993. gada 16.-17. jūnijs, Helsinki, Somija (4.6.2021. versija: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([62]) L2 rezolūcijas 2. pielikums. Eiropas kopējās ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas pamatnostādnes. Trešā Ministru konference par mežu aizsardzību Eiropā (Forest Europe), 1998. gada 2.-4. jūnijs, Lisabona, Portugāle (4.6.2021. versija: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([63]) Zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu ir mitrāji (arī kūdrāji) un pastāvīgas mežaudzes Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta nozīmē.

([64]) "Ieguves apgabals" ir ģeogrāfiski noteikta platība, no kuras iegūst meža biomasas izejvielu, no kuras var iegūt ticamu un neatkarīgu informāciju un kurā apstākļi ir pietiekami viendabīgi, lai varētu novērtēt riskus saistībā ar meža biomasas ilgtspēju un likumību.

▼B

	(b) tādu saimniecību grupas līmenī, kuras ir pietiekami viendabīgas, lai būtu iespējams izvērtēt mežsaimniecības darbības ilgtspējas risku, ar nosacījumu, ka starp visām šīm saimniecībām pastāv ilgstoša saikne un kas tās piedalās darbībā, un ka šo saimniecību grupas sastāvs arī turpmāko auditu laikā nebūs mainījies.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija satur noteikumus, kā ievērot šā pielikuma B papildinājumā izklāstītos kritērijus.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Paredzams, ka darbības ierosinātās mežkopības izmaiņas darbības aptvertajā teritorijā būtiski nesamazinās tādas primārās meža biomasas ilgtspējīgu piedāvājumu, kura ir piemērota tādu koksnes produktu ražošanai, kam piemīt apritīguma potenciāls ilgtermiņā. Šā kritērija izpildi var pierādīt ar 2. punktā minēto klimatieguvumu analīzi.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbībā neizmanto pesticīdus vai mēslošanas līdzekļus. Tiek veikti pienācīgi dokumentēti un verificējami pasākumi, lai izvairītos no tādu aktīvo vielu izmantošanas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma A daļā ([65]), Roterdamas konvencijā par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, Minamatas konvencijā par dzīvsudrabu, Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, un tādu aktīvo vielu izmantošanas, kuras PVO rekomendētajā pesticīdu bīstamības klasifikācijā ([66]) ir iekļautas I.a klasē (“ārkārtīgi bīstamas”) vai I.b klasē (“ļoti bīstamas”). Darbība atbilst attiecīgajiem valsts tiesību aktiem par aktīvajām vielām. Tiek novērsts ūdens un augsnes piesārņojums, un, ja piesārņojums ir radies, tiek veikti attīrīšanas pasākumi.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Kompetentās iestādes noteiktajās saglabājamās teritorijās vai aizsargājamās dzīvotnēs darbība ir saskaņā ar šo teritoriju saglabāšanas mērķiem. Netiek pārveidotas dzīvotnes, kas ir īpaši jutīgas pret biodaudzveidības zudumu vai kurām ir augsta saglabāšanas vērtība, vai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atstātas atmatā tāpēc, lai šādas dzīvotnes atjaunotu. Šīs iedaļas 1.2.i) punktā minētā detalizētā informācija paredz noteikumus, kā uzturēt un potenciāli vairot biodaudzveidību saskaņā ar valsts un vietējiem noteikumiem, tostarp: (a) nodrošināt dzīvotņu un sugu labu aizsardzības statusu, uzturēt tipiskās dzīvotnes sugas; (b) izslēgt invazīvu svešzemju sugu izmantošanu vai izplatīšanu;

([65]) Ar ko Savienībā īsteno Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 3. lpp.).

([66]) PVO rekomendētā pesticīdu klasifikācija pēc bīstamības (2019. gada versija) (4.6.2021. versija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	(c) izslēgt svešzemju sugu izmantošanu, ja vien nevar pierādīt, ka:
	i) meža reproduktīvā materiāla izmantošana rada labvēlīgus un piemērotus ekosistēmas apstākļus (piemēram, klimatu, augsnes kritērijus un veģetācijas zonu, meža ugunsizturību);
	ii) vietējās sugas, kas pašlaik sastopamas šajā teritorijā, vairs nav pielāgojušās paredzamajiem klimatiskajiem, augsnes un hidroloģiskajiem apstākļiem;
	(d) nodrošināt augsnes fiziskās, ķīmiskās un bioloģiskās kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu;
	(e) veicināt biodaudzveidībai labvēlīgu praksi, kas pastiprina dabiskos procesus mežos;
	(f) izslēgt ļoti biodaudzveidīgu ekosistēmu pārveidošanu par mazāk biodaudzveidīgām ekosistēmām;
	(g) nodrošināt ar mežu saistīto dzīvotņu un sugu daudzveidību;
	(h) nodrošināt mežaudžu struktūru daudzveidību un nobriedušu mežaudžu un atmirušas koksnes uzturēšanu vai uzlabošanu.

2. VIDES AIZSARDZĪBAS UN ATJAUNOŠANAS DARBĪBAS

2.1. **Mitrāju atjaunošana**

Darbības apraksts

Mitrāju atjaunošana ir saimnieciskās darbības, kas veicina mitrāju atgriešanos sākotnējā stāvoklī, un saimnieciskās darbības, kas uzlabo mitrāju funkcijas, lai gan ne vienmēr veicina atgriešanos stāvoklī, kāds tas bija pirms iztraucējuma; ar mitrājiem saprot zemi, kas atbilst starptautiskajai mitrāja ([67]) vai kūdrāja ([68]) definīcijai Konvencijā par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi (Rāmsaras konvencija) ([69]). Attiecīgā teritorija atbilst Savienības mitrāju definīcijai, kas sniegta Komisijas paziņojumā par mitrāju racionālu izmantošanu un saglabāšanu ([70]).

([67]) *Mitrāji ietver dažādas iekšzemes dzīvotnes, piemēram, purvus, mitros zālājus un kūdrājus, palienes, upes un ezerus, un piekrastes teritorijas, piemēram, sāļos purvus (solončakus), mangroves, vatus (teritorijas, kas applūst paisumā un nožūst bēgumā) un jūraszāļu audzes, koraļļu rifus un citas jūras teritorijas, kuras bēguma laikā neatrodas dziļāk par sešiem metriem zem ūdens, kā arī mākslīgi radītus mitrājus, piemēram, dambjus, ūdenstilpnes, rīsa laukus, kā arī notekūdeņu attīrīšanas baseinus un dīķus.* An Introduction to the Ramsar Convention on Wetlands, 7. red. (iepriekš The Ramsar Convention Manual). Ramsāres konvencijas sekretariāts, Glande, Šveice.

([68]) Kūdrāji ir ekosistēmas ar kūdras augsni. Kūdras sastāvā vismaz 30 % ir mirušu, daļēji sadalījušos augu atlieku, kas *in situ* akumulējušās pārlieka mitruma un bieži vien skābuma apstākļos. Rezolūcija XIII.12 *Guidance on identifying peatlands as Wetlands of International Importance (Ramsar Sites) for global climate change regulation as an additional argument to existing Ramsar criteria*, Rāmsaras konvencija, pieņemts 2018. gada 21.-29. oktobrī.

([69]) Ramsāras konvencija par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi (4.6.2021. versija: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf).

([70]) Komisijas 1995. gada 29. maija Paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam par mitrāju racionālu izmantošanu un saglabāšanu, COM(95) 189 galīgā redakcija.

▼B

Ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006 izveidotajā saimniecisko darbību statistiskajā klasifikācijā šīm darbībām nav piešķirts īpašs NACE kods, bet tās ir saistītas ar 6. klasi vides aizsardzības darbību statistiskajā klasifikācijā (*CEPA*), kas izveidota ar Regulu (ES) Nr. 691/2011.	
Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.	
Tehniskās pārbaudes kritēriji	
Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām	
1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.	
2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:	
(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;	
(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;	
(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.	
Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:	
(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;	
(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([71]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.	
3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([72]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([73]) vai maksas modeļiem.	
4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:	
(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;	

([71]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([72]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([73]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([74]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([75]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

(a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	1. *Atjaunošanas plāns* 1.1. Sākumā teritoriju aptver atjaunošanas plāns, kas ir saskanīgs ar Rāmsaras konvencijas mitrāju atjaunošanas principiem un vadlīnijām, līdz brīdim, kad tā tiek klasificēta kā mitrājs, un tad to aptver mitrāja apsaimniekošanas plāns, kas ir saskanīgs ar Rāmsaras konvencijas vadlīnijām par Rāmsaras konvencijas teritoriju un citu mitrāju apsaimniekošanas plānošanu. Attiecībā uz kūdrājiem apsaimniekošanas plānā ir ievērotai ieteikumi, kas iekļauti relevantajās Rāmsaras konvencijas rezolūcijās, t. sk. rezolūcijā XIII/13. 1.2. Atjaunošanas plānā ir pārdomāti apsvērti vietējie hidroloģiskie un pedoloģiskie apstākļi, t. sk. augsnes piesātinātības dinamika un aerobisko un anaerobisko apstākļu izmaiņas. 1.3. Visi mitrāju apsaimniekošanai relevantie *DNSH* kritēriji ir aplūkoti atjaunošanas plānā. 1.4. Atjaunošanas plāns paredz monitoringu, kas nodrošina plānā ietvertās informācijas pareizību, jo īpaši attiecībā uz datiem par skarto teritoriju. 2. *Audits* Divu gadu laikā kopš darbības uzsākšanas un pēc tam reizi 10 gados to, vai darbība atbilst klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas kritērijam un *DNSH* kritērijam, verificē kāds no tālāk minētajiem:

([74]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([75]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

	(a) relevantās valsts kompetentās iestādes; (b) sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības operatora pieprasījuma. Izmaksu samazināšanas labad auditus var veikt kopā ar meža sertifikācijas, klimatsertifikācijas vai kādu citu auditu. Sertificētājs, kas ir neatkarīga trešā puse, nedrīkst būt nekādā interešu konfliktā nav ar īpašnieku vai finansētāju un nedrīkst būt iesaistīts darbības izstrādē vai īstenošanā. *Grupas novērtējums* Atbilstību *DNSH* kritērijiem var pārbaudīt tādu saimniecību grupas līmenī, kuras ir pietiekami viendabīgas, lai būtu iespējams izvērtēt mežsaimniecības darbības ilgtspējas risku, ar nosacījumu, ka starp visām šīm saimniecībām pastāv ilgstoša saikne un kas tās piedalās darbībā, un ka šo saimniecību grupas sastāvs arī turpmāko auditu laikā nebūs mainījies.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Kūdras ieguve ir samazināta līdz minimumam.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Pesticīdu izmantošana ir samazināta līdz minimumam, un saskaņā ar Direktīvu 2009/128/EK priekšroka tiek dota alternatīvām pieejām vai paņēmieniem, kas var ietvert neķīmiskas pesticīdu alternatīvas, izņemot gadījumus, kad pesticīdu lietošana ir vajadzīga kaitēkļu un slimību uzliesmojumu kontrolei. Darbības ietvaros ir līdz minimumam samazināta mēslošanas līdzekļu izmantošana un netiek izmantoti kūtsmēsli. Darbība atbilst Regulas (ES) 2019/1009 vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Tiek veikti pienācīgi dokumentēti un verificējami pasākumi, lai izvairītos no tādu aktīvo vielu izmantošanas, kas uzskaitītas Regulas (ES) 2019/1021 I pielikuma A daļā ([76]), Roterdamas konvencijā par procedūru, saskaņā ar kuru starptautiskajā tirdzniecībā dodama iepriekš norunāta piekrišana attiecībā uz dažām bīstamām ķīmiskām vielām un pesticīdiem, Minamatas konvencijā par dzīvsudrabu, Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, un tādu aktīvo vielu izmantošanas, kuras PVO rekomendētajā pesticīdu bīstamības klasifikācijā ([77]) ir iekļautas I.a klasē (“ārkārtīgi bīstamas”) vai I.b klasē (“ļoti bīstamas”). Darbība atbilst attiecīgajiem valsts tiesību aktiem par aktīvajām vielām. Tiek novērsts ūdens un augsnes piesārņojums, un, ja piesārņojums ir radies, tiek veikti attīrīšanas pasākumi.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Kompetentās iestādes noteiktajās saglabājamās teritorijās vai aizsargājamās dzīvotnēs darbība ir saskaņā ar šo teritoriju saglabāšanas mērķiem.

([76]) Ar ko Savienībā īsteno Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 3. lpp.).

([77]) PVO rekomendētā pesticīdu klasifikācija pēc bīstamības (2019. gada versija) (4.6.2021. versija: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	Netiek pārveidotas dzīvotnes, kas ir īpaši jutīgas pret biodaudzveidības zudumu vai kurām ir augsta saglabāšanas vērtība, vai teritorijas, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atstātas atmatā tāpēc, lai šādas dzīvotnes atjaunotu. Šīs iedaļas 1. punktā minētais plāns (atjaunošanas plāns) ietver noteikumus, kā uzturēt un potenciāli vairot biodaudzveidību saskaņā ar valsts un vietējiem noteikumiem, tostarp: (a) nodrošināt dzīvotņu un sugu labu aizsardzības statusu, uzturēt tipiskās dzīvotnes sugas; (b) izslēgt invazīvu sugu izmantošanu vai izplatīšanu.

3. RAŽOŠANA

3.1. **Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ražošana**

Darbības apraksts

Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju ražošana, kur ar atjaunīgo enerģiju saprot Direktīvas (ES) 2018/2001 2. panta 1. punktā definēto atjaunojamo energoresursu enerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C25, C27, C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([78]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

([78]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

▼B

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([79]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([80]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([81]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([82]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; (d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([79]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([80]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([81]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([82]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3.2. **Ūdeņraža ražošanas un izmantošanas aprīkojuma izgatavošana**

Darbības apraksts

Ūdeņraža ražošanas un izmantošanas aprīkojuma izgatavošana, ja ūdeņradis, kura ražošanai aprīkojums paredzēts, dod aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumu 73,4 % [t.i., aprites cikla SEG emisijas ir mazākas par 3 $tCO_2e/tH2$], bet sintētiskās degvielas uz ūdeņraža bāzes —70 % attiecībā pret fosilā kurināmā komparatoru 94g CO_2e/MJ analoģiski pieejai, kas izklāstīta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001 25. panta 2. punktā un V pielikumā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C25, C27, C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([83]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([84]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([85]) vai maksas modeļiem.

([83]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([84]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([85]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([86]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([87]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; (d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([86]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([87]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3.3. **Mazoglekļa transporta tehnoloģiju ražošana**

Darbības apraksts

Mazoglekļa transportlīdzekļu, mazoglekļa ritošā sastāva un mazoglekļa kuģu ražošana, remonts, apkope, pāraprīkošana ([88]), pārprofilēšana un modernizācija, ja tiek izmantota kāda no šīm tehnoloģijām:

a) vilcieni, pasažieru vagoni un kravas vagoni, kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

b) vilcieni, pasažieru vagoni un kravas vagoni, kuri nerada nekādas tiešās izpūtēja CO_2 emisijas, ja tos ekspluatē uz sliežu ceļa ar vajadzīgo infrastruktūru un izmanto parasto dzinēju, ja šāda infrastruktūra nav pieejama (bimodāla tehnoloģija);

c) pilsētas, piepilsētas un pasažieru transportlīdzekļi, ja tie nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

d) līdz 2025. gada 31. decembrim —M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļi ([89]), kam ir "CA" (vienstāva transportlīdzeklis), "CB" (divstāvu transportlīdzeklis), "CC" (vienstāva posmainais transportlīdzeklis) vai "CD" (divstāvu posmainais transportlīdzeklis) tipa virsbūve ([90]) un kas atbilst jaunākajam EURO VI standartam, t. i., gan Regulas (EK) Nr. 595/2009 prasībām, gan minēto regulu grozošo aktu prasībām — turklāt no brīža, kad šie grozījumi stājas spēkā, vēl pirms tie ir piemērojami —, gan EURO VI standarta jaunākajam posmam, kas aprakstīts Regulas (ES) Nr. 582/2011 I pielikuma 9. papildinājuma 1. tabulā, ja šo posmu reglamentējošie noteikumi ir stājušies spēkā, bet vēl nav piemērojami šā tipa transportlīdzekļiem ([91]). Ja šāds standarts nav pieejams, transportlīdzekļu tiešās CO_2 emisijas ir nulle;

e) personiskās mobilitātes ierīces, kuru dzinējspēks ir lietotāja fiziskā aktivitāte, bezemisiju motors vai bezemisiju motora un fiziskās aktivitātes kombinācija;

f) M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļi, kas klasificēti kā mazas noslodzes transportlīdzekļi ([92]):

   i) līdz 2025. gada 31. decembrim: kuru Regulas (ES) 2019/631 3. panta 1. punkta h) apakšpunktā definētās īpatnējās CO_2 emisijas ir mazākas par 50gCO_2/km (mazemisiju un bezemisiju mazas noslodzes transportlīdzekļi);

   ii) no 2026. gada 1. janvāra: kuru Regulas (ES) 2019/631 3. panta 1. punkta h) apakšpunktā definētās īpatnējās CO_2 emisijas ir vienādas ar nulli;

g) L kategorijas transportlīdzekļi ([93]), kuru izpūtēja CO_2 emisijas, kas aprēķinātas saskaņā ar Regulā (ES) 168/2013 paredzēto emisiju testu, ir 0 g CO_2e/km;

([88]) Attiecībā uz j) –m) punktu ar pāraprīkošanu saistītie kritēriji ir apskatīti šā pielikuma 6.9. un 6.12. iedaļā.
([89]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā.
([90]) Kā noteikts Regulas (ES) 2018/858 I pielikuma C daļas 3. punktā.
([91]) Līdz 2022. gada 31. decembrim — EURO VI E posms, kā aprakstīts Regulā (EK) Nr. 595/2009.
([92]) Kā definēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā.
([93]) Kā definēts Regulas (ES) Nr. 168/2013 4. pantā.

▼B

h) N2, N3 un N1 kategorijas transportlīdzekļi, kuri klasificēti kā lielas noslodzes transportlīdzekļi un kuri nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu pārvadāšanai, un kuru tehniski pieļaujamā maksimālā masa nepārsniedz 7,5 tonnas, un kuri ir Regulā (ES) 2019/1242 definētie " bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi";

i) N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļi, kuri nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu pārvadāšanai, kuru tehniski pieļaujamā maksimālā masa nepārsniedz 7,5 tonnas un kuri ir Regulas (ES) 2019/1242 3. panta 11. punktā definētie " bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi" vai 3. panta 12. punktā definētie "mazemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļi";

j) tādi kuģi, ar ko veic pasažieru pārvadājumus iekšzemes ūdeņos:

   i) kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

   ii) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuri ir hibrīdkuģi vai duālās degvielas kuģi, kuri vismaz 50 % no to normālai ekspluatācijai nepieciešamās enerģijas iegūst vai nu no degvielas, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai uzlādē no elektrotīkla;

k) kuģi, ar ko veic kravas pārvadājumus iekšzemes ūdeņos un kas nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu pārvadāšanai un:

   i) kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

   ii) kuriem līdz 2025. gada 31. decembrim tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas uz tonnkilometru (gCO_2/tkm), kas aprēķinātas (vai, ja runa ir par jauniem kuģiem, aplēstas), izmantojot energoefektivitātes operacionālo rādītāju ([94]), ir par 50 % mazākas nekā CO_2 emisiju vidējā atsauces vērtība, kas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1242 11. pantu noteikta lielas noslodzes transportlīdzekļiem (transportlīdzekļu apakšgrupa 5-LH);

l) kuģi, ar ko veic kravas pārvadājumus jūras un piekrastes ūdeņos, un ostas darbībām un palīgdarbībām nepieciešamie kuģi, kuri nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai un

   i) kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

   ii) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuri ir hibrīdkuģi un duālās degvielas kuģi, kas vismaz 25 % no to normālai ekspluatācijai jūrā vai ostās nepieciešamās enerģijas iegūst vai nu no degvielas, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai uzlādē no elektrotīkla;

   iii) kuriem līdz 2025. gada 31. decembrim un tikai tādā gadījumā, ja var pierādīt, ka kuģus izmanto tikai tādu piekrastes un tuvsatiksmes pakalpojumu sniegšanai, kuru mērķis ir pašlaik pa sauszemi transportētās kravas novirzīt uz jūras transportu, tiešās (izpūtēja)

([94]) Energoefektivitātes operacionālais rādītājs tiek definēts kā emitētā CO_2 masas attiecība pret pārvadāšanas darba vienību. Tā ir reprezentatīva vērtība, kas raksturo kuģa darbības energoefektivitāti nepārtrauktā periodā un atspoguļo kuģa vispārējo komercdarbības modeli. Norādījumi par to, kā aprēķināt šo rādītāju, ir sniegti SJO dokumentā MEPC.1/Circ. 684.

▼B

CO_2 emisijas, kas aprēķinātas, izmantojot Starptautiskās jūrniecības organizācijas (*IMO*) projektētās energoefektivitātes indeksu (*EEDI*) ([95]), ir par 50 % mazākas nekā CO_2 emisiju vērtība, kas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1242 11. pantu noteikta lielas noslodzes transportlīdzekļiem (transportlīdzekļu apakšgrupa 5-LH);

iv) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuģi, kuru projektētās energoefektivitātes indeksa (*EEDI*) vērtība ir par 10 % zemāka, nekā paredzēts EEDI prasībās, kas piemērojamas 2022. gada 1. aprīlī ([96]), ja kuģus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([97]);

m) kuģi, ar ko veic pasažieru pārvadājumus jūras un piekrastes ūdeņos un kas nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai un:

i) kuri nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas;

ii) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuri ir hibrīdkuģi un duālās degvielas kuģi, kuri vismaz 25 % no to normālai ekspluatācijai jūrā vai ostās nepieciešamās enerģijas iegūst vai nu no degvielas, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai uzlādē no elektrotīkla;

iii) līdz 2025. gada 31. decembrim — kuģi, kuru projektētās energoefektivitātes indeksa (*EEDI*) vērtība ir par 10 % zemāka, nekā paredzēts EEDI prasībās, kas piemērojamas 2022. gada 1. aprīlī, ja kuģus var darbināt ar degvielu, kas nerada nekādas tiešās (izpūtēja) CO_2 emisijas, vai ar degvielu no atjaunīgiem avotiem ([98]);

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C29.1, C30.1, C30.2, C30.9, C33.15, C33.17, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

([95]) Projektētās energoefektivitātes indekss (4.6.2021. versija: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).
([96]) Saskaņā ar Starptautiskās Jūrniecības organizācijas Jūras vides aizsardzības komitejas 74. sesijā panākto vienošanos.
([97]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.
([98]) Degvielas, kas atbilst šā pielikuma 3.10. un 4.13. iedaļā norādītajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

▼B

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([99]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([100]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([101]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([102]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([103]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē:

([99]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([100]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([101]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([102]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([103]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

	(a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; (d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Attiecīgā gadījumā transportlīdzekļi nesatur svinu, dzīvsudrabu, sešvērtīgo hromu un kadmiju saskaņā ar Direktīvu 2000/53/EK.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.4. **Bateriju ražošana**

Darbības apraksts

Transportam, stacionārajai un ārpustīkla enerģijas uzkrāšanai un citām rūpnieciskām vajadzībām izmantojamu atkārtoti uzlādējamu bateriju, bateriju pakešu un akumulatoru ražošana un attiecīgo komponentu (aktīvo materiālu, elementu, korpusu un elektronisko komponentu) ražošana, kā rezultātā ievērojami samazinās SEG emisijas transportā, stacionārajā un ārpustīkla enerģijas uzkrāšanā un citās rūpnieciskās darbībās.

Nolietoto bateriju reciklēšana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodiem C27.2 un E38.3.2 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

▼B

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([104]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([105]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([106]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([107]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([108]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([104]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([105]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([106]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([107]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([108]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Jaunu bateriju, komponentu un materiālu ražošanas kontekstā tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā. Reciklēšanas procesi atbilst Direktīvas 2006/66/EK 12. panta un III pielikuma B daļas prasībām, tostarp par jaunāko relevanto labāko pieejamo tehnisko paņēmienu izmantošanu un par to, ka jāsasniedz efektivitātes rādītāji, kas noteikti svina-skābes baterijām/akumulatoriem, niķeļa-kadmija baterijām/akumulatoriem un citu ķīmisko sastāvu baterijām/akumulatoriem. Šie procesi nodrošina metāla satura reciklēšanu pēc iespējas augstākā līmenī, ciktāl tas tehniski iespējams, neradot pārmērīgas izmaksas. Attiecīgā gadījumā objekti, kuros notiek reciklēšanas procesi, atbilst Direktīvas 2010/75/ES prasībām.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Baterijas/akumulatori atbilst ilgtspējas noteikumiem, kas piemērojami bateriju laišanai tirgū, t. sk. bīstamu vielu lietošanas ierobežojumiem, tostarp tiem, kas paredzēti Regulā (EK) Nr. 1907/2006 un Direktīvā 2006/66/EK.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.5. **Ēku energoefektivitātes aprīkojuma ražošana**

Darbības apraksts

Viena vai vairāku turpmāk uzskaitīto ēku energoefektivitātes aprīkojuma izstrādājumu un to galveno sastāvdaļu ([109]) ražošana:

(a) logi, kuru U vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 1,0 W/m^2K;

(b) durvis, kuru U vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 1,2 W/m^2K;

(c) ārsienu sistēmas, kuru U vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 0,5 W/m^2K;

(d) jumtu sistēmas, kuru U vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 0,3 W/m^2K;

([109]) Attiecīgā gadījumā U vērtību aprēķina saskaņā ar piemērojamiem standartiem, piem., EN ISO 10077-1:2017 (logi un durvis), EN ISO 12631:2017 (piekārtās fasādes) un EN ISO 6946:2017 (citas būvdetaļas un būvelementi).

▼B

(e) izolācijas produkti, kuru lambda vērtība ir mazāka par vai vienāda ar 0,06 W/mK;

(f) mājsaimniecības ierīces, kas pieder pie divām augstākajām aizņemtajām energoefektivitātes klasēm saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369 un minētās regulas deleģētajiem aktiem;

(g) gaismas avoti, kas pieder pie divām augstākajām aizņemtajām energoefektivitātes klasēm saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369 un minētās regulas deleģētajiem aktiem;

(h) telpas apsildes un mājsaimniecības karstā ūdens sistēmas, kas pieder pie divām augstākajām aizņemtajām energoefektivitātes klasēm saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369 un minētās regulas deleģētajiem aktiem;

(i) dzesēšanas un ventilācijas sistēmas, kas pieder pie divām augstākajām aizņemtajām energoefektivitātes klasēm saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369 un minētās regulas deleģētajiem aktiem;

(j) klātbūtnes un dienasgaismas kontrolierīces apgaismes sistēmām;

(k) siltumsūkņi, kas atbilst šā pielikuma 4.16. iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem;

(l) fasādes un jumta seguma elementi ar saules ēnojuma vai saules gaismas kontroles funkciju, tostarp elementi, uz kuriem var augt veģetācija;

(m) energoefektīvas dzīvojamo un nedzīvojamo ēku automatizācijas un vadības sistēmas;

(n) zonēti termostati un ēku galvenās elektroenerģijas slodzes vai siltumslodzes viedajam monitoringam paredzētas ierīces, kā arī sensoru ierīces;

(o) ražojumi, kas domāti siltumenerģijas uzskaitei un termostatiskai regulēšanai gan atsevišķās mājās, kas pieslēgtas pie centralizētās siltumapgādes sistēmām, gan dzīvokļos, kas pieslēgti pie visas ēkas centrālapsildes sistēmām, gan ēkās, kas pieslēgtas centrālapsildes sistēmām;

(p) centralizētās siltumapgādes siltummaiņi un apakšstacijas, kas atbilst prasībām, kuras šī pielikuma 4.15. iedaļā noteiktas centralizētās siltumapgādes/aukstumapgādes darbībai;

(q) izstrādājumi, kas paredzēti apsildes sistēmas viedajam monitoringam un regulēšanai, kā arī sensoru ierīces.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C16.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C.23.61, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13, C28.14, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

▼B

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([110]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([111]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([112]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([113]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([114]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

([110]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([111]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([112]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([113]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([114]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; (d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.6. **Citu mazoglekļa tehnoloģiju ražošana**

Darbības apraksts

Tādu tehnoloģiju ražošana, kuru mērķis ir būtiski samazināt SEG emisijas citos ekonomikas sektoros, ja šīs tehnoloģijas nav iztirzātas šā pielikuma 3.1. līdz 3.5. iedaļā un ja šīs tehnoloģijas salīdzinājumā ar tirgū pieejamām efektīvākajām alternatīvajām tehnoloģijām, produktiem vai risinājumiem dod pierādāmus, būtiskus aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumus, kas aprēķināti, izmantojot Komisijas Ieteikumu 2013/179/ES vai ISO 14067:2018 ([115]) vai ISO 14064-1:2018 ([116]), un ja šos kvantificētos aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumus verificē neatkarīga trešā puse.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C22, C25, C26, C27 un C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([115]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (https://www.iso.org/standard/71206.html).

([116]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([117]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([118]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([119]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([120]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([121]);

([117]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([118]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([119]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([120]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([121]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros tiek novērtēts, vai ir pieejami paņēmieni, un, ja iespējams, tiek ieviesti paņēmieni, kas sekmē: (a) sekundāro izejvielu atkalizmantošanu un izmantošanu un atkalizmantotu komponentu iestrādāšanu ražojumos; (b) īpaši ilgizturīgu, reciklējamu, viegli demontējamu un pielāgojamu ražojumu konstruēšanu; (c) atkritumu apsaimniekošanu, kas paredz, ka ražošanas procesā prioritāra ir reciklēšana, nevis likvidēšana; (d) informācijas pieejamību par bažas radošām vielām un šo vielu izsekojamību visā saražoto produktu aprites ciklā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.7. **Cementa ražošana**

Darbības apraksts

Cementa klinkera, cementa vai alternatīvu saistvielu ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C23.51 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

▼B

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([122]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([123]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([124]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([125]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([126]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

([122]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([123]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([124]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([125]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([126]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Cementa ražošanas procesos radušās siltumnīcefekta gāzu emisijas ([127]) ir šādas: (a) pelēkā cementa klinkers — mazāk par 0,816 ([128]) tCO_2e uz tonnu pelēkā cementa klinkera; (b) cements no pelēkā klinkera vai alternatīva hidrauliskā saistviela — mazāk par 0,530 ([129]) tCO_2e uz tonnu saražotā cementa vai alternatīvās saistvielas.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) cementa, kaļķu un magnija oksīda ražošanas nozarē ([130]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes ([131]). Ja cementa ražošanā kā alternatīvu kurināmo izmanto bīstamos atkritumus, ir ieviesti pasākumi, kas nodrošina drošu apiešanos ar atkritumiem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.8. **Alumīnija ražošana**

Darbības apraksts

Alumīnija ražošana primārā alumīnija oksīda (boksīta) procesā vai otrreizējā alumīnija reciklēšanā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodiem C24.42, C24.53 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([127]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([128]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([129]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā par pelēkā klinkera cementu savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti, un pareizināta ar klinkera/cementa attiecības koeficientu (0,65).

([130]) Komisijas Īstenošanas lēmums 2013/163/ES (2013. gada 26. marts), ar ko pieņem labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP) secinājumus cementa, kaļķu un magnija oksīda ražošanas nozarē saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (OV L 100, 9.4.2013., 1. lpp.).

([131]) Skatīt Atsauces dokumentu par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz ekonomiku un šķērsvidisko ietekmi (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ecm_bref_0706.pdf.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([132]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([133]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([134]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([135]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([136]);

([132]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([133]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([134]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([135]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/-.

([136]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības ietvaros ražo vienu no turpmāk uzskaitītajiem ražojumiem: (a) primārais alumīnijs, ja saimnieciskā darbība līdz 2025. gadam atbilst diviem no tālāk uzskaitītajiem kritērijiem, bet pēc 2025. gada visiem tālāk uzskaitītajiem kritērijiem ([137]): i) SEG emisijas nepārsniedz 1,604 ([138]) tCO_2 uz tonnu saražotā alumīnija ([139]); ii) netiešās SEG emisijas nepārsniedz 270g CO_2e/kWh; iii) ražošanas procesa elektroenerģijas patēriņš nepārsniedz 15,5 MWh/t Al; (b) sekundārais alumīnijs.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz krāsaino metālu ražošanu ([140]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.9. **Dzelzs un tērauda ražošana**

Darbības apraksts

Dzelzs un tērauda ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši C24.10, C24.20, C24.31, C24.32, C24.33, C24.34, C24.51 un C24.52, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([137]) Vienota robežvērtība, ko veido tiešo un netiešo emisiju summa, kas aprēķināta kā to datu mediānā vērtība, kuri ievākti, nosakot ES ETS rūpniecības līmeņatzīmes 2021.–2026. gada periodam, un kas aprēķināta saskaņā ar Direktīvā 2003/87/EK noteikto līmeņatzīmju noteikšanas metodiku, un kam pieskaitīts "klimata pārmaiņu mazināšanas būtiskas sekmēšanas" kritērijs attiecībā uz elektroenerģijas ražošanu (270gCO_2e/kWh), kas pareizināts ar alumīnija ražošanas vidējo energoefektivitāti (15,5 MWh/t Al).

([138]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([139]) Saražotais alumīnijs ir neapstrādāts neleģēts šķidrs alumīnijs, kas iegūts elektrolīzes ceļā.

([140]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1032 (2016. gada 13. jūnijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz krāsaino metālu ražošanu (OV L 174, 30.6.2016., 32. lpp.).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([141]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([142]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([143]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([144]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([145]);

([141]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([142]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([143]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([144]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([145]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības ietvaros ražo vienu no turpmāk uzskaitītajiem ražojumiem: (a) dzelzs un tērauds, ja SEG emisijas ([146]), no kurām atskaitīts to emisiju daudzums, kuras attiecinātas uz atlikumgāzu radīšanu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/331 VII 10.1.5.a) punktu, nepārsniedz šādas vērtības dažādos ražošanas procesa posmos: i) karstais metāls = 1,443 ([147])] tCO_2e/t produkta; ii) aglomerēta rūda = 0,242 ([148]) tCO_2e/t produkta; iii) kokss (izņemot lignīta koksu) = 0,237 ([149]) tCO_2e/t produkta; iv) dzelzs liešana = 0,390 ([150]) tCO_2e/t produkta; v) elektriskā loka krāšņu augstleģētais tērauds = 0,360 ([151]) tCO_2e/t produkta; vi) elektriskā loka krāšņu oglekļa tērauds = 0,276 ([152]) tCO_2e/t produkta. (b) tērauds elektriskā loka krāsnīs, kur ražo elektriskā loka krāšņu oglekļa tēraudu vai elektriskā loka krāšņu augstleģēto tēraudu, kā definēts Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 20189/331, ja tērauda lūžņu ielaide attiecībā pret produkcijas izlaidi ir šāda: i) augstleģēta tērauda ražošanā — vismaz 70 %; ii) oglekļa tērauda ražošanā — vismaz 90 %.

([146]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([147]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([148]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([149]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([150]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([151]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([152]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) dzelzs un tērauda ražošanā ([153]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.10. **Ūdeņraža ražošana**

Darbības apraksts

Ūdeņraža un sintētisko degvielu uz ūdeņraža bāzes ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.11 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

([153]) Komisijas Īstenošanas lēmums 2012/135/ES (2012. gada 28. februāris), ar ko nosaka labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP) secinājumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām dzelzs un tērauda ražošanā (OV L 70, 8.3.2012., 63. lpp.).

▼B

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([154]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([155]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([156]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([157]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([158]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbība atbilst prasībai, ka aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumam jābūt 70 % attiecībā pret fosilā kurināmā komparatoru 94 g CO_2e/MJ, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001 ([159]) 25. panta 2. punktā un minētās direktīvas V pielikumā. Aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumus aprēķina, izmantojot Direktīvas (ES) 2018/2001 28. panta 5. punktā minēto metodiku vai arī izmantojot ISO 14067:2018 ([160]) vai ISO 14064-1:2018 ([161]). Attiecīgā gadījumā kvantificētus aprites cikla SEG emisiju aiztaupījumus verificē saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 30. pantu vai tos verificē neatkarīga trešā persona.

([154]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([155]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([156]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([157]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([158]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([159]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

([160]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([161]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) secinājumos par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) par hlora un sārmu rūpniecību ([162]); secinājumos par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([163]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem par minerāleļļas un gāzes pārstrādi ([164]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.11. **Tehniskā oglekļa ražošana**

Darbības apraksts

Tehniskā oglekļa ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.13 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

([162]) Īstenošanas lēmums 2013/732/ES.
([163]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.
([164]) Īstenošanas lēmums 2014/738/ES.

▼B

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([165]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([166]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([167]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([168]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([169]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Tehniskā oglekļa ražošanas procesos radušās siltumnīcefekta gāzu emisijas ([170]) ir mazākas par 1,615 ([171]) tCO_2e uz tonnu produkta.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas

([165]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([166]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([167]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([168]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([169]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([170]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([171]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) atsauces dokumentā par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (cietvielu un citu) ražošanā ([172]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([173]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.12. **Kalcinētās sodas ražošana**

Darbības apraksts

Nātrija karbonāta (kalcinētās sodas, nātrija ogļskābes sāls) ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.13 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

([172]) Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (cietvielu un citu) ražošanā (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([173]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([174]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([175]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([176]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([177]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([178]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Kalcinētās sodas ražošanas procesos radušās siltumnīcefekta gāzu emisijas ([179]) ir mazākas par 0,866 ([180]) tCO_2e uz tonnu produkta.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.:

([174]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([175]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([176]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([177]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([178]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([179]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([180]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

▼B

	(a) atsauces dokumentā par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (cietvielu un citu) ražošanā ([181]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([182]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.13. **Hlora ražošana**

Darbības apraksts

Hlora ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.13 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([183]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

([181]) Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (cietvielu un citu) ražošanā (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([182]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

([183]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

▼B

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([184]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([185]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([186]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([187]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Elektroenerģijas patēriņš elektrolīzē un hlora apstrādē ir vienāds ar vai mazāks par 2,45 MWh uz tonnu hlora. Hlora ražošanā izmantotās elektroenerģijas vidējās tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas ir vienādas ar vai mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz hlora un sārmu rūpniecību ([188]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([189]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.

([184]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([185]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([186]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([187]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([188]) Īstenošanas lēmums 2013/732/ES.

([189]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼M2

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼B

3.14. **Organisko pamatķimikāliju ražošana**

Darbības apraksts

Šādu produktu ražošana:

a) vērtīgas ķimikālijas (*HVC*):

i) acetilēns;

ii) etilēns;

iii) propilēns;

iv) butadiēns;

b) aromātiskie ogļūdeņraži:

i) jauktie alkilbenzoli un alkilnaftalīni, izņemot HS pozīcijā 2707 vai 2902 klasificētos;

ii) cikloheksāns;

iii) benzols;

iv) toluols;

v) o-ksilols;

vi) p-ksilols;

vii) m-ksilols un ksilola izomēru maisījumi;

viii) etilbenzols;

ix) kumols;

x) bifenils, terfenili, viniltoluoli, citi cikliskie ogļūdeņraži, izņemot ciklānus, ciklēnus, cikloterpēnus, benzolu, toluolu, ksilolus, stirolu, etilbenzolu, kumolu, naftalīnu, antracēnu;

xi) benzols, toluols un ksilols;

xii) naftalīns un pārējie aromātisko ogļūdeņražu maisījumi (izņemot benzolu, toluolu, ksilolu);

c) vinilhlorīds;

d) stirols,

e) etilēnoksīds;

f) monoetilēnglikols;

g) adipīnskābe.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.14 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([190]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([191]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([192]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([193]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([194]);

([190]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([191]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([192]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([193]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([194]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Organisko ķimikāliju ražošanas procesos radītās SEG emisijas ([195]) ir mazākas nekā: (a) *HVC*: [0,851 ([196])] tCO_2e/t *HVC*; (b) aromātiskie ogļūdeņraži: 0,0300 ([197]) tCO_2e/t kompleksā svērtā caurlaiduma; (c) vinilhlorīds: [0,268 ([198]) tCO_2e/t vinilhlorīda; (d) stirols: 0,564 ([199]) tCO_2e/t stirola; (e) etilēnoksīds/etilēnglikoli: 0,489 ([200]) tCO_2e/t etilēnoksīda/glikola; (f) adipīnskābe: 0,76 ([201]) tCO_2e/t adipīnskābes. Ja darbības jomā ietilpstošās organiskās ķimikālijas tiek pilnībā vai daļēji ražotas no atjaunīgiem ievadmateriāliem, tad pilnībā vai daļēji no atjaunīgiem ievadmateriāliem saražotās ķimikālijas aprites cikla SEG emisijas ir mazākas nekā no fosiliem ievadmateriāliem saražotas ekvivalentas ķimikālijas aprites cikla SEG emisijas. Pirmējo organisko pamatķimikāliju ražošanā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem. Organisko pamatķimikāliju ražošanā izmantotā meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([195]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([196]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([197]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([198]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([199]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([200]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([201]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielapjoma organisko ķimikāliju ražošanu ([202]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([203]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.15. **Bezūdens amonjaka ražošana**

Darbības apraksts

Bezūdens amonjaka ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.15 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

([202]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2017/2117 (2017. gada 21. novembris), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielapjoma organisko ķimikāliju ražošanu (OV L 323, 7.12.2017., 1. lpp.).

([203]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([204]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([205]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([206]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([207]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([208]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem: (a) bezūdens amonjaka ražošanā radušās siltumnīcefekta gāzu emisijas ([209]) ir mazākas par 1,948 ([210]) tCO_2e uz tonnu bezūdens amonjaka. (b) amonjaks tiek atgūts no notekūdeņiem.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.:

([204]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([205]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([206]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([207]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([208]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([209]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([210]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

▼B

	(a) atsauces dokumentā par labākajiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (amonjaka, skābju un mēslojuma) ražošanā ([211]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([212]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.16. **Slāpekļskābes ražošana**

Darbības apraksts

Slāpekļskābes ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.15 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([213]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

([211]) Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (amonjaka, skābju un mēslojuma) ražošanā (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([212]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

([213]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

▼B

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([214]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([215]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([216]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([217]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Slāpekļskābes ražošanā radušās SEG emisijas ([218]) ir mazākas par 0,184 ([219]) tCO_2e uz tonnu slāpekļskābes.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) atsauces dokumentā par labākajiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (amonjaka, skābju un mēslojuma) ražošanā ([220]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([221]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.

([214]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([215]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([216]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([217]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([218]) Aprēķinātas saskaņā ar Regulu (ES) 2019/331.

([219]) Atspoguļo Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/447 sagatavošanas gaitā savākto datu mediāno vērtību 2016. un 2017. gadā (t CO_2 ekvivalenti/t), kura noteikta, balstoties uz saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11. pantu paziņoto verificēto informāciju par iekārtu siltumnīcefekta gāzu efektivitāti.

([220]) Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskiem paņēmieniem lielapjoma neorganisko ķimikāliju (amonjaka, skābju un mēslojuma) ražošanā (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([221]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

3.17. **Pirmējās plastmasas ražošana**

Darbības apraksts

Sveķu, plastmasas materiālu un nevulkanizējamu termoplastisko elastomēru ražošana, sveķu sajaukšana un maisīšana pēc individuāla pasūtījuma, kā arī standarta sintētisko sveķu ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu C20.16 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([222]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([223]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([224]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

([222]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([223]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([224]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([225]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([226]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Pirmējā plastmasa (plastmasa pirmformā) atbilst vienam no turpmāk sniegtajiem aprakstiem: (a) pilnībā saražota, mehāniski reciklējot plastmasas atkritumus; (b) ja mehāniskā reciklēšana nav iespējama, pilnībā saražota, ķīmiski reciklējot plastmasas atkritumus, ja saražotās plastmasas aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas, neskaitot aprēķinātos kredītus no kurināmā ražošanas, ir mazākas nekā no fosila ievadmateriāla saražotas līdzvērtīgas pirmējās plastmasas aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas. Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 ([227]) vai ISO 14064-1:2018 ([228]). Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona; (c) pilnībā vai daļēji iegūta no atjaunīgiem izejmateriāliem ([229]), ja pilnībā vai daļēji no atjaunīga ievadmateriāla saražotās pirmējās plastmasas aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas ir mazākas nekā no fosiliem ievadmateriāliem saražotas ekvivalentas pirmējās plastmasas aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas. Aprites cikla SEG emisijas aprēķina, izmantojot Ieteikumu 2013/179/ES vai arī ISO 14067:2018 vai ISO 14064-1:2018. Kvantificētās aprites cikla SEG emisijas verificē neatkarīga trešā persona; Pirmējās plastmasas ražošanā izmantotā lauksaimniecības biomasa atbilst Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem kritērijiem. Pirmējās plastmasas ražošanā izmantotā meža biomasa atbilst minētās direktīvas 29. panta 6. un 7. punktā noteiktajiem kritērijiem.

([225]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([226]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([227]) ISO standarts 14067:2018, Siltumnīcefekta gāzes. Produktu oglekļa pēda. Kvantitatīvās noteikšanas prasības un vadlīnijas (https://www.iso.org/standard/71206.html).

([228]) ISO standarts 14064-1:2018, Siltumnīcefekta gāzes. 1.daļa: Specifikācija ar norādījumiem siltumnīcefekta gāzu emisijas un likvidēšanas kvantitatīvai noteikšanai un pārskatu sagatavošanai organizāciju līmenī (https://www.iso.org/standard/66453.html).

([229]) Atjaunīgie ievadmateriāli ir biomasa, rūpnieciskie bioatkritumi vai sadzīves bioatkritumi.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk.: (a) atsauces dokumentā par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem polimēru ražošanā ([230]); (b) secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz vispārizmantojamām notekūdeņu/atlikumgāzu attīrīšanas/apsaimniekošanas sistēmām ķīmiskās rūpniecības nozarē ([231]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4. ENERĢĒTIKA

4.1. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot saules fotoelementu tehnoloģiju**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot saules fotoelementu tehnoloģiju.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības "Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts" sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi ("pielāgošanās risinājumi"), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

([230]) Atsauces dokuments par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem polimēru ražošanā (4.6.2021. versija: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf).

([231]) Īstenošanas lēmums (ES) 2016/902.

▼B

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([232]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([233]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([234]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([235]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([236]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([232]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([233]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([234]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([235]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([236]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

4.2. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot saules enerģijas koncentrēšanas tehnoloģiju**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot saules enerģijas koncentrēšanas tehnoloģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi ("pielāgošanās risinājumi"), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([237]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([238]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([239]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

([237]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([238]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([239]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([240]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([241]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.3. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot vēja enerģiju**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot vēja enerģiju.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības "Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts" sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi ("pielāgošanās risinājumi"), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

([240]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([241]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([242]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([243]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([244]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([245]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([246]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas

([242]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([243]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([244]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([245]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([246]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ja tiek būvēts atkrastes vējparks, darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 11. raksturlielumu (troksnis/enerģija), kas minēts direktīvas I pielikumā, un kā noteikts Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajam raksturlielumam relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem ([247]). Ja tiek būvēts atkrastes vējparks, darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 1. raksturlielumu (bioloģiskā daudzveidība) un 6. raksturlielumu (jūras dibena integritāte), kas minēti direktīvas I pielikumā, un kā noteikts Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajiem raksturlielumiem relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.

4.4. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot okeāna enerģijas tehnoloģijas**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot okeāna enerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

([247]) Praktiski norādījumi, kā izpildīt šo kritēriju, atrodami Eiropas Komisijas paziņojumā C(2020) 7730 final “ Vadlīnijas par vēja enerģijas projektiem un ES dabas aizsardzības tiesību aktiem” (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_en.pdf).

▼B

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([248]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([249]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([250]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([251]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([252]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 11. raksturlielumu (troksnis/enerģija), kas minēts direktīvas I pielikumā, un kā noteikts Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajam raksturlielumam relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.

([248]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([249]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([250]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([251]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([252]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ir ieviesti pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu pretapaugšanas krāsas un biocīdu toksicitāti, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 528/2012, ar kuru Savienības tiesību aktos īsteno 2001. gada 5. oktobrī pieņemto Starptautisko konvenciju par kuģu kaitīgo pretapaugšanas sistēmu kontroli.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 1. raksturlielumu (bioloģiskā daudzveidība), kas minēts direktīvas I pielikumā, un kā noteikts Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajam raksturlielumam relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.

4.5. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot hidroenerģiju**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot hidroenerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([253]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

([253]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

▼B

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([254]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([255]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([256]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([257]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	1. Darbība atbilst Direktīvas 2000/60/EK noteikumiem, jo īpaši visām direktīvas 4. panta prasībām. 2. Ja darbība ir esošu hidroelektrostaciju ekspluatācija, tostarp pārjaunošanas darbības ar mērķi palielināt atjaunīgās enerģijas izmantošanu vai enerģijas uzkrāšanas potenciālu, tā atbilst šādiem kritērijiem: 2.1. Saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK un jo īpaši tās 4. un 11. pantu, lai samazinātu negatīvo ietekmi uz ūdeni, kā arī uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, ir īstenoti visi tehniski iespējamie un ekoloģiski relevantie ietekmes mazināšanas pasākumi. 2.2. Ja tas ir relevanti un atkarībā no tā, kādas ekosistēmas dabiski pastāv skartajos ūdensobjektos, pie šādiem pasākumiem pieder: (a) pasākumi, ar ko nodrošina zivju migrāciju lejup un augšup pa straumi (piemēram, zivīm nekaitīgas turbīnas, zivju novadīšanas būves, paši modernākie, pilnībā funkcionējoši zivju ceļi, pasākumi, ar ko aptur vai līdz minimumam samazina darbību un ūdens līmeņa pazemināšanu migrācijas vai nārstošanas laikā);

([254]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([255]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([256]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([257]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

(b) pasākumi, ar ko nodrošina minimālo ekoloģisko caurplūdumu (t. sk. pasākumi, ar ko mazina straujas, īslaicīgas caurplūduma variācijas vai ūdens līmeņa svārstības maksimumslodzes režīmā) un sedimentu plūsmu;

(c) pasākumi, ar ko aizsargā vai stiprina dzīvotnes.

2.3. Tam, cik šie pasākumi ir efektīvi, seko līdzi, ņemot vērā, kādi ir izsniegtajā atļaujā izklāstītie nosacījumi, kuru mērķis ir panākt labu skartā ūdensobjekta stāvokli vai potenciālu.

3. Ja tiek būvēta jauna hidroelektrostacija, darbība atbilst šādiem kritērijiem:

3.1. Saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 4. pantu un jo īpaši tā 7. punktu pirms būvniecības ir jāveic projekta ietekmes novērtējums, kurā novērtē jebkādu projekta potenciālo ietekmi uz ūdensobjektu stāvokli tajā pašā upes baseinā un uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, jo īpaši ņemot vērā tādus aspektus kā migrācijas koridori, brīvi plūstošas upes vai teju neiztraucētas ekosistēmas.

Novērtējuma pamatā ir neseni, visaptveroši un precīzi dati, tostarp monitoringa dati par bioloģiskās kvalitātes elementiem, kuri ir sevišķi jutīgi pret hidromorfoloģiskām izmaiņām, un par to, kāds jauno darbību rezultātā būs paredzamais ūdensobjekta stāvoklis salīdzinājumā ar pašreizējo.

Jo īpaši tajā novērtē, kāda būs šī jaunā projekta kumulatīvā ietekme kombinācijā ar pārējo esošo vai plānoto infrastruktūru upes baseinā.

3.2. Pamatojoties uz šo ietekmes novērtējumu, ir noskaidrots, ka konstrukcijas, atrašanās vietas un tajā īstenoto mazināšanas pasākumu dēļ stacija ir tāda, kas atbilst vienai no šādām prasībām:

a) stacija nepasliktina un neapdraud tā konkrētā ūdensobjekta laba stāvokļa vai potenciāla sasniegšanu, ar kuru tā ir saistīta;

b) ja pastāv risks, ka stacija varētu pasliktināt vai apdraudēt laba stāvokļa / potenciāla sasniegšanu konkrētajā ūdensobjektā, ar kuru tā ir saistīta, bet šāda pasliktināšanās nav būtiska un ir veikts detalizēts izmaksu un ieguvumu novērtējums, kurš pierāda, ka realizēsies abi šie priekšnoteikumi:

   i) pastāv sevišķi svarīgas sabiedrības intereses vai arī gaidāmie ieguvumi no plānotās hidroelektrostacijas ir lielāki par izmaksām, ko videi un sabiedrībai rada ūdens stāvokļa pasliktināšanās;

   ii) tehnisku iemeslu vai nesamērīgu izmaksu dēļ nav iespējams sevišķi svarīgās sabiedrības intereses vai gaidāmos ieguvumus no stacijas realizēt ar alternatīviem līdzekļiem, kas nodrošinātu labāku vidisko iznākumu (tādi līdzekļi ir, piemēram, esošo hidroelektrostaciju pārjaunošana vai tādu tehnoloģiju izmantošana, kas neizjauc upes nepārtrauktību).

▼B

	3.3. Lai samazinātu negatīvo ietekmi uz ūdeni, kā arī uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, ir īstenoti visi tehniski iespējamie un ekoloģiski relevantie ietekmes mazināšanas pasākumi. Ja tas ir relevanti un atkarībā no tā, kādas ekosistēmas dabiski pastāv skartajos ūdensobjektos, pie šādiem mazināšanas pasākumiem pieder: (a) pasākumi, ar ko nodrošina zivju migrāciju lejup un augšup pa straumi (piemēram, zivīm nekaitīgas turbīnas, zivju novadīšanas būves, paši modernākie, pilnībā funkcionējoši zivju ceļi, pasākumi, ar ko aptur vai līdz minimumam samazina ekspluatāciju un ūdens līmeņa pazemināšanu migrācijas vai nārstošanas laikā); (b) pasākumi, ar ko nodrošina minimālo ekoloģisko caurplūdumu (t. sk. pasākumi, ar ko mazina straujas, īslaicīgas caurplūduma variācijas vai ūdens līmeņa svārstības maksimumslodzes režīmā) un sedimentu plūsmu; (c) pasākumi, ar ko aizsargā vai stiprina dzīvotnes. Tam, cik šie pasākumi ir efektīvi, seko līdzi, ņemot vērā, kādi ir izsniegtajā atļaujā izklāstītie nosacījumi, kuru mērķis ir panākt labu skartā ūdensobjekta stāvokli vai potenciālu. 3.4. Stacija neatgriezeniski neapdraud laba stāvokļa/potenciāla sasniegšanu nevienā ūdensobjektā tajā pašā upes baseina apgabalā. 3.5. Papildus iepriekš minētajiem ietekmes mazināšanas pasākumiem un tad, kad tas ir relevanti, tiek īstenoti kompensācijas pasākumi, lai nodrošinātu, ka projekts nepalielina ūdensobjektu sadrumstalotību tajā pašā upes baseina apgabalā. To panāk, atjaunojot nepārtrauktību tajā pašā upes baseina apgabalā tādā mērā, kas kompensē nepārtrauktības traucējumus, ko var izraisīt plānotā hidroelektrostacija. Kompensācija sākas pirms projekta īstenošanas.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem ([258]).

4.6. **Elektroenerģijas ražošana, izmantojot ģeotermālo enerģiju**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju no ģeotermālās enerģijas.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([258]) Praktiskie norādījumi ir ietverti Komisijas paziņojumā C/2018/2619 “Vadlīnijas par prasībām hidroenerģijas jomā saistībā ar ES dabas aizsardzības tiesību aktiem” (OV C 213, 18.6.2018., 1. lpp.).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([259]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([260]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([261]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([262]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([263]);

([259]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([260]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([261]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([262]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([263]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja tiek ekspluatētas augstas entalpijas ģeotermālās energosistēmas, tad ir ieviestas pienācīgas emisiju līmeņa samazināšanas sistēmas, lai netiktu apgrūtināta Direktīvā 2004/107/EK un Direktīvā 2008/50/EK noteikto gaisa kvalitātes robežvērtību sasniegšana.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.7. **Elektroenerģijas ražošana no atjaunīga, nefosila gāzveida un šķidrā kurināmā**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju, izmantojot atjaunīgas izcelsmes gāzveida un šķidros kurināmos. Darbībā neietilpst elektroenerģijas ražošana, izmantojot tikai biogāzi un bioloģiskos šķidros kurināmos (sk. šā pielikuma 4.8. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

▼B

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([264]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([265]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([266]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([267]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([268]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas

([264]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([265]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([266]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([267]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([268]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([269]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.8. **Elektroenerģijas ražošana no bioenerģijas**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība un ekspluatācija, kas ražo elektroenerģiju tikai no biomasas, biogāzes un bioloģiskā šķidrā kurināmā, izņemot elektroenerģijas ražošanu no atjaunīgo kurināmo un biogāzes vai bioloģiskā šķidrā kurināmā maisījumiem (sk. šā pielikuma 4.7. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

([269]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442 (2017. gada 31. jūlijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām (OV L 212, 17.8.2017., 1. lpp.).

▼B

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([270]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([271]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([272]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([273]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([274]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbība atbilst ar ilgtspēju, siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu un efektivitāti saistītajām prasībām, kas noteiktas Direktīvas 2018/2001 29. pantā.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Attiecībā uz iekārtām, kuras ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES ([275]) darbības jomā, emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([276]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.

([270]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([271]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([272]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([273]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([274]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([275]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

([276]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

▼B

	Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Attiecībā uz iekārtām zonās vai zonu daļās, kas neatbilst Direktīvā 2008/50/EK noteiktajām gaisa kvalitātes robežvērtībām, tiek īstenoti emisiju līmeņa samazināšanas pasākumi, ņemot vērā informācijas apmaiņas rezultātus ([277]), ko Komisija publicē saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/2193 6. panta 9. un 10. punktu. Ja runa ir par organiskā materiāla anaerobo noārdīšanu, ja saražoto digestātu izmanto par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju vai nu tieši, vai pēc kompostēšanas vai jebkādas citas apstrādes, tas atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie komponentmateriālu kategorijām (CMC) Nr. 4 un 5, vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Ja anaerobās noārdīšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 100 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu anaerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([278]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.9. **Elektroenerģijas pārvade un sadale**

Darbības apraksts

Tādu pārvades sistēmu būvniecība un ekspluatācija, kas transportē elektroenerģiju ļoti augsta sprieguma un augstsprieguma savstarpēji savienotā sistēmā.

Tādu sadales sistēmu būvniecība un ekspluatācija, kas transportē elektroenerģiju augstsprieguma, vidēja sprieguma un zemsprieguma sadales sistēmās.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.12 un D35.13, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

([277]) Galīgais ziņojums par tehnoloģijām, kas izriet no informācijas apmaiņas ar dalībvalstīm, attiecīgajām nozarēm un nevalstiskajām organizācijām, ietver tehnisko informāciju par labākajām pieejamajām tehnoloģijām, ko vidējas jaudas sadedzināšanas stacijās izmanto, lai samazinātu to ietekmi uz vidi, un par emisiju līmeņiem, kas sasniedzami ar labākajām pieejamajām un jaunajām tehnoloģijām, un saistītajām izmaksām (4.6.2021. versija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([278]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147 (2018. gada 10. augusts), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi (OV L 208, 17.8.2018., 38. lpp.).

▼B

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([279]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([280]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([281]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([282]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([283]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Infrastruktūra nav paredzēta, lai izveidotu tiešu savienojumu vai paplašinātu esošu tiešu savienojumu ar spēkstaciju, kuras tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas pārsniedz 270 g CO_2e/kWh.

([279]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([280]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([281]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([282]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([283]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Virszemes augstspriguma līnijas: (a) būvlaukumā noritošajās darbībās tiek ievērotas Starptautiskās Finanšu korporācijas (*IFC*) Vispārīgās vides, veselības un drošuma pamatnostādnes ([284]). (b) darbībās ievēro piemērojamās normas un noteikumus, lai ierobežotu elektromagnētiskā starojuma ietekmi uz cilvēka veselību, tostarp — attiecībā uz Savienībā veiktām darbībām — Padomes ieteikumu par ierobežojumiem elektromagnētisko lauku (no 0 Hz līdz 300 GHz) iedarbībai uz plašu sabiedrību ([285]) un — attiecībā uz trešās valstīs veiktām darbībām — Starptautiskās komisijas aizsardzībai pret nejonizējošo starojumu (*ICNIRP*) 1998. gada pamatnostādnes ([286]). Darbībās neizmanto polihlorbifenilus (PHB).
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem ([287]).

4.10. **Elektroenerģijas uzkrāšana**

Darbības apraksts

Tādu objektu būvniecība un ekspluatācija, kuros uzkrāj elektroenerģiju vēlākai izlietošanai elektroenerģijas formā. Darbība ietver hidroakumulāciju.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības "Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts" sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

Šīs kategorijas saimnieciskajām darbībām nav īpaša NACE koda, kas minēts saimniecisko darbību statistiskajā klasifikācijā, kura izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi ("pielāgošanās risinājumi"), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

([284]) Environmental, Health, and Safety (EHS) Guidelines, 2007. gada 30. aprīlis (4.6.2021. versija: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPE RES&CVID=jOWim3p).

([285]) Padomes Ieteikums EK (1999. gada 12. jūlijs) par ierobežojumiem elektromagnētisko lauku (0 Hz līdz 300 GHz) iedarbībai uz plašu sabiedrību (1999/519/EK) (OV L 199, 30.7.1999., 59. lpp.).

([286]) *ICNIRP* 1998. gada Pamatnostādnes par laikā mainīgu elektrisko, magnētisko un elektromagnētisko lauku (līdz 300 ghz) iedarbības ierobežošanu (4.6.2021. versija: https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf).

([287]) Praktiski norādījumi šā kritērija īstenošanai ir ietverti Eiropas Komisijas paziņojumā C(2018)2620 "Energopārvades infrastruktūra un ES tiesību akti dabas aizsardzības jomā" (OV C 213, 18.6.2018, 62. lpp

▼B

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([288]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([289]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([290]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([291]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([292]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas

([288]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([289]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([290]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([291]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([292]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ja hidroakumulācijas objekts nav savienots ar upi, darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja hidroakumulācijas objekts ir savienots ar upi, darbība atbilst 4.5. iedaļā minētajiem *DNSH* kritērijiem par ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošanu un aizsardzību (“Elektroenerģijas ražošana, izmantojot hidroenerģiju”).
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.11. **Termiskās enerģijas uzkrāšana**

Darbības apraksts

Tādu objektu būvniecība un ekspluatācija, kuros uzkrāj termisko enerģiju vēlākai izlietošanai termiskās enerģijas vai cita energonesēja formā.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības “Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts” sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

Šīs kategorijas saimnieciskajām darbībām nav īpaša NACE koda, kas minēts saimniecisko darbību statistiskajā klasifikācijā, kura izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

▼B

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([293]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([294]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([295]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([296]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([297]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ja darbība ir termiskās enerģijas uzkrāšana ūdens nesējslānī (*ATES*), tā atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina maksimālu atkalizmantošanu, pārražošanu vai reciklēšanu dzīves cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos.

([293]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([294]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([295]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([296]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([297]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.12. **Ūdeņraža uzkrāšana**

Darbības apraksts

Tādu objektu būvniecība un ekspluatācija, kuros uzkrāj ūdeņradi vēlākai izlietošanai.

Šīs kategorijas saimnieciskajām darbībām nav īpaša NACE koda, kas minēts saimniecisko darbību statistiskajā klasifikācijā, kura izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([298]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([299]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([300]) vai maksas modeļiem.

([298]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([299]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([300]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([301]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([302]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina maksimālu atkalizmantošanu, pārražošanu vai reciklēšanu dzīves cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja uzkrātais apjoms pārsniedz piecas tonnas, darbība atbilst Direktīvai 2012/18/ES.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.13. **Transportā izmantojamas biogāzes un biodegvielu, kā arī bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošana**

Darbības apraksts

Transportā izmantojamas biogāzes vai biodegvielu, kā arī bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.21 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

([301]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([302]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([303]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([304]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([305]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([306]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([307]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbība atbilst ar ilgtspēju, siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu un efektivitāti saistītajām prasībām, kas noteiktas Direktīvas 2018/2001 29. pantā.

([303]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([304]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([305]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([306]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([307]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja tiek ražota biogāze, digestāta krātuvi sedz ar gāzi necaurlaidīgu pārsegu. Ja anaerobās noārdīšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 100 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu anaerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([308]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja runa ir par organiskā materiāla anaerobo noārdīšanu, ja saražoto digestātu izmanto par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju vai nu tieši, vai pēc kompostēšanas vai jebkādas citas apstrādes, tas atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie attiecīgi komponentmateriālu kategorijām (*CMC*) Nr. 4 un 5 (digestāts) vai Nr. 3 (komposts), vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.14. **Atjaunīgo un mazoglekļa gāzu pārvades un sadales tīkli**

Darbības apraksts

Gāzes tīklu pārveidošana, pārprofilēšana vai pāraprīkošana tā, lai tos varētu izmantot atjaunīgo un mazoglekļa gāzu pārvadē un sadalē.

Ūdeņraža un citu mazoglekļa gāzu transportēšanai paredzētu pārvades un sadales cauruļvadu būvniecība vai ekspluatācija.

▼M2

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši D35.22, F42.21 un H49.50, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

([308]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([309]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([310]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([311]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([312]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([313]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
▼M2	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Pārveidošana, pārprofilēšana vai pāraprīkošana nepalielina gāzes pārvades un sadales jaudu. Pārveidošana, pārprofilēšana vai pāraprīkošana nepagarina tīklu darbmūžu ilgāk par to pirms pārveidošanas, pārprofilēšanas vai pāraprīkošanas prognozēto sākotnējo darbmūža ilgumu, ja vien tīkls nav paredzēts ūdeņradim vai mazoglekļa gāzēm.

([309]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([310]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([311]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([312]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([313]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ventilatori, kompresori, sūkņi un citas izmantotās ierīces, uz kurām attiecas Direktīva 2009/125/EK, attiecīgā gadījumā atbilst energomarķējuma augstākās klases prasībām un minētās direktīvas īstenošanas noteikumiem un ir uzskatāmas par labāko pieejamo tehnoloģiju.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.15. **Centralizētā siltumapgāde/aukstumapgāde**

Darbības apraksts

Tādu cauruļvadu un ar tiem saistītās infrastruktūras būvniecība, pārjaunošana un ekspluatācija, kas paredzēti siltumapgādei un aukstumapgādei un kuru beigu punkts ir apakšstacija vai siltummainis.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([314]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

([314]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

▼B

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([315]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([316]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([317]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([318]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ventilatori, kompresori, sūkņi un citas izmantotās ierīces, uz kurām attiecas Direktīva 2009/125/EK, attiecīgā gadījumā atbilst energomarķējuma augstākās klases prasībām un minētās direktīvas īstenošanas noteikumiem un ir uzskatāmas par labāko pieejamo tehnoloģiju.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.16. **Elektrisko siltumsūkņu uzstādīšana un ekspluatācija**

Darbības apraksts

Elektrisko siltumsūkņu uzstādīšana un ekspluatācija.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības "Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts" sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

([315]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([316]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([317]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([318]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.30, F43.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([319]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([320]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([321]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([322]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([323]);

([319]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([320]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([321]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([322]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([323]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto. Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina maksimālu atkalizmantošanu, pārražošanu vai reciklēšanu dzīves cikla beigās, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja gaiss-gaiss siltumsūkņu nominālā jauda ir 12 kW vai mazāka, iekštelpu un āra akustiskās jaudas līmeņi ir zemāki par Regulā (ES) Nr. 206/2012 noteikto robežvērtību.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

4.17. **Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot saules enerģiju**

Darbības apraksts

Tādas koģenerācijas stacijas būvniecība un ekspluatācija, kurā ražo elektroenerģiju un siltumu/aukstumu, izmantojot saules enerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un D35.30, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

▼B

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([324]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([325]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([326]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([327]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([328]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas

([324]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([325]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([326]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([327]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([328]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.18. **Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot ģeotermālo enerģiju**

Darbības apraksts

Tādu koģenerācijas staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās ražo elektroenerģiju un siltumu/aukstumu, izmantojot ģeotermālo enerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un D35.30, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([329]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

([329]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

▼B

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([330]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([331]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([332]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([333]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja tiek ekspluatētas augstas entalpijas ģeotermālās energosistēmas, tad ir ieviestas pienācīgas emisiju līmeņa samazināšanas sistēmas, lai netiktu apgrūtināta Direktīvā 2004/107/EK un Direktīvā 2008/50/EK noteikto gaisa kvalitātes robežvērtību sasniegšana.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.19. **Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot atjaunīgus, nefosilus gāzveida un šķidros kurināmos**

Darbības apraksts

Tādu siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācijas staciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās izmanto atjaunīgas izcelsmes gāzveida un šķidros kurināmos. Darbībā neietilpst siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot tikai biogāzi un bioloģiskos šķidros kurināmos (sk. šā pielikuma 4.20. iedaļu).

([330]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([331]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([332]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([333]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un D35.30, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([334]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([335]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([336]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([337]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([338]);

([334]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([335]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([336]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([337]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([338]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([339]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.20. **Siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija, izmantojot bioenerģiju**

Darbības apraksts

Tādu koģenerācijas staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās siltumu/aukstumu un elektroenerģiju ražo tikai no biomasas, biogāzes un bioloģiskā šķidrā kurināmā, izņemot koģenerāciju no atjaunīgo kurināmo un biogāzes vai bioloģiskā šķidrā kurināmā maisījumiem (sk. šā pielikuma 4.19. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši D35.11 un D35.30, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

([339]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

▼B

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([340]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([341]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([342]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([343]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([344]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbība atbilst ar ilgtspēju, siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu un efektivitāti saistītajām prasībām, kas noteiktas Direktīvas 2018/2001 29. pantā.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas

([340]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([341]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([342]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([343]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([344]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja iekārtas ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES darbības jomā, tad emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([345]), vienlaikus nodrošinot, ka nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Attiecībā uz iekārtām zonās vai zonu daļās, kas neatbilst Direktīvā 2008/50/EK noteiktajām gaisa kvalitātes robežvērtībām, ņem vērā informācijas apmaiņas rezultātus ([346]), ko Komisija publicējusi saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/2193 6. panta 9. un 10. punktu. Ja runa ir par organiskā materiāla anaerobo noārdīšanu, ja saražoto digestātu izmanto par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju vai nu tieši, vai pēc kompostēšanas vai jebkādas citas apstrādes, tas atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie komponentmateriālu kategorijām (*CMC*) Nr. 4 un 5, vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Ja anaerobās noārdīšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 100 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu anaerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([347]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.21. **Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot saules siltumenerģiju**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās ražo siltumu/aukstumu, izmantojot saules siltumenerģiju.

Ja saimnieciskā darbība ir neatņemama šā pielikuma 7.6. iedaļā minētās darbības "Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, apkope un remonts" sastāvdaļa, piemēro 7.6. iedaļā noteiktos tehniskās pārbaudes kritērijus.

([345]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

([346]) Galīgais ziņojums par tehnoloģijām, kas izriet no informācijas apmaiņas ar dalībvalstīm, attiecīgajām nozarēm un nevalstiskajām organizācijām, ietver tehnisko informāciju par labākajām pieejamajām tehnoloģijām, ko vidējas jaudas sadedzināšanas stacijās izmanto, lai samazinātu to ietekmi uz vidi, un par emisiju līmeņiem, kas sasniedzami ar labākajām pieejamajām un jaunajām tehnoloģijām, un saistītajām izmaksām (4.6.2021. versija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([347]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([348]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([349]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([350]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([351]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([352]);

([348]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([349]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([350]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([351]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([352]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.22. **Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot ģeotermālo enerģiju**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās ražo siltumu/aukstumu, izmantojot ģeotermālo enerģiju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

▼B

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([353]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([354]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([355]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([356]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([357]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja tiek ekspluatētas augstas entalpijas ģeotermālās energosistēmas, tad ir ieviestas pienācīgas emisiju līmeņa samazināšanas sistēmas, lai netiktu apgrūtināta Direktīvā 2004/107/EK un Direktīvā 2008/50/EK noteikto gaisa kvalitātes robežvērtību sasniegšana.

([353]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([354]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([355]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([356]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([357]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.23. **Siltuma/aukstuma ražošana no atjaunīgiem, nefosiliem gāzveida un šķidriem kurināmiem**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās ražo siltumu/aukstumu, izmantojot atjaunīgas izcelsmes gāzveida un šķidros kurināmos. Darbībā neietilpst siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot tikai biogāzi un bioloģiskos šķidros kurināmos (sk. šā pielikuma 4.24. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([358]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([359]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([360]) vai maksas modeļiem.

([358]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([359]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([360]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([361]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([362]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([363]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.24. **Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot bioenerģiju**

Darbības apraksts

Tādu siltuma/aukstuma ražošanas staciju būvniecība un ekspluatācija, kas ražo siltumu/aukstumu tikai no biomasas, biogāzes un bioloģiskā šķidrā kurināmā, izņemot siltuma/aukstuma ražošanu no atjaunīgo kurināmo un biogāzes vai bioloģiskā šķidrā kurināmā maisījumiem (sk. šā pielikuma 4.23. iedaļu).

([361]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([362]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([363]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.	
Tehniskās pārbaudes kritēriji	
Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām	
1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.	
2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:	
(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;	
(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;	
(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.	
Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:	
(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;	
(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([364]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.	
3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([365]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([366]) vai maksas modeļiem.	
4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:	
(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;	
(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([367]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([368]);	

([364]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([365]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([366]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([367]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([368]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbība atbilst ar ilgtspēju, siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumu un efektivitāti saistītajām prasībām, kas noteiktas Direktīvas 2018/2001 29. pantā.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja iekārtas ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES darbības jomā, tad emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām ([369]), vienlaikus nodrošinot, ka nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Lai uz sadedzināšanas iekārtām, kuru ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par robežvērtībām, attiektos secinājumi par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, emisijām jābūt mazākām par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Attiecībā uz iekārtām zonās vai zonu daļās, kas neatbilst Direktīvā 2008/50/EK noteiktajām gaisa kvalitātes robežvērtībām, ņem vērā informācijas apmaiņas rezultātus ([370]), ko Komisija publicējusi saskaņā ar Direktīvas (ES) 2015/2193 6. panta 9. un 10. punktu. Ja runa ir par organiskā materiāla anaerobo noārdīšanu, ja saražoto digestātu izmanto par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju vai nu tieši, vai pēc kompostēšanas vai jebkādas citas apstrādes, tas atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie komponentmateriālu kategorijām (CMC) Nr. 4 un 5, vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Ja anaerobās noārdīšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 100 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu anaerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([371]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes.

([369]) Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442.

([370]) Galīgais ziņojums par tehnoloģijām, kas izriet no informācijas apmaiņas ar dalībvalstīm, attiecīgajām nozarēm un nevalstiskajām organizācijām, ietver tehnisko informāciju par labākajām pieejamajām tehnoloģijām, ko vidējas jaudas sadedzināšanas stacijās izmanto, lai samazinātu to ietekmi uz vidi, un par emisiju līmeņiem, kas sasniedzami ar labākajām pieejamajām un jaunajām tehnoloģijām, un saistītajām izmaksām (4.6.2021. versija: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([371]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.25. **Siltuma/aukstuma ražošana, izmantojot atlikumsiltumu**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās ražo siltumu/aukstumu, izmantojot atlikumsiltumu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([372]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([373]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([374]) vai maksas modeļiem.

([372]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([373]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([374]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([375]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([376]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Darbības ietvaros novērtē, vai ir pieejams ilgizturīgs, reciklējams, viegli demontējams un pārjaunojams aprīkojums un komponenti un, ja iespējams, to izmanto.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Sūkņi un izmantotais aprīkojums, ko aptver ekodizaina un energomarķējuma prasības, attiecīgā gadījumā atbilst energomarķējuma augstākās klases prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) 2017/1369, un Direktīvas 2009/125/EK īstenošanas noteikumiem, un ir uzskatāmi par labāko pieejamo tehnoloģiju.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M1

4.26. **Tādu progresīvo tehnoloģiju pirmskomercializācijas posmi, kuras izmanto enerģijas ražošanai kodolprocesos ar minimālu kodoldegvielas ciklā radušos atkritumu daudzumu**

Darbības apraksts

Tādu inovatīvu elektrostaciju pētniecība, izstrāde, demonstrējumi un ieviešana, kuras licencējušas dalībvalstu kompetentās iestādes saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem un kuras ražo enerģiju kodolprocesos ar minimālu kodoldegvielas ciklā radušos atkritumu daudzumu.

([375]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solut ions_en/).

([376]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼M1

Darbība klasificēta ar *NACE* kodiem M72 un M72.1 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem – klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([377]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp – attiecībā uz lielām investīcijām – vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([378]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([379]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([380]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([381]);

([377]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([378]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (IPCC), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([379]) Piemēram, Copernicus pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([380]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos.” Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu ([pieņemšanas datums] versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([381]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 249 final.

▼M1

c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Darbība atbilst noteikumiem, kas paredzēti Euratom līgumā un uz tā pamata pieņemtos tiesību aktos, jo īpaši Direktīvā 2013/59/Euratom, Direktīvā 2009/71/Euratom un Direktīvā 2011/70/Euratom, kā arī piemērojamiem Savienības tiesību aktiem vides jomā, kas pieņemti saskaņā ar LESD 192. pantu, jo īpaši Direktīvai 2011/92/ES un Direktīvai 2000/60/EK.

6. Darbība atbilst valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē Direktīvu 2009/71/Euratom, tostarp attiecībā uz Savienības kodolelektrostaciju noturības stresa testēšanu pret ārkārtējiem dabiskiem apdraudējumiem, tostarp zemestrīcēm. Tas nozīmē, ka darbība notiek dalībvalsts teritorijā, kurā kodoliekārtas operators:

a) ir iesniedzis kodoldrošības pierādījumu, kura apjoms un detalizācijas līmenis ir proporcionāls attiecīgās kodoliekārtas un tās atrašanās vietas apdraudējuma potenciālajam apmēram un būtībai (Direktīvas 2009/71/Euratom 6. panta b) punkts);

b) ir veicis padziļinātas aizsardzības pasākumus, lai cita starpā nodrošinātu, ka tiek līdz minimumam samazināta ārkārtēju ārēju dabisku apdraudējumu un netīšu cilvēka izraisītu apdraudējumu ietekme (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.b panta 1. punkta a) apakšpunkts);

c) piesakoties licencei, kas atļauj būvēt vai ekspluatēt kodoliekārtu, ir veicis atbilstošu vietas un iekārtas novērtējumu (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.c panta a) punkts).

Darbība atbilst Direktīvas 2009/71/Euratom prasībām, tajā tiek ievēroti jaunākie SAEA un *WENRA* starptautiskie norādījumi un tā palīdz palielināt jaunu un esošu kodolelektrostaciju noturību un spēju izturēt ārkārtējus dabiskus apdraudējumus, tostarp plūdus un ekstremālus laikapstākļus.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.Ir identificēti un apzināti vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, saskaņā ar ūdens izmantošanas un aizsardzības plānu, kurš izstrādāts saziņā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām. Lai ierobežotu ar atlikumsiltuma novadīšanu saistītās termiskās anomālijas, tādu iekšzemes kodolelektrostaciju operatori, kurās izmanto caurplūdes dzesēšanu, ūdeni ņemot no upes vai ezera, kontrolē: a) saņemošā saldūdens objekta maksimālo temperatūru pēc sajaukšanas, un b) maksimālo temperatūras starpību starp novadīto dzesēšanas ūdeni un saņemošo saldūdens objektu. Temperatūras kontroli attiecīgā gadījumā īsteno saskaņā ar vai nu individuālajiem nosacījumiem konkrētām operācijām izdotās licencēs, vai robežvērtībām saskaņā ar ES tiesisko regulējumu.

▼M1

	Darbība atbilst Nozares pamatklašu (*Industry Foundation Classes – IFC*) standartiem. Ar kodolenerģiju saistītās darbības notiek saskaņā ar prasībām par dzeramo ūdeni, kas noteiktas Direktīvā 2000/60/EK un Direktīvā 2013/51/Euratom, ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests gan neradioaktīvo, gan radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina šādu atkritumu maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos. Ekspluatācijas un dezekspluatācijas laikā radioaktīvo atkritumu daudzums tiek samazināts līdz minimumam un no regulatīvās kontroles atbrīvojamo materiālu daudzums tiek maksimāli palielināts saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un atbilstīgi Direktīvā 2013/59/Euratom noteiktajām prasībām par aizsardzību pret jonizējošo starojumu. Ir izveidota finansēšanas shēma, lai nodrošinātu pienācīgu finansējumu visām dezekspluatācijas darbībām un nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un Ieteikumu 2006/851/Euratom. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Šīs iedaļas relevantos elementus aptver dalībvalstu ziņojumi Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2011/70/Euratom 14. panta 1. punktu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Neradioaktīvās emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja kodolelektrostaciju ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Radioaktīvo vielu izkliede gaisā, ūdensobjektos un zemē (augsnē) attiecīgā gadījumā atbilst specifiskām operācijām izdotas individuālas licences nosacījumiem un/vai valsts robežvērtībām saskaņā ar Direktīvu 2013/51/Euratom un Direktīvu 2013/59/Euratom. Nostrādātā kodoldegviela un radioaktīvie atkritumi tiek droši un atbildīgi apsaimniekoti saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un Direktīvu 2013/59/Euratom. Projektam ir pieejama adekvāta pagaidu glabāšanas jauda, un ir izstrādāti nacionālie apglabāšanas plāni, lai līdz minimumam samazinātu pagaidu glabāšanas ilgumu saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom, kas paredz, ka radioaktīvo atkritumu glabāšana, tostarp ilgtermiņa glabāšana, ir pagaidu risinājums, nevis alternatīva apglabāšanai.

▼**M1**

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Ja objekti/operācijas izvietoti biodaudzveidības ziņā jutīgās teritorijās vai to tuvumā (tostarp Natura 2000 aizsargājamo teritoriju tīklā, *UNESCO* pasaules mantojuma vietās un galvenajās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamās teritorijās) vai var tās būtiski ietekmēt, attiecīgā gadījumā ir veikts atbilstošs novērtējums un, pamatojoties uz tā secinājumiem, ir īstenoti vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi. Objekti/operācijas nedrīkst kaitēt aizsargājamās teritorijās esošo dzīvotņu vai sugu saglabāšanās stāvoklim.

4.27. **Tādu jaunu kodolelektrostaciju būvniecība un droša ekspluatācija, kuras paredzētas elektroenerģijas un/vai siltumenerģijas ražošanai, tostarp ūdeņraža ražošanai, izmantojot labākās pieejamās tehnoloģijas**

Darbības apraksts

Tādu jaunu kodoliekārtu būvniecība un droša ekspluatācija, kurām būvniecības atļauju dalībvalstu kompetentās iestādes saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem izsniegušas līdz 2045. gadam un kuras paredzētas elektroenerģijas vai siltumenerģijas ražošanai, tostarp centralizētās siltumapgādes vai rūpniecisko procesu (piemēram, ūdeņraža ražošanas) vajadzībām (jaunas kodoliekārtas), kā arī to modernizācija drošuma uzlabošanas nolūkā.

Darbība klasificēta ar *NACE* kodiem D35.11 un F42.22 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem – klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

▼M1

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([382]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp – attiecībā uz lielām investīcijām – vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([383]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([384]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([385]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([386]);

c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Darbība atbilst noteikumiem, kas paredzēti Euratom līgumā un uz tā pamata pieņemtos tiesību aktos, jo īpaši Direktīvā 2013/59/Euratom, Direktīvā 2009/71/Euratom un Direktīvā 2011/70/Euratom, kā arī piemērojamiem Savienības tiesību aktiem vides jomā, kas pieņemti saskaņā ar LESD 192. pantu, jo īpaši Direktīvai 2011/92/ES un Direktīvai 2000/60/EK.

6. Darbība atbilst valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē Direktīvu 2009/71/Euratom, tostarp attiecībā uz Savienības kodolelektrostaciju noturības stresa testēšanu pret ārkārtējiem dabiskiem apdraudējumiem, tostarp zemestrīcēm. Tas nozīmē, ka darbība notiek dalībvalsts teritorijā, kurā kodoliekārtas operators:

a) ir iesniedzis kodoldrošības pierādījumu, kura apjoms un detalizācijas līmenis ir proporcionāls attiecīgās kodoliekārtas un tās atrašanās vietas apdraudējuma potenciālajam apmēram un būtībai (Direktīvas 2009/71/Euratom 6. panta b) punkts);

([382]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([383]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (IPCC), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([384]) Piemēram, Copernicus pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([385]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos." Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu ([pieņemšanas datums] versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([386]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 249 final.

▼M1

b) ir veicis padziļinātas aizsardzības pasākumus, lai cita starpā nodrošinātu, ka tiek līdz minimumam samazināta ārkārtēju ārēju dabisku apdraudējumu un netīšu cilvēka izraisītu apdraudējumu ietekme (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.b panta 1. punkta a) apakšpunkts);

c) piesakoties licencei, kas atļauj būvēt vai ekspluatēt kodoliekārtu, ir veicis atbilstošu vietas un iekārtas novērtējumu (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.c panta a) punkts).

Darbība atbilst Direktīvas 2009/71/Euratom prasībām, tajā tiek ievēroti jaunākie SAEA un *WENRA* starptautiskie norādījumi un tā palīdz palielināt jaunu un esošu kodolelektrostaciju noturību un spēju izturēt ārkārtējus dabiskus apdraudējumus, tostarp plūdus un ekstremālus laikapstākļus.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.Ir identificēti un apzināti vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, saskaņā ar ūdens izmantošanas un aizsardzības plānu, kurš izstrādāts saziņā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām. Lai ierobežotu ar atlikumsiltuma novadīšanu saistītās termiskās anomālijas, tādu iekšzemes kodolelektrostaciju operatori, kurās izmanto caurplūdes dzesēšanu, ūdeni ņemot no upes vai ezera, kontrolē: a) saņemošā saldūdens objekta maksimālo temperatūru pēc sajaukšanas, un b) maksimālo temperatūras starpību starp novadīto dzesēšanas ūdeni un saņemošo saldūdens objektu. Temperatūras kontroli attiecīgā gadījumā īsteno saskaņā ar individuālajiem nosacījumiem konkrētām operācijām izdotās licencēs un/vai robežvērtībām saskaņā ar ES tiesisko regulējumu. Darbība atbilst Nozares pamatklašu (*Industry Foundation Classes – IFC*) standartiem. Ar kodolenerģiju saistītās darbības notiek saskaņā ar prasībām par dzeramo ūdeni, kas noteiktas Direktīvā 2000/60/EK un Direktīvā 2013/51/Euratom, ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests gan neradioaktīvo, gan radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina šādu atkritumu maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos. Ekspluatācijas un dezekspluatācijas laikā radioaktīvo atkritumu daudzums tiek samazināts līdz minimumam un no regulatīvās kontroles atbrīvojamo materiālu daudzums tiek maksimāli palielināts saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un atbilstīgi Direktīvā 2013/59/Euratom noteiktajām prasībām par aizsardzību pret jonizējošo starojumu.

▼M1

	Ir izveidota finansēšanas shēma, lai nodrošinātu pienācīgu finansējumu visām dezekspluatācijas darbībām un nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un Ieteikumu 2006/851/Euratom. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Šīs iedaļas relevantos elementus aptver dalībvalstu ziņojumi Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2011/70/Euratom 14. panta 1. punktu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Neradioaktīvās emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja kodolelektrostaciju ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām. Radioaktīvo vielu izkliede gaisā, ūdensobjektos un zemē (augsnē) attiecīgā gadījumā atbilst specifiskām operācijām izdotas individuālas licences nosacījumiem un/vai valsts robežvērtībām saskaņā ar Direktīvu 2013/51/Euratom un Direktīvu 2013/59/Euratom. Nostrādātā kodoldegviela un radioaktīvie atkritumi tiek droši un atbildīgi apsaimniekoti saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un Direktīvu 2013/59/Euratom. Projektam ir pieejama adekvāta pagaidu glabāšanas jauda, un ir izstrādāti nacionālie apglabāšanas plāni, lai līdz minimumam samazinātu pagaidu glabāšanas ilgumu saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom, kas paredz, ka radioaktīvo atkritumu glabāšana, tostarp ilgtermiņa glabāšana, ir pagaidu risinājums, nevis alternatīva apglabāšanai.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Ja objekti/operācijas izvietoti biodaudzveidības ziņā jutīgās teritorijās vai to tuvumā (tostarp Natura 2000 aizsargājamo teritoriju tīklā, *UNESCO* pasaules mantojuma vietās un galvenajās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamās teritorijās) vai var tās būtiski ietekmēt, attiecīgā gadījumā ir veikts atbilstošs novērtējums un, pamatojoties uz tā secinājumiem, ir īstenoti vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi. Objekti/operācijas nedrīkst kaitēt aizsargājamās teritorijās esošo dzīvotņu vai sugu saglabāšanās stāvoklim.

▼M1

4.28. **Elektroenerģijas ražošana no kodolenerģijas esošās iekārtās**

Darbības apraksts

Esošu kodoliekārtu modificēšana tālab, lai līdz 2040. gadam dalībvalstu kompetentās iestādes saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem pagarinātu to kodoliekārtu drošas ekspluatācijas laiku, kuras ražo elektroenerģiju vai siltumenerģiju no kodolenerģijas (“kodolelektrostacijas”).

Darbība klasificēta ar *NACE* kodiem D35.11 un F42.2 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem – klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([387]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp – attiecībā uz lielām investīcijām – vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([388]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([389]) vai maksas modeļiem.

([387]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([388]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (IPCC), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([389]) Piemēram, Copernicus pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼M1

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([390]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([391]);

c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Darbība atbilst noteikumiem, kas paredzēti Euratom līgumā un uz tā pamata pieņemtos tiesību aktos, jo īpaši Direktīvā 2013/59/Euratom, Direktīvā 2009/71/Euratom un Direktīvā 2011/70/Euratom, kā arī piemērojamiem Savienības tiesību aktiem vides jomā, kas pieņemti saskaņā ar LESD 192. pantu, jo īpaši Direktīvai 2011/92/ES un Direktīvai 2000/60/EK.

6. Darbība atbilst valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē Direktīvu 2009/71/*Euratom*, tostarp attiecībā uz Savienības kodolelektrostaciju noturības stresa testēšanu pret ārkārtējiem dabiskiem apdraudējumiem, tostarp zemestrīcēm. Tas nozīmē, ka darbība notiek dalībvalsts teritorijā, kurā kodoliekārtas operators:

a) ir iesniedzis kodoldrošības pierādījumu, kura apjoms un detalizācijas līmenis ir proporcionāls attiecīgās kodoliekārtas un tās atrašanās vietas apdraudējuma potenciālajam apmēram un būtībai (Direktīvas 2009/71/Euratom 6. panta b) punkts);

b) ir veicis padziļinātas aizsardzības pasākumus, lai cita starpā nodrošinātu, ka tiek līdz minimumam samazināta ārkārtēju ārēju dabisku apdraudējumu un netīšu cilvēka izraisītu apdraudējumu ietekme (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.b panta 1. punkta a) apakšpunkts);

c) piesakoties licencei, kas atļauj būvēt vai ekspluatēt kodoliekārtu, ir veicis atbilstošu vietas un iekārtas novērtējumu (Direktīvas 2009/71/Euratom 8.c panta a) punkts).

Darbība atbilst Direktīvas 2009/71/Euratom prasībām, tajā tiek ievēroti jaunākie SAEA un *WENRA* starptautiskie norādījumi un tā palīdz palielināt jaunu un esošu kodolelektrostaciju noturību un spēju izturēt ārkārtējus dabiskus apdraudējumus, tostarp plūdus un ekstremālus laikapstākļus.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ir identificēti un apzināti vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, saskaņā ar ūdens izmantošanas un aizsardzības plānu, kurš izstrādāts saziņā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām.

([390]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos." Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu ([pieņemšanas datums] versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([391]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 249 final.

▼M1

	Lai ierobežotu ar atlikumsiltuma novadīšanu saistītās termiskās anomālijas, tādu iekšzemes kodolelektrostaciju operatori, kurās izmanto caurplūdes dzesēšanu, ūdeni ņemot no upes vai ezera, kontrolē: a) saņemošā saldūdens objekta maksimālo temperatūru pēc sajaukšanas, un b) maksimālo temperatūras starpību starp novadīto dzesēšanas ūdeni un saņemošo saldūdens objektu. Temperatūras kontroli attiecīgā gadījumā īsteno saskaņā ar vai nu individuālajiem nosacījumiem konkrētām operācijām izdotās licencēs, vai robežvērtībām saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Darbība atbilst Nozares pamatklašu (*Industry Foundation Classes – IFC*) standartiem. Ar kodolenerģiju saistītās darbības notiek saskaņā ar prasībām par dzeramo ūdeni, kas noteiktas Direktīvā 2000/60/EK un Direktīvā 2013/51/Euratom, ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviests gan neradioaktīvo, gan radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina šādu atkritumu maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos. Ekspluatācijas un dezekspluatācijas laikā radioaktīvo atkritumu daudzums tiek samazināts līdz minimumam un no regulatīvās kontroles atbrīvojamo materiālu daudzums tiek maksimāli palielināts saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un atbilstīgi Direktīvā 2013/59/Euratom noteiktajām prasībām par aizsardzību pret jonizējošo starojumu. Ir izveidota finansēšanas shēma, lai nodrošinātu pienācīgu finansējumu visām dezekspluatācijas darbībām un nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un Ieteikumu 2006/851/Euratom. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Šīs iedaļas relevantos elementus aptver dalībvalstu ziņojumi Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2011/70/Euratom 14. panta 1. punktu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Neradioaktīvās emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja kodolelektrostaciju ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.

▼M1

	Radioaktīvo vielu izkliede gaisā, ūdensobjektos un zemē (augsnē) attiecīgā gadījumā atbilst specifiskām operācijām izdotas individuālas licences nosacījumiem un/vai valsts robežvērtībām saskaņā ar Direktīvu 2013/51/Euratom un Direktīvu 2013/59/Euratom. Nostrādātā kodoldegviela un radioaktīvie atkritumi tiek droši un atbildīgi apsaimniekoti saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom un Direktīvu 2013/59/Euratom. Projektam ir pieejama adekvāta pagaidu glabāšanas jauda, un ir izstrādāti nacionālie apglabāšanas plāni, lai līdz minimumam samazinātu pagaidu glabāšanas ilgumu saskaņā ar Direktīvu 2011/70/Euratom, kas paredz, ka radioaktīvo atkritumu glabāšana, tostarp ilgtermiņa glabāšana, ir pagaidu risinājums, nevis alternatīva apglabāšanai.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Pirms kodolelektrostacijas būvniecības ir pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES. Tiek īstenoti vajadzīgie mitigācijas un kompensācijas pasākumi. Ja objekti/operācijas izvietoti biodaudzveidības ziņā jutīgās teritorijās vai to tuvumā (tostarp Natura 2000 aizsargājamo teritoriju tīklā, *UNESCO* pasaules mantojuma vietās un galvenajās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamās teritorijās) vai var tās būtiski ietekmēt, attiecīgā gadījumā ir veikts atbilstošs novērtējums un, pamatojoties uz tā secinājumiem, ir īstenoti vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi. Objekti/operācijas nedrīkst kaitēt aizsargājamās teritorijās esošo dzīvotņu vai sugu saglabāšanās stāvoklim.

4.29. **Elektroenerģijas ražošana no fosilā gāzveida kurināmā**

Darbības apraksts

Tādu elektrostaciju būvniecība vai ekspluatācija, kurās elektroenerģiju ražo, izmantojot fosilo gāzveida kurināmo, kas atbilst I pielikuma 4.29. iedaļas 1. punkta a) apakšpunkta kritērijiem. Šī darbība neietver elektroenerģijas ražošanu, kurā izmanto tikai I pielikuma 4.7. iedaļā minēto atjaunīgo nefosilo gāzveida un šķidro kurināmo un I pielikuma 4.8. iedaļā minēto biogāzi un bioloģisko šķidro kurināmo.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši D35.11 un F42.22, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

▼M1

a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem – klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([392]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp – attiecībā uz lielām investīcijām – vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([393]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([394]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([395]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([396]);

c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

([392]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([393]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (IPCC), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([394]) Piemēram, Copernicus pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([395]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos." Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu ([pieņemšanas datums] versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([396]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 249 final.

▼M1

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja sadedzināšanas iekārtu ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.30. **Augstefektīva siltuma/aukstuma un elektroenerģijas koģenerācija no fosilajiem gāzveida kurināmajiem**

Darbības apraksts

Tādu elektroenerģijas un siltuma/aukstuma koģenerācijas staciju būvniecība, pārjaunošana vai ekspluatācija, kurās izmanto fosilo gāzveida kurināmo, kas atbilst I pielikuma 4.30. iedaļas 1. punkta a) apakšpunkta kritērijiem. Šī darbība neietver augstefektīvu elektroenerģijas un siltuma/aukstuma koģenerāciju, kurā izmanto tikai I pielikuma 4.19. iedaļā minēto atjaunīgo nefosilo gāzveida un šķidro kurināmo un I pielikuma 4.20. iedaļā minēto biogāzi un bioloģisko šķidro kurināmo.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar *NACE* kodiem D35.11 un D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

▼M1

b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem – klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([397]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp – attiecībā uz lielām investīcijām – vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([398]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([399]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([400]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([401]);

c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.

([397]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([398]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (IPCC), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([399]) Piemēram, Copernicus pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([400]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos." Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu ([pieņemšanas datums] versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([401]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 249 final.

▼M1

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja sadedzināšanas iekārtu ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

4.31. **Siltuma/aukstuma ražošana no fosilā gāzveida kurināmā efektīvā centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmā**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība, pārjaunošana vai ekspluatācija, kurās siltumu/aukstumu ražo, izmantojot fosilo gāzveida kurināmo, un kuras ir pievienotas efektīvai centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmai Direktīvas 2012/27/ES 2. panta 41. punkta nozīmē, kas atbilst I pielikuma 4.31. iedaļas 1. punkta a) apakšpunkta kritērijiem. Šī darbība neietver tādu siltuma/aukstuma ražošanu efektīvā centralizētas siltumapgādes sistēmā, kurā izmanto tikai I pielikuma 4.23. iedaļā minēto atjaunīgo nefosilo gāzveida un šķidro kurināmo un I pielikuma 4.24. iedaļā minēto biogāzi un bioloģisko šķidro kurināmo.

Darbība klasificēta ar *NACE* kodu D35.30 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

▼M1

b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem – klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([402]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp – attiecībā uz lielām investīcijām – vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([403]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([404]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([405]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([406]);

c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (DNSH)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbības tiešās SEG emisijas ir mazākas par 270 g CO_2e/kWh.

([402]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([403]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (IPCC), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([404]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([405]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos." Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu ([pieņemšanas datums] versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([406]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 249 final.

▼M1

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām. Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja sadedzināšanas iekārtu ievadītā siltumjauda ir lielāka par 1 MW, bet nesasniedz robežvērtības secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem attiecībā uz lielām sadedzināšanas stacijām, to emisijas ir mazākas par Direktīvas (ES) 2015/2193 II pielikuma 2. daļā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼B

5. ŪDENSAPGĀDE, KANALIZĀCIJA, ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA UN REMEDIĀCIJA

5.1. **Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija**

Darbības apraksts

Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E36.00 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

▼B

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([407]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([408]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([409]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([410]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([411]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas

([407]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([408]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([409]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([410]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([411]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.2. **Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu atjaunošana**

Darbības apraksts

Ūdens savākšanas, attīrīšanas un apgādes sistēmu atjaunošana, tostarp mājsaimniecības un rūpniecības vajadzībām paredzētās ūdens savākšanas, attīrīšanas un sadales infrastruktūras atjaunošana. Šajā gadījumā būtiski nemainās savākto, attīrīto vai piegādāto ūdeņu tilpumplūsma.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E36.00 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([412]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([413]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([414]) vai maksas modeļiem.

([412]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([413]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([414]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([415]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([416]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.3. **Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija**

Darbības apraksts

Centralizētu notekūdeņu sistēmu, tostarp savākšanas (kanalizācijas tīkls) un attīrīšanas ietaišu būvniecība, paplašināšana un ekspluatācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E37.00 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

([415]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([416]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([417]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([418]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([419]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([420]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([421]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ir veikts novērtējums ([422]) par tiešajām SEG emisijām, ko rada centralizēta notekūdeņu sistēma, tostarp savākšanas (kanalizācijas tīkls) un attīrīšanas ietaises. Ar rezultātiem pēc pieprasījuma iepazīstina investorus un klientus.

([417]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([418]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([419]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([420]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([421]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([422]) Piemēram, saskaņā ar *IPCC* vadlīnijām attiecībā uz nacionālajiem SEG inventarizācijas pārskatiem notekūdeņu attīrīšanas jomā (4.6.2021. versija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja notekūdeņi tiek attīrīti tādā līmenī, ka tie ir piemēroti atkalizmantošanai lauksaimnieciskā apūdeņošanā, tad ir definēti un īstenoti vajadzīgie riska pārvaldības pasākumi, lai izvairītos no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi ([423]).
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Novadīšana saņemošajos ūdeņos atbilst prasībām Direktīvā 91/271/EEK vai prasībām valsts noteikumos, kur norādīts maksimālais pieļaujamais piesārņotāju līmenis saņemošajos ūdeņos novadītajos notekūdeņos. Lai novērstu un mazinātu nokrišņu ūdeņu pārplūšanu no notekūdeņu savākšanas sistēmas, ir īstenoti pienācīgi pasākumi, kas var ietvert dabā rodamus risinājumus, atsevišķas nokrišņu ūdeņu savākšanas sistēmas, aiztures tvertnes un pirmo noskalojumu attīrīšanu. Notekūdeņu dūņas izmanto saskaņā ar Direktīvu 86/278/EEK vai valsts tiesību aktu prasībām par dūņu izkliedēšanu uz lauka vai citādu dūņu uznešanu uz augsnes vai iestrādāšanu augsnē.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.4. **Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmu atjaunošana**

Darbības apraksts

Centralizētu notekūdeņu sistēmu, tostarp savākšanas (kanalizācijas tīkls) un attīrīšanas ietaišu atjaunošana. Šajā gadījumā būtiski nemainās savākto vai attīrīto notekūdeņu slodze vai tilpumplūsma notekūdeņu sistēmā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu E37.00 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

([423]) Kā norādīts II pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2020/741 (2020. gada 25. maijs) par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām (OV L 177, 5.6.2020, 32 lpp

▼B

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([424]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([425]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([426]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([427]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([428]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ir veikts novērtējums ([429]) par tiešajām SEG emisijām, ko rada centralizēta notekūdeņu sistēma, tostarp savākšanas (kanalizācijas tīkls) un attīrīšanas ietaises. Ar rezultātiem pēc pieprasījuma iepazīstina investorus un klientus.

([424]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([425]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([426]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([427]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([428]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([429]) Piemēram, saskaņā ar *IPCC* vadlīnijām attiecībā uz nacionālajiem SEG inventarizācijas pārskatiem notekūdeņu attīrīšanas jomā (4.6.2021. versija: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja notekūdeņi tiek attīrīti tādā līmenī, ka tie ir piemēroti atkalizmantošanai lauksaimnieciskā apūdeņošanā, tad ir definēti un īstenoti vajadzīgie riska pārvaldības pasākumi, lai izvairītos no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi ([430]).
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Novadīšana saņemošajos ūdeņos atbilst prasībām Direktīvā 91/271/EEK vai prasībām valsts noteikumos, kur norādīts maksimālais pieļaujamais piesārņotāju līmenis saņemošajos ūdeņos novadītajos notekūdeņos. Lai novērstu un mazinātu nokrišņu ūdeņu pārplūšanu no notekūdeņu savākšanas sistēmas, ir īstenoti pienācīgi pasākumi, kas var ietvert dabā rodamus risinājumus, atsevišķas nokrišņu ūdeņu savākšanas sistēmas, aiztures tvertnes un pirmo noskalojumu attīrīšanu. Notekūdeņu dūņas izmanto saskaņā ar Direktīvu 86/278/EEK vai valsts tiesību aktu prasībām par dūņu izkliedēšanu uz lauka vai citādu dūņu uznešanu uz augsnes vai iestrādāšanu augsnē.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.5. **Nebīstamo atkritumu savākšana un transportēšana avotā segregētās frakcijās**

Darbības apraksts

Nebīstamo atkritumu dalīta savākšana un transportēšana avotā segregētās vai mistrotās frakcijās ([431]) ar mērķi sagatavot minētos atkritumus atkalizmantošanai vai reciklēšanai.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu E38.11 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

([430]) Kā norādīts II pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2020/741 (2020. gada 25. maijs) par ūdens atkalizmantošanas minimālajām prasībām (OV L 177, 5.6.2020, 32 lpp

([431]) Savienībā darbība notiek saskaņā ar Direktīvas 2008/98/EK 10. panta 3. punktu un ar valsts tiesību aktiem un atkritumu apsaimniekošanas plāniem.

▼B

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([432]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([433]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([434]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([435]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([436]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

([432]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([433]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([434]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([435]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([436]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Dalīti savāktās atkritumu frakcijas atkritumu glabātavās un pārkrautuvēs netiek sajauktas ar citiem atkritumiem vai materiāliem ar atšķirīgām īpašībām.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

5.6. **Notekūdeņu dūņu anaerobā noārdīšana**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās notekūdeņu dūņas tiek apstrādātas anaerobā noārdīšanā, kuras rezultātā tiek saražota biogāze vai ķimikālijas.

▼M2

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši E37.00 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

▼B

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([437]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([438]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([439]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([440]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([441]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ir izstrādāts monitoringa plāns attiecībā uz metāna noplūdi objektā.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Emisijas nepārsniedz emisiju līmeni, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([442]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Ja iegūto digestātu paredzēts izmantot par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju, tā slāpekļa saturu (ar pielaides līmeni ±25 %) paziņo pircējam vai par digestāta izvešanu atbildīgajai struktūrai.

([437]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([438]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([439]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([440]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([441]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([442]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.7. **Bioatkritumu anaerobā noārdīšana**

Darbības apraksts

Tādu specializētu staciju būvniecība vai ekspluatācija, kas paredzētas dalīti savākto bioatkritumu ([443]) apstrādei anaerobā noārdīšanā, kuras rezultātā tiek saražota un izmantota biogāze un digestāts vai ķimikālijas.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E38.21 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([444]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([445]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([446]) vai maksas modeļiem.

([443]) Definēti Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 4. punktā.

([444]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([445]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([446]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([447]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([448]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ir izstrādāts monitoringa plāns un ārkārtas situāciju plāns, lai līdz minimumam samazinātu metāna noplūdi stacijā.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja anaerobās noārdīšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 100 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu anaerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([449]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Saražotais digestāts atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie attiecīgi komponentmateriālu kategorijām (*CMC*) Nr. 4 un 5 (digestāts) vai Nr. 3 (komposts), vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā. Par mēslošanas līdzekli vai augsnes ielabotāju izmantotā digestāta slāpekļa saturu (ar pielaidi ±25 %) paziņo pircējam vai par digestāta izvešanu atbildīgajai struktūrai.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([447]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([448]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([449]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

5.8. **Bioatkritumu kompostēšana**

Darbības apraksts

Tādu specializētu staciju būvniecība vai ekspluatācija, kas paredzētas dalīti savākto bioatkritumu apstrādei kompostēšanā (aerobā noārdīšanā), kuras rezultātā tiek saražots un izmantots komposts ([834]).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E38.21 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([451]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([452]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([453]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

([834]) Bioatkritumi ir definēti Direktīvas 2008/98/EK 3. panta 4. punktā.

([451]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([452]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([453]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([454]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([455]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ja kompostēšanas stacijas apstrādā vairāk nekā 75 tonnas dienā, emisijas gaisā un ūdenī nepārsniedz emisiju līmeņus, kas saistīts ar labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (LPTP SEL) diapazoniem, kuri attiecībā uz atkritumu aerobo apstrādi izklāstīti jaunākajos relevantajos secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP), t. sk. secinājumos par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz atkritumu apstrādi ([456]). Nav būtiskas šķērsvidiskās ietekmes. Objektā pastāv sistēma, kas nepieļauj infiltrāta nonākšanu pazemes ūdeņos. Saražotais komposts atbilst prasībām, kas mēslošanas līdzekļiem noteiktas Regulas (ES) 2019/1009 II pielikumā pie komponentmateriālu kategorijas Nr. 3, vai valsts noteikumiem par mēslošanas līdzekļu vai augsnes ielabotāju izmantošanu lauksaimniecībā.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.9. **Materiālu atgūšana no nebīstamiem atkritumiem**

Darbības apraksts

Tādu staciju būvniecība un ekspluatācija, kurās dalīti savāktās nebīstamo atkritumu plūsmas šķiro un pārstrādā otrreizējās izejvielās, izmantojot mehāniskas pārstrādes procesu (izņemot aizbēršanu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši E38.32 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([454]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([455]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([456]) Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1147.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([457]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([458]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([459]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([460]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([461]);

([457]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([458]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([459]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([460]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([461]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.10. **Poligonu gāzes uztveršana un izmantošana**

Darbības apraksts

Poligonu ([462]) gāzes uztveršanai un izmantošanai vajadzīgās infrastruktūras ierīkošana un ekspluatācija pilnībā slēgtos poligonos vai poligonu nodalījumos, izmantojot jaunas vai papildu specializētas tehniskās iekārtas un aprīkojumu, kas uzstādīts poligona vai nodalījuma slēgšanas laikā vai pēc tā slēgšanas.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu E38.21 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

([462]) “Atkritumu poligons” ir definēts Padomes Direktīvas 1999/31/EK (1999. gada 26. aprīlis) par atkritumu poligoniem 2. panta g) punktā (OV L 182, 16.7.1999, 1.lpp

▼B

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([463]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([464]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([465]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([466]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([467]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ir izstrādāts monitoringa plāns attiecībā uz metāna noplūdi objektā.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas

([463]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([464]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([465]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([466]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([467]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Vecu poligonu pilnīga slēgšana un remediācija, kā arī apsaimniekošana pēc slēgšanas, ja ir ierīkota poligona gāzes uztveršanas sistēma, tiek veikta saskaņā ar šādiem noteikumiem: (a) Direktīvas 1999/31/EK I pielikumā noteiktās vispārīgās prasības; (b) minētās direktīvas III pielikumā noteiktās kontroles un monitoringa procedūras.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.11. **CO_2 transportēšana**

Darbības apraksts

Uztvertā CO_2 transportēšana, izmantojot visus transportēšanas veidus, CO_2 cauruļvadu būvniecība un ekspluatācija un gāzes tīklu pāraprīkošana, ja galvenais mērķis ir uztvertā CO_2 integrēšana un ja:

(a) CO_2 transportēšanā no uztveršanas ietaises uz inžekcijas punktu radušās CO_2 noplūdes nepārsniedz 0,5 % no transportētā CO_2 masas;

(b) CO_2 tiek piegādāts vai nu uz pastāvīgo CO_2 glabātavu, kas atbilst šā pielikuma 5.12. iedaļā noteiktajiem kritērijiem attiecībā uz ģeoloģisko CO_2 uzglabāšanu pazemē, vai līdz citiem transportēšanas veidiem, kas ved tieši uz pastāvīgo CO_2 glabātavu, kura atbilst minētajiem kritērijiem;

(c) tiek izmantotas piemērotas noplūžu atklāšanas sistēmas, ir izstrādāts monitoringa plāns un ziņojumu verificē neatkarīga trešā persona;

(d) darbība var ietvert arī tādu aktīvu uzstādīšanu, kas palielina esošā tīkla elastību un uzlabo tā pārvaldību.

Darbību var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42.21 un H49.50, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

▼B

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([468]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([469]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([470]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([471]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([472]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ir izstrādāts CO_2 noplūžu monitoringa plāns.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas

([468]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([469]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([470]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([471]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([472]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

5.12. **CO_2 pastāvīga ģeoloģiskā uzglabāšana pazemē**

Darbības apraksts

Uztvertā CO_2 pastāvīga uzglabāšana piemērotās ģeoloģiskās formācijās pazemē.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu E39.00 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([473]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([474]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([475]) vai maksas modeļiem.

([473]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([474]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([475]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([476]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([477]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ir izstrādāts CO_2 noplūžu monitoringa plāns.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Darbība atbilst Direktīvai 2009/31/EK.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

▼M2

5.13. **Atsāļošana**

Darbības apraksts

Tādu atsāļošanas staciju būvniecība, ekspluatācija, uzlabošana, paplašināšana un atjaunošana, ar kurām tiek sagatavots izdalei dzeramā ūdens apgādes sistēmās paredzēts ūdens.

Saimnieciskā darbība ietver jūras ūdens vai iesāļūdens ieguvi, iepriekšēju attīrīšanu (piemēram, attīrīšana ar mērķi atdalīt piesārņotājus, novērst kaļķakmens veidošanos vai membrānas apaugšanu), attīrīšanu (piemēram, reverso osmozi ar membrānas tehnoloģiju), pēcapstrādi (dezinfekciju un kondicionēšanu) un apstrādātā ūdens uzglabāšanu. Saimnieciskā darbība ietver arī koncentrēta sālsūdens (atsāļošanas notekūdens) novadīšanu, izmantojot dziļūdens caurules vai izplūdi, kurā tiek veikta atšķaidīšana, vai – attiecībā uz stacijām (piemēram, iesāļūdens atsāļošanai), kas atrodas dziļāk iekšzemē – izmantojot citus koncentrētā sālsūdens novadīšanas paņēmienus.

Saimniecisko darbību var veikt ar dažādu sāļumu ūdeņiem, ja šie ūdeņi nav saldūdens atbilstoši Direktīvas 2000/60/EK II pielikumam.

([476]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([477]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼M2

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši E36.00 un F42.9, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem – klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([478]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tai skaitā – attiecībā uz lielām investīcijām – vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([479]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([480]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

([478]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([479]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([480]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼M2

b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([481]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([482]);

c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Atsāļošanas stacijas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas nepārsniedz 1 080 gCO2e/m^3 saražotā saldūdens (ietverot apstrādes, sūknēšanas un koncentrētā sālsūdens novadīšanu un saistīto enerģijas izmantošanu).
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ir identificēti un apzināti vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, ar mērķi sasniegt labu ūdeņu stāvokli un labu ekoloģisko potenciālu, kas definēts Regulas (ES) 2020/852 2. panta 22. un 23. punktā saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK ([483]), un attiecībā uz potenciāli skartajiem ūdensobjektiem saziņā ar relevantajām ieinteresētajām personām ir izstrādāts ūdens izmantošanas un aizsardzības plāns. Projekta īstenošanu atļāvusi kompetentā iestāde integrētas ūdens resursu apsaimniekošanas ietvaros, prioritāri ņemot vērā visus pārējos dzīvotspējīgos ūdensapgādes risinājumus, ūdens pieprasījuma pārvaldību un efektīvas izmantošanas pasākumus un konsultējoties ar ūdens resursu apsaimniekošanas iestādēm.

([481]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos". Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (27.6.2023. versija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_lv/).

([482]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 249 final.

([483]) Attiecībā uz darbībām trešās valstīs saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kam ir līdzvērtīgi mērķi – labs ūdens stāvoklis un labs ekoloģiskais potenciāls –, izmantojot līdzvērtīgus procesuālos un materiālos noteikumus, t. i., ūdens izmantošanas un aizsardzības pārvaldības plānu, kas izstrādāts, apspriežoties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām un kas nodrošina, ka: 1) ir novērtēta darbības ietekme uz potenciāli skartā ūdensobjekta identificēto stāvokli vai ekoloģisko potenciālu un 2) laba stāvokļa/ekoloģiskā potenciāla pasliktināšanās vai neiestāšanās ir novērsta vai, ja tas nav iespējams, 3) ir pamatota ar to, ka trūkst vidiski labāku alternatīvu, kas nebūtu nesamērīgi dārgas/tehniski neiespējamas, un ka ir veikti visi praktiski iespējamie pasākumi, lai mīkstinātu negatīvo ietekmi uz ūdensobjekta stāvokli.

▼M2

	Saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir veikts vides ietekmējuma novērtējums vai sākotnējā caurskatīšana, kas ietver ietekmes uz saldūdeni un jūras ūdeņiem novērtējumu atbilstoši Direktīvai 2000/60/EK un Direktīvai 2008/56/EK. Darbība nekavē jūras ūdeņu laba vides stāvokļa sasniegšanu vai nepasliktina to jūras ūdeņu kvalitāti, kuriem jau ir labs vides stāvoklis atbilstoši definīcijai Regulas (ES) 2020/852 2. panta 21. punktā un Direktīvai 2008/56/EK, kur konkrēti paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi ar mērķi novērst vai mazināt ietekmi saistībā ar tās I pielikumā minētajiem raksturlielumiem, ņemot vērā Lēmumu (ES) 2017/848 saistībā ar minētajam raksturlielumam relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem. Darbība atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2014/89/ES ([484]). Lai ierobežotu ar atlikumsiltuma novadīšanu saistītās termiskās anomālijas, atsāļošanas staciju operatori kontrolē: a) saņemošā jūras ūdens objekta maksimālo temperatūru pēc sajaukšanas; b) maksimālo temperatūras starpību starp novadīto koncentrēto sālsūdeni un saņemošo jūras ūdens objektu. Temperatūras kontroli veic saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktos noteiktajām robežvērtībām.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Koncentrētā sālsūdens novadīšanu veic, balstoties uz ietekmes uz vidi novērtējumu, kurā iekļauts ietekmes uz konkrētu objektu novērtējums saistībā ar koncentrēta sālsūdens novadīšanu jūrā, ņemot vērā šādus elementus: a) šādu vietējo pamatapstākļu apraksts un izpratne, balstoties uz mērījumiem dabā un apsekojumiem – jūras ūdens kvalitāte, topogrāfija, hidrodinamiskās īpašības un jūras ekosistēmas; b) koncentrētā sālsūdens novadīšanas ietekmes analīze, balstoties uz novadītā koncentrētā sālsūdens izkliedes modelēšanu un toksiskuma testēšanu laboratorijā, ar mērķi noteikt drošas novadīšanas apstākļus, ņemot vērā sāls koncentrāciju, kopējo sārmainību, temperatūru un toksisko metālu daudzumu. Nepieciešamais novērtējuma detalizācijas līmenis atbilst atsāļošanas stacijas lielumam, tajā veiktajiem procesiem un atgūšanas rādītājiem, kā arī atrašanās vietai.

([484]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs), ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru (OV L 257, 28.8.2014., 135. lpp.).

▼M2

	No ietekmes uz vidi novērtējuma izriet, ka, novadot koncentrēto sālsūdeni, netiek kaitēts ekosistēmas integritātei. Lai mazinātu koncentrētā sālsūdens novadīšanas iespējamu nelabvēlīgu ietekmi, balstoties uz ietekmes uz vidi novērtējumu, darbības ietvaros pieņem koncentrētā sālsūdens drošas novadīšanas kritērijus, tai skaitā tādus obligātos mērķus attiecībā uz koncentrētā sālsūdens atšķaidīšanu konkrētā objektā, kuru pamatā ir vietējo ūdens apstākļu, ekosistēmu, sugu un dzīvotņu pienācīgs raksturojums.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Ir pabeigts vides ietekmējuma novērtējums (VIN) vai sākotnējā caurskatīšana ([485]) saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem attiecībā uz VIN ([486]). Ja VIN ir veikts, ir īstenoti arī nepieciešamie ietekmes mazināšanas, atjaunošanas vai kompensācijas pasākumi vides aizsardzībai. Darbība būtiski neietekmē aizsargājamās teritorijas (*UNESCO* pasaules mantojuma vietas, galvenās bioloģiskās daudzveidības teritorijas, kā arī citas aizsargājamās teritorijas, kas nav *Natura 2000* teritorijas) un aizsargājamās sugas, pamatojoties uz tās ietekmes novērtējumu, kurā ņemtas vērā labākās pieejamās zināšanas ([487]).

▼B

6. TRANSPORTS

6.1. **Starppilsētu dzelzceļa pasažieru pārvadājumi**

Darbības apraksts

Pasažieru pārvadājumi, kā arī tiem nepieciešamā dzelzceļa ritošā sastāva iegāde, finansēšana, noma, izpirkumnoma un ekspluatācija, dzelzceļa maģistrāļu tīklos plašā ģeogrāfiskajā teritorijā, starppilsētu dzelzceļa pasažieru pārvadājumi un guļamvagonu vai restorānvagonu ekspluatācija, kas ir dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu darbības daļa.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H49.10, N77.39, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

([485]) Procedūra, ar kuras palīdzību kompetentā iestāde nosaka, vai Direktīvas 2011/92/ES II pielikumā uzskaitītajiem projektiem ir jāpiemēro vides ietekmējuma novērtējums, kā noteikts minētās direktīvas 4. panta 2. punktā.

([486]) Ja darbības notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar līdzvērtīgiem piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kas paredz, ka jāpabeidz VIN vai caurskatīšana, piemēram, *IFC* snieguma standarts Nr. 1: “Vidisko un sociālo risku novērtēšana un pārvaldība”.

([487]) Ja darbības notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar līdzvērtīgiem piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kuru mērķis ir dabisko dzīvotņu, savvaļas dzīvnieku un augu saglabāšana un kuri paredz, ka ir jāveic 1) caurskatīšanas procedūra, kurā nosaka, vai attiecībā uz konkrēto darbību ir jāveic pienācīgs novērtējums par iespējamo ietekmi uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām; 2) šāds pienācīgs novērtējums, ja caurskatīšanā konstatēts, ka tāds ir vajadzīgs, piemēram, saskaņā ar *IFC* snieguma standartu Nr. 6: “Biodaudzveidības saglabāšana un dzīvo dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana”.

▼B

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([488]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([489]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([490]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([491]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([492]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas

([488]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([489]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([490]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([491]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([492]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti atkritumu apsaimniekošanas pasākumi saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, jo īpaši apkopju laikā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Lokomotīvju piedziņas motori un automotrišu piedziņas motori atbilst Regulas (ES) 2016/1628 II pielikumā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.2. **Dzelzceļa kravas pārvadājumi**

Darbības apraksts

Kravas pārvadājumi, kā arī tiem nepieciešamā dzelzceļa ritošā sastāva iegāde, finansēšana, noma, izpirkumnoma un ekspluatācija, dzelzceļa maģistrāļu tīklos, kā arī pa tuvsatiksmes kravas dzelzceļiem.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H49.20 un N77.39, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([493]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

([493]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

▼B

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([494]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([495]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([496]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([497]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Vilcieni un vagoni nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti atkritumu apsaimniekošanas pasākumi saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, jo īpaši apkopju laikā.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Lokomotīvju piedziņas motori un automotrišu piedziņas motori atbilst Regulas (ES) 2016/1628 II pielikumā noteiktajām emisiju robežvērtībām.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.3. **Pilsētas un piepilsētas pasažieru pārvadājumi un pasažieru autopārvadājumi**

Darbības apraksts

Pilsētas un piepilsētas pasažieru transporta līdzekļu iegāde, finansēšana, izpirkumnoma, noma un ekspluatācija, ko izmanto pasažieru pārvadājumos un pasažieru autopārvadājumos.

Ja runa ir par mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tas ietver tādu transportlīdzekļu ekspluatāciju pasažieru pārvadājumu nodrošināšanai, kas pieder pie M2 vai M3 kategorijas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/8582 4. panta 1. punktu.

([494]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([495]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([496]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([497]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var ietvert dažādu sauszemes transporta veidu (piemēram, autobusu, tramvaju, trolejbusu, pazemes un estakādes dzelzceļu) izmantošanu. Darbība ietver arī transporta līnijas no pilsētas uz lidostu vai no pilsētas uz staciju, kā arī funikulieru un gaisa trošu ceļu ekspluatāciju, ja tie ir daļa no pilsētas vai piepilsētas satiksmes sistēmām.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ietver arī regulārus tālsatiksmes autobusu reisus, čarterreisus, ekskursijas un citus neregulārus autobusu pārvadājumus, eksprestransportu uz lidostu (tostarp lidostu teritorijā), pārvadājumus ar skolas autobusiem un citiem pasažieru pārvadāšanai domātiem autobusiem.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H49.31, H49.3.9, N77.39 un N77.11, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([498]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([499]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([500]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

([498]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([499]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([500]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([501]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([502]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas ([503])
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan transportlīdzekļu parka izmantošanas posmā (apkope), gan pēc transportlīdzekļu nolietošanas, tostarp tiek atkalizmantoti un reciklēti akumulatori un elektronika (jo īpaši tajos esošās kritiski svarīgās izejvielas).
▼M2 5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	M kategorijas autotransporta līdzekļu gadījumā riepas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2020/740 noteiktajām prasībām par ārējo rites troksni augstākajā aizņemtajā klasē un par rites pretestības koeficientu (kas ietekmē transportlīdzekļa energoefektivitāti) divās augstākajās aizņemtajās klasēs, un par to var pārliecināties Eiropas ražojumu energomarķējuma datubāzē (*EPREL*). Ja attiecināms, transportlīdzekļi atbilst *Euro VI* lielas noslodzes emisiju tipa apstiprinājuma jaunākā piemērojamā posma prasībām, kas noteiktas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 595/2009.
▼B 6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.4. **Personiskās mobilitātes ierīču ekspluatācija, veloloģistika**

Darbības apraksts

Tādu personiskās mobilitātes vai transporta ierīču pārdošana, iegāde, izpirkumnoma, noma un ekspluatācija, kuru dzinējspēks ir lietotāja fiziskā aktivitāte, bezemisiju motors vai bezemisiju motora un fiziskās aktivitātes kombinācija. Te ietilpst kravas pārvadājumu pakalpojumu sniegšana ar (kravas) velosipēdiem.

([501]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([502]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([503]) Transportlīdzekļiem ir jāatbilst šajā iedaļā norādītajiem *DNSH* kritērijiem attiecībā uz piesārņojuma novēršanu un kontroli, t. sk. attiecībā arī uz CO_2 emisiju līmeņiem.

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši N77.11 un N77.21, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([504]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([505]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([506]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([507]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([508]);

([504]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([505]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([506]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([507]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([508]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan transportlīdzekļu parka izmantošanas posmā (apkope), gan pēc transportlīdzekļu nolietošanas, tostarp tiek atkalizmantoti un reciklēti akumulatori un elektronika (jo īpaši tajos esošās kritiski svarīgās izejvielas).
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

▼M2

6.5. **Pārvadājumi ar motocikliem, vieglajiem pasažieru automobiļiem un vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem**

▼B

Darbības apraksts

▼M2

Tādu transportlīdzekļu iegāde, finansēšana, noma, izpirkumnoma un ekspluatācija, kuri pieder pie M1 ([509]), N1 ([510]) kategorijas, kas ietilpst Regulas (EK) Nr. 715/2007 darbības jomā, vai pie L kategorijas (divriteņu un trīsriteņu transportlīdzekļi un kvadricikli) ([511]).

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H49.32, H49.39 un N77.11, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

([509]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punktā.
([510]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā.
([511]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punktā.

▼B

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([512]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([513]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([514]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([515]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([516]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļu Regulas (ES) 2019/631 3. panta 1. punkta h) apakšpunktā definētās īpatnējās CO_2 emisijas nav lielākas par autoparkam noteiktajiem CO_2 emisiju mērķrādītājiem ([517]).

([512]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([513]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([514]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([515]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([516]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([517]) Transportlīdzekļiem ir jāatbilst šajā iedaļā norādītajiem *DNSH* kritērijiem attiecībā uz piesārņojuma novēršanu un kontroli, t. sk. attiecībā arī uz CO_2 emisiju līmeņiem.

▼B

	Autoparkam piemērojamās CO_2 emisiju mērķvērtības ir šādas: (a) līdz 2024. gada 31. decembrim: i) *NEDC* vērtības — Regulas (ES) 2019/631 1. panta 2. un 3. punktā norādītās mērķvērtības, proti, 95 gCO_2/km M1 kategorijas transportlīdzekļiem un 147 gCO_2/km N1 kategorijas transportlīdzekļiem; ii) *WLPT* vērtības — autoparkam noteiktais mērķrādītājs 2021, kas attiecībā uz M1 kategorijas transportlīdzekļiem norādīts Regulas (ES) 2019/631 I pielikuma A daļas 6.0. punktā, bet attiecībā uz N1 transportlīdzekļiem — minētā pielikuma B daļas 6.0. punktā. Līdz brīdim, kad tiek publicēts attiecīgais ES autoparkam piemērojamais mērķrādītājs 2021, tiem M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļiem, kuru CO_2 emisijas ir izteiktas tikai saskaņā ar *WLTP* testa procedūru, tiks piemērots pārrēķina koeficients (attiecīgi 1,21 un 1,24), lai ņemtu vērā pāreju no *NEDC* uz *WLTP*; pārrēķinā iegūtās *WLTP* vērtības ir attiecīgi 115 gCO_2/km M1 kategorijas transportlīdzekļiem 182 gCO_2/km N1 kategorijas transportlīdzekļiem; (b) no 2025. gada 1. janvāra — (ES) 2019/631 1. panta 4. punktā norādītās mērķvērtības.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļi atbilst abiem šiem kritērijiem: (a) tie ir atkalizmantojami vai reciklējami vismaz 85 % apmērā no masas; (b) tie ir atkalizmantojami vai atgūstami vismaz 95 % apmērā no masas ([518]). Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan transportlīdzekļu parka izmantošanas posmā (apkope), gan pēc transportlīdzekļu nolietošanas, tostarp tiek atkalizmantoti un reciklēti akumulatori un elektronika (jo īpaši kritiski svarīgās izejvielas).

▼M2

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Transportlīdzekļi atbilst *Euro 6* mazas noslodzes emisiju tipa apstiprinājuma ([519]) jaunākā piemērojamā posma prasībām, kas noteiktas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 715/2007. Transportlīdzekļi atbilst emisiju robežvērtībām, kas "tīriem" mazas noslodzes transportlīdzekļiem noteiktas Direktīvas 2009/33/EK pielikuma 2. tabulā. M un N kategorijas sauszemes transportlīdzekļu riepas atbilst Regulā (ES) 2020/740 noteiktajām prasībām par ārējo rites troksni augstākajā aizņemtajā klasē un par rites pretestības koeficientu (kas ietekmē transportlīdzekļa energoefektivitāti) divās augstākajās aizņemtajās klasēs, un par to var pārliecināties Eiropas ražojumu energomarķējuma datubāzē (*EPREL*). Transportlīdzekļi atbilst Regulai (ES) Nr. 540/2014.

([518]) Kā noteikts Direktīvas 2005/64/EK I pielikumā.
([519]) Komisijas Regula (ES) 2018/1832.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.6. **Kravas autopārvadājumu pakalpojumi**

Darbības apraksts

Tādu transportlīdzekļu iegāde, finansēšana, izpirkumnoma, noma un ekspluatācija, kas pieder pie N1, N2 ([520]) vai N3 ([521]) kategorijas un ko aptver EURO VI ([522]) E posma vai nākamā posma noteikumi, un ko izmanto kravas autopārvadājumu pakalpojumu sniegšanai.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H49.4.1, H53.10, H53.20 un N77.12, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

([520]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā.
([521]) Kā minēts Regulas (ES) 2018/858 4. panta 1. punkta b) apakšpunkta iii) punktā.
([522]) Kā noteikts Regulā (EK) Nr. 595/2009.

▼B

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([523]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([524]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([525]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([526]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([527]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	1. Transportlīdzekļi nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai. 2. Regulas (ES) 2019/1242 darbības jomā ietilpstošo N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļu īpatnējās tiešās CO_2 emisijas nepārsniedz visiem tajā pašā apakšgrupā ietilpstošajiem transportlīdzekļiem noteiktās atsauces CO_2 emisijas, kā definēts minētās regulas 3. pantā ([528]).
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas

([523]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([524]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([525]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([526]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([527]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([528]) Visiem transportlīdzekļiem ir jāatbilst šajā iedaļā norādītajiem *DNSH* kritērijiem attiecībā uz piesārņojuma novēršanu un kontroli, t. sk. attiecībā arī uz CO_2 emisiju līmeņiem.

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	N1, N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļi atbilst abiem šiem kritērijiem: (a) tie ir atkalizmantojami vai reciklējami vismaz 85 % apmērā no masas; (b) tie ir atkalizmantojami vai atgūstami vismaz 95 % apmērā no masas ([529]). Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan transportlīdzekļu parka izmantošanas posmā (apkope), gan pēc transportlīdzekļu nolietošanas, tostarp tiek atkalizmantoti un reciklēti akumulatori un elektronika (jo īpaši kritiski svarīgās izejvielas).

▼M2

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	M un N kategorijas sauszemes transportlīdzekļu riepas atbilst Regulā (ES) 2020/740 noteiktajām prasībām par ārējo rites troksni augstākajā aizņemtajā klasē un par rites pretestības koeficientu (kas ietekmē transportlīdzekļa energoefektivitāti) divās augstākajās aizņemtajās klasēs, un par to var pārliecināties Eiropas ražojumu energomarķējuma datubāzē (*EPREL*). Transportlīdzekļi atbilst *Euro VI* lielas noslodzes emisiju tipa apstiprinājuma ([530]) jaunākā piemērojamā posma prasībām, kas noteiktas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 595/2009. Transportlīdzekļi atbilst Regulai (ES) Nr. 540/2014.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.7. **Pasažieru pārvadājumi iekšzemes ūdeņos**

Darbības apraksts

Tādu kuģu iegāde, finansēšana, izpirkumnoma, noma un ekspluatācija, ko izmanto pasažieru pārvadājumiem iekšzemes ūdeņos ar kuģiem, kas nav piemēroti jūras transportam.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H50.30, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

([529]) Kā norādīts Direktīvas 2005/64/EK I pielikumā.

([530]) Komisijas Regula (ES) Nr. 582/2011 (2011. gada 25. maijs), ar ko īsteno un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 595/2009 attiecībā uz lielas celtspējas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (Euro VI) un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/46/EK I un III pielikumu (OV L 167, 25.6.2011, 1 lpp

▼B

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([531]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([532]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([533]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([534]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([535]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

([531]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([532]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([533]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([534]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([535]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan kuģa izmantošanas posmā, gan pēc kuģu nolietošanas, tostarp bīstamo materiālu kontrole un apsaimniekošana uz kuģa un to drošas reciklēšanas nodrošināšana. Ja kuģi darbināmi ar akumulatoriem, minētie pasākumi ietver akumulatoru un elektronikas, tostarp to kritiski svarīgo izejvielu, atkalizmantošanu un reciklēšanu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Kuģu motori atbilst Regulas (ES) 2016/1628 II pielikumā noteiktajām emisiju robežvērtībām (tas attiecas arī uz kuģiem, kuru atbilstība šīm robežvērtībām panākta, neizmantojot tipa apstiprināšanas risinājumus, piemēram, pēcapstrādes procesā).
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.8. **Kravas pārvadājumi iekšzemes ūdeņos**

Darbības apraksts

Tādu kuģu iegāde, finansēšana, izpirkumnoma, noma un ekspluatācija, ko izmanto kravas pārvadājumiem iekšzemes ūdeņos ar kuģiem, kas nav piemēroti jūras transportam.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H50.4, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

▼B

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([536]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([537]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([538]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([539]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([540]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Kuģi nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.

([536]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([537]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([538]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([539]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([540]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan kuģa izmantošanas posmā, gan pēc kuģu nolietošanas, tostarp bīstamo materiālu kontrole un apsaimniekošana uz kuģa un to drošas reciklēšanas nodrošināšana. Ja kuģi darbināmi ar akumulatoriem, minētie pasākumi ietver akumulatoru un elektronikas, tostarp to kritiski svarīgo izejvielu, atkalizmantošanu un reciklēšanu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Kuģi atbilst Regulas (ES) 2016/1628 II pielikumā noteiktajām emisiju robežvērtībām (tas attiecas arī uz kuģiem, kuru atbilstība šīm robežvērtībām panākta, neizmantojot tipa apstiprināšanas risinājumus, piemēram, pēcapstrādes procesā).
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.9. **Iekšzemes ūdensceļos izmantoto pasažieru un kravas kuģu pāraprīkošana**

Darbības apraksts

Tādu kuģu pāraprīkošana un modernizācija, ko izmanto pasažieru un kravas pārvadājumiem iekšzemes ūdeņos ar kuģiem, kas nav piemēroti jūras transportam.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H50.4, H50.30 un C33.15, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

▼B

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([541]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([542]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([543]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([544]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([545]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Kuģi nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan kuģa izmantošanas posmā, gan pēc kuģu nolietošanas, tostarp bīstamo materiālu kontrole un apsaimniekošana uz kuģa un to drošas reciklēšanas nodrošināšana.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Kuģi atbilst Regulas (ES) 2016/1628 II pielikumā noteiktajām emisiju robežvērtībām (tas attiecas arī uz kuģiem, kuru atbilstība šīm robežvērtībām panākta, neizmantojot tipa apstiprināšanas risinājumus, piemēram, pēcapstrādes procesā).

([541]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([542]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([543]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([544]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([545]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

6.10. **Kuģi, ko izmanto kravas pārvadājumos jūrā un piekrastes ūdeņos, ostas operācijās un palīgdarbībās**

Darbības apraksts

Tādu kuģu iegāde, finansēšana, fraktēšana (ar apkalpi un bez tās) un ekspluatācija, kas paredzēti un aprīkoti tikai kravas vai arī kravas un pasažieru pārvadājumiem jūrā vai piekrastes ūdeņos neatkarīgi no tā, vai tie ir plānoti reisi vai nē. Ostas operācijās un palīgdarbībās nepieciešamo kuģu — piemēram, velkoņu, pietauvošanas kuģu, loču kuģu, glābšanas kuģu un ledlaužu — iegāde, finansēšana, noma un ekspluatācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H50.2, H52.22 un N77.34, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([546]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([547]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([548]) vai maksas modeļiem.

([546]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([547]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([548]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([549]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([550]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Kuģi nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan kuģa izmantošanas posmā, gan pēc kuģa nolietošanas. Ja kuģi darbināmi ar akumulatoriem, minētie pasākumi ietver akumulatoru un elektronikas, tostarp to kritiski svarīgo izejvielu, atkalizmantošanu un reciklēšanu. Ja esoša kuģa vai to aizstājoša jaunbūvēta kuģa bruto tonnāža pārsniedz 500 tonnas, darbība atbilst Regulas (ES) Nr. 1257/2013 prasībām par uz kuģa esošo bīstamo materiālu uzskaiti. Nolietotie kuģi tiek reciklēti rūpnīcās, kas iekļautas kuģu pārstrādes rūpnīcu Eiropas sarakstā, kas noteikts ar Komisijas Lēmumu 2016/2323. Darbība atbilst Direktīvai (ES) 2019/883 attiecībā uz jūras vides aizsardzību no negatīvās ietekmes, ko rada atkritumu novadīšana no kuģiem. Kuģi ekspluatē saskaņā ar SJO MARPOL konvencijas V pielikumu, proti, ilgtspējīgā un vidi saudzējošā veidā apsaimniekojot atkritumus, lai tā samazinātu radušos atkritumu daudzumu un likumīgi novadīto atkritumu daudzumu.

([549]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([550]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Kas attiecas uz sēra oksīdu emisiju un cieto daļiņu emisiju samazināšanu, kuģi atbilst Direktīvai (ES) 2016/802 un SJO MARPOL konvencijas VI pielikuma 14. noteikumam ([551]). Sēra saturs degvielā nepārsniedz 0,5 % masas (sēra satura globālais ierobežojums) un 0,1 % masas emisijas kontroles apgabalā (*ECA*), ko SJO noteikusi Ziemeļjūrā un Baltijas jūrā ([552]). Attiecībā uz slāpekļa oksīdu (NOx) emisijām kuģi atbilst SJO MARPOL konvencijas VI pielikuma 13. noteikumam ([553]). Uz kuģiem, kas uzbūvēti pēc 2011. gada, attiecas II līmeņa NOx prasība. Pēc 2016. gada 1. janvāra uzbūvētajiem kuģiem stingrākām motoru prasībām (III līmenis), kas samazina NOx emisijas, jāatbilst tikai tad, kad tie darbojas NOx emisiju kontroles zonās, kas izveidotas saskaņā ar SJO noteikumiem ([554]). Fekālo un sadzīves notekūdeņu novadīšana atbilst SJO MARPOL konvencijas IV pielikumam. Ir ieviesti pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu pretapaugšanas krāsas un biocīdu toksicitāti, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 528/2012, ar kuru Savienības tiesību aktos īsteno 2001. gada 5. oktobrī pieņemto Starptautisko konvenciju par kuģu kaitīgo pretapaugšanas sistēmu kontroli.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Saskaņā ar Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdeņu un nosēdumu kontroli un apsaimniekošanu netiek pieļautas svešzemju organismus saturošu balasta ūdeņu noplūdes. Ir ieviesti pasākumi, lai nepieļautu svešzemju sugu introducēšanu kuģu korpusu un iedobumu bioloģiskās apaugšanas ceļā, ņemot vērā SJO Vadlīnijas par bioloģisko apaugšanu ([555]). Troksni un vibrācijas ierobežo, izmantojot klusinošus propellerus, korpusa konstrukciju vai uz kuģa esošās mašīnas saskaņā ar norādījumiem, kas sniegti SJO Vadlīnijās par zemūdens trokšņa mazināšanu ([556]). Savienībā darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 1. raksturlielumu (bioloģiskā daudzveidība), 2. raksturlielumu (svešzemju sugas), 6. raksturlielumu (jūras dibena integritāte), 8. raksturlielumu (piesārņotāji), 10. raksturlielumu (piedrazojums jūrā), 11. raksturlielumu (troksnis/enerģija), un kā noteikts Komisijas Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajiem raksturlielumiem relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.

([551]) (4.6.2021. versija: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Sulphur-oxides- (SOx)-%E2%80%93-Regulation-14.aspx).

([552]) Kas attiecas uz emisiju kontroles zonā piemērojamo prasību attiecināšanu uz citām Savienības jūrām, valstis, kas robežojas ar Vidusjūru, pašlaik apspriež attiecīgas *ECA* izveidi saskaņā ar Barselonas konvencijas tiesisko regulējumu.

([553]) (4.6.2021. versija: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogen-oxides -(NOx)-–-Regulation-13.aspx°.

([554]) Savienības jūrās šī prasība ir piemērojama no 2021. gada Baltijas jūrā un Ziemeļjūrā.

([555]) SJO Vadlīnijas par kuģu bioloģiskās apaugšanas kontroli un pārvaldību nolūkā mazināt invazīvu ūdens organismu pārnesi, rezolūcija MEPC.207(62).

([556]) SJO Vadlīnijas par komerciālās kuģniecības radītā zemūdens trokšņa samazināšanu nolūkā novērst negatīvu ietekmi uz jūras organismiem (MEPC.1/Circ.833).

▼B

6.11. **Pasažieru pārvadājumi jūrā un piekrastes ūdeņos**

Darbības apraksts

Tādu kuģu iegāde, finansēšana, fraktēšana (ar apkalpi un bez tās) un ekspluatācija, kas paredzēti un aprīkoti pasažieru pārvadājumiem jūrā vai piekrastes ūdeņos neatkarīgi no tā, vai tie ir plānoti reisi vai nē. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ietver arī prāmju, ūdens taksometru un ekskursiju, kruīzu un izbraukumu kuģu un laivu darbību.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši H50.10, N77.21 un N77.34, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([557]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([558]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([559]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

([557]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([558]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([559]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([560]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([561]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan kuģa izmantošanas posmā, gan pēc kuģa nolietošanas. Ja kuģi darbināmi ar akumulatoriem, minētie pasākumi ietver akumulatoru un elektronikas, tostarp to kritiski svarīgo izejvielu, atkalizmantošanu un reciklēšanu. Ja esoša kuģa vai to aizstājoša jaunbūvēta kuģa bruto tonnāža pārsniedz 500 tonnas, darbība atbilst Regulas (ES) Nr. 1257/2013 prasībām par bīstamo materiālu uzskaiti. Nolietotie kuģi tiek reciklēti rūpnīcās, kas iekļautas kuģu pārstrādes rūpnīcu Eiropas sarakstā, kas noteikts ar Komisijas Lēmumu 2016/2323. Darbība atbilst Direktīvai (ES) 2019/883 attiecībā uz jūras vides aizsardzību no negatīvās ietekmes, ko rada atkritumu novadīšana no kuģiem. Kuģi ekspluatē saskaņā ar SJO MARPOL konvencijas V pielikumu, proti, ilgtspējīgā un vidi saudzējošā veidā apsaimniekojot atkritumus, lai tā samazinātu radušos atkritumu daudzumu un likumīgi novadīto atkritumu daudzumu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Kas attiecas uz sēra oksīdu emisiju un cieto daļiņu emisiju samazināšanu, kuģi atbilst Direktīvai (ES) 2016/802 un SJO MARPOL konvencijas VI pielikuma 14. noteikumam. Sēra saturs degvielā nepārsniedz 0,5 % masas (sēra satura globālais ierobežojums) un 0,1 % masas emisijas kontroles apgabalā (*ECA*), ko SJO noteikusi Ziemeļjūrā un Baltijas jūrā ([562]).

([560]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutio ns_en/).

([561]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([562]) Kas attiecas uz emisiju kontroles zonā piemērojamo prasību attiecināšanu uz citām Savienības jūrām, valstis, kas robežojas ar Vidusjūru, pašlaik apspriež attiecīgas *ECA* izveidi saskaņā ar Barselonas konvencijas tiesisko regulējumu.

▼B

	Attiecībā uz slāpekļa oksīdu (NOx) emisijām kuģi atbilst SJO MARPOL konvencijas VI pielikuma 13. noteikumam. Uz kuģiem, kas uzbūvēti pēc 2011. gada, attiecas II līmeņa NOx prasība. Pēc 2016. gada 1. janvāra uzbūvētajiem kuģiem stingrākām motoru prasībām (III līmenis), kas samazina NOx emisijas, jāatbilst tikai tad, kad tie darbojas NOx emisiju kontroles zonās, kas izveidotas saskaņā ar SJO noteikumiem ([563]). Fekālo un sadzīves notekūdeņu novadīšana atbilst SJO MARPOL konvencijas IV pielikumam. Ir ieviesti pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu pretapaugšanas krāsas un biocīdu toksicitāti, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 528/2012, ar kuru Savienības tiesību aktos īsteno 2001. gada 5. oktobrī pieņemto Starptautisko konvenciju par kuģu kaitīgo pretapaugšanas sistēmu kontroli.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Saskaņā ar Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdeņu un nosēdumu kontroli un apsaimniekošanu netiek pieļautas svešzemju organismus saturošu balasta ūdeņu noplūdes. Ir ieviesti pasākumi, lai nepieļautu svešzemju sugu introducēšanu kuģu korpusu un iedobumu bioloģiskās apaugšanas ceļā, ņemot vērā SJO Vadlīnijas par bioloģisko apaugšanu ([564]). Troksni un vibrācijas ierobežo, izmantojot klusinošus propellerus, korpusa konstrukciju vai uz kuģa esošās mašīnas saskaņā ar norādījumiem, kas sniegti SJO Vadlīnijās par zemūdens trokšņa mazināšanu ([565]). Savienībā darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 1. raksturlielumu (bioloģiskā daudzveidība), 2. raksturlielumu (svešzemju sugas), 6. raksturlielumu (jūras dibena integritāte), 8. raksturlielumu (piesārņotāji), 10. raksturlielumu (piedrazojums jūrā), 11. raksturlielumu (troksnis/enerģija), un kā noteikts Komisijas Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajiem raksturlielumiem relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.

6.12. **Jūras un piekrastes ūdeņos izmantoto kravas un pasažieru kuģu pāraprīkošana**

Darbības apraksts

Tādu kuģu pāraprīkošana un modernizācija, kas paredzēti un aprīkoti pasažieru vai kravas pārvadājumiem jūrā vai piekrastes ūdeņos, un ostas operācijās un palīgdarbībās nepieciešamo kuģu — piemēram, velkoņu, pietauvošanas kuģu, loču kuģu, glābšanas kuģu un ledlaužu —pāraprīkošana un modernizācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodiem H50.10, H50.2, H52.22, C33.15, N77.21 un N.77.34 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([563]) Savienības jūrās šī prasība ir piemērojama no 2021. gada Baltijas jūrā un Ziemeļjūrā.

([564]) SJO Vadlīnijas par kuģu bioloģiskās apaugšanas kontroli un pārvaldību nolūkā mazināt invazīvu ūdens organismu pārnesi, rezolūcija MEPC.207(62).

([565]) SJO Vadlīnijas par komerciālās kuģniecības radītā zemūdens trokšņa samazināšanu nolūkā novērst negatīvu ietekmi uz jūras organismiem (MEPC.1/Circ.833).

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

▼M2

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

▼B

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([566]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([567]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([568]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([569]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([570]);

([566]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([567]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([568]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([569]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([570]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

▼M2

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Kuģi nav paredzēti fosilā kurināmā/degvielu transportēšanai.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Ir ieviesti pasākumi atkritumu apsaimniekošanai saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju gan kuģa izmantošanas posmā, gan pēc kuģa nolietošanas. Ja kuģi darbināmi ar akumulatoriem, minētie pasākumi ietver akumulatoru un elektronikas, tostarp to kritiski svarīgo izejvielu, atkalizmantošanu un reciklēšanu. Ja esoša kuģa vai to aizstājoša jaunbūvēta kuģa bruto tonnāža pārsniedz 500 tonnas, darbība atbilst Regulas (ES) Nr. 1257/2013 prasībām par bīstamo materiālu uzskaiti. Nolietotie kuģi tiek reciklēti rūpnīcās, kas iekļautas kuģu pārstrādes rūpnīcu Eiropas sarakstā, kas noteikts ar Komisijas Lēmumu 2016/2323. Darbība atbilst Direktīvai (ES) 2019/883 attiecībā uz jūras vides aizsardzību no negatīvās ietekmes, ko rada atkritumu novadīšana no kuģiem. Kuģi ekspluatē saskaņā ar SJO MARPOL konvencijas V pielikumu, proti, ilgtspējīgā un vidi saudzējošā veidā apsaimniekojot atkritumus, lai tā samazinātu radušos atkritumu daudzumu un likumīgi novadīto atkritumu daudzumu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Kas attiecas uz sēra oksīdu emisiju un cieto daļiņu emisiju samazināšanu, kuģi atbilst Direktīvai (ES) 2016/802 un SJO MARPOL konvencijas VI pielikuma 14. noteikumam. Sēra saturs degvielā nepārsniedz 0,5 % masas (sēra satura globālais ierobežojums) un 0,1 % masas emisijas kontroles apgabalā (*ECA*), ko SJO noteikusi Ziemeļjūrā un Baltijas jūrā ([571]). Attiecībā uz slāpekļa oksīdu (NOx) emisijām kuģi atbilst SJO MARPOL konvencijas VI pielikuma 13. noteikumam. Uz kuģiem, kas uzbūvēti pēc 2011. gada, attiecas II līmeņa NOx prasība. Pēc 2016. gada 1. janvāra uzbūvētajiem kuģiem stingrākām motoru prasībām (III līmenis), kas samazina NOx emisijas, jāatbilst tikai tad, kad tie darbojas NOx emisiju kontroles zonās, kas izveidotas saskaņā ar SJO noteikumiem ([572]).

([571]) Kas attiecas uz emisiju kontroles zonā piemērojamo prasību attiecināšanu uz citām Savienības jūrām, valstis, kas robežojas ar Vidusjūru, pašlaik apspriež attiecīgas *ECA* izveidi saskaņā ar Barselonas konvencijas tiesisko regulējumu.

([572]) Savienības jūrās šī prasība ir piemērojama no 2021. gada Baltijas jūrā un Ziemeļjūrā.

▼B

	Fekālo un sadzīves notekūdeņu novadīšana atbilst SJO MARPOL konvencijas IV pielikumam. Ir ieviesti pasākumi, lai līdz minimumam samazinātu pretapaugšanas krāsas un biocīdu toksicitāti, kā noteikts Regulā (ES) Nr. 528/2012, ar kuru Savienības tiesību aktos īsteno 2001. gada 5. oktobrī pieņemto Starptautisko konvenciju par kuģu kaitīgo pretapaugšanas sistēmu kontroli.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Saskaņā ar Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdeņu un nosēdumu kontroli un apsaimniekošanu netiek pieļautas svešzemju organismus saturošu balasta ūdeņu noplūdes. Ir ieviesti pasākumi, lai nepieļautu svešzemju sugu introducēšanu kuģu korpusu un iedobumu bioloģiskās apaugšanas ceļā, ņemot vērā SJO Vadlīnijas par bioloģisko apaugšanu ([573]). Troksni un vibrācijas ierobežo, izmantojot klusinošus propellerus, korpusa konstrukciju vai uz kuģa esošās mašīnas saskaņā ar norādījumiem, kas sniegti SJO Vadlīnijās par zemūdens trokšņa mazināšanu ([574]). Savienībā darbība nekavē laba vides stāvokļa sasniegšanu, kā noteikts Direktīvā 2008/56/EK, kur paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu ietekmi saistībā ar tās 1. raksturlielumu (bioloģiskā daudzveidība), 2. raksturlielumu (svešzemju sugas), 6. raksturlielumu (jūras dibena integritāte), 8. raksturlielumu (piesārņotāji), 10. raksturlielumu (piedrazojums jūrā), 11. raksturlielumu (troksnis/enerģija), un kā noteikts Komisijas Lēmumā (ES) 2017/848 saistībā ar minētajiem raksturlielumiem relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem.

6.13. **Personiskās mobilitātes infrastruktūra, veloloģistika**

Darbības apraksts

Personiskajai mobilitātei domātas infrastruktūras būvniecība, modernizācija, uzturēšana un ekspluatācija, tostarp ceļu, automaģistrāļu, tiltu un tuneļu un citas gājējiem un velosipēdiem (ar vai bez elektriskās palīgsistēmas) paredzētas infrastruktūras būvniecība.

▼M2

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12 un M71.20, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

([573]) SJO Vadlīnijas par kuģu bioloģiskās apaugšanas kontroli un pārvaldību nolūkā mazināt invazīvu ūdens organismu pārnesi, rezolūcija MEPC.207(62).

([574]) SJO Vadlīnijas par komerciālās kuģniecības radītā zemūdens trokšņa samazināšanu nolūkā novērst negatīvu ietekmi uz jūras organismiem (MEPC.1/Circ.833).

▼B

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([575]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([576]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([577]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([578]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([579]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([575]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([576]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([577]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([578]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([579]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([580]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

6.14. **Dzelzceļa transporta infrastruktūra**

Darbības apraksts

Dzelzceļu un metro, kā arī tiltu un tuneļu, staciju, terminālu, dzelzceļa apkalpes vietu ([581]), drošības sistēmu un satiksmes vadības sistēmu būvniecība, modernizācija, ekspluatācija un uzturēšana, tostarp arhitektūras pakalpojumi, inženiertehniskie pakalpojumi, rasēšanas pakalpojumi, ēku inspicēšanas pakalpojumi un uzmērīšanas un kartēšanas pakalpojumi un tamlīdzīgi, kā arī visu veidu materiālu un produktu fiziskā, ķīmiskā un cita veida analītiskā testēšana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42.12, F42.13, M71.12, M71.20, F43.21 un H52.21, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

([580]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([581]) Saskaņā ar Direktīvas 34/2012/ES 3. panta 11. punktu.

▼B

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([582]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([583]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([584]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([585]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([586]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Infrastruktūra nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielas transportēšanai vai glabāšanai. Ja runa ir par jaunu vai nozīmīgi renovētu infrastruktūru, infrastruktūra ir klimatdrošināta, ievērojot pienācīgu klimatdrošināšanas praksi, pie kuras pieder oglekļa pēdas noteikšana un skaidri definētas oglekļa ēnu izmaksas. Oglekļa pēdas noteikšana aptver 1.-3. pakāpes emisijas un pierāda, ka infrastruktūra nerada papildu relatīvās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas aprēķinātas, balstoties uz piesardzīgiem pieņēmumiem, vērtībām un procedūrām.

([582]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([583]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([584]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([585]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([586]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([587]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Attiecīgā gadījumā, ņemot vērā skartās teritorijas jutīgumu, jo īpaši skarto iedzīvotāju skaita ziņā, infrastruktūras izmantošanas radīto troksni un vibrācijas mazina, izveidojot vaļējas tranšejas, barjersienas vai citus pasākumus, un nodrošinot atbilstību Direktīvai 2002/49/EK. Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

6.15. **Autotransportam un sabiedriskajam transportam paredzēta infrastruktūra**

Darbības apraksts

Automaģistrāļu, ielu, ceļu, citu transportlīdzekļu un gājēju ceļu būvniecība, modernizācija, uzturēšana un ekspluatācija, seguma klāšanas darbi uz ielām, ceļiem, autoceļiem, tiltiem vai tuneļiem un lidlauku skrejceļu būvniecība, tostarp arhitektūras pakalpojumi, inženiertehniskie pakalpojumi, rasēšanas pakalpojumi, ēku inspicēšanas pakalpojumi un uzmērīšanas un kartēšanas pakalpojumi un tamlīdzīgi, kā arī visu veidu materiālu un produktu fiziskā, ķīmiskā un cita veida analītiskā testēšana, izņemot ielu apgaismojuma un elektrisko signālu uzstādīšanu.

▼M2

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši F42.11, F42.13, M71.12 un M71.20, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

([587]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([588]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([589]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([590]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([591]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([592]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

([588]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([589]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([590]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([591]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([592]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Infrastruktūra nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielas transportēšanai vai glabāšanai. Ja runa ir par jaunu vai nozīmīgi renovētu infrastruktūru, infrastruktūra ir klimatdrošināta, ievērojot pienācīgu klimatdrošināšanas praksi, pie kuras pieder oglekļa pēdas noteikšana un skaidri definētas oglekļa ēnu izmaksas. Oglekļa pēdas noteikšana aptver 1.-3. pakāpes emisijas un pierāda, ka infrastruktūra nerada papildu relatīvās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas aprēķinātas, balstoties uz piesardzīgiem pieņēmumiem, vērtībām un procedūrām.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([593]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Attiecīgā gadījumā infrastruktūras izmantošanas radīto troksni un vibrācijas mazina, ieviešot vaļējas tranšejas, barjersienas vai citus pasākumus, un nodrošinot atbilstību Direktīvai 2002/49/EK. Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Attiecīgā gadījumā augu segas uzturēšana autotransporta infrastruktūras tuvumā nodrošina, ka neizplatās invazīvās sugas. Ir īstenoti ietekmes mazināšanas pasākumi, lai izvairītos no sadursmēm ar savvaļas dzīvniekiem.

6.16. **Ūdens transporta infrastruktūra**

Darbības apraksts

Ūdensceļu, ostu un upju būvju, jahtu/laivu piestātņu, slūžu, dambju un aizsprostu u. c. būvniecība, modernizācija un ekspluatācija, tostarp arhitektūras pakalpojumi, inženiertehniskie pakalpojumi, rasēšanas pakalpojumi, ēku inspicēšanas pakalpojumi un uzmērīšanas un kartēšanas pakalpojumi un tamlīdzīgi, kā arī visu veidu materiālu un produktu fiziskā, ķīmiskā un cita veida analītiskā testēšana, un neietver projekta vadības darbības, kas saistītas ar inženierbūvniecības darbiem.

([593]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības neietver ūdensceļu bagarēšanu.

▼M2

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši F42.91, M71.12 un M71.20, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([594]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([595]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([596]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

([594]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([595]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([596]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([597]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([598]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Infrastruktūra nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielas transportēšanai vai glabāšanai. Ja runa ir par jaunu vai nozīmīgi renovētu infrastruktūru, infrastruktūra ir klimatdrošināta, ievērojot pienācīgu klimatdrošināšanas praksi, pie kuras pieder oglekļa pēdas noteikšana un skaidri definētas oglekļa ēnu izmaksas. Oglekļa pēdas noteikšana aptver 1.-3. pakāpes emisijas un pierāda, ka infrastruktūra nerada papildu relatīvās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas aprēķinātas, balstoties uz piesardzīgiem pieņēmumiem, vērtībām un procedūrām.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst Direktīvas 2000/60/EK noteikumiem, jo īpaši visām direktīvas 4. panta prasībām. Saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 4. pantu un jo īpaši tā 7. punktu pirms pārjaunošanas/būvniecības ir jāveic projekta ietekmes novērtējums, kurā novērtē jebkādu projekta potenciālo ietekmi uz ūdensobjektu stāvokli tajā paša upes baseinā un uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, jo īpaši ņemot vērā tādus aspektus kā migrācijas koridori, brīvi plūstošas upes vai teju neiztraucētas ekosistēmas. Novērtējuma pamatā ir neseni, visaptveroši un precīzi dati, tostarp monitoringa dati par bioloģiskās kvalitātes elementiem, kuri ir sevišķi jutīgi pret hidromorfoloģiskām izmaiņām, un par to, kāds jauno darbību rezultātā būs paredzamais ūdensobjekta stāvoklis salīdzinājumā ar pašreizējo. Jo īpaši tajā novērtē, kāda būs šī jaunā projekta kumulatīvā ietekme kombinācijā ar pārējo esošo vai plānoto infrastruktūru upes baseinā. Pamatojoties uz šo ietekmes novērtējumu, ir noskaidrots, ka konstrukcijas, atrašanās vietas un tajā īstenoto mazināšanas pasākumu dēļ projekts ir tāds, kas atbilst vienai no šādām prasībām: (a) projekts nepasliktina un neapdraud tā konkrētā ūdensobjekta laba stāvokļa vai potenciāla sasniegšanu, ar kuru tas ir saistīts;

([597]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([598]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

(b) ja pastāv risks, ka projekts varētu pasliktināt vai apdraudēt laba stāvokļa / potenciāla sasniegšanu konkrētajā ūdensobjektā, ar kuru tas ir saistīts, bet šāda pasliktināšanās nav būtiska un ir veikts detalizēts izmaksu un ieguvumu novērtējums, kurš pierāda, ka realizēsies abi šie priekšnoteikumi:

i) pastāv sevišķi svarīgas sabiedrības intereses vai arī gaidāmie ieguvumi no plānotā navigācijas infrastruktūras projekta no klimatmitigācijas/klimatadaptācijas viedokļa ir lielāki par izmaksām, ko videi un sabiedrībai radītu ūdens stāvokļa pasliktināšanās;

ii) tehnisku iemeslu vai nesamērīgu izmaksu dēļ nav iespējams sevišķi svarīgās sabiedrības intereses vai gaidāmos ieguvumus no darbības realizēt ar alternatīviem līdzekļiem, kas nodrošinātu labāku vidisko iznākumu (tādi līdzekļi ir, piemēram, dabā rodami risinājumi, cita atrašanās vieta, esošās infrastruktūras sanācija/pārjaunošana vai tādu tehnoloģiju izmantošana, kas neizjauc upes nepārtrauktību).

Lai samazinātu negatīvo ietekmi uz ūdeni, kā arī uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, ir īstenoti visi tehniski iespējamie un ekoloģiski relevantie ietekmes mazināšanas pasākumi.

Ja tas ir relevanti un atkarībā no tā, kādas ekosistēmas dabiski pastāv skartajos ūdensobjektos, pie šādiem mazināšanas pasākumiem pieder:

(a) pasākumi, ar ko nodrošina neskartai nepārtrauktībai pēc iespējas tuvākus apstākļus (t. sk. pasākumi, ar ko nodrošina garenisko un laterālo nepārtrauktību, minimālo ekoloģisko caurplūdumu un sedimentu plūsmu);

(b) pasākumi, ar ko aizsargā vai uzlabo morfoloģiskos apstākļus un ūdens organismu dzīvotnes;

(c) pasākumi, ar ko samazina eitrofikācijas negatīvo ietekmi.

Tam, cik šie pasākumi ir efektīvi, seko līdzi, ņemot vērā, kādi ir izsniegtajā atļaujā izklāstītie nosacījumi, kuru mērķis ir panākt labu skartā ūdensobjekta stāvokli vai potenciālu.

Projekts neatgriezeniski neapdraud laba stāvokļa/potenciāla sasniegšanu nevienā ūdensobjektā tajā pašā upes baseina apgabalā.

Papildus iepriekš minētajiem ietekmes mazināšanas pasākumiem un tad, kad tas ir relevanti, tiek īstenoti kompensācijas pasākumi, lai nodrošinātu, ka projekta rezultātā kopumā nepasliktinās ūdensobjektu stāvoklis tajā pašā upes baseina apgabalā. To panāk, atjaunojot nepārtrauktību (garenisko un laterālo) tajā pašā upes baseina apgabalā tādā mērā, kas kompensē nepārtrauktības traucējumus, ko var izraisīt plānotais navigācijas infrastruktūras projekts. Kompensācija sākas pirms projekta īstenošanas.

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([599]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, vibrāciju, putekļu un piesārņotāju emisijas.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

6.17. **Lidostu infrastruktūra**

Darbības apraksts

Tādas infrastruktūras būvniecība, modernizācija un ekspluatācija, kas ir nepieciešama vai nu gaisa kuģu ekspluatācijai bez nekādām izpūtēja CO_2 emisijām, vai pašas lidostas operācijām, vai zemes elektroenerģijas un kondicionēta gaisa padevei stacionāriem gaisa kuģiem.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F41.20 un F42.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

([599]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([600]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([601]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([602]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([603]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([604]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Infrastruktūra nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielas transportēšanai vai glabāšanai. Ja runa ir par jaunu vai nozīmīgi renovētu infrastruktūru, infrastruktūra ir klimatdrošināta, ievērojot pienācīgu klimatdrošināšanas praksi, pie kuras pieder oglekļa pēdas noteikšana un skaidri definētas oglekļa ēnu izmaksas. Oglekļa pēdas noteikšana aptver 1.-3. pakāpes emisijas un pierāda, ka infrastruktūra nerada papildu relatīvās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas aprēķinātas, balstoties uz piesardzīgiem pieņēmumiem, vērtībām un procedūrām.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([600]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([601]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([602]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([603]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([604]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([605]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, vibrāciju, putekļu un piesārņotāju emisijas.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

7. BŪVNIECĪBA UN NEKUSTAMAIS ĪPAŠUMS

7.1. **Jaunu ēku būvniecība**

Darbības apraksts

Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības projektu izstrāde, sakopojot finansiālos, tehniskos un fiziskos resursus, lai īstenotu būvniecības projektus vēlākai pārdošanai, kā arī būvētu pabeigtas dzīvojamās vai nedzīvojamās ēkas vai nu par saviem līdzekļiem pārdošanai, vai par atlīdzību, vai uz līguma pamata.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F41.1 un F41.2, kā arī F43, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

([605]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

▼B

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([606]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([607]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([608]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([609]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([610]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ēka nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielu ieguvei, uzglabāšanai, transportēšanai vai ražošanai. Primārās enerģijas pieprasījums (*PED*) ([611]), kas nosaka uzbūvētās ēkas energoefektivitāti, nepārsniedz robežvērtību, kas valsts tiesību aktos, ar kuriem īsteno Direktīvu 2010/31/ES, noteikta attiecībā uz gandrīz nulles enerģijas ēkām (*NZEB*). Energoefektivitāte ir sertificēta, izmantojot gatavās būves energoefektivitātes sertifikātu (EPC).

([606]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([607]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([608]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([609]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([610]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

([611]) Aprēķinātais enerģijas daudzums, kas vajadzīgs, lai apmierinātu enerģijas pieprasījumu, kas saistīts ar ēkas tipisku izmantošanu, izteikts ar kopējā primārās enerģijas patēriņa skaitlisku rādītāju — kWh/m^2 gadā — un balstīts uz relevanto valsts aprēķina metodiku, un norādīts energoefektivitātes sertifikātā (*EPC*).

▼B

3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ja ir uzstādītas tālāk uzskaitītās ierīces (izņemot dzīvojamo ēku vienībās), to specifisko ūdens patēriņu apliecina ražojuma datu lapas, ēkas sertifikācija vai Savienībā pastāvošs ražojuma marķējums saskaņā ar šīs regulas I pielikuma E papildinājumā noteiktajām tehniskajām specifikācijām: (a) izlietņu krānu un virtuves krānu maksimālais ūdens caurplūdums ir 6 litri minūtē; (b) dušu maksimālais ūdens caurplūdums ir 8 litri minūtē; (c) klozetu, tostarp klozeta komplektu, podu un skalojamo kastu maksimālais pilnais noskalošanas tilpums ir 6 litri un maksimālais vidējais noskalošanas tilpums ir 3,5 litri; (d) pisuāri izmanto ne vairāk kā 2 litrus uz vienu pisuāru stundā. Skalojamo pisuāru maksimālais pilnais noskalošanas tilpums ir 1 litrs. Lai novērstu būvlaukuma ietekmi, darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([612]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem. Ēku projektēšanā un būvniecībā ir ievēroti apritīguma principi, un, atsaucoties uz ISO 20887 ([613]) vai citiem standartiem, pēc kuriem novērtē ēku demontējamību vai pielāgojamību, var pierādīt, ka ēkas ir projektētas un būvētas tā, lai būtu resursefektīvākas, pielāgojamākas, elastīgākas un demontējamākas un līdz ar to nodrošinātu atkalizmantošanu un reciklēšanu.

▼M2

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Būvniecībā izmantotās būvdetaļas un materiāli atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.

([612]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([613]) ISO 20887:2020, Ēku un inženiertehnisko būvdarbu ilgtspēja — Demontējamības un pielāgojamības projektēšana — principi, prasības un norādījumi, (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

	Būvniecībā izmantotās būvdetaļas un materiāli, kas var nonākt saskarē ar ēkas iemītniekiem ([614]), izdala mazāk par 0,06 mg formaldehīda uz m^3 testa kameras gaisa (nosaka testēšanā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikuma noteikumiem) un mazāk par 0,001 mg citu 1A un 1B kategorijas kancerogēnu gaistošo organisko savienojumu uz m^3 testa kameras gaisa (nosaka testēšanā saskaņā ar CEN/EN 16516 ([615]) vai ISO 16000-3 ([616]), vai citiem ekvivalentiem standartizētiem testēšanas nosacījumiem un noteikšanas metodēm) ([617]). Ja jaunā būve atrodas potenciāli kontaminētā vietā (degradētā teritorijā), vieta ir izpētīta, vai tajā nav potenciālu kontaminantu, piemēram, izmantojot ISO 18400 standartu ([618]). Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Jaunā celtne nav būvēta uz šādas zemes: (a) aramzeme un augkopības zeme ar vidēju līdz augstu augsnes auglības līmeni un apakšzemes bioloģisko daudzveidību, kā minēts ES *LUCAS* apsekojumā ([619]); (b) biodaudzveidības ziņā augstvērtīgas neapbūvētas teritorijas un zeme, kas kalpo par Eiropas Sarkanajā grāmatā ([620]) vai *IUCN* Sarkanajā grāmatā ([621]) uzskaitīto apdraudēto sugu (floras un faunas) dzīvotnēm; (c) zeme, kas atbilst valsts tiesību aktos noteiktajai meža definīcijai, kura izmantota nacionālajā siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas pārskatā, vai, ja tādas nav, atbilst *FAO* meža definīcijai ([622]).

7.2. **Esošu ēku renovācija**

Darbības apraksts

Būvdarbi un inženiertehniskie būvdarbi vai to sagatavošana.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F41 un F43, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([614]) Attiecas uz krāsām un lakām, griestu flīzēm, grīdas segumiem, tostarp ar tiem saistītajām līmvielām un hermētiķiem, iekšējās izolācijas un iekšējo virsmu apstrādes līdzekļiem, piemēram, tādiem, ko izmanto, lai novērstu mitrumu un pelējumu.

([615]) CEN/TS 16516: 2013, Būvizstrādājumi — Bīstamu vielu izdalīšanās novērtēšana — Emisiju noteikšana iekštelpu gaisā.

([616]) ISO 16000-3:2011, Iekštelpu gaiss — 3. daļa: Formaldehīda un citu karbonilsavienojumu noteikšana iekštelpu gaisā un testa kameras gaisā — Aktīvā paraugu ņemšanas metode.

([617]) Kancerogēno gaistošo organisko savienojumu emisiju robežvērtības attiecas uz 28 dienu testa periodu.

([618]) ISO 18400 sērija par augsnes kvalitāti — Paraugu ņemšana

([619]) JRC ESDCA, LUCAS: Land Use and Coverage Area frame Survey (4.6.2021. versija: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas).

([620]) IUCN, *The IUCN European Red List of Threatened Species (4.6.2021. versija:* https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species).

([621]) IUCN, *The IUCN Red List of Threatened Species (version of 4.6.2021:* https://www.iucnredlist.org).

([622]) Zeme, kura aizņem vairāk nekā 0,5 ha un kurā koku augstums pārsniedz 5 m un vainaga projekcija ir vairāk nekā 10 %, vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*. Te neietilpst zeme, kuru galvenokārt izmanto kā lauksaimniecības vai urbanizētu teritoriju zemi.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([623]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([624]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([625]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([626]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([627]);

([623]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([624]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([625]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([626]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([627]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ēka nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielu ieguvei, uzglabāšanai, transportēšanai vai ražošanai.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Ja renovācijas darbu gaitā ir uzstādītas tālāk uzskaitītās ierīces (izņemot renovācijas darbus dzīvojamo ēku vienībās), to specifisko ūdens patēriņu apliecina ražojuma datu lapas, ēkas sertifikācija vai Savienībā pastāvošs ražojuma marķējums saskaņā ar šīs regulas I pielikuma E papildinājumā noteiktajām tehniskajām specifikācijām: (a) izlietņu krānu un virtuves krānu maksimālais ūdens caurplūdums ir 6 litri minūtē; (b) dušu maksimālais ūdens caurplūdums ir 8 litri minūtē; (c) klozetu, tostarp klozeta komplektu, podu un skalojamo kastu maksimālais pilnais noskalošanas tilpums ir 6 litri un maksimālais vidējais noskalošanas tilpums ir 3,5 litri; (d) pisuāri izmanto ne vairāk kā 2 litrus uz vienu pisuāru stundā. Skalojamo pisuāru maksimālais pilnais noskalošanas tilpums ir 1 litrs.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([628]). Operatori ierobežo atkritumu rašanos būvniecības un nojaukšanas procesos saskaņā ar ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu, ņemot vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus un izmantojot selektīvo nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām apieties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu, selektīvi aizvācot materiālus un izmantojot pieejamās šķirošanas sistēmas, kas paredzētas būvgružiem un ēku nojaukšanas atkritumiem. Ēku projektēšanā un būvniecībā ir ievēroti apritīguma principi, un, atsaucoties uz ISO 20887 ([629]) vai citiem standartiem, pēc kuriem novērtē ēku demontējamību vai pielāgojamību, var pierādīt, ka ēkas ir projektētas un būvētas tā, lai būtu resursefektīvākas, pielāgojamākas, elastīgākas un demontējamākas un līdz ar to nodrošinātu atkalizmantošanu un reciklēšanu.

([628]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols (4.6.2021. versija: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en).

([629]) ISO 20887:2020, Ēku un inženiertehnisko būvdarbu ilgtspēja — Demontējamības un pielāgojamības projektēšana — principi, prasības un norādījumi, (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Būvniecībā izmantotās būvdetaļas un materiāli atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ēku renovācijā izmantotās būvdetaļas un materiāli, kas var nonākt saskarē ar ēkas iemītniekiem ([630]), izdala mazāk par 0,06 mg formaldehīda uz m^3 testa kameras gaisa (nosaka testēšanā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikuma noteikumiem) un mazāk par 0,001 mg citu 1A un 1B kategorijas kancerogēnu gaistošo organisko savienojumu uz m^3 testa kameras gaisa (nosaka testēšanā saskaņā ar CEN/EN 16516 ([631]) vai ISO 16000-3:2011 ([632]), vai citiem salīdzināmiem standartizētiem testēšanas nosacījumiem un noteikšanas metodēm) ([633]). Tiek veikti pasākumi, lai būvdarbu un uzturēšanas darbu laikā samazinātu trokšņa, putekļu un piesārņotāju emisijas.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

7.3. **Energoefektivitātes aprīkojuma uzstādīšana, apkope un remonts**

Darbības apraksts

Individuāli renovācijas pasākumi, proti, energoefektivitātes aprīkojuma uzstādīšana, apkope vai remonts. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ietver vienu no šādiem individuāliem pasākumiem, ja tie atbilst minimālajām prasībām, kas atsevišķiem komponentiem un sistēmām noteiktas piemērojamajos valsts pasākumos, ar kuriem īsteno Direktīvu 2010/31/ES, un attiecīgā gadījumā pieder pie divām augstākajām aizņemtajām energoefektivitātes klasēm saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1369 un minētās regulas deleģētajiem aktiem:

(a) izolācijas uzlikšana ēkas norobežojošām konstrukcijām, piemēram, ārējām sienām (tostarp zaļajām sienām), jumtiem (tostarp zaļajiem jumtiem), bēniņiem, pagrabiem un grīdām (tostarp gaisnecaurlaidības nodrošināšanas pasākumi, termiskā tilta efekta mazināšanas pasākumi un sastatņu uzstādīšana) un izolācijas uzlikšanas produktu piestiprināšana ēkas norobežojošajām konstrukcijām (ieskaitot mehāniskos stiprinājumus un līmvielas);

(b) esošo logu nomaiņa ar jauniem, energoefektīviem logiem;

(c) esošo ārējo durvju nomaiņa ar jaunām, energoefektīvām durvīm;

(d) energoefektīvu gaismas avotu uzstādīšana un nomaiņa;

(e) apsildes, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas (*HVAC*) un ūdens uzsildīšanas sistēmu (tostarp ar centralizētās siltumapgādes pakalpojumiem saistītu ierīču) uzstādīšana, uzturēšana un remonts, kā arī to nomaiņa ar augstefektīvām tehnoloģijām;

([630]) Attiecas uz krāsām un lakām, griestu flīzēm, grīdas segumiem (tostarp ar tiem saistītajām līmvielām un hermētiķiem), iekšējās izolācijas un iekšējo virsmu apstrādes līdzekļiem, (piemēram, tādiem, ko izmanto, lai novērstu mitrumu un pelējumu).

([631]) CEN/TS 16516: 2013, Būvizstrādājumi – Bīstamu vielu izdalīšanās novērtēšana – Emisiju noteikšana iekštelpu gaisā.

([632]) ISO 16000-3:2011, Iekštelpu gaiss — 3. daļa: Formaldehīda un citu karbonilsavienojumu noteikšana iekštelpu gaisā un testa kameras gaisā — Aktīvā paraugu ņemšanas metode (4.6.2021. versija: https://www.iso.org/standard/51812.html).

([633]) Kancerogēno gaistošo organisko savienojumu emisiju robežvērtības attiecas uz 28 dienu testa periodu.

▼B

(f) tādas sanitārtehniskās armatūras uzstādīšana, kam ir mazs ūdens un enerģijas patēriņš un kas atbilst šīs regulas I pielikuma A papildinājumā noteiktajām tehniskajām specifikācijām; kas attiecas uz dušām, tad maisītājdušu, dušas izvadu un krānu maksimālais ūdens caurplūdums ir 6 l/min vai mazāks, ko apliecina Savienības tirgū pastāvošs marķējums.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C33.12, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([634]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([635]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([636]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

([634]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([635]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([636]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([637]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([638]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
▼M2 1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ēka nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielu ieguvei, uzglabāšanai, transportēšanai vai ražošanai.
▼B 3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Būvdetaļas un materiāli atbilst šā pielikuma C papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Ja esošai ēkas norobežojošai konstrukcijai tiek uzlikta siltumizolācija, ēku saskaņā ar valsts tiesību aktiem apseko kompetents speciālists, kas ir apmācīts azbesta apsekošanā. Jebkāda tāda izolācijas materiāla noņemšanu, kas satur vai varētu saturēt azbestu, izolācijas plātņu, flīžu un citu azbestu saturošu materiālu laušanu, mehānisku urbšanu, skrūvēšanu vai noņemšanu saskaņā ar valsts tiesību aktiem veic attiecīgi apmācīti darbinieki, kuru veselību novēro pirms darbiem, to laikā un pēc tam.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

7.4. **Elektrotransportlīdzekļu uzlādes staciju uzstādīšana, uzturēšana un remonts ēkās (un ēkām piesaistītās stāvvietās)**

Darbības apraksts

Elektrotransportlīdzekļu uzlādes staciju uzstādīšana, uzturēšana un remonts ēkās un ēkām piesaistītās stāvvietās.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 vai C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([637]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([638]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([639]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([640]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([641]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([642]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([643]);

([639]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([640]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([641]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([642]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([643]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
▼M2 1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ēka nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielu ieguvei, uzglabāšanai, transportēšanai vai ražošanai.
▼B 3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

7.5. **Ēku energoefektivitātes mērīšanas, regulēšanas un kontroles instrumentu un ierīču uzstādīšana, uzturēšana un remonts**

Darbības apraksts

Ēku energoefektivitātes mērīšanas, regulēšanas un kontroles instrumentu un ierīču uzstādīšana, uzturēšana un remonts, kas ietver vienu no šādiem pasākumiem:

(a) zonētu termostatu, viedo termostatu sistēmu un sensoru iekārtu uzstādīšana, uzturēšana un remonts, ieskaitot kustības un dienas gaismas kontroles ierīces;

(b) ēku automatizācijas un kontroles sistēmu, ēku energovadības sistēmu (*BEMS*), apgaismojuma kontroles sistēmu un energovadības sistēmu (*EMS*) uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

(c) viedo gāzes, siltuma, aukstuma un elektroenerģijas skaitītāju uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

(d) tādu fasādes un jumta seguma elementu uzstādīšana, uzturēšana vai remonts, kam ir saules ēnojuma vai saules gaismas kontroles funkcija vai uz kuriem var augt veģetācija.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

▼B

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([644]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([645]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([646]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([647]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([648]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

([644]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([645]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([646]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([647]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([648]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
▼M2 1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ēka nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielu ieguvei, uzglabāšanai, transportēšanai vai ražošanai.
▼B 3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

7.6. **Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, uzturēšana un remonts**

Darbības apraksts

Atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju uzstādīšana, uzturēšana un remonts uz vietas, kas ietver vienu no šādiem individuāliem pasākumiem, ja tās uzstādītas uz vietas kā ēkas inženiertehniskās sistēmas:

(a) saules fotoelementu sistēmu un tehniskā palīgaprīkojuma uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

(b) saules ūdens uzsildīšanas paneļu un tehniskā palīgaprīkojuma uzstādīšana, apkope un remonts;

(c) siltumsūkņu (un attiecīgā tehniskā palīgaprīkojuma) uzstādīšana, uzturēšana, remonts un modernizācija, kas palīdz sasniegt mērķus attiecībā uz atjaunīgās enerģijas izmantošanu apsildē un dzesēšanā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001;

(d) vējturbīnu un tehniskā palīgaprīkojuma uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

(e) transpirācijas saules kolektoru un tehniskā palīgaprīkojuma uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

(f) siltumenerģijas vai elektroenerģijas akumulēšanas bloku un tehniskā palīgaprīkojuma uzstādīšana, apkope un remonts;

(g) augstefektīvas koģenerācijas (kombinētās siltumenerģijas un elektroenerģijas) mikroelektrostacijas uzstādīšana, uzturēšana un remonts;

(h) siltummaiņa/atgūšanas sistēmu uzstādīšana, uzturēšana un remonts.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem NACE kodiem, jo īpaši F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 vai C28, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([649]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([650]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([651]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([652]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([653]);

([649]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([650]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([651]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([652]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([653]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
▼M2 1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ēka nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielu ieguvei, uzglabāšanai, transportēšanai vai ražošanai.
▼B 3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

7.7. **Ēku iegāde un turēšana īpašumā**

Darbības apraksts

Nekustamā īpašuma iegāde un šī nekustamā īpašuma turēšana īpašumā.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu L68 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

▼B

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([654]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([655]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([656]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([657]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([658]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ēka nav paredzēta fosilā kurināmā/degvielu ieguvei, uzglabāšanai, transportēšanai vai ražošanai. Ēkām, kas uzbūvētas pirms 2020. gada 31. decembra, ir vismaz C klases energoefektivitātes sertifikāts (*EPC*). Alternatīvā kārtā ēka pieder pie 30 % no valsts vai reģionālā ēku fonda labākajām ēkām operacionālā primārās enerģijas pieprasījuma (*PED*) ziņā, ko apliecina pienācīgi pierādījumi, kur relevantā aktīva sniegums ir salīdzināts vismaz ar tā valsts vai reģionālā ēku fonda sniegumu, kas uzbūvēts pirms 2020. gada 31. decembra, un kur ir nošķirtas vismaz dzīvojamās ēkas no nedzīvojamām ēkām.

([654]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([655]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([656]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([657]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([658]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

	Ja ēkas uzbūvētas pēc 2020. gada 31. decembra, primārās enerģijas pieprasījums (*PED*) ([659]), kas nosaka uzbūvētās ēkas energoefektivitāti, nepārsniedz robežvērtību, kas valsts tiesību aktos, ar kuriem īsteno Direktīvu 2010/31/ES, noteikta attiecībā uz gandrīz nulles enerģijas ēkām (*NZEB*). Energoefektivitāte ir sertificēta, izmantojot gatavās būves energoefektivitātes sertifikātu (EPC).
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

8. INFORMĀCIJA UN KOMUNIKĀCIJA

8.1. **Datu apstrāde, mitināšana un ar to saistītās darbības**

Darbības apraksts

Visdažādāko datu glabāšana, manipulēšana, pārvaldība, pārvietošana, kontrole, attēlošana, komutācija, apmaiņa, pārraide vai saņemšana, izmantojot datu centrus ([660]), tostarp perifērdatošanu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu J63.1.1 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

([659]) Aprēķinātais enerģijas daudzums, kas vajadzīgs, lai apmierinātu enerģijas pieprasījumu, kas saistīts ar ēkas tipisku izmantošanu, izteikts ar kopējā primārās enerģijas patēriņa skaitlisku rādītāju — kWh/m^2 gadā — un balstīts uz relevanto valsts aprēķina metodiku, un norādīts energoefektivitātes sertifikātā (*EPC*).

([660]) Datu centros ietilpst šāds aprīkojums: IKT ierīces un pakalpojumi; dzesēšanas iekārtas; datu centra energoiekārtas; datu centra energosadales iekārtas; datu centra ēka; monitoringa sistēmas.

▼B

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([661]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([662]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([663]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([664]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([665]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

([661]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([662]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([663]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([664]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([665]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Ir pierādījies, ka darbības gaitā ir pieliktas visas pūles, lai īstenotu relevanto praksi, kas kā "sagaidāmā prakse" uzskaitīta Eiropas rīcības kodeksa attiecībā uz datu centru energoefektivitāti jaunākajā redakcijā ([666]) vai CEN-CENELEC dokumenta CLC TR50600-99-1 "Datu centru iekārtas un infrastruktūra – 99.–1. daļa: Ieteicamā energovadības prakse" ([667]), un tās ietvaros ir īstenotas visas tās sagaidāmās prakses, kurām saskaņā ar jaunāko Eiropas rīcības kodeksu attiecībā uz datu centru energoefektivitāti ir piešķirta maksimālā vērtība, proti, 5.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Izmantotās ierīces atbilst Direktīvā 2009/125/EK noteiktajām prasībām attiecībā uz serveriem un datu glabāšanas ražojumiem. Izmantotās ierīces nesatur Direktīvas 2011/65/ES 2. pielikumā uzskaitītās ierobežotās vielas, izņemot gadījumus, kad koncentrācijas vērtības (pēc masas) homogēnos materiālos nepārsniedz minētajā pielikumā norādītās maksimālās vērtības. Ir ieviests atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina elektrisko un elektronisko ierīču maksimālu reciklēšanu darbmūža beigās saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, tostarp izmantojot līgumiskas vienošanās ar reciklēšanas partneriem, informāciju finanšu prognozēs vai oficiālos projekta dokumentos. Darbmūža beigās ierīci sagatavo atkalizmantošanas, atgūšanas vai reciklēšanas operācijām vai tā tiek pienācīgi apstrādāta, tostarp no tās tiek izsūknēti visi šķidrumi un tā tiek selektīvi apstrādāta saskaņā ar Direktīvas 2012/19/ES VII pielikumu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

([666]) Eiropas rīcības kodeksa attiecībā uz datu centru energoefektivitāti jaunākā versija ir pēdējā versija, kas publicēta Kopīgā pētniecības centra Eiropas Energoefektivitātes platformas (E3P) vietnē, https://e3p.jrc.ec.europa.eu/communities/data-centres-code-conduct, ar sešu mēnešu ilgu pārejas periodu, kas sākas tās publicēšanas dienā (2021. gada versija ir pieejama https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-effic iency).

([667]) 2019. gada 1. jūlijā izdevusi Eiropas Standartizācijas komiteja (CEN) un Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja (CENELEC), (4.6.2021. versija: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:110:508227404055501::::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:1258297,65095,25).

▼B

8.2. **Datorprogrammēšana, konsultēšana un saistītas darbības**

Darbības apraksts

Speciālo zināšanu nodrošināšana informācijas tehnoloģiju jomā: programmatūras izstrāde, pārveidošana, testēšana un atbalsta nodrošināšana; tādu datorsistēmu plānošana un projektēšana, kurās integrēta datortehnika, programmatūra un komunikāciju tehnoloģijas; klientu datorsistēmu vai datu apstrādes iekārtu pārvaldība un darbināšana uz vietas; un citas profesionālas un tehniskas darbības, kas saistītas ar datoriem.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu J62 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([668]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([669]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([670]) vai maksas modeļiem.

([668]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([669]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([670]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([671]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([672]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

8.3. **Radio un televīzijas programmu izstrāde un apraide**

Darbības apraksts

Programmu veidošana un raidīšana ietver programmu satura veidošanu vai tādu tiesību iegūšanu, kas ļauj izplatīt šo saturu un vēlāk to pārraidīt, piemēram, izklaides, ziņas, sarunu šovi un tamlīdzīgas radio un televīzijas datu programmas; tā ietver arī datu pārraidi, kas parasti ir iekļauta radio vai televīzijas apraidē. Apraidi var veikt, izmantojot dažādas tehnoloģijas, proti, pa gaisu, izmantojot satelītu, kabeļtīklu vai internetu. Te ietilpst arī tādu programmu veidošana, kas pēc būtības parasti ir šaurapraides (ar ierobežotu formātu, piemēram, ziņas, sporta raidījumi, izglītojoši raidījumi un jauniešiem paredzētas programmas) programmas, kuras abonē vai kuras ir pieejamas par maksu, un kuru pārraidi vēlāk veic trešās personas.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu J60 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([671]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([672]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([673]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([674]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([675]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([676]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([677]);

([673]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([674]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([675]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([676]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([677]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

(a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

▼M2

8.4. **Programmatūra fizisku klimatrisku pārvaldībai un pielāgošanās klimata pārmaiņām vajadzībām**

Darbības apraksts

Programmatūras izstrāde vai programmēšana ar mērķi izveidot šādiem nolūkiem paredzētu programmatūru:

a) klimatrisku prognožu, projekciju un uzraudzības veikšana;

b) agrīnās brīdināšanas sistēmas izveide attiecībā uz klimatriskiem;

c) klimatriska pārvaldība.

Saimnieciskā darbība neietver programmatūras izstrādi un programmēšanu kā daļu no inženierdarbībām un saistītās tehniskās konsultēšanas, kas paredzētas, lai pielāgotos klimata pārmaiņām (sk. šā pielikuma 9.1. iedaļu) tirgum tuvinātas pētniecības, izstrādes un inovācijas (sk. šā pielikuma 9.2. iedaļu) ietvaros, un kā daļu no konsultācijām fizisku klimatrisku pārvaldības un pielāgošanos klimata pārmaiņām jomā (sk. šā pielikuma 9.3. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar *NACE* kodu J62.01 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

▼M2

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Darbība novērš informatīvos, finansiālos, tehnoloģiskos vai kapacitātes šķēršļus, kas kavē pielāgošanos.

2. Darbībā izmanto metodiku un datus:

a) kuru pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([678]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([679]) vai maksas modeļiem;

b) kuri atbilst pielāgošanās klimata pārmaiņām, klimatriska pārvaldības un katastrofu riska mazināšanas standartiem un vadlīnijām, tai skaitā, piemēram, EN ISO 14090 ([680]), kas attiecas uz klimatisko ietekmi un nenoteiktību un to izmantošanu lēmumu pieņemšanā, kā arī EN ISO 14091 ([681]), kas attiecas uz klimatisko neaizsargātību, ietekmi un riska novērtēšanu, tehniskajām norādēm par visaptverošu riska novērtējumu un plānošanu klimata pārmaiņu kontekstā ([682]), un Sendai ietvarprogrammu katastrofu riska mazināšanai ([683]).

3. Izstrādātā programmatūra:

a) ir vērsta uz tādu fizisku klimatrisku pārvaldības nodrošināšanu, kas ir saistīti ar šā pielikuma A papildinājumā minētajiem apdraudējumiem;

b) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

c) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([684]), kad vien tas iespējams;

d) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

e) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi.

([678]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām: (Ietekme, pielāgošanās un neaizsargātība), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([679]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi un *Galileo* agrīnās brīdināšanas pakalpojums, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([680]) ISO standarts 14090:2019, Pielāgošanās klimata pārmaiņām. Principi, prasības un vadlīnijas (27.6.2023. versija: https://www.iso.org/standard/68507.html).

([681]) ISO 14091:2021, Pielāgošanās klimata pārmaiņām. Norādījumi par neaizsargātību, ietekmi un riska novērtēšanu (27.6.2023. versija: https://www.iso.org/standard/68508.html).

([682]) Tehniskās norādes par visaptverošu riska novērtēšanu un plānošanu klimata pārmaiņu kontekstā, https://www.undrr.org/publication/technical-guidance-comprehensive-risk-assessment-and-planning-context-climate-change.

([683]) Sendai ietvarprogramma katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030.

([684]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos". Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (27.6.2023. versija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_lv/).

▼M2

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

▼B

9. PROFESIONĀLĀS, ZINĀTNISKĀS UN TEHNISKĀS DARBĪBAS

9.1. **Inženierdarbības un ar tām saistītas tehniskās konsultācijas, kas paredzētas, lai pielāgotos klimata pārmaiņām**

Darbības apraksts

Inženierdarbības un ar tām saistītas tehniskās konsultācijas, kas paredzētas, lai pielāgotos klimata pārmaiņām.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu M71.12 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

Saimnieciskās darbības galvenais mērķis ir sniegt konsultācijas, kas vienai vai vairākām citām saimnieciskajām darbībām, attiecībā uz kurām šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, palīdz izpildīt šos attiecīgos kritērijus, kuru mērķis ir būtiski veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, vienlaikus ievērojot relevantos kritērijus, kas paredz, ka nedrīkst nodarīt būtisku kaitējumu citiem vidiskajiem mērķiem.

Saimnieciskā darbība atbilst vienam no šiem kritērijiem:

(a) tā izmanto mūsdienīgas modelēšanas metodes, kas:

i) pienācīgi atspoguļo klimata pārmaiņu riskus;

ii) nepaļaujas tikai uz vēsturiskām tendencēm;

iii) integrē tālredzīgus scenārijus;

▼B

(b) izstrādā klimata modeļus un projekcijas, pakalpojumus un ietekmes novērtējumus, labākās pieejamās zinātnes atziņas neaizsargātības un riska analīzei un saistītās metodoloģijas saskaņā ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem un zinātniski recenzētām publikācijām.

Saimnieciskā darbība novērš informatīvos, finansiālos, tehnoloģiskos un kapacitātes šķēršļus, kas kavē pielāgošanos.

Klimatrisku izraisītas būtiskas ietekmes mazināšanas potenciāls tiek kartēts, rūpīgi novērtējot mērķdarbības klimatriskus.

Arhitektūras projektēšanas darbībās ņem vērā klimatdrošināšanas vadlīnijas un klimatisko apdraudējumu modelēšanu, un tās dod iespēju pielāgot būvniecību un infrastruktūru, tostarp būvkodeksus un integrētas pārvaldības sistēmas.

Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([685]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([686]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbība netiek veikta fosilā kurināmā/degvielas ieguves vai transportēšanas vajadzībām.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība atbilst šā pielikuma B papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas

([685]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([686]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

9.2. **Tirgum tuvināta pētniecība, izstrāde un inovācija**

Darbības apraksts

Klimatadaptācijai veltītu risinājumu, procesu, tehnoloģiju, uzņēmējdarbības modeļu un citu produktu pētniecība, lietišķie pētījumi un eksperimentālā izstrāde.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu M72 vai, ja pētniecība ir tādu saimniecisko darbību neatņemama daļa, attiecībā uz kurām šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, citās šā pielikuma iedaļās norādītie NACE kodi saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros tiek pētīti, inovēti vai izstrādāti risinājumi, tehnoloģijas, produkti, procesi vai uzņēmējdarbības modeļi, t.sk. dabā rodami un dabas rosināti risinājumi ([687]), lai palīdzētu nodrošināt, ka viena vai vairākas citas saimnieciskās darbības, attiecībā uz kurām šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, spēj izpildīt šos attiecīgos kritērijus, kuru mērķis ir būtiski veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām un līdz ar to stiprināt to klimatnoturību, vienlaikus ievērojot relevantos kritērijus, kas paredz, ka nedrīkst nodarīt būtisku kaitējumu citiem vidiskajiem mērķiem.

2. Ja pētītā, izstrādātā vai inovētā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums jau palīdz vienai vai vairākām šajā pielikumā apskatītajām darbībām izpildīt būtiskai sekmēšanai veltītos tehniskās pārbaudes kritērijus, pētniecības, izstrādes un inovācijas darbība ir veltīta tam, lai nodrošinātu, ka šo tehnoloģiju, produktu vai citu risinājumu izmantošana sniedz ievērojamas priekšrocības, piemēram, labāku sniegumu vai zemākas izmaksas.

3. Saimnieciskā darbība novērš pielāgošanos apgrūtinošos informatīvos, finansiālos, tehnoloģiskos un kapacitātes šķēršļus, pateicoties jauniem vai uzlabotiem risinājumiem, tehnoloģijām, produktiem, procesiem vai uzņēmējdarbības modeļiem, tostarp dabā rodamiem risinājumiem.

4. Saimnieciskajai darbībai ir potenciāls būtisko ietekmi, ko rada tādi klimatriski, kuri identificēti, veicot rūpīgu klimatriska novērtējumu citā saimnieciskajā darbībā, samazināt, pateicoties tādu risinājumu, tehnoloģiju, produktu, procesu vai uzņēmējdarbības modeļu izstrādei, pētniecībai vai inovācijai, kuru riska samazināšanas potenciāls ir pierādīts vismaz operacionālajā vidē ([688]) pirmskomercializācijas mērogā un ko apliecina arī vismaz viens no šādiem elementiem:

(a) pirmo reizi tiek izmantots ne vairāk kā 10 gadus vecs patents saistībā ar risinājumu, tehnoloģiju, produktu, procesu vai uzņēmējdarbības modeli;

([687]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en).

([688]) Atbilst vismaz 7. tehnoloģiju gatavības līmenim saskaņā ar "Apvārsnis 2020" 2016.-2017. gada darba programmas vispārīgo pielikumu G pielikumam (29. lpp.) un apmierina vismaz kritēriju par pielāgošanās klimata pārmaiņām būtisku sekmēšanu attiecībā uz mērķdarbībām.

▼B

(b) citas intelektuālā īpašuma tiesības saistībā ar risinājumu, tehnoloģiju, produktu, procesu vai uzņēmējdarbības modeli, piemēram, tirdzniecības noslēpums, preču zīme vai autortiesības;

(c) no kompetentās iestādes saņemta atļauja demonstrējuma projekta laikā izmantot demonstrējumu vietu saistībā ar risinājumu, tehnoloģiju, produktu, procesu vai uzņēmējdarbības modeli.

4. Saimnieciskajā darbībā izmanto pašus modernākos klimata modeļus un projekcijas, pakalpojumus un ietekmes novērtējumu, labākās pieejamās zinātnes atziņas neaizsargātības un riska analīzei un saistītās metodoloģijas saskaņā ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem un zinātniski recenzētām publikācijām, kas kalpo par atskaites punktu izstrādē esošajiem risinājumiem, tehnoloģijām, produktiem, procesiem vai uzņēmējdarbības modeļiem.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbība netiek veikta fosilā kurināmā/degvielas ieguves, transportēšanas vai izmantošanas vajadzībām.Pētītās tehnoloģijas, produkta vai cita risinājuma paredzamās aprites cikla SEG emisijas nekaitē Parīzes nolīgumā izvirzīto SEG emisiju samazināšanas mērķu sasniegšanai vai nekavē klimata pārmaiņu mazināšanas risinājumu ieviešanu.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Jebkādi potenciālie riski, ko pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var radīt ūdensobjektu, tostarp virszemes ūdeņu un pazemes ūdeņu, labam stāvoklim vai labam ekoloģiskajam potenciālam, vai labam jūras ūdeņu vides stāvoklim, tiek novērtēti un risināti.
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Jebkādi potenciālie riski, ko pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var radīt aprites ekonomikas mērķu sasniegšanai, tiek novērtēti un risināti, ņemot vērā Regulas (ES) 2020/852 17. panta 1. punkta d) apakšpunktā apskatītos potenciālā būtiskā kaitējuma veidus.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Jebkādi potenciālie riski, ka pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var būtiski palielināt piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī un zemē, tiek novērtēti un risināti.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Jebkādi potenciālie riski, ka pētītā tehnoloģija, produkts vai cits risinājums var apdraudēt ekosistēmu labu stāvoli vai noturību vai dzīvotņu un sugu (t. sk. Savienības nozīmes) saglabāšanās stāvokli, tiek novērtēti un risināti.

▼M2

9.3. **Konsultēšana par fizisku klimatrisku pārvaldību un pielāgošanos klimata pārmaiņām**

Darbības apraksts

Tādu konsultāciju darbību vai konsultāciju līgumslēgšanas darbību nodrošināšana, kas uzņēmumiem vai organizācijām sniedz iespēju pārvaldīt fiziskos klimatriskus.

Saimniecisko darbību veic vismaz vienā no šiem nolūkiem:

▼M2

a) atbalsta sniegšana, veicot klimatiskās ietekmes, neaizsargātības un risku novērtējumus;

b) fizisko klimatrisku pārvaldības stratēģiju, plānu vai pasākumu izstrāde, īstenošana, uzraudzība vai izvērtēšana.

Saimnieciskā darbība neietver tehniskās konsultēšanas, kas saistītas ar inženierdarbībām, kuras paredzētas, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, (sk. šā pielikuma 9.1. iedaļu) tirgum tuvinātas pētniecības, izstrādes un inovācijas (sk. šā pielikuma 9.2. iedaļu) ietvaros, un konsultācijas kā daļu no programmatūras izstrādes vai programmēšanas, ar ko iespējo fizisku klimatriska pārvaldību un pielāgošanos klimata pārmaiņām (sk. šā pielikuma 8.4. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar *NACE* kodu M74.90 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša saimnieciska darbība ir veicinoša darbība saskaņā ar Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Darbība novērš informatīvos, finansiālos, tehnoloģiskos vai kapacitātes šķēršļus, kas kavē pielāgošanos.

2. Darbībā izmanto metodiku un datus:

a) kuru pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([689]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([690]) vai maksas modeļiem;

b) kuri atbilst pielāgošanās klimata pārmaiņām, klimatriska pārvaldības un katastrofu riska mazināšanas standartiem un vadlīnijām, tai skaitā, piemēram, EN ISO 14090:2019 ([691]), kas attiecas uz klimatisko ietekmi un nenoteiktību un to izmantošanu lēmumu pieņemšanā, kā arī ISO 14091:2021 ([692]), kas attiecas uz klimatisko neaizsargātību, ietekmi un riska novērtēšanu, tehniskajām norādēm par visaptverošu riska novērtējumu un plānošanu klimata pārmaiņu kontekstā ([693]), un Sendai ietvarprogrammu katastrofu riska mazināšanai ([694]).

3. Izstrādātās klimatriska pārvaldības stratēģijas, plāni un pasākumi:

([689]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām: (Ietekme, pielāgošanās un neaizsargātība), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([690]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi un *Galileo* agrīnās brīdināšanas pakalpojums, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([691]) ISO standarts 14090:2019, Pielāgošanās klimata pārmaiņām. Principi, prasības un vadlīnijas (27.6.2023. versija: https://www.iso.org/standard/68507.html).

([692]) ISO 14091:2021, Pielāgošanās klimata pārmaiņām. Norādījumi par neaizsargātību, ietekmi un riska novērtēšanu (27.6.2023. versija: https://www.iso.org/standard/68508.html).

([693]) Tehniskās norādes par visaptverošu riska novērtēšanu un plānošanu klimata pārmaiņu kontekstā, https://www.undrr.org/publication/technical-guidance-comprehensive-risk-assessment-and-planning-context-climate-change.

([694]) Sendai ietvarprogramma katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam, https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030.

▼M2

a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([695]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([696]);

c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbība netiek veikta attiecībā uz fosilā kurināmā/degvielu ieguves, uzglabāšanas, transportēšanas vai ražošanas iekārtām.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

▼B

10. FINANŠU UN APDROŠINĀŠANAS DARBĪBAS

10.1. **Nedzīvības apdrošināšana: ar klimatu saistītu apdraudējumu apdrošināšana**

Darbības apraksts

Tālāk uzskaitīto, Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/35 (2014. gada 10. oktobris) ([697])

(a) medicīnisko izdevumu apdrošināšana;

(b) ienākumu aizsardzības apdrošināšana;

(c) darbinieku kompensāciju apdrošināšana;

(d) mehāniskā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības apdrošināšana;

(e) cita mehānisko transportlīdzekļu apdrošināšana;

([695]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos". Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (27.6.2023. versija: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_lv/).

([696]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 249 final.

([697]) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/35 (2014. gada 10. oktobris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 12, 17.1.2015, 1 lpp

▼B

(f) apdrošināšana kuģniecības, aviācijas un transporta jomā;

(g) īpašuma apdrošināšana pret uguns radītiem un cita veida zaudējumiem;

(h) palīdzība.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu K65.12 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. *Vadošā loma klimatrisku modelēšanā un cenu noteikšanā*

1.1. Apdrošināšanas darbībā izmanto mūsdienīgas modelēšanas metodes, kas:

(a) pienācīgi atspoguļo klimata pārmaiņu riskus;

(b) nepaļaujas tikai uz vēsturiskām tendencēm;

(c) integrē tālredzīgus scenārijus.

1.2. Apdrošinātājs publiski atklāj, kā klimata pārmaiņu riski tiek ņemti vērā apdrošināšanas darbībā.

1.3. Izņemot līgumiskajiem noteikumiem un apdrošināšanas prēmijām piemērojamos juridiskos ierobežojumus, apdrošināšanas darbība stimulē riska samazināšanu, proti, paredz (priekš)noteikumus riska apdrošināšanas segumam un funkcionē ka riska cenas signāls. Tālab riska samazināšanu var stimulēt, apdrošinājuma ņēmējiem, kuri aizsargā aktīvu vai darbību pret dabas katastrofu radītiem zaudējumiem, piedāvājot samazinātas prēmijas vai pašrisku, iespējams, pamatojoties uz apstiprinošu informāciju par esošām/iespējamām darbībām.

1.4. Pēc klimatriska notikuma apdrošinātājs sniedz informāciju par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem apdrošināšanas darbības segumu var atjaunot vai saglabāt, un jo īpaši par ieguvumiem, ko šajā kontekstā dotu labāka būvniecība.

2. *Produkta veidols*

2.1. Apdrošināšanas darbības ietvaros pārdotie apdrošināšanas produkti ir tādi, kas apdrošinājuma ņēmējiem uz riska novērtējuma pamata sniedz priekšrocības, ja tie ir veikuši preventīvos pasākumus.

Tālab, ja apdrošinājuma ņēmējs ir investējis pielāgošanās pasākumos, tam uz riska novērtējuma pamata var piedāvāt priekšrocības, proti, zemākas prēmijas.

Atkāpjoties no šī punkta, ja līgumiskajiem noteikumiem un apdrošināšanas prēmijām piemērojamie juridiskie ierobežojumi apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas uzņēmumam liedz uz riska novērtējuma pamata piedāvāt priekšrocības, tad tā vietā apdrošināšanas produkti var piedāvāt klientiem pasākumus saistībā ar aktīvu, darbību vai cilvēkiem, kas nodarbojas ar dabas katastrofu prevenciju vai aizsardzību pret tām. Šādi pasākumi var izpausties kā klientu informēšana vai konsultēšana par klimatriskiem un iespējamiem preventīvajiem pasākumiem.

▼B

2.2. Šādu produktu izplatīšanas stratēģija ietver pasākumus, ar ko nodrošina, ka apdrošinājuma ņēmēji ir informēti par to, ka iespējamie preventīvie pasākumu ir relevanti apdrošināšanas seguma noteikumiem, tostarp par to, kā šādi pasākumi ietekmē apdrošināšanas segumu vai prēmiju līmeni.

3. *Inovatīvi apdrošināšanas seguma risinājumi*

3.1. Apdrošināšanas darbības ietvaros pārdotie apdrošināšanas produkti nodrošina ar klimatu saistītu apdraudējumu ([698]) segumu, ja to prasa apdrošinājuma ņēmēju prasības un vajadzības.

3.2. Atkarībā no atsevišķu klientu prasībām un vajadzībām produkti var ietvert īpašus riska nodošanas risinājumus, piemēram, apdrošināšanu pret uzņēmējdarbības pārtraukumu, saistītās uzņēmējdarbības pārtraukumu, citiem ar fizisku kaitējumu nesaistītiem zaudējumu faktoriem, apdraudējumu kaskādes efektu un savstarpējo atkarību (sekundārie apdraudējumi), kaskādes efektu, ko izraisa dabas un tehnoloģisko apdraudējumu mijiedarbība, kritiskas infrastruktūras atteices.

4. *Datu kopīgošana*

4.1. Pienācīgi ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 ([699]), ievērojama daļu datu par zaudējumiem, kas saistīti ar apdrošinātāja darbību, bez maksas dara pieejamu vienai vai vairākām publiskām iestādēm analītiskas izpētes vajadzībām. Minētās publiskās iestādes deklarē, ka dati tiks izmantoti, lai veicinātu sabiedrības pielāgošanos klimata pārmaiņām reģionā, valstī vai starptautiskā mērogā, un apdrošinātājs sniedz datus tādā detalizācijas pakāpē, kas ir pietiekama, lai attiecīgās publiskās iestādes tos varētu izmantot deklarētajai vajadzībai.

4.2. Ja apdrošinātājs ar šādiem datiem vēl nedalās ar publisko iestādi iepriekšminētajā nolūkā, tas ir paziņojis par nodomu savus datus bez maksas darīt pieejamus ieinteresētajām trešām personām un norādījis, ar kādiem nosacījumiem šādus datus var koplietot. Paziņojums par nodomu dalīties ar pieejamajiem datiem attiecīgajām publiskajām iestādēm ir viegli pieejams, tostarp apdrošinātāja tīmekļa vietnē.

5. *Augsts pakalpojumu līmenis pēckatastrofas situācijā*

Apdrošināšanas darbības ietvaros saņemtās prasības — gan vēl neizskatītās, gan tās, kuru pamatā ir lieli zaudējumi, kuru iemesli ir klimatriski — tiek apstrādātas pret klientiem taisnīgi, saskaņā ar augstiem prasību apstrādes standartiem un savlaicīgi saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, un tas tiek darīts arī nesenu lielu zaudējumu notikumu kontekstā. Informācija par procedūrām attiecībā uz papildu pasākumiem lielu zaudējumu gadījumā ir publiski pieejama.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Darbība neietver fosilā kurināmā/degvielas ieguves, uzglabāšanas, transportēšanas vai ražošanas apdrošināšanu vai šādiem mērķiem paredzētu transportlīdzekļu, īpašuma vai citu aktīvu apdrošināšanu.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

([698]) Sk. A papildinājumu.

([699]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula), (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

▼B

10.2. **Pārapdrošināšana**

Darbības apraksts

Tādu risku segšana, kas izriet no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem ar klimatu saistītajiem apdraudējumiem, kurus apdrošinātājs cedējis pārapdrošinātājam. Segums ir noteikts līgumā starp apdrošinātāju un pārapdrošinātāju, norādot apdrošinātāja produktus ("pamatā esošais produkts"), no kuriem izriet cedētie riski. Apdrošinātāja un pārapdrošinātāja līgumiskās vienošanās sagatavošanā vai noslēgšanā var būt iesaistīts pārapdrošināšanas starpnieks ([700])

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu K65.20 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Pie šīs kategorijas piederoša darbība ir veicinoša darbība, kā minēts Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ja tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. *Vadošā loma klimatrisku modelēšanā un cenu noteikšanā*

1.1. Pārapdrošināšanas darbībā izmanto mūsdienīgas modelēšanas metodes, kas:

(a) tiek izmantotas, lai panāktu, ka prēmijas līmenis pienācīgi atspoguļo eksponētību riskiem, apdraudētību un neaizsargātību pret klimata pārmaiņu riskiem, kā arī to, kādas darbības apdrošinātāja apdrošinājuma ņēmējs veicis, lai aizsargātu apdrošināto aktīvu vai darbību pret šiem riskiem, ja apdrošinātājs šādu informāciju sniedz pārapdrošinātājam;

(b) nepaļaujas tikai uz vēsturiskām tendencēm;

(c) integrē tālredzīgus scenārijus.

1.2. Pārapdrošinātājs publiski atklāj, kā pārapdrošināšanas darbībā tiek ņemti vērā riski, ko rada ar klimatu saistīti apdraudējumi.

2. *Atbalsts tādu pārapdrošināšanas produktu izstrādei un piedāvāšanai, kas dod iespēju veikt nedzīvības pārapdrošināšanu*

2.1. Pārapdrošināšanas darbības pamatā esošie produkti sedz riskus, kas izriet no ar klimatu saistītiem apdraudējumiem, un, neskarot līgumiskajiem noteikumiem un apdrošināšanas prēmijām piemērojamos juridiskos ierobežojumus, uz riska novērtējuma pamata piedāvā priekšrocības apdrošinātāja apdrošinājuma ņēmējiem, ja tie veikuši preventīvus pasākumus.

2.2. Pārapdrošināšanas darbība atbilst vienam vai vairākiem šādiem kritērijiem:

(a) ja apdrošinātājs to vēlas, pārapdrošinātājs pamatā esošā produkta izstrādes laikā tieši vai ar pārapdrošināšanas starpnieka starpniecību sadarbojas ar apdrošinātāju, proti:

i) apspriež iespējamos pārapdrošināšanas risinājumus, ko pārapdrošinātājs vēlas piedāvāt saistībā ar šo produktu. Galaproduktu laiž tirgū, izmantojot vienu no pārapdrošināšanas risinājumiem, kas produkta izstrādes posmā tika apspriesti ar pārapdrošinātāju;

ii) sniedz datus vai citas tehniskas konsultācijas, kas ļauj apdrošinātājam noteikt to riska segumu cenu, kuri izriet no ar klimatu saistītiem apdraudējumiem, kā arī uz riska novērtējuma pamata piedāvāt priekšrocības apdrošinātāja apdrošinājuma ņēmējiem, ja tie veikuši preventīvus pasākumus;

([700]) Kā definēts 2. panta 5. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 20. janvāra Direktīvā (ES) 2016/97 par apdrošināšanas izplatīšanu (OV L 26, 2.2.2016, 19 lpp.

▼B

(b) apdrošinātājs, visticamāk, samazinātu vai pārtrauktu savu segumu attiecībā uz pamatā esošo produktu bez pārapdrošināšanas līguma vai salīdzināma pārapdrošināšanas līguma;

(c) pārapdrošinātājs darījumu attiecību ietvaros ar apdrošinātāju vai pārapdrošināšanas starpnieku sniedz datus un/vai citas tehniskas konsultācijas, kas ļauj apdrošinātājam piedāvāt to risku segumu, kuri izriet no ar klimatu saistītiem apdraudējumiem, un segums ļauj uz riska novērtējuma pamata piedāvāt priekšrocības apdrošinātāja apdrošinājuma ņēmējiem, ja tie veikuši preventīvus pasākumus.

2.3. Ja pārapdrošināšanas produktus piemēro pamatā esošo produktu līmenī, tad tikai daļa no pārapdrošinātāja darbības pamatā esošajiem produktiem var segt riskus, kuri iziet no ar klimatu saistītiem apdraudējumiem, un uz riska novērtējuma pamata piedāvā priekšrocības, ja apdrošinātāja apdrošinājuma ņēmēji 2.1. punkta nolūkā ir veikuši preventīvus pasākumus. Tādā gadījumā pārapdrošinātājs spēj identificēto to pārapdrošināšanas prēmiju daļu, kas saistīta ar šiem pamatā esošajiem produktiem.

3. *Inovatīvi pārapdrošināšanas seguma risinājumi*

3.1. Pārapdrošināšanas produkti, ko pārdod pārapdrošināšanas darbības ietvaros, piedāvā to risku segumu, ko rada ar klimatu saistīti apdraudējumi, ja tas izriet no apdrošinātāja klientu prasībām un vajadzībām, kas balstās uz pamatā esošajiem produktiem. Šādi apdrošināšanas produkti pienācīgi atspoguļo to, ka uz riska novērtējuma pamata tiek piedāvātas priekšrocības apdrošinātāja apdrošinājuma ņēmējiem, ja tie veikuši preventīvus pasākumus.

3.2. Atkarībā no apdrošinātāja atsevišķu klientu prasībām un vajadzībām pārapdrošināšanas produkti var ietvert īpašus riska nodošanas risinājumus, piemēram, apdrošināšanu pret uzņēmējdarbības pārtraukumu, saistītās uzņēmējdarbības pārtraukumu, citiem ar fizisku kaitējumu nesaistītiem zaudējumu faktoriem, apdraudējumu kaskādes efektu un savstarpējo atkarību (sekundārie apdraudējumi), kaskādes efektu, ko izraisa dabas un tehnoloģisko apdraudējumu mijiedarbība, kritiskas infrastruktūras atteices.

4. *Datu kopīgošana*

4.1. Pienācīgi ņemot vērā Regulu (ES) 2016/679, ievērojama daļu datu par zaudējumiem, kas saistīti ar pārapdrošinātāja darbību, bez maksas dara pieejamu vienai vai vairākām publiskām iestādēm analītiskas izpētes vajadzībām. Publiskās iestādes deklarē, ka dati tiks izmantoti, lai veicinātu sabiedrības pielāgošanos klimata pārmaiņām reģionā, valstī vai starptautiskā mērogā, un pārapdrošinātājs sniedz datus tādā detalizācijas pakāpē, kas ir pietiekama, lai tos varētu izmantot attiecīgās publiskās iestādes.

4.2. Ja pārapdrošinātājs ar šādiem datiem vēl nedalās ar publisko iestādi iepriekšminētajā nolūkā, tas ir paziņojis par nodomu savus datus bez maksas darīt pieejamus ieinteresētajām trešām personām un norādījis, ar kādiem nosacījumiem šādus datus var koplietot. Paziņojums par nodomu dalīties ar pieejamajiem datiem attiecīgajām publiskajām iestādēm ir viegli pieejams, tostarp pārapdrošinātāja tīmekļa vietnē.

5. *Augsts pakalpojumu līmenis pēckatastrofas situācijā*

Pārapdrošināšanas darbības ietvaros saņemtās prasības — gan vēl neizskatītās, gan tās, kuru pamatā ir lieli zaudējumi, kuru iemesli ir riski, kas izriet no ar klimatu saistītiem apdraudējumiem — tiek apstrādātas pret klientiem taisnīgi, saskaņā ar augstiem prasību apstrādes standartiem un savlaicīgi saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, un tas tiek darīts arī nesenu lielu zaudējumu notikumu kontekstā. Attiecīgā gadījumā pārapdrošinātājs palīdz apdrošinātājam vai pārapdrošināšanas starpniekam novērtēt prasības, kas izriet no pamatā esošā produkta. Informācija par procedūrām attiecībā uz pārapdrošinātāja papildu pasākumiem lielu zaudējumu gadījumā ir publiski pieejama.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Pārapdrošināšanas darbība neaptver fosilā kurināmā/degvielas ieguves, uzglabāšanas, transportēšanas vai ražošanas apdrošināšanas cedēšanu vai šādiem mērķiem paredzētu transportlīdzekļu, īpašuma vai citu aktīvu apdrošināšanas cedēšanu.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas

▼B

5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

11. IZGLĪTĪBA

Darbības apraksts

Publiskā vai privātā izglītība jebkurā līmenī vai jebkurā profesijā. Izglītošanu var veikt mutiski vai rakstiski, kā arī pa radio, vai izmantojot televīziju, internetu vai saraksti. Te ietilpst dažāda līmeņa izglītības programmu apguve dažādās izglītības iestādēs parastajā skolu sistēmā, kā arī pieaugušo izglītošanas un analfabētisma likvidēšanas programmas, t. sk. militārās skolas un akadēmijas, kā arī cietumu skolas attiecīgajos līmeņos

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu P85 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([701]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

([701]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

▼B

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([702]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([703]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([704]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([705]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

(a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

([702]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([703]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([704]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([705]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

12. VESELĪBA UN SOCIĀLĀ APRŪPE

12.1. **Aprūpe iestādē**

Darbības apraksts

Aprūpe iestādē, kas apvienota ar kopšanu, uzraudzību vai cita veida aprūpi atkarībā no iemītnieku vajadzībām. Iestādes ir procesa svarīga sastāvdaļa, un sniegtā aprūpe ir veselības aprūpes un sociālās palīdzības pakalpojumu apvienojums, turklāt veselības aprūpes pakalpojumi lielākoties ietver zināma līmeņa medicīniskos pakalpojumus.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu Q87 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([706]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([707]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([708]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

([706]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([707]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([708]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

▼B

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([709]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([710]);

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Ir izveidots atkritumu apsaimniekošanas plāns, kas nodrošina 1) drošu un vidi saudzējošu apiešanos ar bīstamajiem atkritumiem (jo īpaši toksiskiem vai infekcioziem atkritumiem) un zālēm un 2) nebīstamo atkritumu maksimālu atkalizmantošanu vai reciklēšanu, tostarp pateicoties līgumiem ar atkritumu apsaimniekošanas partneriem.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

13. MĀKSLA, IZKLAIDE UN ATPŪTA

13.1. **Radošas, mākslinieciskas un izklaides darbības**

Darbības apraksts

Jaunrade, māksla un izklaide ietver tādu pakalpojumu sniegšanu, ar kuriem apmierina klientu kultūras un izklaides intereses. Šeit ietilpst skatītājiem domātu priekšnesumu, pasākumu vai izstāžu veidošana, reklamēšana un piedalīšanās tajās, mākslinieciski, radošo vai tehnisko prasmju izmantošana mākslas produkcijas un priekšnesumu radīšanai. Šīs darbības neietver visu veidu muzeju, botānisko un zooloģisko dārzu darbību, vēsturisku vietu saglabāšanas un dabas rezervātu darbību, azartspēles un derības, kā arī sporta nodarbības, izpriecu un atpūtas darbības.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu R90 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

([709]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([710]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi ("pielāgošanās risinājumi"), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([711]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([712]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([713]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([714]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([715]);

([711]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([712]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([713]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([714]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([715]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

(a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

13.2. **Bibliotēku, arhīvu, muzeju un citu kultūras iestāžu darbība**

Darbības apraksts

Bibliotēku, arhīvu, muzeju un citu kultūras iestāžu darbība ietver bibliotēku un arhīvu darbību, visu veidu muzeju darbību, botānisko un zoloģisko dārzu darbību, vēsturisku vietu un dabas rezervātu darbību. Te ietilpst ietver arī vēsturiskas, mākslinieciskas vai izglītojošas nozīmes priekšmetu, vietu un dabas brīnumu, tostarp pasaules mantojuma vietu, saglabāšana un izrādīšana. Šīs darbības neietver sporta, izpriecu un atpūtas darbības, piemēram, peldvietu un atpūtas parku ekspluatāciju.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu R91 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([716]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([717]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([718]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([719]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([720]);

([716]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([717]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([718]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([719]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([720]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

(a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)	
1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

13.3. **Kinofilmu, videofilmu un televīzijas programmu producēšana, skaņu ierakstu un mūzikas izdošana**

Darbības apraksts

Kinofilmu, videofilmu un televīzijas programmu producēšana, skaņu ierakstīšana un mūzikas ierakstu izdošana ietver mākslas kinofilmu un citu veidu kinofilmu producēšanu neatkarīgi no tā, vai tās ierakstītas uz filmas, videolentē vai diskā, tiešai demonstrēšanai kinoteātros vai pārraidīšanai televīzijā, palīgdarbības, piemēram, filmu montēšanu, dublēšanu u. c.; kinofilmu un citu filmu izplatīšanu citām nozarēm, kā arī kinofilmu un videofilmu demonstrēšanu. Te ietilpst arī kinofilmu vai citu filmu izplatīšanas tiesību pārdošana un pirkšana. Te ietilpst arī skaņu ierakstīšana, t. sk., oriģinālo skaņu ierakstu producēšana, to izdošana, reklamēšana un izplatīšana, mūzikas ierakstu izdošana, kā arī skaņu ierakstu producēšana studijā vai citviet.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar NACE kodu J59 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

▼B

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

(a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

(b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem — klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

(c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un paredzamajam ilgumam, proti:

(a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

(b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([721]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tostarp — attiecībā uz lielām investīcijām — vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([722]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([723]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

(a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

(b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([724]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([725]);

([721]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([722]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām (ietekmi, pielāgošanos un neaizsargātību), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([723]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([724]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (4.6.2021. versija): https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([725]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) — Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 0249 final.

▼B

(c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

(d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

(e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar šādiem primārajiem mērķiem:

(a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem; vai

(b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Neattiecas
4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Neattiecas
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Neattiecas
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Neattiecas

▼M2

14. KATASTROFU RISKA PĀRVALDĪBA

14.1. **Neatliekamās palīdzības pakalpojumi**

Darbības apraksts

1. Neatliekamās palīdzības pakalpojumu sniegšana, tai skaitā:

a) reaģēšanas uz katastrofām koordinēšana tādu novērtēšanas, koordinēšanas vai gatavības mehānismu un vienības(-u) izveidei un ekspluatācijai kā pastāvīgās ārkārtas reaģēšanas koordinācijas centri vai uz vietas veicamo darbību koordinācijas centri ārkārtas situācijas norises vietā. Ārkārtas reaģēšanas īstenošana ietver vadību, novērtēšanu vai analīzi, plānošanu, sakarus vai koordināciju, komunikāciju un ziņošanu ar saziņas līdzekļiem;

▼M2

b) neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumi, kas ir ārkārtas situācijās veikta pirmās palīdzības un medicīniskās palīdzības sniegšana pacientiem ārkārtas situācijas norises vietā, pagaidu lauka hospitāļos, tai skaitā militārajās slimnīcās vai ārkārtas situāciju skartu pacientu ambulatorās ārstniecības iestādēs un stacionāros, ņemot vērā atzītas starptautiskas vadlīnijas par lauka hospitāļu izmantošanu ([726]). Tostarp:

i) pacientu uzņemšana, pārbaužu veikšana un profilēšana (šķirošana pēc ievainojumu smaguma) katastrofas vietā vai veselības aprūpes iestādē;

ii) pirmās palīdzības sniegšana;

iii) stabilizācija un nosūtīšana smagas traumas un beztraumas ārkārtas situācijās un, ja nepieciešams, pacientu sagatavošana pārvešanai uz veselības aprūpes iestādi tālākai ārstēšanai;

iv) paplašinātie dzīvības uzturēšanas pasākumi;

v) anestēzijas, attēldiagnostikas, sterilizācijas, laboratorijas un asins pārliešanas pakalpojumi, kas saistīti ar ārkārtas situāciju veselības jomā;

vi) neatliekamu ķirurģisku operāciju un ārkārtas vispārīgo operāciju veikšana;

vii) galīgā aprūpe nelielas traumas un beztraumas ārkārtas situācijās;

viii) katastrofā cietušo medicīniskā evakuācija, tai skaitā evakuācija ar sauszemes, ūdens un gaisa transportu;

c) katastrofu seku likvidēšana, tas ir, uz vietas veiktas *ad-hoc* pēckatastrofas seku likvidēšanas darbības, piemēram, evakuācijas centru izveide un vadība sadarbībā ar pašreizējām struktūrām, vietējām iestādēm un starptautiskām organizācijām, līdz uzdevumus pārņem vietējās iestādes un humānās palīdzības organizācijas, un neatliekamu vajadzību nodrošināšana (piemēram, katastrofā cietušo apgāde ar zālēm, pārtiku, ūdeni, siltu apģērbu, segām) katastrofas laikā un tūlīt pēc tās. Tostarp:

i) pagaidu katastrofu seku likvidēšanas centru, piemēram, kopienas evakuācijas centru, ūdens, pārtikas un palīdzības nodrošināšanas vietu u. tml., provizoriska izraudzīšanās un to gatavības nodrošināšana;

ii) katastrofu seku likvidēšanas personāla apmācība, ja uzdevumus pārņem cita struktūra;

([726]) Piemēram, Pasaules Veselības organizācijas norādījumi par klimatnoturīgām un vides ziņā ilgtspējīgām veselības aprūpes iestādēm, 2020. gads, pieejami vietnē https://www.who.int/publications/i/item/9789240012226 un Pasaules Veselības organizācija; 2020. Licence: lCC BY-NC-SA 3.0 IGO) Pasaules Veselības organizācijas un Amerikas Veselības organizācijas metodiskais līdzeklis par viedajām slimnīcām, 2017 – pieejams vietnē https://cdn.who.int/media/docs/default-source/climate-change/smar t-hospital-toolkit-paho.pdf.

▼M2

d) meklēšana un glābšana, piemēram, tādu upuru meklēšana, atrašanās vietas noteikšana un glābšana, kuriem draud briesmas vai kuri ir pakļauti tūlītējam apdraudējumam, kuri ir iesprostoti plūdu dēļ, kuri atrodas zem drupām, ir apmaldījušies, iestrēguši vai nonākuši izolācijā bez evakuācijas iespējām vai līdzekļiem, ir bezvēsts pazuduši uz sauszemes un ūdenī. Darbības veic, ņemot vērā starptautiskas vadlīnijas ([727]). Tostarp:

   i) meklēšana uz sauszemes, ūdenī un no gaisa, arī ar dienesta suņiem un tehnisku meklēšanas aprīkojumu;

   ii) glābšana, tai skaitā celšana un pārvietošana;

   iii) dzīvības glābšanas palīdzības un pirmās nepieciešamības produktu nodrošināšana;

   iv) graušana un laušana, griešana;

   v) trošu izmantošana;

   vi) nostiprināšana;

e) reaģēšana, kas saistīta ar bīstamiem materiāliem, piemēram, bīstamu materiālu konstatēšana un izolēšana, tikai konkrētajā vietā ar bīstamiem materiāliem saistītu incidentu norises laikā vai uzreiz pēc tiem tūlītējas riska mazināšanas nolūkos, tai skaitā: augsnes un pazemes ūdeņu *in situ* vai *ex situ* attīrīšanai no piesārņotājiem piesārņojuma vietā, izmantojot mehāniskas, ķīmiskas un bioloģiskas metodes; rūpniecisko ražotņu vai objektu, tai skaitā kodolelektrostaciju un kodolobjektu, attīrīšanai no piesārņotājiem; virszemes ūdeņu attīrīšanai no piesārņotājiem un attīrīšanai pēc nejaušas piesārņošanas, piemēram, savācot piesārņotājus vai izmantojot ķīmiskas vielas; naftas noplūžu un citu piesārņojumu likvidēšanai uz sauszemes, virszemes ūdeņos, okeānos un jūrās, tai skaitā piekrastes teritorijās; azbesta, krāsu, kuru sastāvā ir svins, un citu toksisku materiālu izskaušanai. Tostarp:

   i) ķīmisko apdraudējumu identificēšana un radioloģisko apdraudējumu konstatēšana, izmantojot dažādas rokas iekārtas, mobilas un laboratorijas iekārtas;

   ii) bioloģisko, ķīmisko un radioloģisko paraugu vākšana, apstrāde un sagatavošana turpmāku analīžu veikšanai citur;

   iii) atbilstoša zinātniskā modeļa apdraudējuma prognozēšanai izmantošana;

   iv) tūlītēja riska samazināšana, tai skaitā apdraudējuma ierobežošana, apdraudējuma neitralizēšana un uz vietas veikta cilvēku, dzīvnieku un aprīkojuma apstrāde vai attīrīšana no piesārņojuma, kas var ietvert tūlītēju riska samazināšanas darbību atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas ([728]) 2004/35/EK 6. panta 1. punkta a) apakšpunktam;

([727]) Piemēram, Starptautiskās meklēšanas un glābšanas padomdevējas grupas (*INSARAG*) 2020. gada pamatnostādnes "II sējums: Sagatavotība un reaģēšana" un "III sējums: Operatīvie praktiskie norādījumi", Apvienoto Nāciju Organizācijas Humānās palīdzības koordinācijas birojs (*OCHA*), pieejams www.insarag.org.

([728]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atlīdzināšanu (OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp.).

▼M2

f) ugunsdzēsība un ugunsgrēku novēršana, piemēram, ugunsgrēku novēršanas un ugunsdzēsības regulāro un rezerves ugunsdzēsēju komandu vadība un darbības nodrošināšana un ugunsgrēku dzēšana uz sauszemes, ūdenī un no gaisa;

g) tehniskas aizsardzības reaģēšana un palīdzība klimatiska apdraudējuma gadījumā, ko veic ārkārtas situācijas laikā un uzreiz pēc tās. Tostarp:

i) lieljaudas sūknēšana, piemēram, ar mērķi nodrošināt sūknēšanu plūdu skartajās zonās un palīdzēt ugunsdzēsībā, sūknējot ūdeni;

ii) ūdens attīrīšana, uzglabāšana un piegāde, izmantojot mobilas ūdens attīrīšanas un uzglabāšanas iekārtas;

iii) ārkārtas reaģēšanas personāla un materiālu transportēšana;

iv) ārkārtas sakaru sistēmu izveide, uzturēšana un ekspluatācija ar mērķi nodrošināt saziņu ārkārtas situācijās vai pēc tām;

v) ārkārtas elektroenerģijas ražošanas sistēmu izveide, uzturēšana un ekspluatācija ar mērķi nodrošināt saziņu ārkārtas situācijās vai pēc tām;

vi) plūdu ierobežošana, pastiprinot esošās struktūras un izveidojot jaunas barjeras, lai novērstu turpmākus plūdus, ko rada ūdens līmeņa celšanās upēs, ūdens baseinos un uz ūdensceļiem.

2. Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības ietver arī gatavības ([729]) darbības, kas tieši saistītas ar neatliekamās palīdzības pakalpojumiem, piemēram:

a) attiecīgu plānu izstrāde un atjaunināšana ar mērķi nodrošināt ārkārtas reaģēšanas darbību gatavību;

b) darbinieku un ekspertu un attiecīgā gadījumā brīvprātīgo un pavadošo dzīvnieku apmācība un spēju veidošana;

c) tāda apmācību mehānisma izveide, kas tiek izmantots apmācībām reaģēšanā uz klimatiskajiem apdraudējumiem;

([729]) Sagatavotība ir cilvēku un materiālo līdzekļu, struktūru, kopienu un organizāciju gatavība un spējas, kas panāktas iepriekšējas rīcības rezultātā un kas ļauj tiem nodrošināt efektīvu un ātru reaģēšanu uz katastrofu.

▼M2

d) materiālo līdzekļu, tai skaitā moduļu daļu ([730]) iegāde, uzglabāšana, uzlabošana un uzturēšana tās civilās aizsardzības palīdzības ([731]) ietvaros, kas nepieciešama katastrofas tūlītējo seku mazināšanai;

e) ugunsgrēka trauksmes sistēmu un agrīnās brīdināšanas sistēmu iegāde, uzstādīšana, remontēšana, ekspluatācija un attālināta uzraudzība;

f) izglītošanas un informētības veicināšanas darbības, kuras saistītas ar katastrofu riskiem, kuras veic neatliekamās palīdzības pakalpojumu sniedzēji kopienā vai kuras ir vērstas uz izraudzītām ieinteresētajām personām vai mērķa grupām.

3. 1. un 2. punktā ietvertās darbības ietver gadījumos, kad ar tām iespējams reaģēt uz katastrofām vai to ietekmi, kas saistīta ar klimatiskiem apdraudējumiem.

4. Darbības un līdzekļus, kuru galvenais mērķis nav nodrošināt pakalpojumus civilās ārkārtas situācijās, var iekļaut tikai tad, ja tie sniedz atbalstu civilajai ārkārtas reaģēšanai uz katastrofām, kas var būt klimata izraisītas katastrofas.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības neietver darbības, kas veiktas darbības "Plūdu riska novēršanas un aizsardzības pret plūdiem infrastruktūra" (sk. šā pielikuma 14.2. iedaļu) ietvaros.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības neietver darbības, kuru veicēji ir atbildīgi par videi nodarīto kaitējumu atbilstoši Direktīvai 2004/35/EK.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar vairākiem *NACE* kodiem, jo īpaši A2.40, B9.10, E39.00, H52.23, N80.20, Q84, O84.25, Q86.10, Q86.90 un Q88.99, saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

([730]) Šajā pielikumā jēdziena "modulis" nozīme atbilst Lēmuma Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu 4. panta 6. punktā iekļautajai definīcijai "tāds pašpietiekams un autonoms (..) kopums, kas izveidots uz iepriekš noteiktu uzdevumu un konkrētu vajadzību pamata, vai (..) mobila operatīva vienība, kas aptver cilvēkresursu un materiālu līdzekļu kopumu, kuru var raksturot, atsaucoties uz tā intervences spēju vai uz uzdevumu(-iem), ko tas spēj veikt". Materiālie līdzekļi ietver transportu, kas nepieciešams, lai attiecīgi sniegtu atbalstu attiecībā uz ārkārtas intervenci. Ar neatliekamās palīdzības pakalpojumiem saistītās reaģēšanas dažādiem moduļiem nepieciešamo materiālo līdzekļu piemēri minēti Īstenošanas lēmumā 2014/762/ES un Īstenošanas lēmumā (ES) 2019/570 (*UCPM*), piemēram, materiālie līdzekļi, kas saistīti ar ugunsgrēku dzēšanu no gaisa vai uz sauszemes, piemēram, helikopteri, gaisa kuģi un transportlīdzekļi, glābšanas laivas un gaisa transportlīdzekļi medicīniskajai evakuācijai.

([731]) "Civilās aizsardzības palīdzība" ir vienības, eksperti vai moduļi, kas paredzēti civilās aizsardzības nodrošināšanai, ar to aprīkojumu, kā arī glābšanas darbiem paredzētas materiālu rezerves vai krājumi, kas nepieciešami katastrofas tūlītējo seku mazināšanai. 2. panta 2. punkts Komisijas Īstenošanas lēmumā (2014. gada 16. oktobris), ar kuru paredz noteikumus par to, kā īstenot Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu, un atceļ Komisijas Lēmumu 2004/277/EK, Euratom un 2007/606/EK, Euratom (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 7489) (2014/762/ES).

▼M2

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi (“pielāgošanās risinājumi”), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem – klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un

paredzamajam ilgumam, proti:a)
ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([732]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tai skaitā – attiecībā uz lielām investīcijām – vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([733]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([734]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) dod priekšroku dabā rodamiem risinājumiem ([735]) vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([736]);

([732]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([733]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām: (Ietekme, pielāgošanās un neaizsargātība), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([734]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([735]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā “dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos”. Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (27.6.2023. versija: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/environment/nature-based-solutions_en).

([736]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: “Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide”, COM(2013) 249 final.

▼M2

c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	1. Šīs darbības veicējs ir izstrādājis un īstenojis klimata pārmaiņu mazināšanas un vides aizsardzības plānu: a) kurā identificēta tā galvenā kaitīgā ietekme uz klimatu, kuru rada tā aktīvi un darbības, kas attiecas uz klimata pārmaiņu mazināšanu, tai skaitā ietekmi, ko rada: i) 1. pakāpes SEG emisijas ([737]); ii) 2. pakāpes SEG emisijas ([738]); iii) 3. pakāpes SEG emisijas ([739]); b) kurā noteikti pasākumi, kas nepieciešami darbības identificētās kaitīgās ietekmes uz klimatu mazināšanai, sasniedzot galveno mērķi nodrošināt neatliekamās palīdzības pakalpojumus; c) kurā skaidrots to uzlabojumu apjoms, kuri sasniedzami, īstenojot ierosinātos pasākumus, un kurš ietver šo pasākumu īstenošanas grafiku; d) ar kuru tiek uzraudzīta un dokumentēta noteikto pasākumu īstenošana atbilstoši grafikam un sasniedzamo uzlabojumu apjomam. 2. Klimata pārmaiņu mazināšanas un vides aizsardzības plāns:

([737]) "1. pakāpes SEG emisijas" ir tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas no avotiem, kuri ir darbības veicēja īpašumā vai kontrolē, tai skaitā sauszemes, ūdens un gaisa neatliekamās palīdzības transporta SEG emisijas.

([738]) "2. pakāpes SEG emisijas" ir netiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas, ražojot elektroenerģiju, kuru izmanto darbības veicējs.

([739]) "3. pakāpes SEG emisijas" ir visas netiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas nav ietvertas 2. pakāpes SEG emisijās. Lai iegūtu norādījumus par to, kā aprēķināt humānās palīdzības organizāciju oglekļa pēdu, skatīt: "Climate Charter", [Klimata harta], "Humanitarian Carbon Calculator" [Humānās palīdzības "oglekļa kalkulators"], 2023: https://www.climate-charter.org/humanitarian-carbon-calculator/.

▼M2

	a) balstās uz labākajām publiski pieejamajām zinātniskajām atziņām; b) ir izstrādāts, apspriežoties ar relevantajām ieinteresētajām personām, tai skaitā vides aizsardzības iestādēm; c) ir atjaunināts, ja darbības raksturlielumi un īstenošanas veids mainījušies tik būtiski, ka mainās ietekmes uz klimatu un vidi veids vai apmērs; d) attiecībā uz ugunsdzēsības darbībām – atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 517/2014 ([740]) 11. pantam.
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	1. Šīs darbības veicējs ir izstrādājis un īstenojis klimata pārmaiņu mazināšanas un vides aizsardzības plānu: a) kurā identificēta tā galvenā kaitīgā ietekme uz vidi, ko rada tā aktīvi un darbības, kas attiecas uz ūdens un jūras resursu aizsardzību, tai skaitā ietekmi uz ūdens un jūras resursiem teritorijās, kuras iekļautas Direktīvas 2000/60/EK 6. pantā norādītajos aizsargāto apgabalu reģistros vai citās līdzvērtīgās valsts vai starptautiskās klasifikācijās vai definīcijās, tai skaitā negatīva ietekme uz ūdens resursiem, ko rada kaitīgās vielas (piemēram, perfluoralkilvielas un polifluoralkilvielas (PFAS)) ugunsdzēsības putās, ugunsdzēšanas līdzekļos un liesmas slāpētājos; b) kurā noteikti pasākumi, kas nepieciešami darbības identificētās kaitīgās ietekmes uz vidi mazināšanai, sasniedzot galveno mērķi nodrošināt neatliekamās palīdzības pakalpojumus, ko panāk ārkārtas reaģēšanas plānošanā iekļaujot mērķtiecīgas izmantošanas (attiecīgajā laikā un apstrādātajā teritorijā) un pienācīgas nodrošināšanas (ja iespējams, dodot priekšroku fiziskām vai citām neķīmiskām metodēm) principus; c) kurā skaidrots to uzlabojumu apjoms, kuri sasniedzami, īstenojot ierosinātos pasākumus, un kurš ietver šo pasākumu īstenošanas grafiku; d) ar kuru tiek uzraudzīta un dokumentēta noteikto pasākumu īstenošana atbilstoši grafikam un sasniedzamo uzlabojumu apjomam. 2. Klimata pārmaiņu mazināšanas un vides aizsardzības plāns: a) balstās uz labākajām publiski pieejamajām zinātniskajām atziņām; b) ir izstrādāts, apspriežoties ar relevantajām ieinteresētajām personām, tai skaitā vides aizsardzības iestādēm; c) ir atjaunināts, ja darbības raksturlielumi un īstenošanas veids mainījušies tik būtiski, ka mainās ietekmes uz klimatu un vidi veids vai apmērs.

([740]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 517/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par fluorētām siltumnīcefekta gāzēm un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 842/2006 (OV L 150, 20.5.2014., 195. lpp.).

▼M2

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	1. Šīs darbības veicējs ir izstrādājis un īstenojis klimata pārmaiņu mazināšanas un vides aizsardzības plānu: a) kurā identificēta tā galvenā kaitīgā ietekme uz vidi, ko rada tā aktīvi un darbības, kas attiecas uz pāreju uz aprites ekonomiku, tai skaitā ietekme uz atkritumu ([741]) rašanos, apsaimniekošanu, apstrādi, tai skaitā negatīvo ietekmi, ko rada vienreizlietojamu izstrādājumu, kurus nevar reciklēt, plaša vai bieža izmantošana, nepareiza atkritumu (gan bīstamo, gan nebīstamo) apsaimniekošana un ķimikāliju ([742]) un medicīnas atkritumu ([743]) uzglabāšana un likvidēšana; b) kurā noteikti pasākumi, kas nepieciešami darbības identificētās kaitīgās ietekmes uz vidi mazināšanai, sasniedzot galveno mērķi nodrošināt neatliekamās palīdzības pakalpojumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/98/EK ([744]), tai skaitā pasākumi neizmantotu, uzkrātu preču iznīcināšanas mazināšanai un nozares paraugprakses veidošanai attiecībā uz pagaidu infrastruktūras likvidēšanu, kā noteikts ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolā ([745]); c) kurā skaidrots to uzlabojumu apjoms, kuri sasniedzami, īstenojot ierosinātos pasākumus, un kurš ietver šo pasākumu īstenošanas grafiku; d) ar kuru tiek uzraudzīta un dokumentēta noteikto pasākumu īstenošana atbilstoši grafikam un sasniedzamo uzlabojumu apjomam. 2. Klimata pārmaiņu mazināšanas un vides aizsardzības plāns: a) balstās uz labākajām publiski pieejamajām zinātniskajām atziņām; b) ir izstrādāts, apspriežoties ar relevantajām ieinteresētajām personām, tai skaitā vides aizsardzības iestādēm; c) ir atjaunināts, ja darbības raksturlielumi un īstenošanas veids mainījušies tik būtiski, ka mainās ietekmes uz klimatu un vidi veids vai apmērs.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	1. Šīs darbības veicējs ir izstrādājis un īstenojis klimata pārmaiņu mazināšanas un vides aizsardzības plānu:

([741]) Atbilstoši Komisijas lēmuma 2000/532/EK atkritumu sarakstam.

([742]) Piemēram, to, kas ir ugunsdzēsības putu, ugunsdzēšanas līdzekļu, liesmas slāpētāju sastāvā.

([743]) Sk.: Starptautiskā Sarkanā Krusta komiteja, Medicīnas atkritumu apsaimniekošana, 2011; pieejams vietnē https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/publications/icrc-002-4032.pdf.

([744]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

([745]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols un pamatnostādnes, Iekšējais tirgus, rūpniecība, uzņēmējdarbība un MVU, pieejams https://single-market-economy.ec.europa.eu/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en.

▼M2

	a) kurā identificēta tā galvenā kaitīgā ietekme uz vidi, ko rada tā aktīvi un darbības, kas attiecas uz piesārņojuma novēršanu un kontroli, tai skaitā ietekmi, ko rada piesārņojošas emisijas gaisā, ūdenī vai zemē atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/75/ES ([746]) 3. panta 2. punktā norādītajai definīcijai, tai skaitā negatīva ietekme, ko ugunsdzēsības putu kaitīgās vielas, ugunsdzēšanas līdzekļi un liesmas slāpētāji atstāj uz vides piesārņojuma līmeni, un negatīvā ietekme, ko halonu lietošana atstāj uz ozona slāņa noārdīšanos; b) kurā noteikti pasākumi, kas nepieciešami darbības identificētās kaitīgās ietekmes uz vidi mazināšanai, sasniedzot galveno mērķi nodrošināt neatliekamās palīdzības pakalpojumus; c) kurā skaidrots to uzlabojumu apjoms, kuri sasniedzami, īstenojot ierosinātos pasākumus, un kurš ietver šo pasākumu īstenošanas grafiku; d) ar kuru tiek uzraudzīta un dokumentēta noteikto pasākumu īstenošana atbilstoši grafikam un sasniedzamo uzlabojumu apjomam. 2. Klimata pārmaiņu mazināšanas un vides aizsardzības plāns: a) balstās uz labākajām pārredzami publiskotajām zinātniskajām atziņām; b) ir izstrādāts, apspriežoties ar relevantajām ieinteresētajām personām, tai skaitā vides aizsardzības iestādēm; c) ir atjaunināts, ja darbības raksturlielumi un īstenošanas veids mainījušies tik būtiski, ka var mainīties ietekmes uz klimatu un vidi veids vai apmērs; d) attiecībā uz ugunsdzēsības darbībām – atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1005/2009 ([747]) 13. pantam.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	1. Šīs darbības veicējs ir izstrādājis un īstenojis klimata pārmaiņu mazināšanas un vides aizsardzības plānu: a) kurā identificēta tā galvenā kaitīgā ietekme uz vidi, ko rada tā aktīvi un darbības, kas attiecas uz biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzību un atjaunošanu, tai skaitā ietekme uz: i) biodaudzveidības ziņā jutīgām teritorijām, piemēram, *Natura 2000* aizsargājamajām teritorijām ([748]), kā noteikts Direktīvas 92/43/EEK 3. pantā, Direktīvas 2009/147/EK 4. pantā un Direktīvas 2008/56/EK 13. panta 4. punktā vai citās līdzvērtīgās valsts vai starptautiskās klasifikācijās/definīcijās ([749]);

([746]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV L 334, 17.12.2010., 17. lpp.).

([747]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1005/2009 (2009. gada 16. septembris) par ozona slāni noārdošām vielām (OV L 286, 31.10.2009., 1. lpp.).

([748]) Norādītas *Natura 2000* skatītājā, sk. Eiropas Vides aģentūra, *Natura 2000* tīkla skatītājs: https://natura2000.eea.europa.eu/.

([749]) Tai skaitā ietekme, kas rodas katastrofu seku likvidēšanas nometņu izveides un ekspluatācijas dēļ, ietekme, ko uz teritorijām ar augstu bioloģisko daudzveidību atstāj bīstamu materiālu netīša ievadīšana/izšļakstīšana vai nespēja šīs teritorijas aizsargāt, veicot reaģēšanu, kas saistīta ar bīstamiem materiāliem.

▼M2

	ii) zemes platību aizņemšanu un zemes aizņemšanas hierarhijas piemērošanu, kā norādīts ES Augsnes stratēģijā 2030. gadam, tai skaitā ietekme, kas rodas katastrofu seku likvidēšanas nometņu izveides un vidējas līdz ilgtermiņa ekspluatācijas dēļ;
	b) kurā noteikti pasākumi, kas nepieciešami darbības identificētās kaitīgās ietekmes uz vidi mazināšanai, sasniedzot galveno mērķi nodrošināt neatliekamās palīdzības pakalpojumus, tai skaitā plānoti pasākumi biodaudzveidības ziņā jutīgu teritoriju risku samazināšanai, piemēram, ārkārtas reaģēšanas plānošanā iekļaujot telpisko informāciju par biodaudzveidības ziņā jutīgām teritorijām un rūpības principus;
	c) kurā skaidrots to uzlabojumu apjoms, kuri sasniedzami, īstenojot ierosinātos pasākumus, un kurš ietver šo pasākumu īstenošanas grafiku;
	d) ar kuru tiek uzraudzīta un dokumentēta noteikto pasākumu īstenošana atbilstoši grafikam un sasniedzamo uzlabojumu apjomam.
	2. Klimata pārmaiņu mazināšanas un vides aizsardzības plāns:
	a) balstās uz labākajām publiski pieejamajām zinātniskajām atziņām;
	b) ir izstrādāts, apspriežoties ar relevantajām ieinteresētajām personām, tai skaitā vides aizsardzības iestādēm;
	c) ir atjaunināts, ja darbības raksturlielumi un īstenošanas veids mainījušies tik būtiski, ka var mainīties ietekmes uz klimatu un vidi veids vai apmērs.

14.2. **Plūdu riska novēršanas un aizsardzības pret plūdiem infrastruktūra**

Darbības apraksts

Darbība attiecas uz strukturāliem ([750]) un nestrukturāliem ([751]) pasākumiem, kuru mērķis ir plūdu novēršana un cilvēku, ekosistēmu, kultūras mantojuma un infrastruktūras aizsardzība pret plūdiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/60/EK ([752]).

1. Veiktie strukturālie pasākumi ietver:

a) aizsprostus, upju krastu nostiprinājumus;

b) jūras aizsardzības aizsprostus, barjeras, kas pasargā no vētras radītiem viļņiem, jūras piekrastes dambjus, viļņlaužus un molus;

c) līnijas un ārlīnijas bufertvertnes plūdu konstatēšanai un kontrolei dabiskos un mākslīgos drenāžas tīklos;

([750]) Ietver inženiertehniskās būves.
([751]) Neietver inženiertehniskās būves.
([752]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/60/EK (2007. gada 23. oktobris) par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību (OV L 288, 6.11.2007., 27. lpp.).

▼M2

d) pasākumus plūdu kontrolei, palielinot sateces baseinu aizturēšanas spējas, piemēram, ar izkliedētu bufertvertņu ieviešanu vai kanalizācijas sistēmas pārplūžu ietaises;

e) hidrauliskas konstrukcijas ūdens plūsmas regulēšanai, piemēram, sūkņu stacijas, slūžas, vārti;

f) sedimentu kontroles konstrukcijas.

2. Veiktie nestrukturālie pasākumi ietver:

a) informētības palielināšanas kampaņas attiecībā uz plūdiem;

b) plūdu modelēšanu un prognozēšanu, plūdu apdraudējuma un riska kartēšanu;

c) telpisko plānošanu plūdu apdraudētās teritorijās ar mērķi samazināt plūdu riskus, piemēram, piemērojot zemes izmantošanas ierobežojumus un ar būvnormatīviem nosakot aizsardzības kritērijus;

d) agrīnās brīdināšanas sistēmas attiecībā uz plūdiem.

Darbība ietver strukturālo vai nestrukturālo pasākumu izstrādi, ar tiem saistīto būvniecību, paplašināšanu, atjaunošanu, uzlabošanu un ekspluatāciju.

Šīs kategorijas darbības neietver tādu plaša mēroga dabā balstītu plūdu vai sausuma pārvaldības un mitrāju atjaunošanas pasākumu plānošanu, būvniecību, paplašināšanu un ekspluatāciju, uz kuriem attiecas darbība "Dabā rodami risinājumi plūdu un sausuma riska novēršanai un aizsardzībai pret plūdiem un sausumu" (sk. Deleģētās regulas (ES) XXXX/XXX I pielikuma 3.1. iedaļu). Darbība neietver arī ūdens transporta infrastruktūru, piemēram, ūdensceļus, ostas un piestātnes (sk. šā pielikuma 6.16. iedaļu), reaģēšanu ārkārtas situācijās plūdu gadījumā (sk. šā pielikuma 14.1. iedaļu), konsultācijas par fizisku klimatriska pārvaldību un pielāgošanos klimata pārmaiņām (sk. 9.3. iedaļu) un programmatūru, kas ļauj pārvaldīt fiziskus klimatriskus un pielāgošanos klimata pārmaiņām (sk. 8.4. iedaļu).

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības neietver līnijas ūdens aiztures konstrukciju būvēšanu, pārveidošanu vai likvidēšanu, kuras rezultātā tiek veikta uzkrāšana ar galveno nolūku izmantot hidroenerģiju vai veikt apūdeņošanu.

Pie šīs kategorijas piederošās saimnieciskās darbības var saistīt ar *NACE* kodu F42.91 saskaņā ar saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1893/2006.

Ja pie šīs kategorijas piederoša saimnieciskā darbība atbilst 5. punktā norādītajiem būtiskas sekmēšanas kritērijiem, tad darbība ir Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā veicinošā darbība, ar nosacījumu, ka tā atbilst šajā iedaļā noteiktajiem tehniskās pārbaudes kritērijiem.

Tehniskās pārbaudes kritēriji

Tiek būtiski sekmēta pielāgošanās klimata pārmaiņām

1. Saimnieciskās darbības ietvaros ir īstenoti fiziski un nefiziski risinājumi ("pielāgošanās risinājumi"), kas būtiski samazina svarīgākos fiziskos klimatriskus, kuri ir šai darbībai nozīmīgi.

▼M2

2. Tas, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem ir nozīmīgi šai darbībai, ir noskaidrots, veicot stingru klimatriska un neaizsargātības novērtējumu, kas sastāv no šādiem posmiem:

a) darbības pārbaude, lai noskaidrotu, kuri no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem var ietekmēt saimnieciskās darbības veikšanu tās paredzētajā ilgumā;

b) ja novērtējumā konstatēts, ka darbību apdraud viens vai vairāki no šā pielikuma A papildinājumā uzskaitītajiem fiziskajiem klimatriskiem – klimatriska un neaizsargātības novērtējums, kurā noskaidro, cik nozīmīga ir šo fizisko klimatrisku ietekme uz šo saimniecisko darbību;

c) novērtējums par pielāgošanās risinājumiem, ar ko var samazināt identificēto fizisko klimatrisku.

Klimatriska un neaizsargātības novērtējums ir proporcionāls darbības mērogam un

paredzamajam ilgumam, proti:

a) ja darbības paredzamais ilgums ir mazāks par 10 gadiem, novērtējumā izmanto vismaz klimata projekcijas mazākajā piemērotajā mērogā;

b) visu citu darbību novērtējumā izmanto pašas jaunākās klimata projekcijas visaugstākajā pieejamajā detalizācijas pakāpē pie dažādiem pašlaik apskatītajiem nākotnes scenārijiem ([753]), kuri atbilst darbības paredzamajam ilgumam, tai skaitā – attiecībā uz lielām investīcijām – vismaz 10–30 gadu klimata projekciju scenārijos.

3. Klimata projekciju un ietekmes novērtējuma pamatā ir paraugprakse un pieejamās vadlīnijas, un tajos ir ņemtas vērā gan jaunākās zinātniskās atziņas par neaizsargātības un riska analīzi, gan saistītās metodikas, kas saskan ar jaunākajiem Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumiem ([754]), zinātniski recenzētām publikācijām un atklātā pirmkoda ([755]) vai maksas modeļiem.

4. Īstenotie pielāgošanās risinājumi:

a) negatīvi neietekmē citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanās centienus vai noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) dod priekšroku dabā rodamiem ([756]) risinājumiem vai iespēju robežās paļaujas uz zilo vai zaļo infrastruktūru ([757]);

c) atbilst vietējiem, nozariskiem, reģionāliem vai nacionāliem pielāgošanās plāniem un stratēģijām;

d) tiek monitorēti un mērīti, salīdzinot ar iepriekšnoteiktiem rādītājiem, un, ja rādītāji nav sasniegti, tiek apsvērti korektīvi pasākumi;

e) ja īstenotais risinājums ir fizisks un ietver darbību, kurai šajā pielikumā ir noteikti tehniskās pārbaudes kritēriji, risinājums atbilst minētās darbības tehniskās pārbaudes kritērijiem, kas paredz nenodarīt būtisku kaitējumu.

([753]) Nākotnes scenāriji ietver Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes reprezentatīvās koncentrāciju trajektorijas RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 un RCP8.5.

([754]) Novērtējuma ziņojumi par klimata pārmaiņām: (Ietekme, pielāgošanās un neaizsargātība), ko periodiski publicē Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*), kas ir Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūra, kura novērtē ar klimata pārmaiņām saistītās zinātnes atziņas, https://www.ipcc.ch/reports/.

([755]) Piemēram, *Copernicus* pakalpojumi, ko pārvalda Eiropas Komisija.

([756]) Dabā rodami risinājumi ir definēti kā "dabas iedvesmoti un atbalstīti dzīvesveida risinājumi, kas ir izmakslietderīgi, taču vienlaikus nodrošina vidiskus, sociālus un ekonomiskus ieguvumus un palīdz stiprināt noturību. Šādi risinājumi pilsētās, ainavās un jūras ainavās ienes vairāk un daudzveidīgākas dabas un dabiskas iezīmes un procesus, izmantojot vietēji pielāgotu, resursefektīvu un sistēmisku iejaukšanos". Tātad dabā rodami risinājumi nāk par labu biodaudzveidībai un palīdz sniegt plašu ekosistēmu pakalpojumu klāstu (27.6.2023. versija: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/environment/nature-based-solutions_en).

([757]) Sk. Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Zaļā infrastruktūra (ZI) – Eiropas dabas kapitāla pilnveide", COM(2013) 249 final.

▼M2

5. Lai saimniecisko darbību varētu uzskatīt par Regulas (ES) 2020/852 11. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto veicinošo darbību, ekonomikas dalībnieks, izmantodams pašreizējo un nākotnes klimatrisku novērtējumu, kurā ir ņemtas vērā nenoteiktības un kura pamatā ir pārliecinoši dati, pierāda, ka darbība vai nu nodrošina, vai popularizē tehnoloģiju, produktu, pakalpojumu, informāciju vai praksi ar vienu no šādiem primārajiem mērķiem:

a) kāpināt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību noturības līmeni pret fiziskajiem klimatriskiem;

b) sekmēt citu cilvēku, dabas, kultūras mantojuma, aktīvu un citu saimniecisko darbību pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Netiek nodarīts būtisks kaitējums (*DNSH*)

1) Klimata pārmaiņu mazināšana	Neattiecas
3) Ilgtspējīga ūdeņu un jūras resursu izmantošana un aizsardzība	Darbība nekavē jūras ūdeņu laba vides stāvokļa sasniegšanu vai nepasliktina to jūras ūdeņu kvalitāti, kuriem jau ir labs vides stāvoklis atbilstoši definīcijai Regulas (ES) 2020/852 2. panta 21. punktā un Direktīvai 2008/56/EK, kur konkrēti paredzēts, ka jāveic pienācīgi pasākumi ar mērķi novērst vai mazināt ietekmi saistībā ar tās I pielikumā minētajiem raksturlielumiem, ņemot vērā Komisijas Lēmumu (ES) 2017/848 saistībā ar minētajam raksturlielumam relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem. Darbība atbilst Direktīvas 2000/60/EK noteikumiem ([758]), jo īpaši visām direktīvas 4. panta prasībām. Saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 4. pantu un jo īpaši tā 7. punktu ir jāveic projekta ietekmes novērtējums, kurā novērtē jebkādu projekta potenciālo ietekmi uz ūdensobjektu stāvokli tajā pašā upes baseinā un uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, jo īpaši ņemot vērā tādus aspektus kā migrācijas koridori, brīvi plūstošas upes vai teju neiztraucētas ekosistēmas. Novērtējuma pamatā ir neseni, visaptveroši un precīzi dati, tai skaitā monitoringa dati par bioloģiskās kvalitātes elementiem, kuri ir sevišķi jutīgi pret hidromorfoloģiskām izmaiņām, un par to, kāds jauno darbību rezultātā būs paredzamais ūdensobjekta stāvoklis salīdzinājumā ar pašreizējo. Jo īpaši novērtējumā apsvērts, kāda būs šā projekta kumulatīvā ietekme kombinācijā ar pārējo esošo vai plānoto infrastruktūru upes baseinā. Pamatojoties uz šo ietekmes novērtējumu, ir noskaidrots, ka konstrukcijas, atrašanās vietas un tajā īstenoto mazināšanas pasākumu dēļ projekts ir tāds, kas atbilst vienai no šādām prasībām:

([758]) Ja darbība notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kuriem ir līdzvērtīgs mērķis, proti, panākt labu ūdeņu stāvokli un ekoloģisko potenciālu ar līdzvērtīgām procesuālām un materiālām normām, t. i., saziņā ar relevantajām ieinteresētajām personām ir izstrādāts ūdens izmantošanas un aizsardzības plāns, kas nodrošina, ka 1) ir novērtēta darbības ietekme uz potenciāli skartā ūdensobjekta identificēto stāvokli vai ekoloģisko potenciālu, 2) laba stāvokļa/ekoloģiskā potenciāla pasliktināšanās vai neiestāšanās ir novērsta vai, ja tas nav iespējams, 3) ir pamatota ar to, ka trūkst vidiski labāku alternatīvu, kas nebūtu nesamērīgi dārgas/tehniski neiespējamas, un ka ir veikti visi praktiski iespējamie pasākumi, lai mīkstinātu negatīvo ietekmi uz ūdensobjekta stāvokli.

▼M2

a) projekts nepasliktina un neapdraud tā konkrētā ūdensobjekta laba stāvokļa vai potenciāla sasniegšanu; ar kuru tas ir saistīts;

b) ja pastāv risks, ka projekts varētu pasliktināt vai apdraudēt laba stāvokļa/potenciāla sasniegšanu konkrētajā ūdensobjektā, ar kuru tas ir saistīts, bet šāda pasliktināšanās nav būtiska un ir veikts detalizēts izmaksu un ieguvumu novērtējums, kurš pierāda, ka realizēsies abi šie priekšnoteikumi:

   i) pastāv sevišķi svarīgas sabiedrības intereses vai arī gaidāmie ieguvumi no plānotā navigācijas infrastruktūras projekta no klimata pārmaiņu mitigācijas/klimatadaptācijas viedokļa ir lielāki par izmaksām, ko videi un sabiedrībai radītu ūdens stāvokļa pasliktināšanās;

   ii) tehnisku iemeslu vai nesamērīgu izmaksu dēļ nav iespējams sevišķi svarīgās sabiedrības intereses vai gaidāmos ieguvumus no darbības realizēt ar alternatīviem līdzekļiem, kas nodrošinātu labāku vidisko iznākumu (tādi līdzekļi ir, piemēram, dabā rodami risinājumi, cita atrašanās vieta, esošās infrastruktūras sanācija/pārjaunošana vai tādu tehnoloģiju izmantošana, kas neizjauc upes nepārtrauktību).

Lai samazinātu negatīvo ietekmi uz ūdeni, kā arī uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām, kas ir tieši atkarīgas no ūdens, ir īstenoti visi tehniski iespējamie un ekoloģiski relevantie ietekmes mazināšanas pasākumi.

Ja tas ir relevanti un atkarībā no tā, kādas ekosistēmas dabiski pastāv skartajos ūdensobjektos, pie šādiem mazināšanas pasākumiem pieder:

a) pasākumi, ar ko nodrošina neskartai nepārtrauktībai pēc iespējas tuvākus apstākļus, t. sk. pasākumi, ar ko nodrošina garenisko un laterālo nepārtrauktību, minimālo ekoloģisko caurplūdumu un sedimentu plūsmu;

b) pasākumi, ar ko aizsargā vai uzlabo morfoloģiskos apstākļus un ūdens organismu dzīvotnes;

c) pasākumi, ar ko samazina eitrofikācijas negatīvo ietekmi.

Tam, cik šie pasākumi ir efektīvi, seko līdzi, ņemot vērā, kādi ir izsniegtajā atļaujā izklāstītie nosacījumi, kuru mērķis ir panākt labu skartā ūdensobjekta stāvokli vai potenciālu.

Projekts neatgriezeniski neapdraud laba stāvokļa/potenciāla sasniegšanu nevienā ūdensobjektā tajā pašā upes baseina apgabalā.

Papildus iepriekš minētajiem ietekmes mazināšanas pasākumiem un tad, kad tas ir relevanti, tiek īstenoti kompensācijas pasākumi, lai nodrošinātu, ka projekta rezultātā kopumā nepasliktinās ūdensobjektu stāvoklis tajā pašā upes baseina apgabalā. To panāk, atjaunojot nepārtrauktību (garenisko un laterālo) tajā pašā upes baseina apgabalā tādā mērā, kas kompensē nepārtrauktības traucējumus, ko var izraisīt plānotais navigācijas infrastruktūras projekts. Kompensācija sākas pirms projekta īstenošanas.

▼M2

4) Pāreja uz aprites ekonomiku	Operatori ierobežo atkritumu rašanos ar būvniecību un nojaukšanu saistītos procesos un ņem vērā labākos pieejamos tehniskos paņēmienus. Vismaz 70 % (pēc masas) būvlaukumā radušos nebīstamo būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu (izņemot dabā sastopamos materiālus, kas minēti ar Lēmumu 2000/532/EK izveidotā Eiropas atkritumu saraksta 17 05 04. kategorijā) sagatavo atkalizmantošanai, reciklēšanai un citai materiālu atgūšanai, tostarp aizbēršanai, kur ar atkritumiem aizstāj citus materiālus, saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju un ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokolu ([759]). Operatori izmanto selektīvu nojaukšanu, lai būtu iespējams aizvākt bīstamās vielas un droši ar tām rīkoties, kā arī veicina atkalizmantošanu un kvalitatīvu reciklēšanu.
5) Piesārņojuma novēršana un kontrole	Lai novērstu un mazinātu kaitīgu nokrišņu ūdeņu pārplūšanu no kombinētās notekūdeņu savākšanas sistēmas, ir īstenoti pienācīgi pasākumi, kas var ietvert IDS, atsevišķas nokrišņu ūdeņu savākšanas sistēmas, aiztures tvertnes un pirmo noskalojumu attīrīšanu.
6) Biodaudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana	Darbība atbilst šā pielikuma D papildinājumā izklāstītajiem kritērijiem. Papildus jānodrošina, ka tiek izpildīti arī šādi nosacījumi: a) Eiropas Savienībā saistībā ar *Natura 2000* teritorijām: darbībai nav būtiskas ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām, ņemot vērā to aizsardzības mērķus, pamatojoties uz pienācīgu novērtējumu, kas veikts saskaņā ar Padomes Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 3. punktu; b) Eiropas Savienībā, jebkurā teritorijā: darbība nekaitē saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK un Direktīvu 2009/147/EK aizsargāto sugu populāciju atjaunošanai vai saglabāšanai labvēlīgā saglabāšanas statusā. Darbība nekaitē arī to dzīvotņu veidu atjaunošanai vai saglabāšanai labvēlīgā saglabāšanas statusā, uz kuriem attiecas un kuri tiek aizsargāti saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK; c) Eiropas Savienībā tiek novērsta invazīvu svešzemju sugu introdukcija, vai to izplatīšanās tiek pārvaldīta saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1143/2014; d) ārpus ES darbības tiek veiktas saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, kas saistīti ar dzīvotņu, sugu un invazīvu svešzemju sugu pārvaldību.

([759]) ES Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu apsaimniekošanas protokols un pamatnostādnes, Iekšējais tirgus, rūpniecība, uzņēmējdarbība un MVU (europa.eu): https://single-market-economy.ec.europa.eu/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_lv.

▼B

A papildinājums

KLIMATISKO APDRAUDĒJUMU KLASIFIKĀCIJA [1]

	Ar temperatūru saistītie	Ar vēju saistītie	Ar ūdeni saistītie	Ar zemi saistītie
Hroniski	Temperatūras izmaiņas (gaiss, saldūdens, jūras ūdeņi)	Vēja režīmu izmaiņas	Nokrišņu režīmu un veidu (lietus, krusa, sniegs/ledus) izmaiņas	Krasta erozija
	Termiskais stress		Nokrišņu daudzuma vai hidroloģiskā mainība	Augsnes degradācija
	Temperatūras mainība		Okeānu paskābināšanās	Augsnes erozija
	Mūžīgā sasaluma kušana		Sāļūdens intrūzija	Soliflukcija
			Jūras līmeņa celšanās	
			Ūdens resursu noslodze	
Akūti	Karstuma viļņi	Ciklons, viesuļvētra, taifūns	Sausums	Lavīnas
	Aukstuma viļņi/sals	Vētras (arī sniegputeņi, putekļu vētras un smilšu vētras)	Pamatīgi nokrišņi (lietus, krusa, sniegs/ledus)	Zemes nogruvumi
	Dabas ugunsgrēki	Tornado	Plūdi (piekrastes, ūdensteču, lietus, pazemes ūdeņu)	Zemes iegrimšana
			Ledājezeru pārplūde	

[1] Šajā tabulā dotais klimatisko apdraudējumu saraksts nav izsmeļošs; tas ir tikai indikatīvs minimālais saraksts ar izplatītākajiem apdraudējumiem, kas jāņem vērā klimatrisku un ievainojamības novērtējumā.

▼B

B papildinājums

VISPĀRĪGIE KRITĒRIJI: BŪTISKA KAITĒJUMA NENODARĪŠANA MĒRĶIM "ILGTSPĒJĪGA ŪDEŅU UN JŪRAS RESURSU IZMANTOŠANA UN AIZSARDZĪBA"

Ir identificēti un apzināti vides degradācijas riski, kas saistīti ar ūdens kvalitātes saglabāšanu un ūdens resursu noslodzi, ar mērķi sasniegt labu ūdeņu stāvokli un labu ekoloģisko potenciālu, kas definēts Regulas (ES) 2020/852 2. panta 22. un 23. punktā saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK ([1]), un attiecībā uz potenciāli skartajiem ūdensobjektiem saziņā ar relevantajām ieinteresētajām personām ir izstrādāts ūdens izmantošanas un aizsardzības plāns.

Ja saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES ir veikts vides ietekmējuma novērtējums un tā ietvaros ir novērtēta arī ietekme uz ūdeni atbilstīgi Direktīvai 2000/60/EK, nav vajadzīgs papildu ūdens ietekmējuma novērtējums, ja ir novērsti identificētie riski.

►M2 Darbība nekavē jūras ūdeņu laba vides stāvokļa sasniegšanu vai nepasliktina to jūras ūdeņu kvalitāti, kuriem jau ir labs vides stāvoklis atbilstoši definīcijai Direktīvas 2008/56/EK ([2]) 3. panta 5. punktā, ņemot vērā Komisijas Lēmumu (ES) 2017/848 saistībā ar minētajam raksturlielumam relevantajiem kritērijiem un metodoloģiskajiem standartiem. ◄

([1]) Ja darbība notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kuriem ir līdzvērtīgs mērķis, proti, panākt labu ūdeņu stāvokli un ekoloģisko potenciālu ar līdzvērtīgām procesuālām un materiālām normām, t.i., saziņā ar relevantajām ieinteresētajām personām ir izstrādāts ūdens izmantošanas un aizsardzības plāns, kas nodrošina, ka 1) ir novērtēta darbības ietekme uz potenciāli skartā ūdensobjekta identificēto stāvokli vai ekoloģisko potenciālu, 2) laba stāvokļa/ekoloģiskā potenciāla pasliktināšanās vai neiestāšanās ir novērsta vai, ja tas nav iespējams, 3) ir pamatota ar to, ka trūkst vidiski labāku alternatīvu, kas nebūtu nesamērīgi dārgas/tehniski neiespējamas, un ka ir veikti visi praktiski iespējamie pasākumi, lai mīkstinātu negatīvo ietekmi uz ūdensobjekta stāvokli.

([2]) Direktīvas 2008/56/EK 3. panta 5. punktā formulētā definīcija jo īpaši paredz, ka labu vides stāvokli nosaka, pamatojoties uz minētās direktīvas I pielikumā noteiktajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem.

▼B

C papildinājums

VISPĀRĪGIE KRITĒRIJI: BŪTISKA KAITĒJUMA NENODARĪŠANA MĒRĶIM "PIESĀRŅOJUMA NOVĒRŠANA UN KONTROLE" ATTIECĪBĀ UZ ĶIMIKĀLIJU IZMANTOŠANU UN KLĀTBŪTNI

Darbības rezultātā netiek ražotas, laistas tirgū vai izmantotas šādas vielas:

a) Regulas (ES) 2019/1021 I vai II pielikumā uzskaitītās vielas neatkarīgi no tā, vai tās ir tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos, izņemot gadījumus, kad viela ir nejaušs mikrokontaminants;

b) Regulas (ES) Nr. 2017/852 2. pantā definētais dzīvsudrabs, dzīvsudraba savienojumi, to maisījumi un dzīvsudrabu saturoši produkti;

c) Regulas (EK) Nr. 1005/2009 I vai II pielikumā uzskaitītās vielas neatkarīgi no tā, vai tās ir tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos;

d) Direktīvas 2011/65/ES II pielikumā uzskaitītās vielas neatkarīgi no tā, vai tās ir tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos, izņemot gadījumus, kad ir pilnībā izpildīts minētās direktīvas 4. panta 1. punkts;

e) Regulas (EK) 1907/2006 XVII pielikumā uzskaitītās vielas neatkarīgi no tā, vai tās ir tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos, izņemot gadījumus, kad ir pilnībā ievēroti minētā pielikuma nosacījumi;

►M2 f) vielas (neatkarīgi no tā, vai tās ir tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos) ar koncentrāciju virs 0,1 % no masas (masa/masa), kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. pantā noteiktajiem kritērijiem un saskaņā ar minētās regulas 59. panta 1. punktu ir apzinātas vismaz astoņpadsmit mēnešu periodā, izņemot gadījumus, kad operatori ir novērtējuši un dokumentējuši, ka tirgū nav pieejamas citas piemērotas alternatīvas vielas vai tehnoloģijas un ka tās lieto kontrolētos apstākļos ([1]). ◄

►M2 ———————— ◄

►M2 Turklāt darbība neizraisa tādu citu vielu ražošanu, klātbūtni galaproduktā vai izlaidē vai laišanu tirgū neatkarīgi no tā, vai tās ir atsevišķi, maisījumos vai izstrādājumā, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 % no masas (masa/masa), kuras atbilst Regulas (EK) Nr. 1272/2008 kritērijiem, pieder kādai no bīstamības klasēm vai bīstamības kategorijām, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. pantā, izņemot gadījumus, kad operatori ir novērtējuši un dokumentējuši, ka tirgū nav pieejamas citas piemērotas alternatīvas vielas vai tehnoloģijas un ka tās tiek izmantotas kontrolētos apstākļos ([2]). ◄

([1]) Komisija pārskatīs izņēmumus attiecībā uz aizliegumu f) punktā minētās vielas ražot, laist tirgū vai izmantot, kad tā būs publicējusi ķīmisko vielu būtiskas izmantošanas horizontālos principus.

([2]) Komisija pārskatīs izņēmumus, kas piemērojami aizliegumam ražot, atrasties galaproduktā vai izlaidē vai laist tirgū šajā daļā minētās vielas, kad tā būs publicējusi ķimikāliju būtiskas izmantošanas horizontālos principus.

▼B

D papildinājums

VISPĀRĪGIE KRITĒRIJI: BŪTISKA KAITĒJUMA NENODARĪŠANA MĒRĶIM "BIODAUDZVEIDĪBAS UN EKOSISTĒMU AIZSARDZĪBA UN ATJAUNOŠANA"

Ir pabeigts vides ietekmējuma novērtējums (VIN) vai sākotnējā caurskatīšana [1] saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES [2].

Ja VIN ir veikts, ir īstenoti arī nepieciešamie ietekmes mazināšanas un kompensācijas pasākumi vides aizsardzībai.

Ja objekti/operācijas izvietoti biodaudzveidības ziņā jutīgās teritorijās vai to tuvumā (tostarp *Natura 2000* aizsargājamo teritoriju tīklā, UNESCO pasaules mantojuma vietās un galvenajās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamās teritorijās), attiecīgā gadījumā ir veikts atbilstošs novērtējums [3] un, pamatojoties uz tā secinājumiem, ir īstenoti vajadzīgie ietekmes mazināšanas pasākumi [4].

[1] Procedūra, ar kuras palīdzību kompetentā iestāde nosaka, vai Direktīvas 2011/92/ES II pielikumā uzskaitītajiem projektiem ir jāpiemēro vides ietekmējuma novērtējums (kā noteikts minētās direktīvas 4. panta 2. punktā).

[2] Ja darbība notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar līdzvērtīgiem piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kas paredz, ka jāpabeidz VIN vai caurskatīšana, piemēram, *IFC* snieguma standarts Nr. 1: "Vidisko un sociālo risku novērtēšana un pārvaldība".

[3] Saskaņā ar Direktīvu 2009/147/EK un Direktīvu 92/43/EEK. Ja darbības notiek trešās valstīs, tad saskaņā ar līdzvērtīgiem piemērojamiem valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem standartiem, kuru mērķis ir dabisko dzīvotņu, savvaļas dzīvnieku un augu saglabāšana un kuri paredz, ka ir jāveic 1) caurskatīšanas procedūra, kurā nosaka, vai attiecībā uz konkrēto darbību ir jāveic pienācīgs novērtējums par iespējamo ietekmi uz aizsargājamām dzīvotnēm un sugām; 2) šāds pienācīgs novērtējums, ja caurskatīšanā konstatēts, ka tāds ir vajadzīgs, piemēram, saskaņā ar *IFC* snieguma standartu Nr. 6: "Biodaudzveidības saglabāšana un dzīvo dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana".

[4] Šie pasākumi ir noskaidroti, lai nodrošinātu, ka projekts, plāns vai darbība būtiski neietekmēs aizsargājamās teritorijas aizsardzības mērķus.